

ΕΤΑΙΡΕΙΑ ΗΠΕΙΡΩΤΙΚΩΝ ΜΕΛΕΤΩΝ
ΚΟΣΜΗΤΕΙΑ
ΒΙΒΛΙΟΘΗΚΗΣ ΑΡΧΗΓΟΥ ΚΑΙ ΕΚΔΟΣΕΩΝ
ΔΟΡΕΑ 1. Τζορτζ
ΗΜΕΡΟΜ. 16.8.87
ΑΡΙΘ. 36000

ΝΕΟΤΟΛΙΑ

ΑΡΙΘ. ΦΥΛ 17 (68)
27 ΙΑΝ. 1940 - Δ

ΕΒΔΟΜΑΔΙΑΙΑ ΕΠΙΣΗΜΟΣ ΕΚΔΟΣΙΣ
ΕΘΝΙΚΗΣ ΟΡΓΑΝ. ΝΕΟΛΑΙΑΣ
(Νόμος 334)

Νομικὸν Πρόσωπον Δημοσίου Δικαίου, διοικου-
μένου ὑπὸ Ἀνωτάτου Διοικητικοῦ Συμβουλίου
προεδρευομένου ὑπὸ τῆς Α. Ε. τοῦ Ἀρχηγοῦ
τῆς Κυβερνήσεως κ. ΙΩΑΝΝΟΥ ΜΕΤΑΞΑ, ὅστις
καὶ ἐκπρὸσωπεῖ ταύτην, ἀναπληρούμενος ὑπὸ
τοῦ Κυβερνητικοῦ Ἐπιτρόπου
κ. ΑΛΕΞ. ΚΑΝΕΛΟΠΟΥΛΟΥ

ΕΤΟΣ Β' — ΠΕΡΙΟΔΟΣ ΔΕΥΤΕΡΑ ΑΘΗΝΑΙ	ΣΥΝΔΡΟΜΑΙ
ΓΡΑΦΕΙΑ: Δ/ΣΕΩΣ, ΣΥΝΤΑΞΕΩΣ & ΛΟΓΙΣΤΗΡΙΟΥ Ὁδὸς Λεωχάρους 19 (Β' ὁροφος) Ἀριθ. Τηλεφ. Λογιστηρίου 32-094 » » Συντάξεως 34-425	Μελῶν καὶ μη- μαθητῶν μελῶν ΕΤΗΣΙΑ (Ἑσωτερικοῦ) Δρ. 160 — 200 ΕΞΑΜΗΝΟΣ » » 80 — 100 ΤΡΙΜΗΝΟΣ » » 40 — 50 ΕΤΗΣΙΑ ΕΞΩΤΕΡΙΚΟΥ: Ἀπρ. Ἀγγλίας 1 Ἀμερικῆς Δολ. 6 Αἰγύπτου Ἀλρ. 1
ΑΛΛΗΛΟΓΡΑΦΙΑ: Περιοδικὸν «ΝΕΟΛΑΙΑ» Ὁδὸς Λεωχάρους 19	Διὰ Νομικὰ Πρόσωπα Δημοσίου καὶ Ἰδιω- τικοῦ Δικαίου (Δήμους, Κοινοτήτας) καὶ Σχολικὰς Ἑφορίας. ΕΤΗΣΙΑ Δρχ. 300
Ἀρ. Τεύχ. 17-27 Ἰανουαρίου 1940 ΤΙΜΗ Δραχ. ΤΕΣΣΑΡΕΣ	ΕΜΒΑΣΜΑΤΑ ΠΕΡΙΟΔΙΚΟΝ «ΝΕΟΛΑΙΑ» ἢ ΣΠ. ΡΟΥΒΑΛΛΗΝ, Γεν. Γραμματέας Ε.Ο.Ν.
Διὰ πᾶσαν πληρωμὴν πρέπει νὰ λαμβάνητε ἀπόδειξιν φέρουσαν τὴν ὑπογραφὴν τοῦ Γεν. Γραμ- ματέως τῆς Ε.Ο.Ν. κ. Σ. ΡΟΥΒΑΛΛΗ Συνταγματάρχου ἑ. ἀ. καὶ τὴν σφραγίδα τῆς Ε.Ο.Ν.	

ΔΗΛΩΣΙΣ

Ἐπειδὴ πολλὰ σχολεῖα, νομικὰ πρόσωπα δημοσίου δικαίου καὶ ἄλλοι ὀργανισμοὶ μᾶς ἀποστέλλουν τὴν συνδρομὴν των μείον δραχμὰς ἑξ (6) διὰ χαρτόσημον τῆς ἑτησίας συνδρομῆς τῶν 300 δραχμῶν, ἡ Διεύθυνσις τοῦ περιοδικοῦ παρακαλεῖ πάντα ἀρμόδιον ὅπως ἀποστέλλῃ ἀκέραιον τὸ ποσόν, τὸ περιοδικὸν δὲ θὰ μεριμνᾷ διὰ τὴν χαρτοσήμανσιν τῆς ἀποδείξεως μὲ τρεῖς (3) δραχμὰς, ὅπως ὀρίζει ὁ οἰκεῖος νόμος (πίναξ Ὑπουργ. Οἰκονομικῶν Κατηγ. Η', ἐδάφιον 50).

ΤΑΧΥΔΡΟΜΙΚΟΝ ΤΑΜΙΕΥΤΗΡΙΟΝ ΥΠΟ ΤΗΝ ΕΓΓΥΗΣΙΝ ΤΟΥ ΚΡΑΤΟΥΣ

ΔΕΧΕΤΑΙ ΚΑΤΑΘΕΣΕΙΣ ΕΝΤΟΚΩΣ ΠΡΟΣ 4% ΕΤΗΣΙΩΣ

Ἑσωτερικοῦ ἀπὸ δραχ. 1 ἕως 100.000.—

Ἑξωτερικοῦ » » 1 » 500.000.—

Κεφάλαιον καταθετῶν Δραχ. 3.760.000.000.—

Πᾶς κίτοχος βιβλιαρίου Ταχυδρομικοῦ Ταμιευτηρίου δύναται νὰ ἐνεργῇ καταθέσεις καὶ ἀναλήψεις εἰς ὅλα τὰ Ταχυ-
δρομεία τοῦ Κράτους καὶ δι' ὅλων τῶν ἀγροτικῶν διανομέων.—Οἱ τόκοι τῶν ἀποταμιευομένων ποσῶν κεφαλαιοποιεῖνται
κατ' ἔτος καὶ ἀνατοκίζονται.—Τὸ 1/3 τοῦ ἀνωτάτου ὁρίου τῶν καταθέσεων, ἤτοι δραχ. 33.500, δὲν κατάσχονται εἰς
οὐδεμίαν περίπτωσιν.—Διὰ τὴν διευκόλυνσιν τῆς οἰκονομίας καὶ τῆς ἀποταμιεύσεως, τὸ Ταχυδρομικὸν Ταμιευτήριον
διαθέτει εἰδικούς καλλιτεχνικούς κουμπαραδες, πωλουμένους εἰς ὅλα τὰ Ταχυδρομικὰ Γραφεῖα τοῦ Κράτους.—Ὅταν
ἔχετε ἓνα κουμπάρᾳ δύνασθε νὰ ἐξυπηρετήσετε κατὰ τὸν καλλίτερον τρόπον τὰς οἰκονομίας σας, διότι συνηθίζετε
εὐκολώτερα στὴν ἀποταμίευσιν.

ΕΝΘΟΥΣΙΑΣΜΟΣ

Ἐπὶ στεγνόν, πιδ ψυχρόν, πιδ ἄχαρι πρᾶγμα ἀπὸ τὸ νὰ μετροφυλλᾷ φακέλους μὲ ὑπηρεσιακὰ ἔγ-
γραφα, Βεβαίως ὄχι. Ἡ γραφειοκρατία δὲν ἔχει φαντα-
σίαν. Ἀποκλείει τὸν παλμό, τὴν ὁρμή, τὸ αἶσθημα, τὴν
ἀνάτασι. Ἡ λογικὴ τῆς, ἀν συμβαίνει νὰ ἔχῃ πάντοτε
λογικὴν, εἶναι κί' αὐτὴ ἐκζητημένη, στριφνὴ, δαιδα-
λώδης, ἐκνευριστικὴ. Πίσω ἀπὸ τὸ ὕφος καὶ τὸν τόνον
τῆς μαντεύει κανεὶς καθαρά τὴν συνωφρυνμένην στειρό-
τητα, τὴν μηδενιστικὴν ἡδονὴν τῆς ἀσκήσεως τῆς ἀρνή-
σεως χάριν τῆς ἰδίας ἀρνήσεως. Τὴν ἀπρόσωπον ἀδιαφο-
ρίαν τοῦ νωθοῦ ὄντος, πού εἰς τὴν συνείδησιν τοῦ ὁ χρό-
νος, ἡ ἔξις, ἡ ἀπομόνωσις ἔχουν ἀποχρωματίσει τελείως
τὴν ζωὴν καὶ τὰ ἐνδιαφέροντά της, γιὰ νὰ τὰ μεταβάλουν
εἰς ἀριθμούς καὶ ἡμερομηνίας ἀνεκφράστων χαρτιῶν.

Καὶ ὅμως ἡμπορεῖ, φαίνεται, νὰ ὑπάρχουν παραβάσεις
καὶ ἐξαίρεσις εἰς τοὺς στεγνοὺς γραφειοκρατικοὺς νό-
μους. Ἡμπορεῖ νὰ ὑπάρχουν περιστάσεις πού τὸ φῶς καὶ
ὁ ζωντανὸς ἀέρας κατορθώνουν καὶ διασποῦν τὰ τεῖχη
τῆς ἐπὶ μέρους βλοσυρότητος πού καθέται θρονιασμένη εἰς
τὰ ἐπίσημα γραφεῖα. Στὶς περιστάσεις αὐτὰς τὸ ταπεινὸν
ὑπηρεσιακὸν ἔγγραφο, χωρὶς νὰ τὸ ὑποπευτεῖται καθόλου
καὶ χωρὶς νὰ τὸ ἔχῃ καθόλου σκοπὸ, ζωντανεύει. Παίρνει
ἐκφρασὶν καὶ χρῶμα καὶ πνοήν. Γίνεται, χωρὶς καθόλου
νὰ τὸ θέλῃ καὶ νὰ τὸ σκέφθῃ αὐτὸς πού ἔγραψε, λογο-
τεχνικὸ εἶδος, δηλαδὴ λόγος ζωντανός. Αὐτὸ τὸ αἶσθημα
τοῦ ζωντανοῦ λόγου μοῦ ἔδωσε τὸ φυλλομέτομα ἐνὸς
ὄγκου ὑπηρεσιακῶν ἐγγράφων τῆς περιφερειακῆς διοική-
σεως Ἀχαΐας τῆς Ε. Ο. Ν. Δὲν ἔτυχε νὰ ἰδῶ συγκεντρω-
μένα ἔγγραφα ἄλλων σχηματισμῶν καὶ διοικήσεων τῆς
Ὀργανώσεως, ὥστε νὰ μπορῶ νὰ κρίνω ἂν εἶναι γενικὸν
τὸ φαινόμενον εἰς τὴν ἀλληλογραφίαν τῆς Ὀργανώσεως.
Αἰσθάνομαι πάντως πῶς δὲν ἔχω τὸ δικαίωμα νὰ στερήσω
τὸ κοινὸν τῶν ἀναγνωστῶν τῆς «Νεοφάνειας» τῆς χαρὰς
τῶν ἐντυπώσεων πού ἐδοκίμασα ἀπ' αὐτὸ τὸ φυλλομέ-
τομα. Τὰ θέματα ὅπου ἀναφέρονται τὰ ἔγγραφα τοῦ φα-
κέλου εἶναι βέβαια κοινά. Προτροπαί, ὁδηγίαι, παρατη-
ρήσεις. Ἀπονομὴ ἐπαίνων, εἴτε ἐπιβολὴ ποινῶν. Ἐξηγή-
σεις καὶ αἰτιολογίαι ἀποφάσεων καὶ μέτρων. Τί σημασίαν
ὅμως ἡμποροῦσαν νὰ ἔχουν τὰ θέματα; Τὰ θέματα εἶναι
μόνον ὕλη. Κί' ἀπὸ τὴν ἰδίαν ὕλην — ἀπὸ τὸ ἴδιο ὕλο λέγει
ὁ λόγος — φτιάχνει κανεὶς καὶ φτυάρι καὶ σταυρό.

Σταχυολογῶ παρακάτω μερικὰ ἀποσπάσματα ἀπὸ τὰ
πλέον διάφορα ἔγγραφα καὶ σημειῶνω πῶς δὲν εἶναι οὔτε
τὰ καλλίτερα οὔτε τὰ πλέον χαρακτηριστικά. Φυσικά,
ὅπως εἶπα στὴν ἀρχή, ὁ συντάκτης τῶν ἐγγράφων δὲν
κάνει λογοτεχνίαν. Οὔτε ὕφος. Τὸ ὕφος γίνεται μόνο
τοῦ καὶ γίνεται γιὰ τὴν ψυχὴ πού μιλεῖ μέσα στὸ
ἔγγραφο. Ὑπάρχει πνοὴ καὶ ἐνθουσιασμός.

Τὸ μεγαλειότερον μέρος τῶν ἐγγράφων εἶναι προτροπαί.
Ἡ Ὀργάνωσις εἶναι κάτι πολὺ νέον γιὰ τὴν πεῖρα τῶν
Ἑλλήνων καὶ παντοῦ προβάλλουν προσκόμματα, δυσκο-
λίες, ἐλλείψεις. Μέλημα τῆς διοικήσεως εἶναι πῶς νὰ ἐμ-
πνεύσῃ σὺν τῇ ἐν ἑκάστῳ τμήματι, σὺν τῇ ἐν ἑκάστῳ
βρίσκει μὴν τὰ μέσα, πρὸ πάντων τὴν ἀπόφασιν καὶ τὴ
θέλησιν νὰ ὑποτάξῃ τὰ ἐμπόδια, τὶς ἐλλείψεις, τὶς δυσκολίες.

Οἱ Κλειτοριανοὶ τῶν Καλαβρύτων γράφουν ὅτι ἡ ἐν-
ταξίς τῶν νέων δὲν προχωρεῖ γρήγορα, γιὰ τὴν ὑπάρχει
νόμος πού νὰ τὴν κάμνῃ ὑποχρεωτικὴ. Ἡ διοίκησις ἀπο-
κρίνεται: «Μήπως νομίζετε ὅτι ὁ ἀγὼν τοῦ 21 ἔγινε
γιὰ τὴν ὑπὲρ κάποιον γραμμένον νόμον, πού ὑπεχρέωνε
τοὺς πατέρες μας νὰ τὸν κάμουν; Ὁχι. Ὑπῆρχε μόνον
αἶσθημα χρέους καὶ θέλησις ζωῆς». Καὶ παρακάτω. «Ἀπὸ
τὶς ρεματιές καὶ τὰ κορφοβούνια τὰ δικά σας ξεκίνησε
ἡ λευτερίᾳ τοῦ ἔθνους. Τὰ χῶματα πού κατοικεῖτε κρύ-
βουν κόκκαλα, πού σας γεννοῦν περισσότερες ὑποχρεώσεις
γιὰ τὸν δικὸν μας ἀγῶνα».

Ἡ Ε. Ο. Ν. Κερυνεὶας ἀναφέρει τὶς δυσκολίες πού φαν-
τάζεται πῶς θὰ προκύβουν εἰς τὴν εἰσπραξίν τοῦ φαλαγγ-
γισμοῦ. Ἡ διοίκησις ἀπαντᾷ: «Ὁ ἀγὼν αὐτὸς μᾶς ἐδό-
θηκε γιὰ τὸ μεγαλεῖον τῆς Ἑλλάδος καὶ πρέπει ὁ καθέας
μας νὰ προσφέρῃ ὅ,τι μπορεῖ γι' αὐτόν... Τί εἶναι ἡ Ἑλ-
λάδα γιὰ σᾶς; Μήπως κανένα τίποτε, πού δὲν ἀξίζει τὸν
κόπο νὰ χάνεται κανεὶς γι' αὐτὴ καὶ γιὰ τὴν ἱστορίαν

καὶ τὰς θελήσεις της; Ἄν εἴν' ἔτσι, τότε, ἀρχηγέ, αὐτὴ
ἡ διάκρισις πού σᾶς ἐδόθη νὰ γράφετε ἀρχηγὸς τί ἀξίαν
ἡμπορεῖ νὰ ἔχῃ;».

Εἰς τὴν Ε. Ο. Ν. Ψαθοπούργου πού ζητεῖ πίστωση 1000
δραχ. γιὰ νὰ ἐορτάσῃ τὴν 4ην Αὐγούστου: «Χρήματα δὲν
χρειάζονται γιὰ νὰ ἐορτάσῃ, οὔτε καὶ ὑπάρχουν. Τὸν ἐν-
θουσιασμόν καὶ τὴν εὐγνωμοσύνην γιὰ ὅ,τι κάνει ὁ Ἀρχη-
γὸς γιὰ σᾶς, κάμετέ τα κεφάλαιον καὶ ἐορτάσατε μὲ
αὐτό».

Ὁ ὁμαδάρχης κάποιου τμήματος παρατείνεται γιὰ τὴν
μπορεῖ, λέει, νὰ διοικήσῃ Φαλαγγίτες καὶ Σκαπανεῖς γυ-
μνοῦς. Ἀπάντησις: «Ἐάν τὸ ἀπαντῶν τῆς Ὀργανώσεως
εἶναι ζήτημα στολῶν, ἐάν ἐκεῖ ἔχῃ τεθῇ ἡ ὑπόθεσις, ἂς
λείψῃ. Μπορεῖτε νὰ ντύσῃτε τὸν ἑαυτὸ σας, τὴν ψυχὴν σας,
μὲ τὸ σκοπὸ μας; Τότε ντύνεστε τὴν Ἑλλάδα».

Εἰς τὴν Ε. Ο. Ν. Κερτέζης γιὰ τὸ ἴδιο θέμα: «Κατοι-
κεῖτε στὶς λαγκαδιές, ἀντίκρυ ἀκριβῶς ἀπὸ τὸν ἅγιον λό-
φο, ἀπ' ὅπου ἐξεκίνησαν οἱ ἀγωνισταί, χωρὶς στολές, γιὰ
νὰ ἐλευθερώσουν τὸν Τόπο».

Στὴν Ε. Ο. Ν. Βερσοβάς: «Τὴ στολὴν θὰ τὴν τιμῶμε
μὲ τὰς πράξεις μας, πού πρέπει νὰ ἔχουν προηγηθῇ». Στὰ
Μελίσσια, ἀπ' ὅπου ὁ σχηματισμὸς ζητεῖ σάλπιγγα: «Σιγὰ
- σιγὰ θὰ τ' ἀποκτήσωμε ὅλα. Τώρα χρειάζεται νὰ δουλέ-
ψομε ὅλοι γιὰ νὰ φτιάξωμε τὸ ἑλληνικὸν μεγαλεῖον. Ὅταν
θὰ πρόκειται νὰ τὸ σαλπίσσωμε τὸ μεγαλεῖον αὐτὸ κί' ἀφοῦ
πρῶτα θὰ ἔχῃ πραγματοποιηθῇ, θὰ βρεθοῦν οἱ σάλπιγγες
— οἱ δικές μας ψυχές».

Ἐνας νέος ἀγροτικῆς οἰκογενείας, μορφωμένος, ζητεῖ
τὴν ὑποστήριξιν τῆς διοικήσεως γιὰ νὰ βρῇ θέσιν. Ἡ ἀπάν-
τησις: «Ἀρπάξε, φίλε μου, τὸ ξυνάρι καὶ τὴ χειρολαβήν
κι' ἄρχισε τὸν πόλεμον γιὰ τὴν κατάκτησιν τῆς ζωῆς. Μὲ
τὴ μόρφωσί σου θὰ ἐπιτύχῃς καλλίτερα ἀπὸ τοὺς ἄλλους
καὶ σὸ τέλος θὰ χαίρεσαι γι' αὐτὸ πού κατόρθωσες».

Ἄλλοι ἐξ ἀφορμῆς διανέσεων γιὰ τὰ πρωτεῖα καὶ τοὺς
βαθμούς: «Προσέχετε, οἱ ἄριστοι δὲν γίνονται μὲ διορι-
σμούς. Οἱ ἄριστοι θὰ ἐπιβληθοῦν μὲ τ' ἀριστεία των. Εἶχε
κανεὶς διορίσει ἀρχηγὸν τὸν Χριστὸν μας; Ὁ κόσμος ἐνωί-
σε τὴν θεότητά του καὶ τὴν ἀνεγνώρισε γιὰ τὴν ἡττάν του Θεοῦ».

Ἄλλοι: «Πρέπει νὰ γνωρίζετε ὅτι ἡ λέξις ἀδυναμία
γιὰ μᾶς δὲν δείχνει παρὰ ἐλλείψιν θελήσεως».

Ἡ χρῆσις τῶν σχολικῶν κτιρίων δημιουργεῖ φόβους
φθορᾶς τῶν οἰκοδομημάτων καὶ τῶν σχολικῶν σκευῶν.
Ἡ Διοίκησις προειδοποιεῖ τὰ Τμήματα: «Τὸ Σχολεῖον θέ-
λω νὰ ἐννοηθῇ ὅτι εἶναι ἅγιον ἱερὸν ἐξ ἴσου μὲ τὴν Ἐκ-
κλησίαν καὶ ἀξίω, ὅταν εὐρίσκεσθε μέσα σ' αὐτό, νὰ συνέ-
χεσθε ἀπὸ τὸν ἴδιον φόβον καὶ σεβασμόν, πού σᾶς κατέχει
ὅταν βρίσκεσθε στὴν Ἐκκλησίαν».

Ἡ πρόθυμος καὶ ἐπιτυχὴς ἐκτέλεσις μᾶς ἐντολῆς
ἐμπνέει εἰς τὴν Διοίκησιν τέτοιους λόγους: «Συνεκινή-
θημεν βαθύτατα γιὰ τὴν μᾶς ἡλθε σὺν τῇ ἱστορίᾳ των
τόπων τῶν δικῶν σας, ἀπὸ τοὺς ἀρχαιστάτους χρόνους.
Ἱστορία γεμάτη ἀγῶνες καὶ θυσίας γύρω ἀπὸ τὴν Ἑλ-
λάδα μας καὶ ἀναγαλλιάσαμε ὁλόκληροι, γιὰ τὴν αὐτὰ
πού μᾶς ἐλέγατε γραμμένα σὺν χαρτὶ ἀντικρύσαμε τὶς
μορφές σας καὶ τὶς βρήκαμε ἀπαράλλαχτες μὲ τὶς προ-
γονικές».

Θὰ ἡμπορούσε νὰ συνεχισθῇ ἐπ' ἀπειρον ἡ σταχυο-
λόγησις. Ἄλλ' ὁ χρόνος δὲν ἐπιτρέπει ἓνα τέτοιον πρᾶ-
γμα. Ἐκεῖνον πού χρειάζεται νὰ προσθέσω εἶναι ὅτι δὲν
παραθέτω τ' ἀποσπάσματα αὐτὰ γιὰ νὰ δώσω εἰς τὰς
ἄλλας Διοικήσεις ὑποδείγματα συντάξεως ἐγγράφων.
Θέλω μόνον νὰ ἐπαινέθῃ καὶ νὰ ἐξαρθῇ αὐτὴ ἡ φρεσκάδα
καὶ ἡ ἀπλότης τῆς ἐκφράσεως, πού ἀπευθύνεται ἀμεσώ-
τα εἰς τὸ αἶσθημα καὶ πού εἶπε ἐπαινέει, εἶπε ψέγει, δὲν
μπορεῖ νὰ μὴν ἀφήσῃ ἵχνη βαθύτατα στὶς ψυχές. Αὐτὸ
ὅμως — μὴ τυχὼν γελασθῇ κανεὶς — δὲν εἶναι ἀποτέλεσμα
τέχνης. Εἶναι ἀποτέλεσμα πνοῆς. Ὅποιος διαθέτει αὐτὴν
τὴν πολυτίμη χυτὴ φλόγα, πού μεταδίδεται καὶ πυρπολεῖ
τὶς καρδιές, καὶ πού λέγεται ἐνθουσιασμός, δὲν χρειάζεται
νὰ εἶναι τεχνίτης τοῦ λόγου γιὰ νὰ τὴν μεταδίδῃ. Ὅποιος
δὲν τὴν ἔχει, ἡμπορεῖ νὰ συντάσῃ ἀριστουργήματα — δὲν
θὰ ἐνθουσιασθῇ τοὺς ἄλλους, ποτέ.

Κδς

ΤΟ ΕΡΓΟΝ ΤΟΥ ΑΡΧΗΓΟΥ ΜΑΣ

ΑΠΟ ΤΗ ΣΚΟΠΙΑ ΤΗΣ ΝΕΟΛΑΙΑΣ

ΘΕΜΑΤΟΦΥΛΑΚΕΣ ΕΘΝΙΚΩΝ ΠΑΡΑΔΟΣΕΩΝ

Στην απάντησή του, στους αντιπροσώπους των αγροτών, που τον προσεφώνησαν, στην έπείττει της ονομαστικής του έορτης, ο Αρχηγός της Κυβερνήσεως δεν μάζεψε μόνον το απαρτίμιλλο χάρισμα της απλής, μεστής και καθάρης διατυπώσεως, που διακρίνει ανέκαθεν το λόγο του. Σε μία επίσημη όσο και συγκινητική στιγμή της ιδιωτικής του ζωής, ενώ η εύγνωμοσύνη του "Εθνους τὸν αγροτὸν ἐτρέφε, σὺν ποταμῷ ὅθως, αὐτὸς, μὲ ἡρεμία καὶ σαφήνεια ἐκπληκτική, μάζεψε κοφτὰ καὶ ἐπιγραμματικά τοὺς πῖο βαρύνουσας χαρακτηρισμοὺς γιὰ τὸν ἀγροτικὸν κόσμον. Στὴν πῖο ἀπρόδλεπτη καὶ δύσκολη ὥρα, μάζεψε τὸ πρῶτο γράμμα καὶ τὴ γεωργικὴν τοὺς πολιτικῶν. Καὶ πῖο πέρα τὴν ἀπεριόριστη ἀγάπην τοῦ γιὰ τοὺς ἐργάτας τῆς ὑπαίθρου. «... Ἐρῶ καὶ ὅτι ἐσεῖς, ἡ ἀγροτιά, εἴσα-στε, γιὰ νὰ ποῦμε τὴ λέξιν κυριολεκτικῶς τῆς Ἑλλάδος. Ἐσεῖς ἐβαστάξατε καὶ τὴν πατρίδα καὶ τὴν θρησκείαν καὶ τὴν οἰκονομίαν... Εἴσατε ἡ ράτσα μας ἡ Ἑλληνική, τὸ μεγάλο καζάνι, ἀπὸ τὸ ὁποῖον βγαίνει ἡ ράτσα αὐτῇ, ὡμορφῇ, δυνατῇ... Θὰ γίνετε σεῖς ὁ κύριος στῆλος, στὸν ὁποῖον βασίζεται τὸ "Ἔθνος μαζί με τὸν ἐργατικὸν κόσμον, μαζί με τὴ νεολαία τῆς πατρίδος μας».

Ποτὲ ἄλλοτε, μετὰ τὴν ἀρχαιότητα τοῦ Θουκυδίδη καὶ τοῦ Περικλῆ, ὁ πολιτικὸς λόγος δὲν ἐκλείπει μέσα τοῦ τόση ζέση, τόση πίστι, τόση πνοή, τόσο βαθὺ καὶ πολυσήμαντο στοχασμό. Ἡ Ἑλλάδα μας ἡ ἀγροτικὴ καὶ πλατειά, ἀγαθὴ, περήφανη καὶ βασανισμένη, γιὰ πρώτη φορὰ μὲ τὰ χέρια τοῦ πρώτου πολιτοῦ τῆς χώρας σηκώνεται τόσο ψηλὰ καὶ ἐντοχίζεται στὴν κορυφὴ τοῦ πολιτικοῦ μας οἰκοδομηματος. Εἶναι πραγματικὰ νὰ θαυμάζῃ κανεὶς τὸν Ἀρχηγὸ καὶ νὰ αἰχμαλωτίζεται ἀπὸ τὴν ἐντονη καὶ ἀδιάπτωτη διανοητικὴ ἀκτινοβολία του. Γιατὶ ὁ Ἰωάννης Μεταξᾶς, μὲ τὸν οδηγητικὸν τοῦ νοῦ, βρῖσκει καθημερινὰ εὐκαιρίας νὰ ἀνοίγῃ τοὺς πῖο εὐρύχωρους ὁρίζοντες στὴν πνευματικὴ καὶ πολιτικὴ πορεία τῆς ζωῆς μας. «Φροντίζομεν, λέγει, γιὰ τὴν ἐπαγγελματικὴ καὶ πολιτικὴν ὁργάνωσιν τοῦ Ἀγρότου... γιατί, βέβαια, πρῶτα ἀπ' ὅλους, ὁ ἀγροτικὸς κόσμος τῆς Ἑλλάδος θὰ ἔχη τὸ δικαίωμα νὰ ἔχη πολιτικὴν γνῶμην». Μὲ τὰ λόγια αὐτὰ χαράσσεται μιά φωτεινὴ Κυβερνητικὴ γραμμὴ, ἐξυγιανίνεται ὁ πολιτικὸς ἀέρας τοῦ τόπου καὶ ὁ δημιουργὸς τῆς 4ης Αὐγούστου ἀναδεικνύεται μαζί μετὰ τὸν δάσκαλον καὶ πολιτικὸν διαφωτιστὴν.

Οἱ Φαλαγγῖτες τῶν ἀγροτικῶν περιφερειῶν, τὰ παιδιά τῶν γεωργικῶν πληθυσμῶν, ἀγῶρια καὶ κορίτσια, ποὺ στὴν ἐξωσχολικὴ ἢ μετασχολικὴ ζωὴ τοὺς γεμίζουν τοὺς πράσινους κάμπους καὶ τὰ ψηλὰ μας ἡμερὰ βουνά, ἄς ἀνοίξουν τίς καρδιὰς τοὺς καὶ ἄς τίς ἀφήσουν νὰ πλημμυρῇσιν ἀπὸ τὰ ἀκριβὰ λόγια τοῦ Ἀρχηγοῦ. "Ἄς ἀγαπήσουν τὴ γῆ τὴν Ἑλληνική, ποὺ ἔγινε τὸ θεμέλιον ὅλων τῶν πολιτισμῶν τῆς ἱερῆς μας αὐτῆς γωνιάς. "Ἄς ἀγαπήσουν τὸ γῶμα ποὺ ἔχει δεχθῇ τὸν ἅγιον μόχθον καὶ τὴν προσπάθειαν τῆς γενεᾶς ποὺ ζῇ καὶ τῶν γενεῶν ποὺ πέρασαν στὸ διάστημα τῆς μακρινῆς μας ἱστορίας. "Ἄς νοιώσουν βαθιὰ τὸ μεγάλο αὐτὸ ἐγκώμιον γιὰ τὴν ἀγροτιά καὶ ἄς κάμουν μετὰ τὴν καθημερινὰ γόνιμα ἔργα τοὺς νὰ ἐξαναδώσῃ πάλιν τοῦτῃ ἡ γῆ μὴ νὰ πλοῦσαι φυσικὴ καὶ πνευματικὴ ἀνθοφορία.

"Ἐστὶ μόνον θάβρισκε τὴν ὑψηλότερήν του δικαίωσιν καὶ τὸ ἔργον τοῦ Ἰωάννου Μεταξᾶ.

ΠΕΡΣΥ ΜΠΥΣΣΗ ΣΕΛΛΕΥ

Πολίτης τῆς Ἑλλάδος διὰ τοῦ μεγαλοπνόου ποιητικοῦ καὶ δραματικοῦ ἔργου τοῦ «Ἑλλάς», ὁ Ἀγγελοφίλος Πέρσι Μπύσση Σέλλεϋ, ἤντησε τὸ δικαίωμα τοῦτο τῆς πολιτογραφίσεως, πρῶτα μὲ τὴν ἀπέραντη καὶ ἐνθου-

σιώδη ἀγάπην τοῦ πρὸς τὴν ἀγωνιζομένην κατὰ τὴν ἐποχὴν τοῦ χώρας μας, καὶ ὑστερὰ ἀκόμη μὲ τὴ βαθύτερη κατανόησιν τῆς ἀξίας τῆς καὶ τῆς πνευματικῆς θέσεώς της στὸ σύγχρονον κόσμον.

Στὸν πρόλογον τοῦ ἔργου τοῦ «Ἑλλάς», ποὺ τὸ ἀφιερώνει στὸν «Ἐξοχότατον Ἀλέξανδρον Μαυδοκορδάτον», τῶς ὑπουργοῦ τῶν Ἐξωτερικῶν τῆς Βλαχίας, γράφει: «Τὸ ποίημα «Ἑλλάς», γραμμένον κατὰ ἀπὸ τὴν ὑποβολὴν τῶν γεγονότων τοῦ καιροῦ μας (Ἑλληνικὴ Ἐπανάστασις τοῦ 1821), στηρίχθηκε στὴν προσωπικὴ ἀπέραντη συμπαθείαν ποὺ αἰσθάνεται ὁ ποιητὴς γιὰ τὴν «Ἑλληνική» ὑπόθεσιν ποὺ ἀνέλαβε νὰ τραγουδήσῃ».

Γιὰ νὰ ἀντιληφθοῦν καλύτερα τὰ παιδιὰ τῆς στρατευομένης πάλιν στὰ νῆα μας ἰδανικὰ σημερινῆς Ἑλλάδος, σὲ ποῖο ὑψηλὸ τόνο εἶναι γραμμένον τὸ δράμα τοῦτο τοῦ Σέλλεϋ, θὰ παραθέσωμε ἑδῶ ἕνα κομμάτι τοῦ «Χοροῦ ἀπὸ σκλάβους Ἑλληνοπούλες», ποὺ τραγουδοῦν στὴν ταράτσαν τοῦ ἀνακτόρου τοῦ Μαχμούτ, τὴν ὥρα ποὺ ὁ Σουλτάνος κοιμάται. Οἱ σκλάβοι Ἑλληνοπούλες τραγουδοῦν μὲ σπαρακτικὴ ὑποταγὴ καὶ μὲ ἐγκαρτέρησιν γεμάτη ἀπὸ σιωπηλὴς ἐξεγέρσεως:

ΧΟΡΟΣ ΕΛΛΗΝΟΠΟΥΛΕΣ

Μοσκάνθη ἀπὸ τὸν ὕπνον σου
οἱ σκλάβοι σου σκορπᾶνε
τὰ ἰνδιάνικα τὰ κύματα
σου τᾶφεραν Σουλτάνε.
Καθὼς κοιμᾶσαι ἀνήσυχος
γαληνεμένος γίνου
μὴ μοιάσῃς μὲ τὸν ὕπνον μας
τὸν ἀδελφὸ τοῦ θρήνου!

ΕΝΑΣ ΙΝΔΟΣ

Μακριὰ, βραχνάδες ἀπρεποὶ
φαντάσματα, μακριὰ του!
Βαθύφωτα ὅπως ὁ οὐρανὸς
ἄς εἶναι τὰ ὄνειρά του!
Σὰν ἔρωτας, σὰ θάνατον,
σὰ νύχταν καλοκαίρι,
ἄς εἶναι ὁ ὕπνος τοῦ ἀπαλὸς
νυχτιά, χωρὶς ἀγέρι.

Τὸ δράμα συνεχίζεται μὲ τὴν ἴδια πνοὴ καὶ μὲ τὸ ἴδιο διάπυρον λυρικὸ πάθος:

ΗΜΙΧΟΡΟΣ Ι

«Φῶς γεννηθῆτω», εἶπε ἡ Λευτεριά.
Καὶ σὰν ἡλιοπυγὴ, ἀπὸ τὸ κύμα τότες,
ἀνάτειλε ἡ Ἀθήνα!—Καὶ μακριὰ,
βουνὰ σὲ αὐγὴν, οἱ πολιτεῖες οἱ πρῶτες.

Ο ΧΟΡΟΣ

.....
Νέα Ἑλλάδα ὀρθώνει τὰ βουνὰ της
μέσα ἀπὸ ὀλόλαμπρα νερά.
Πρὸς τὴν αὐγὴν ὁ Πηνειὸς
κυλάει τὰ ρεῖθρά του λαμπρά.

.....
Μιά «Ἀργώ» ἀψηλὴ τὸ κύμα σκίζει
μὲ ἄθλους καινούργιους φορτωμένη.
Ὀρφέας καινούργιος κιθαρίζει,
καὶ ὅλος ἀγάπην, κλαίει, πεθαίνει.

Σ' αὐτὸ τὸν ποιητὴ, σ' αὐτὴ τὴν ἀνώτερη πνευματικὴ κορυφῇ, ἡ νεότερη Ἑλλάς, ὑστερὰ ἀπὸ μιά ἑκατονταετία ἐλευθέρης πολιτικῆς ζωῆς, ἀπεφάσισε, μὲ τὴν πρωτοβουλία τῆς Διοικήσεως Πρωτεύουσας, νὰ στήσῃ στὴν πόλιν τῶν Ἀθηνῶν μιά προτομή.

Τιμᾶ τὴν 4η Αὐγούστου καὶ τὴν Ἑλλάδα μας ἡ ἀπόφασις νὰ ἀναμαρμάρωσιν στὸ καλύτερον πεντελικὸ τῆς μάρμαρον τὸ Σέλλεϋ. Ὁ Ἑλλὴν αὐτὸς πολίτης ἔχει δικαίωμα νὰ καταλάβῃ μιά γωνιά τῆς ἱερῆς Ἀθήνας, ποὺ τόσο ἐνοίωσε, ὕμνησε καὶ ἀγάπησε.

Γ. Ἀλς

Σκέψεις ἐπὶ τῶν πραγμάτων

ΤΟ ΠΑΤΡΙΩΤΙΚΟ ΤΡΑΓΟΥΔΙ

Μπήκε ὁλόμονος στὸ κέντρο, ποὺ καὶ ὁ ἴδιος καλὰ-καλὰ δὲν ἤξερε πῶς ξέπεσε. Φοροῦσε ἕνα εἶδος ναυτικοῦ κούκου, σὰν κι' αὐτοὺς ποὺ φοροῦσαν ὅσοι στὰ περασμένα ταξίδευαν στὴ Ρωσία τῆς τσαρικής ἐποχῆς. Στους ὤμους τοῦ εἶχε ριγμένο ἕνα παλὸ πανωφόρι, κι' ὅλος μαζί ἀστράφτε ἀπὸ πάστρα.

"Ὅλοι οἱ θαμῶνες τὸν κοίταξαν μὲ περιέργεια" μὲ τ' ἄσπρα τοῦ γένειαν ποὺ πλαισίωναν τὸ ὀλόφωτο πρόσωπό του, τὸ στέρεο βάδιμά του, τὸ πρόσχαρο ὄφρος του, ἦταν κάτι ἄλλο, ἕνα θέαμα ποὺ δὲν συνήθιζαν νὰ βλέπουν οἱ θαμῶνες. Κι' ὅμως, ὅταν πρόσεχε κανεὶς περισσότερον, ἐβλεπε πῶς κάτω ἀπὸ τὸ πρόσχαρο ὄφρος ὑπῆρχε μιά πληγὴ ποὺ πονοῦσε, ματωμένη καὶ ἀγιά-τρευτη. Τὸ χαμόγελο ποὺ ἀνθίζει στὸ πρόσωπό του εἶχε κατ' ἀπὸ τὸ ἀποτύπωμα τῆς πίκρας ποὺ ἀφήνει ἡ βαθεῖα θλίψη.

Στὸ δεύτερον ποτήρι ὁ γεροντάκος ἦταν ἄλλος. Πῶς τὸν ἔλεγον; Μπάρμπα-Κώστα.

"Ἐστὶ τοῦλάχιστον εἶπε ὁ ἴδιος στοὺς διπλανούς του, μόλις οἱ σταγόνες τοῦ κρασιοῦ ἄρχισαν νὰ βράζουν στὸ αἷμα του καὶ νὰ τοῦ φέρουν στὰ χεῖλη ὅσα τοῦ φλόγιζαν τὴν ψυχὴ καὶ τοῦ μάτωναν τὴν καρδιά.

Μπάρμπα-Κώστας, ἀπὸ τὴν Κεφαλλονιά. Μπάρμπα-Κώστας, ἀφέντη μου.

Κάποια ἄλλη φορὰ οἱ θαμῶνες ἴσως νᾶχαν τὴν διάθεσιν νὰ γελάσουν. Στὰ κέντρα ξεπέφτουν ἀνθρώποι ποὺ τῶχουν συνήθεια, μ' ὅλα τὰ χρόνια ποὺ τοὺς φόρτωσε ἡ ζωὴ καὶ ἡ πείρα, νὰ πίνουν ταχτικά τὰ ποτήρια τοὺς καὶ στὸ τέλος νὰ γίνουν οἱ τύποι ποὺ ἀντὶ νὰ προκαλοῦν τὸ κλάμα, νὰ προκαλοῦν τὸ γέλιο.

Μὲ τὴν συνήθειαν τὰ πράγματα χάνουν τὴν ἀξίαν τους. Οἱ ἀνθρώποι ποὺ τοὺς ἐβλεπαν θὰ λυπήθηκαν τὴν πρώτη φορὰ ποὺ τοὺς ἀντίκρυσαν, τὴ δεύτερη θὰ ἐνοίωσαν κά-ποιο ἄοριστο οἶκτο, τὴν τρίτη θὰ τοὺς εἶδαν σὰν ἀφορμὴ θυμαλγίας.

Μὲ τὸν Μπάρμπα-Κώστα ὅμως τὰ πράγματα ἦσαν κάπως διαφορετικά. Ἡ ἀρχοντιά ἦταν προσποποιημένη σ' αὐτὸν τὸν ταπεινὸν ἀνθρώπον καὶ δὲν ἤθελε κανεὶς πολὺ ν' ἀντιληφθῇ πῶς δὲν ἦταν ὁ ἀνθρώπος τοῦ κρασιοῦ. Σ' αὐτὸ τὸ δεύτερον ποτήρι, τὸ πρᾶον τοῦ Μπάρμπα-Κώστα πρόσωπον, χωρὶς νὰ χάσῃ τὸ ἄοριστο μειδίαμα, ποὺ ἐφώτιζε τὴ μορφή του, ἐπῆρε τὴν ἀποφασιστικὴν ὕψιν τοῦ ἀνθρώπου ποὺ ξέρεται τί ἔχει δώσει στὴ ζωὴ.

"Ἦμουν δίπλα τοῦ ἀκριβοῦς καὶ τὸν κοιτοῦσα. Μοῦ θύμιζε χίλιους τέτοιους ἀνθρώπους ποὺ συνάντησα ταξιδεύοντας στὴν Ἑλλάδα καὶ ποὺ ἦσαν πάντα οἱ τραγικῆς μορφῆς ἀρχαίων δραμάτων.

—Ἐγὼ δὲν πῖνα, μοῦ λέει ὁ Μπάρμπα-Κώστας· μ' ἀπῆλθε μ' ἔχουν ζώσει τὰ φῖδια. Δὲν καταλαβαίνεις, ἔ; Ἀλλὰ ποῦ νὰ καταλάβῃς; Πάει κι' αὐτός.

Σταμάτησε λίγο, ρούφηξε μιά γουλιὰ καὶ τὰ μάτια του καρφώθηκαν μακριὰ, πέρα ἀπὸ τοὺς τοίχους, πάνω ἀπὸ βουνά, λίμνες καὶ θάλασσες.

—Μπάρμπα-Κώστα, δὲν κάνει νὰ πίνης.

—Μπα, δὲν βαρύνεσαι, εἶμαι γερὸ τομάρι. Λοιπὸν πάει κι' ὁ τρίτος...

Δὲ θέλησε νὰ τὸν ρωτήσω, ἄλλωστε ὁ Μπάρμπα-Κώστας δὲν θὰ μάφηνε. Ἐξακολούθησε:

«Ὁ τρίτος ὑπηρετοῦσε στὰ Γιάννενα, ἦταν ὁ γαμπρός μου. Πρὶν μιά βδομάδα τὸ μάθαμε. Λεβένταρος

κι' αὐτός, μόνον ποὺ ὁ χάρος τέτοιους θέλει. Οἱ ἄλλοι δυὸ σκοτώθηκαν στὸν πόλεμον. Ὁ ἕνας στὴν Ἀδριανούπολιν καὶ ὁ ἄλλος στὸ Σαγγάριο. Τὸν ξέρετε τὸν Σαγγάριο, τὸν Σαγγάριο ποταμὸ; Παλλήκαροι ὡς ἐκεῖ πάνω. Ὅπως μοῦ γράφουν οἱ ἀξιωματικοὶ τοὺς, πέθαναν ἀντρίκια, ὅπως θὰ πέθαιναν κι' ἐγὼ στὰ 1912. Ἀπὸ τρεῖς ξέφυγα. Δυὸ τραύματα, ἕνα κοντὰ στὴν καρδιά κι' ἕνα στὸ γόνατον. Δὲν ντρόπιασαν τὴ γενιά τους. Ἐχὼ ὅμως ἐγγόνια κυπαρίσσια, βουνά, ποὺ ὑπηρετοῦν στὰ ἀεροπλάνα. Τὰ βλέπω καὶ λέω πῶς κάτι μάφισαν οἱ γυιοὶ μου. Ὁ τρίτος ὅμως γιατί νὰ πεθάνῃ; Νάταν στὸν πόλεμον; Χαλάλι...

Ἀπὸ τὴν ὥρα αὐτὴ ὁ Μπάρμπα-Κώστας κατρακύλησε, βαθύτερα, στὴν ἀναμνήσεσιν. Ξανάγινε παλληκάρι, καὶ μὲ κοιτοῦσε μὲ θοὰ τὰ μάτια, κι' ὅλα τὰ λόγια ἦσαν πιά στὴν χαμένη λεβεντιά, ποὺ ἀστραποβόλησε μιά φορὰ, πρὶν πολλὰ χρόνια, στὸν ὁρίζοντά του.

Πόση ὥρα κράτησε αὐτὸ τὸ παραλήρημά του; Δὲν θὰ μπορούσα νὰ τὸ πῶ. Θυμᾶμαι μόνον πῶς μεταμορφώθηκε σιγὰ-σιγὰ στὰ μάτια μου· ἔγινε νιός, ἀντρας μὲ κατὰμαυρα μαλλιά, μὲ στριφτὸ μoustaki, μὲ τὴ φλόγα στὰ μάτια καὶ στὴν ψυχὴ. Κι' αὐτὸς ὁ ἀντρας δὲν εἶχε ἄλλα τραγούδια στὸ στόμα, ἀπὸ τὰ τραγούδια ποὺ ὕψωναν ἕνα βωμὸ στὴν Ἑλλάδα καὶ στὸν ἡρωϊσμό, στὸν τόπον ποὺ τὸν γέννησε καὶ τὴ λεβεντιά. Πολλὰ τραγούδια κι' ἕνα ἰδιαίτερα συγκινητικὸ ποὺ τέλειωνε ἔτσι: «Πέντε ἄν' εἴμασ' ἀκόμη θὰ τὴν παίρναμε τὴν Πόλιν».

Κάποια στιγμή ὁ Μπάρμπα-Κώστας, σὰν νὰ ἐξύπνησε ἀπὸ ἕνα ὄνειρον, ὠρθώθηκε. Τὸ κρασί ποὺ τοῦδωσε τὴν περιέργειαν αὐτὴ εὐθυμία ἐξατμίσθηκε. Ἀκούμπησε πάνω στὸ ραβδί του, φώναζε ἕνα «γεια σας» κι' ἐβγήκε.

Ἀπὸ τὴν πόρτα μπουκάρησε παγωμένος ὁ βορρᾶς, ποὺ ἀψηφοῦσε ὁ ἀνθρώπος ποὺ ἔδωσε τρεῖς παιδιά προσφορά στὴν Ἑλλάδα.

Σὲ λίγη ὥρα ἐφύγαμε καὶ μεῖς καὶ στὸ δρόμον ἡ κουθέντα ἦταν ἡ ἴδια: Ὁ Μπάρμπα-Κώστας. Μόνον ποὺ ἐγὼ ἤθελα νὰ βλέπω κάτι διαφορετικόν. Μιά γενιά καὶ μιά ἐποχὴ. Μιά γενιά ποὺ δὲν ἐξοῦσε μόνον τὴν ἡρωϊκὴν τῆς ἐποχῆς, μὰ ποὺ τὴν ἐνοίωθε καὶ τὴν ἐκπροσώπουσε σὲ κάθε τῆς ἐκδήλωσιν, ἀπὸ τὸν πόλεμον ὡς τὸ τραγούδι. Ποιὸ εἶναι τὸ τραγούδι μας σήμερον τὸ ἡρωϊκόν, τὸ πατριωτικόν καὶ ζωϊκόν, αὐτὸ ποὺ δίνει φτερά στὴ φαντασίαν καὶ στὴν ψυχὴ;

Στὴν ἐποχὴν μας οἱ νέοι τραγουδοῦν ἀνάλογα μὲ τὸ πνεῦμα τῆς: «θὰ σὲ σκοτώσω», «θὰ σὲ σφάξω», «θ' αὐτοκτονήσω», «σκοτώσε με».

Εἶν' αὐτὸ ποὺ μᾶς χρειάζεται στὴν κολοσσιαία προσπάθεια ποὺ καταβάλλει τὸ Ἑλληνικὸ ἔθνος;

Τὸ τραγούδι εἶναι ἀναπόσπαστον ἀπὸ τὴν ζωὴ. Πρὶν τὸ 21 οἱ Ἕλληνες τραγουδοῦσαν: «Ὡς πότε παλληκάρια νὰ ζοῦμε στὰ στενά» καὶ μετὰ τὴν ἐλευθερίαν τραγούδια ποὺ ὑλοποιούσαν τὴν λαχτάραν κάθε Ἑλληνικῆς χώρας. Δὲν θὰ ἔπρεπε νὰ γίνετο τὸ ἴδιον καὶ σήμερον; Δὲν θὰ ἔπρεπε ἡ χαρὰ μας νὰ δεθῇ ὅπως γίνεται πάντα μὲ τὸ πατριωτικὸ τραγούδι;

Ποιά ὅμως ἡμπορεῖ νᾶναι τὰ τραγούδια, ποῖο πρέπει νὰ τὰ γράφουν καὶ ποῖα ἡ ἐπίδρασις τοῦ πατριωτικοῦ τραγουδιοῦ ἴσως νὰ τὸ δοῦμε καμμιὰ ἄλλη μέρα.

Χρ. Ἀγγελομάτης

Στο αφιέρωμα

ΔΥΟ ΑΓΑΘΑ

Ἡ προθυμία μετὰ τὴν ὁποῖαν ἡ Ἑλληνικὴ Κοινωνία, μετὰ τὴν πείσιν τῶν δυσχερειῶν καὶ τῶν ἀπειρῶν ὑποχρεώσεων τῆς ἐποχῆς, ἀπαντᾷ εἰς τὴν ἐκκλησίαν τῆς Ε.Ο.Ν. διὰ τοὺς Ἀκρίτας μας, μᾶς συγκινεῖ ἰδιαίτερος. Τῆς ἐκφράζομε ὅλην μας τὴν ἐγνωμοσύνην. Ἄς εἶναι βέβαιοι ὅλοι ὅτι μετὰ τὸ ἴδιο σκίρτημα χαρᾶς γίνονται δεκταὶ ὅλοι αἱ προσφοραὶ, καὶ αἱ πλέον πενιχραὶ, τὰ ὀλίγα βιβλία καὶ τὰ πακεττάκι τὰ σιγάρτα καὶ τὸ ζευγάρι τὰ γάντια καὶ ὁ τελευταῖος ὀβολός. Δύο πολὺτιμα ἀγαθὰ ἐπιτυγχάνονται μ' αὐτὰ τὰ μικρὰ δῶρα. Πρῶτον στερεώνεται ἡ πεποίθησις ἐκείνων πού φρουροῦν εἰς τὰ σύνορα ὅτι ἡ Χώρα ὅλη, οἱ πολῖται τῶν μετόπισθεν, τοὺς ἔχουν στοργικὰ εἰς τὸν νοῦν τῶν καὶ δὲν τοὺς λησμονοῦν. Καὶ δεύτερον δίδεται εἰς τοὺς νέους, εἰς τὰ παιδιά τῆς ὁργανώσεως, ἡ διαβεβαίωσις, κατὰ τὸν πλέον ἀπτόν καὶ ἐναρργὴ τρόπον, ὅτι ἡ καρδιά τῆς Κοινωνίας πάλαι μετὰ τὸν ἴδιον ρυθμὸ μετὰ τὴν ἰδικὴν τῶν ὑπὲρ ἐκείνων πού φρουροῦν τὰ σύνορα τῆς Πατρίδος.

ΟΙ ΑΝΤΙΓΡΑΦΟΝΤΕΣ

Δὲν εἶναι πολλὸς καιρὸς πού ἀπὸ τῆς ἰδίας σελίδος ἐκαυτηρίσαμεν τὴν κακὴν συνήθειαν τῶν ἀναγνωστῶν μας ἐκείνων, οἱ ὅποιοι ὑπὸ τύπον συνεργασίας μᾶς ἀποστέλλουν ἀντιγραφὰς ποιημάτων καὶ πεζῶν ἄλλων συγγραφέων, εἴτε αὐτοῦσια εἴτε κακομεταχειρισμένα.

Ἀπὸ τῆς στήλης τῆς ἀλληλογραφίας ἐδόθησαν τότε ἀπαντήσεις χαρακτηρίζουσαι τὴν ἀπὸ πάσης ἀπόψεως κακὴν αὐτὴν πράξιν.

Ἦδη καὶ πάλιν μᾶς παρέχεται ἡ ἀφορμή, ἐξ ἀποσταλέντος ποιήματος γνωστοῦ ποιητοῦ ὑπὸ μαθητοῦ, τὸ ὅποιον ὁ ἴδιος ὑπογράφει φαρδιά πλατιά.

Λυπούμεθα, ἀλλὰ εἴμεθα ὑποχρεωμένοι νὰ δηλώσωμεν ὅτι ἀπὸ τοῦδε καὶ σὺ ἐξῆς θὰ δημοσιεύωμεν τὰ ὀνόματα τῶν τοιούτων φυγοπόνων νέων. οἱ ὅποιοι ἀντικανὼν νὰ παράγουν πνευματικῶς οἱ ἴδιοι, προσπαθοῦν νὰ παρουσιάσωνται διὰ τῆς οικειοποιήσεως ξένης πνευματικῆς ἐργασίας.

Ἄμα δὲν ἔχετε στὴν καρδιά σας τὸ θεῖον πῦρ, τὴν ἀπόφασιν νὰ περάσετε καὶ νὰ νικήσετε κάθε ἐμπόδιο γιὰ τὸ μέλλον σας, ἐὰν δὲν ἔχετε τὴν πεποίθησιν ὅτι θὰ ὑπερβῆτε ὅλες τὶς δυσχερείες, τότε δὲν εἴσθε νέοι, ἀλλὰ γέροι καὶ γέροι ἀξιολύπητοι.

Ι. ΜΕΤΑΞΑΣ

ΤΟ ΣΥΝΟΗΜΑ

Ἀπὸ τοὺς στατιστικὸς ἀριθμοὺς, πού ἐδημοσιεύθησαν αὐτὲς τὶς ἡμέρες σχετικὰ μετὰ τὴν κίνησιν τοῦ ἐμπορίου μας, βγαίνει ὅτι κατὰ τὸ 1939 ἔχομε ἐλαττώσει τὰς εἰσαγωγὰς μας κατὰ διόμισιν περίπου δισεκατομμύρια ἐν σχέσει μετὰ τὸ προηγούμενον ἔτος. Κατὰ ἓνα περίπου δισεκατομμύριον φαίνονται ἡλαττωμένοι καὶ αἱ ἐξαγωγαὶ μας. Φυσικὰ οἱ τέσσαρες πολεμικοὶ μῆνες εἶναι ἐκεῖνοι πού ἐπηρέασαν τὴν οἰκονομικὴν δραστηριότητα τοῦ Τόπου. Χωρὶς τὸν πόλεμον ἡ ἐμπορικὴ κίνησις τῆς Χώρας θὰ ἦτο πολὺ ζωρρότερα.

Ἀεῖζει ὅπως ὁπότε νὰ ὑπογραμμισθῇ τὸ γεγονός, ὅτι ἡ ἐπίδρασις τοῦ πολέμου ἐπὶ τῶν εἰσαγωγῶν ὑπῆρξε διπλάσια. Τοῦτο σημαίνει ὅτι ἡ προσπάθεια πού διεξάγει ὁ Τόπος διὰ τὴν αὐτάρκειαν δὲν μένει ἀτελεσφόρητος. Διὰ πρώτην φοράν ἀπὸ τριακονταετίας ὁ δείκτης τῶν ἐξαγωγῶν μας ἀνῆλθε τόσο ὑψηλὰ. Ἀπὸ τῆς ἐποχῆς τῶν Βαλκανικῶν πολέμων αἱ ἐξαγωγαὶ μας ἐκυμαίνοντο σταθερῶς γύρω εἰς τὰ 60 % τῶν εἰσαγωγῶν. Τὰ τελευταῖα χρόνια ἤρχισεν ἡ κίνησις πρὸς τὰ ἄνω, βραδεῖα ἀλλὰ σταθερά. Τὸ 1939 αἱ ἐξαγωγαὶ ἐκάλυψαν τὰ 75 % περίπου τῶν εἰσαγωγῶν. Σημειοῦται τοιοῦτοτρόπως ἓνας σταθμὸς ἀξιόλογος εἰς τὴν οἰκονομικὴν ἀνοδὸν τῆς Χώρας, ἓνας σταθμὸς πού πρέπει ν' αὐξήσῃ τὸ θάρρος τοῦ λαοῦ μας καὶ τὴν πεποίθησιν τοῦ ὅτι βαδίζομεν εἰς τὸν ὀρθὸν δρόμον καὶ ὅτι δὲν ὑπολείπεται παρὰ νὰ ταχύνωμεν τὸ βῆμά μας, νὰ ἐργαζώμεθα δηλαδὴ περισσότερο καὶ καλλίτερα, διὰ νὰ φθάσωμεν εἰς τὸ τελικὸν εὐτυχὲς ἀποτέλεσμα, πού θὰ εἶναι ἡ πλήρης ἰσοζύγισις τῶν ἐμπορικῶν μας συναλλαγῶν. Νὰ καταστήσωμεν δηλαδὴ τὴν οἰκονομίαν μας ἀπὸ χρονίως παθητικὴν εἰς ἐνεργητικὴν. Σήμερον πλέον κανεὶς δὲν ἡμπορεῖ ν' ἀμφισβᾷ ὅτι αὐτὸ πού ἐπιχειροῦμεν δὲν εἶναι ἀκατόρθωτον. Πολλοὶ εἶναι ἀκόμη αἱ πλουτοφόροι πηγαὶ τῆς Χώρας μας, πού ἀδρανοῦν τελείως, καὶ ἄλλαι τόσαι, πού δὲν ἀποδίδουν ὅσον θὰ ἦσαν εἰς θέσιν καὶ ὅσον θὰ ἔπρεπε. Ἄς τὰ κινήσωμε δραστηριώτερα καὶ μεθοδικώτερα, διὰ ν' ἀποδώσωμεν. Ὁ πόλεμος βεβαίως, μετὰ τὰ ἀνωμαλίας του καὶ μετὰ τὰ ἀπρόοπτα, προβάλλεται πάντοτε ὡς ἐμπόδιον εἰς τὸν ἀγῶνα μας. Ἀνακόπτει καὶ χαλαρᾷ τὸν ρυθμὸν του. Ὡστόσο ὑπάρχει πάντοτε τρόπος προσαρμογῆς. Ἐκεῖ ὅπου αἱ δυσχερείαι εἰς τὰς ἐξαγωγὰς μας γίνονται ἀνυπερβλήτοι, ἡμποροῦμεν νὰ τροποποιήσωμεν τὰς συνηθείας μας, καλλιεργοῦντες προϊόντα ἢ κατασκευάζοντες ἀντικείμενα, πού ἡ ἐσωτερικὴ τῶν καταναλώσεως εἶναι ἀσφαλής. Ἐπομένως καὶ φέτος, ὅπως καὶ πέρυσι, τὸ σύνθημα παραμένει τὸ ἴδιο: Περισσότερα καὶ μεθοδικώτερα ἐργασία. Περισσότερα καὶ καλλιτέρα παραγωγή.

ΚΑΛΛΙΤΕΧΝΙΚΟΙ ΑΓΩΝΕΣ

Ἡ Κεντρικὴ Διοίκησις τῆς Ε.Ο.Ν. προεκήρυξε νέους διαγωνισμοὺς μουσικῆς, ἀπαγγελίας καὶ χοροῦ μεταξὺ τῶν Διοικήσεων Ἀνωτάτων Σχολῶν καὶ τῶν Περιφ. Διοικήσεων Πρωτευούσης Ἀρρένων καὶ Θελέων. Οἱ διαγωνισμοὶ θὰ γίνοντο καθ' ὁμάδας, αἱ ὁποῖαι θ' ἀποτελέσουν χορωδίας καὶ θὰ ἐκτελέσουν δημοτικὰ τραγούδια ἢ συνθέσεις Ἑλλήνων συνθετῶν, θ' ἀπαγγέλλουν κατ' ἄτομα ἢ ὁμαδικῶς ποιήματα ἐκ τῆς ἀρχαίας καὶ νεωτέρας Ἑλληνικῆς ποιήσεως καὶ θὰ χορεύσουν Ἑλληνικοὺς χορούς.

Εἶναι βέβαια περιττὸν νὰ τονίσωμεν τὴν σημασίαν, τὴν ὅποιαν ἔχουν διὰ τὴν ψυχικὴν καὶ πνευματικὴν καλλιέργειαν τῶν Φαλαγγιτῶν καὶ Φαλαγγιτιστῶν τοιοῦτοι διαγωνισμοί, οἱ ὁποῖοι κινοῦν καὶ ἀναπτύσσουν τὰς πνευματικὰς τῶν δυνάμεις καὶ ἀνυψώνουν τὸ καλλιτεχνικὸν τῶν αἰσθημάτων, εὐρύνουν δὲ καὶ πλουτίζουν τὸν κύκλον τοῦ ἐνδιαφέροντος καὶ τῆς πρωτοβουλίας τῶν. Εὐχόμεθα μόνον νὰ ἔχουν τὴν προσδοκώμενην ἐπιτυχίαν καὶ νὰ ἐκτεταθοῦν καὶ νὰ γενικευθοῦν σὺν τῷ χρόνῳ εἰς ὅλας τὰς Διοικήσεις καὶ τοὺς Σχηματισμοὺς τῆς Ὀργανώσεως, ὥστε οἱ ὥραιοι καὶ εὐγενεῖς αὐτοὶ ἀγῶνες, οἱ ὁποῖοι ἀποτελοῦν παλαιὰν Ἑλληνικὴν συνήθειαν, ν' ἀποδώσουν τὰ προσδοκώμενα ἀποτελέσματα.

ΑΙ ΕΙΚΟΝΕΣ ΤΟΥ ΕΞΩΦΥΛΛΟΥ ΜΑΣ

Ἡ πρώτη: Ὁ Κυβερνητικὸς Ἐπίτροπος τῆς Ε.Ο.Ν. κ. Ἀλέξανδρος Κανελλόπουλος μετὰ τὴν στολὴν τοῦ Ἀετοπόρου.

Ἡ τελευταία: Μία εἰκόνα ἀπὸ τὴν ζωὴν τῆς ὑπαίθρου. Χωριάτισσα τῆς Ἡπείρου πλένει ρούχα στὸ ποτάμι...

Στο αφιέρωμα
ΣΤΟΥΣ ΝΕΟΥΣ

ΘΡΗΣΚΕΥΤΙΚΟ ΑΙΣΘΗΜΑ

Ἀγαπητοὶ μου φίλοι,

Ἐνας ἀπὸ σᾶς μοῦ ἔστειλε αὐτὲς τὶς μέρες ἓνα καλογραμμένο γράμμα, γεμάτο ἀπὸ φιλομάθεια, ἀλλὰ κ' ἀπὸ ψυχικὴν ἀνησυχία. Παίρνω αὐτοῦσια τὴν ἀκόλουθη περικοπή:

«Στὸ φύλλο τῆς 23/12/39 ἀριθ. 12 μᾶς λέτε ὅτι «ἡ ἀνάγκη τοῦ θρησκευτικοῦ αἰσθήματος εἶναι βαθεῖα κ' αἰώνια». Ἦθελαν λοιπὸν νὰ μάθω: ἡ ἀνάγκη αὐτὴ ἀπὸ ποῦ πηγάζει;».

Ἀφοῦ πρῶτα - πρῶτα παρατηρήσω ὅτι ἡ ἐρώτησίς του ἀφορᾷ ἓνα θέμα, πού εἶναι ἔξω ἀπὸ τὴν πνευματικὴν δυναμικότητα καὶ τὸν κατάλληλον κύκλο ἐνδιαφερόντων ἑνὸς νέου καὶ μάλιστα «μαθητοῦ», ὅπως σημειώνει ὁ ἴδιος κάτω ἀπὸ τὴν ὑπογραφήν του, θὰ τοῦ πᾶν πάντως λίγα λόγια:

«Ρωτᾷς, ἀγαπητέ μου φίλε, ἀπὸ ποῦ πηγάζει τὸ θρησκευτικὸ αἶσθημα. Ξέρεις τί εἶναι αὐτό; Εἶναι σὰν νὰ ρωτᾷς νὰ σοὺ καθορίσω τὶς ὑποθόγιες ἀφαιρέσεις μᾶς πηγῆς, πού τὴ βλέπουμε μπροστά μας ν' ἀναδύεται ἀπὸ τὴ γῆ. Τί νὰ τὴν κάμουμε τὴν ἀπώτερη, κρυμμένη μέσα στὰ ἔγκατα τῆς γῆς φλέβα τοῦ νεοῦ, μὴ πού χαίρομαστε αὐτὸ τὸ ἴδιο τὸ νερὸ καὶ τὸ νοιώθουμε καὶ τὸ βλέπουμε νὰ δροσίζῃ καὶ νὰ ζωογονῇ καὶ ἡμᾶς καὶ τὰ πάντα γύρω μας;

Τὸ ἴδιο καὶ μετὰ τὸ θρησκευτικὸ αἶσθημα. Εἶναι μὴ γάρ γαρη καὶ ἀστείρευτὴ πηγὴ πού ἀναδύεται ἀπὸ μέσα μας. Τὸ νοιώθουμε κάθε στιγμὴ τῆς ζωῆς μας καὶ χαίρομαστε τὴ δροσιά, τὴν παρηγοριά καὶ τὸ θάρρος πού μᾶς χαρίζει. Τί μᾶς χρειάζεται ἡ ἔρευνα γιὰ τί βαθύτερες ἀφορμὲς του; Μᾶς ἀρκεῖ ἡ χαρὰ, ἡ εὐτυχία τῆς παρουσίας του.

Ὅπως ὁ σοφὸς ἐπιστήμων θὰ μπορούσε μετὰ τὶς γνώσεις του καὶ μετὰ τοὺς ὑπολογισμοὺς του νὰ μᾶς πληροφορήσῃ γιὰ τὴ μυστικὴ πορεία τοῦ νεοῦ κάτω ἀπὸ τὴ γῆ, ἔτσι καὶ ἓνας ἄλλος ἐπιστήμων θὰ μπορούσε νὰ παρακολουθήσῃ καὶ νὰ μελετήσῃ τὴ φωτεινὴν καὶ ἀτέλειωτη γραμμὴ, πού χαράζει μέσα σ' ὅλους τοὺς αἰῶνες, σ' ὅλους τοὺς τόπους καὶ σ' ὅλες τὶς φυλὰς τῶν ἀνθρώπων ἡ παρουσία τοῦ θρησκευτικοῦ αἰσθήματος. Καὶ τὸ ἀποτέλεσμα; Θὰ κέρδιζε βέβαια ἡ ἀνθρώπινη γνῶσις. Μὰ τί θὰ κέρδιζε ἡ ἀνθρώπινη ψυχὴ;

Τὸ θρησκευτικὸ αἶσθημα, ἀγαπητοὶ μου, ἢ καλλίτερα ἢ πίστις — γιὰ τὸ θρησκευτικὸ αἶσθημα καὶ πίστις εἶναι τὸ ἴδιο πράγμα — δὲν εἶναι ζήτημα μελέτης, γνώσεως, λογικῆς. Μπορεῖ κανεὶς νὰ ἐρευνήσῃ καὶ νὰ καθορίσῃ ἐπιστημονικὰ τὸ αἶσθημα τῆς στοργῆς ἢ τῆς φιλίας; Τὸ αἰσθάνεται μονάχα, καὶ αὐτὸ εἶναι ἀρκετό. Ἔτσι καὶ τὸ θρησκευτικὸ αἶσθημα δὲν εἶναι κάτι πού ἀναλύεται, πού μπορεῖ κανεὶς νὰ τὸ ἐξετάσῃ μετὰ τὸ μικροσκόπιο, νὰ τὸ ἐρευνήσῃ μετὰ τὰς περιορισμένα μέσα τῆς στενῆς πνευματικῆς δυνάμεως τοῦ ἀνθρώπου. Τὸ θρησκευτικὸ αἶσθημα εἶναι μὴ ἀνώτερη πνοή, πού ζωογονεῖ καὶ καθαρίζει τὴν ἀνθρώπιν ψυχὴ, ὅπως τὸ δξυγόνο τῆς ἀτμοσφαιράς τὴν ἀνθρώπιν ζωὴ. Εἶναι μὴ βαθεῖα διαίσθησις τῆς ψυχῆς, πού τὴν κάνει νὰ βλέπῃ καὶ νὰ αἰσθάνεται πέρα ἀπὸ τὸν ὁρατὸ κόσμον μὴ μυστικὴ μὰ ἀκαταγνώστη τάσις πού τὴν σπρώχνει πρὸς τὸν οὐρανὸ καὶ τὴν ὑψώνει ὡς τὸν ὁρόν τοῦ Θεοῦ μὴ ἀπαλή, ἀνέκφραστη συγκίνησις πού τὴν φέρνει τὴν πρὸς βαθεῖα ἱκανοποίησιν καὶ χαρὰ. Ὅλα αὐτὰ δὲν μπορεῖ κανεὶς νὰ τὰ ἰδῇ, νὰ τὰ πιάσῃ, νὰ τὰ καταμετρήσῃ, μὰ τὰ νοιώθει νὰ γεμίζουν, νὰ πλουτίζουν, νὰ ὁμορφαίνουν καὶ νὰ φωτίζουν τὸν ἐσωτερικὸν τῶν κόσμων. Μὲ μὴ λέξι: πιστεύει.

Ἔτσι πιστεύετε καὶ σεῖς, ἀγαπητοὶ μου φίλοι. Πιστεύετε. Εἶναι ἀνάγκη τῆς ψυχῆς. Κ' εἶναι μαζί καὶ ἡ πρὸ ἀληθινῆς τῆς εὐτυχίας.

Μὲ ὅλη μου τὴν ἀγάπην
Μελῆς Νικολαΐδης

Ὁ Πρίγκηψ Χριστόφορος.

Ο ΕΚΛΙΠΩΝ ΠΡΙΓΚΗΨ

Τὴν 5.45' τῆς παρελθούσης Κυριακῆς ἀπεβίωσεν εἰς τὸ Θεραπευτήριον «Εὐαγγελισμός», ὅπου ἐνοσηλεύτο ἀπὸ μηνός, ἡ Α. Β. Υ. ὁ Πρίγκηψ Χριστόφορος τῆς Ἑλλάδος, ἀδελφὸς τοῦ ἀειμνήστου Βασιλέως Κωνσταντίνου καὶ θεῖος τῆς Α. Μ. τοῦ Βασιλέως Γεωργίου τοῦ Β'.

Ἡ Α. Μ. ὁ Βασιλεὺς ἐπὶ τῷ θανάτῳ τοῦ Πρίγκηπος Χριστοφόρου ὤρισεν αὐλικὸν πένθος ἐνὸς μηνός.

Ὁ ἐκλιπὼν Πρίγκηψ ἐγεννήθη εἰς τὸ Ἀνάκτορον Παυλὸφσκ τῆς Πετρούπολεως τὴν 29ην Ἰουλίου 1888.

Ἡ Α. Β. Υ. ὁ Πρίγκηψ Χριστόφορος ἐνυμφεῦθη ἐν Ἑλβετίᾳ τὴν 1ην Φεβρουαρίου 1920 τὴν Ἀναστασίαν χήραν Λίδας, ἀποθανοῦσαν ἐν Λονδίνῳ τὸ 1923. Εἰς δεῦτερον γάμον ἦλθεν ἐν Παλέρμῳ τῆς Ἰταλίας τὴν 11ην Φεβρουαρίου 1929 μετὰ τῆς Α. Β. Υ. τῆς Πρίγκηπισσῆς Φραγκίσκῃς τῆς Γαλλίας, θυγατρὸς τοῦ Δουκὸς τῆς Γκιζης.

Ἡ Α. Β. Υ. ὁ Πρίγκηψ Χριστόφορος ὑπῆρξεν ὑπασιστής τοῦ Βασιλέως Γεωργίου Α', τοῦ Βασιλέως Κωνσταντίνου καὶ τῆς Α. Μ. τοῦ Βασιλέως Γεωργίου τοῦ Β'.

Ἐφερε τὸν βαθμὸν ἀντιστρατήγου τοῦ ἐλληνικοῦ στρατοῦ, εἶχε δὲ ὑπηρετήσει εἰς τὸ 1ον Πεζικὸν Σύνταγμα ὡς διοικητὴς τάγματος.

Ἡ Α. Β. Υ. ὁ Πρίγκηψ Χριστόφορος ἀπέκτησε πρὸ ἔτους υἱόν.

Ἡ «Νεολαία» συμμετέχει ὁλοψύχως μετ' ὁλοκλήρου τοῦ ἐλληνικοῦ Λαοῦ εἰς τὸ βαρὺ πένθος τῆς Ἑλληνικῆς Δυναστείας.

Ο «Δισκοβόλος» του Κων. Δημητριάδη.

Οι πρώτοι Έλληνες γλύπται προβάλλουν μέσα στην ιστορία της νεώτερης Έλληνικής γλυπτικής σαν ένα φαινόμενο που μας ξαφνιάζει από πρώτη ματιά. Πώς, στον φτωχό αυτό τόπο, που μόλις άνοιξε τα μάτια του από ένα βαρύ καλλιτεχνικό ύπνο, μπόρεσαν να βγούν τεχνίτες και μάλιστα γλύπτες και γλύπτες μνημείων, τόσο σοβαροί; Δεν έχει περάσει, καλά-καλά, ούτε μία γενεά από την ανεξαρτησία του κι' ο πρώτος νέος Έλληνας γλύπτης, ο Δρόσος (1836-1882) και πρώτος καθηγητής του Πολυτεχνείου (από το έτος 1862), στολίζει τη νέα πρωτεύουσα της πατρίδας του με τ' αετώματα της νεότευκτης Ακαδημίας της, τ' αγάλματα της Αθηνάς και του Απόλλωνος, του Σωκράτους και του Πλάτωνος (που τα τελευταία τα έκτελούν μετά το θάνατό του οι μαθηταί του), για να τον ακολουθήσουν αμέσως οι αδελφοί Φυτάλας, Γεώργιος, Λάζαρος (1831-1909), Μάρκος και Ιωάννης, που από το εργαστήριό τους έχουν βγεί ο Γρηγόριος ο Ε' του Πανεπιστημίου, ο Κανάρης της οδού Αμαλίας κι' ο Καραϊσκάκης, ο ξάδερφός τους Γ. Βιτάλης (1840-1901) που έχει στήσει στην είσοδο του Πανεπιστημίου τον Γλάδστονα κι' ο Γ. Βροστός που έκανε τον Κοραή, ο Δ. Φιλιππότης (1839-1919), που μας έδωσε τον πασίγνωστο «Ξυλοθραύστη», τον «Ψαρά» και τον «Θεριστή», τον «Πειο», ο Γιαννούλης Χαλεπάς (1854-1938), ο θρυλικός δημιουργός της «Κοιμωμένης», ο Λάζαρος Σώχος (1862-1911), ο επιβλητικός ανδριαντοποιός του Κολοκοτρώνη έξω από τη Βουλή, ο έλεγειακός Μαλακάτης και τόσοι άλλοι γνωστοί και άγνωστοι ποιηταί τάφων του πρώτου Νεκροταφείου και

ΟΙ ΠΡΩΤΟΙ ΝΕΟΕΛΛΗΝΕΣ ΓΛΥΠΤΑΙ ΚΑΙ Η ΚΛΑΣΣΙΚΗ ΠΑΡΑΔΟΣΙ

τέλος ο Γεώργιος Μπονάνος που ζή ακόμη, και με τον οποίο κλείνει όλη τούτη η γενεά των πρώτων γλυπτών που αναφέραμε.

Ποιές άραγε να είναι οι μυστικές πηγές απ' τις οποίες άντλεί κι' οι επιδράσεις που προσδέχεται και γονιμοποιείται η πρώτη αυτή καλλιτεχνική προσπάθεια του Έθνους, μόλις ελευθερώθηκε, ποιά τ' αίτια του καλλιτεχνικού αυτού γεγονότος, τόσοσών πρώιμου και τόσοσών σοβαρού, ώστε να μας προβάλλεται σχεδόν σαν άπροσδόκητο; Ας επιχειρήσουμε μία σύντομη του ανάλυση.

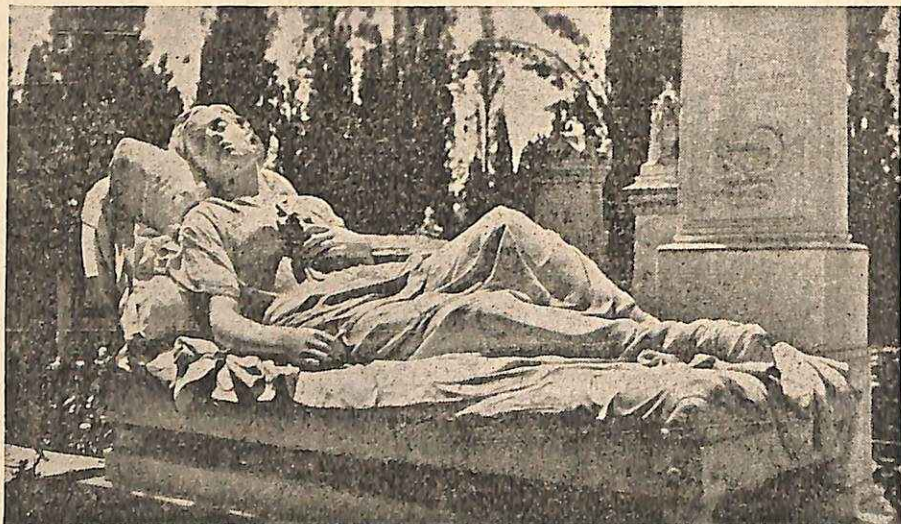
Πρώτ' απ' όλα η καλλιτεχνική προδιάθεση και κληρονομικότητα του τόπου. Ας σκεφθούμε ότι παντού στην Ελλάδα, κι' ιδίως στα νησιά, απ' όπου κρατούσε η φλέβα των πρώτων αυτών νεοελλήνων γλυπτών — οι περισσότεροί τους είναι Τηνιακοί — ζούσε πάντα αδιάκοπα φιλοτεχνώντας το αιώνιο ελληνικό λαϊκό πνεύμα. Αν είχε διακοπή από αιώνες και για πάντα η μεγάλη παράδοση των αθανάτων Έλλήνων γλυπτών και ανδριαντοποιών, όμως ούτε οι ταπεινοί λιθοξόοι των Βυζαντινών εκκλησιών, που συντηρούσαν συνάμα την ωραία ελληνική παράδοση της παρηγορίας των τάφων, είχαν χαθή, ούτε οι άγνωστοι και ανώνυμοι ξυλογλύπται των περιφημών μεταβυζαντινών τέμπλων και ναστικών ξοράνων, των σκαλιστών οικιακών επίπλων και εκκλησιαστικών σκευών, είχαν σταματήσει τ' άπλοϊκά μ' θερμούργα τους γλύφανα. Αυτό το άνω-κάτω και ταπεινό, μ' αείζωο πλῆθος που συνεχίζει και συντηρεί αθόρυβα πανάρχαιες παραδόσεις, πρέπει να λογισθῇ ως το βαθύπλουτο υπόστρωμα αυτής της πρώτης καλλιτεχνικής μας καρποφορίας.

Άλλος, σοβαρός επίσης, συντελεστής, η θαλπερή ατμόσφαιρα της εποχής, που ναι θαρρείς κορεσμένη από παγκόσμια ιδεολογικά ρεύματα που

έρχονται εδώ να σμίξουν και με τις ψυχικές εξάρσεις και τους ένθουσιασμούς ενός Έθνους που μόλις ελευθερώθηκε. Μέσα στο γενικό του παραλήρημα, όχι μόνο η Έλληνική νεότης, οίστρηλατημένη από την ανάμνησι των αρχαίων της παραδόσεων και τη φιλοδοξία για νέους καλλιτεχνικούς θριάμβους, άνυπομονεί — με μία φιλοτιμία που συγκινεί — ν' αποδυθῇ εις τους πνευματικούς εκείνους αγώνες που άλλοτε διακρίθηκε και δοξάστηκε, αλλά και ολόκληρο το έθνος, παρασυρμένο από τις ίδιες αυτές φαντασιώσεις, άμιλλάται από κάθε γωνιά και με κάθε τρόπο να βοηθήσει το άρτισύστατο κράτος για ν' άνταποκριθῇ εις τις πνευματικές αυτές φιλοδοξίες του. Ανάκτορα μεγαλοπρεπή, καλλιμάριμα Πανεπιστήμια, Ακαδημίες, Πολυτεχνεία, μέγαρα έκθέσεων και γυμναστικά Στάδια περίλαμπρα, που ν' αποθυμίζουν όλα την παλαιά του εύκλεια και να διατυπώνουν τις καινούργιες του αξιώσεις, του προσφέρονται από παντού με ήγεμονική περίσσεια, δίχως καμμία σκέψη για φειδώ και πολλές φορές χωρίς καν μία οργανική αναγκαιότητα. Μ' αν όλα τούτα υπερβάλλουν και κάποτε προτρέχουν τις πραγματικές τους ανάγκες, όμως δίδουν και μοναδικές ευκαιρίες εις την καλλιτεχνική του τόπου δραστηριότητα. Έτσι τους ταπεινούς και άσημους μαρμαρογλύπτες που ύπηρετούν στην αρχή τυφλά, μ' αμείωτο, τη φιλότιμη και παράλογη μαζί προσπάθεια των πρώτων Βασιλέων αρχιτεκτόνων, να νεκραναστήσουν με τ' αριστοφανή του κτίρια το «αρχαίον άστυ», τους διαδέχονται άμέσως εύθους οι πρώτοι μορφωμένοι Έλληνες γλύπται, που καλούνται να τ' αδιακομήσουν με αγάλματα και με τους ανδριάντες των ευγενών δωρητών τους.

(Ακολουθεί)

Στρατής Δούκας

Η «Κοιμωμένη» του Γιαννούλη Χαλεπά.

ΑΠΟ Τ'ΑΡΙΣΤΟΥΡΓΗΜΑΤΑ ΤΗΣ ΝΕΟΕΛΛΗΝΙΚΗΣ ΤΕΧΝΗΣ

Γ. ΙΑΚΩΒΙΔΟΥ:
ΤΑ ΠΡΩΤΑ ΒΗΜΑΤΑ
(Από χαλκογραφία του ό-
μωνύμου πίνακος ζωγραφ.
του Έλληνας ζωγράφου)

ΛΙΓΑ ΛΟΓΙΑ ΓΙΑ ΤΟΝ ΙΑΚΩΒΙΔΗ

Ο Γύζης, ο Λύτρας, ο Ίακωβίδης. Ένας άστερισμός που έλαμψε στο Πάνθεο των Μουσών και κίνησε το θαυμασμό όλης της Ευρώπης. Ο Ίακωβίδης γεννήθηκε το 1858 στη Λέσβο, τη βουτηγμένη στο πράσινο και δοσμένη στην αγκαλιά της θάλασσας που σμίγει το τραγούδι της με το θρόισμα των δένδρων. Γρήγορα όμως άφησε την πατρίδα του, που στα δάση της ίσως ακόμα γυρνούσαν οι σκιές της Σαπφούς και του Άλκαίου και τράβηξε για τη Σμύρνη. Πολύ άργότερα ήρθε στην Αθήνα, σπούδασε γλύπτης στη Σχολή Καλών Τεχνών, κι' ακολουθώντας μία παράδοση έφυγε για την πρωτεύουσα της Βαυαρίας, Γράφτηκε κι' αυτός σαν το Λύτρα στη σχολή του Πιλότου κι' έχοντας για δασκάλους του τον Λέφτς και τον Μάξ γνώρισε το νεοκλασικισμό, στην πιο κλασσική μορφή του. Γρήγορα τέλειωσε τις μελέτες του. Οι ξένες πολιτείες δεν τον σκόλασαν. Γύρισε στην Ελλάδα άφοι μάζεψε όσο μπόρεσε απ' τη σοφία και την τέχνη της Δύσεως. Έχοντας τη μόρφωσή του, και το ταλέντο του, εργάστηκε με την παλέτα και τη σμίλη, έφτιαξε προτομές, προσωπογραφίες, αναγλυφα και μία μεγάλη σειρά πινάκων, που παρ' όλη τη κοινοτυπία των θεμάτων των έχουν τη σφραγίδα ενός ανωτέρου καλλιτέχνη. Γιατί ο Ίακωβίδης δεν προσπάθησε να προεξηγή έντύπως με την πρωτοτυπία της συνθέσεως. Θέλησε να ξεκουράσει το θεατή κι' όχι να τον άναστατώσει. Μία πνοή χαράς, γεμάτη αισιοδοξία, πηγάζει απ' ολόκληρο το έργο του. Ξεχνάς για μία στιγμή τη λύπη, ξεχνάς τον πόνο της ζωής και το βλέμμα ξεκουράζεται στα άσπαρα χρώματα μιας ζωντανής αρμονίας. Σε κάνουν να χαρῆς με μία διαθεσι μικρού παιδιού. Γιατί και σε αλήθεια το παιδί με το φωτεινό πρόσωπό του, και τ' άσπασ γέλιο του, το έδωσε την έμπνευσή για πινάκες που άποτελούν την κορωνίδα του έργου του. Η παιδική συναυλία του υπάρχει στην Έθνική Πινακοθήκη. Παίδες και γονείς. Μικρά βασάνια, Κακός έγ- γονος κλπ. με το καθαρίο σχέδιο, την πλούσια μ' και συγχρό- νως απλή σύνθεση, τον αρμονικό χρωματισμό, που άπλώνεται σε ήσυχά κύματα φωτός, μας δίνουν τον πραγματικό τόνο που θέλησε να φτιάξῃ ο Ίακωβίδης.

Τα προτερήματά του αυτά φαίνονται ακόμη στην «Κρέουσα» και στην «Ίφιγένεια εν Ταύροις», συνθέσεις που παρ' όλο που έγιναν πάνω στα μέτρα της σχολής του, έχουν κάτι το ξεχωριστό, που δεν τ' άκανε να μοιάζουν σαν έκτυπώματα καλουπιών. Έχουν τ' άχρη, την ευκίνησία, την πλαστικότητα ενός Ίακωβίδη, όχι όπως προσπάθησε να τον φτιάξῃ η Δύσις, αλλά όπως ήταν πραγματικά ο ίδιος. Κι' όχι μονάχα οι καλλιτεχνικοί κύκλοι της Ελλάδας, που είναι ένας απ' τους οδηγούς τους, αναγνωρίζουν αυτά τ' άπνευσ- κήματά του, αλλά κι' αυτοί της Ευρώπης τον τίμησαν συχνά με διεθνή βραβεία. (Έκθεσις Παρισιών 1889, Βερολίνου 1891, Μονάχου 1893, Χάγης 1900 κλπ.).

Ο ΜΕΘΩΝΗΣ ΓΡΗΓΟΡΙΟΣ ΠΑΠΑΔΕΟΔΩΡΟΣ

(Συνέχεια εκ του προηγούμενου)

Μέσα σ' αυτό θα πέρανε τις άχαρες μέρες της αιχμαλωσίας του, τις δραματικές μέρες της Δεσποτικής ζωής του. Το σταυρό του έκανε και μήχη.

Στο διπλανό διαμέρισμα βάλανε τους άλλους — τον αδελφό του, τον Ίεροδιάκονό του, τον Κανελλόπουλο και τον Κατασφό. Την πρώτη μέρα το ψωμί μόλις έφτανε τα έκατο το δράμα, το προσαί τα τριάντα, και το νερό τη μισή οκά. Μα μέσα με τη μέρα λιγοστεύανε, όλο και λιγοστεύανε. "Ως που φτάσανε σε μία ποσότητα ασημαντή.

Ο Μεθώνης είχε καταλάβει από τότε κιόλας πού άκουσε τη διαταγή πού θάταν το τέλος του. Μα δεν τον τρώμαζε. 'Ο Ίμπραήμ έβλεπε πάλι έτσι με τη βία να τον αναγκάση να προσκυνήση.

Τη δεκάτη μέρα από το κλείσιμο στο μουντρούμι παρουσιάστηκε μπροστά του ένας Τούρκος αξιωματικός.

— Ο δοξασμένος μου άρχηγός ο Ίμπραήμ ρωτάει αν αποφασίσατε να προσκυνήσετε, του λέει.

Ο Μεθώνης άπάντησε στον ίδιο τόνο.

— Πέστε στον Ίμπραήμ πώς ο Δεσπότης της Μεθώνης δύο πράματα στον κόσμο προσκυνάει: τον παντοδύναμο θεό και τη μητέρα του πατρίδα.

Ο Τούρκος του είπε τον κίνδυνο πού θα διάτρεχε με την άρνηση ή ζωή του. Και τούδωκε να καταλάβη πως κεί μέσα άβρινη την τελευταία πνοή του.

— Το ξέρω, το ξέρω είπε ο Μεθώνης. Μα δε με μέλει. Ή ψυχή μου και το κορμί μου είναι πρόθυμα να τ' όποισουν όλα.

Ο Τούρκος έφυγε.

Και ξαναγύρισε πάλι ύστερα από άπουσία άλλων τούων ήμερών. Βρήκε τον Μεθώνης με περισσότερο σωματικό γκρέιμια, μα και με περισσότερο ψυχικό φοντοκάμα.

Ή πίστι του ήτανε πού μεγάλη, κι ή φωνή του πού Δεσποτική. Ο Τούρκος ξαναφύγε άντολές όπως με όποιονδήποτε τρόπο αναγκάση το Δεσπότη να προσκυνήση. Κι είχε τους σκοπούς του ό πονηρός Στρατάρχης. Το Δεσποτικό προσκυνήμα θα το διαλάοι σε όδον τον κόσμο. Θα κλωνίσει μ' αυτό την πίστι των χριστιανών.

Έπειτα ένα τέτοιο Δεσποτικό προσκυνήμα θάχε μεγάλο αντίτυπο στο Σουλτάνο και στην Ευρώπη. Γι' αυτό και από τότε άρχισανε μεγαλύτερα βάσανα. Την άλλη μέρα ξαναμπήκε στο κελλί του Δεσπότη ο Τούρκος. Μαζί τώρα ήτανε κι άλλος ένας μ' ένα μεγάλο μαστίγιο.

Ο Μεθώνης τους είδε και κατάλαβε. "Ε-φθάσε ή ώρα να μαστιγωθώ, μουρμούρισε. Εύλογημένο το όνομα του Κυρίου κι θάνατο το όνομα της πατρίδας. Και παραδόθηκε στο μαστιγισμό.

Βάρβαρα μαστιγώθηκε. Ο Τούρκος άρχισε από τα πόδια και έφτασε στις πλάτες. Αίματα τρέχαν από το κορμί του, και κραυγή δεν έδινε από το στόμα του. Με σφιγμένα δόντια υπέφερε τους φρικτούς πόνους.

Το μαστιγώμα κράτησε δέκα πέντε λεπτά. Μετά τον άφησαν. Στη βελαντίνα σωριάστηκε ο Δεσπότης, σαν κλείσανε κείνοι την πόρτα. Πυρετός πολύς τη νύχτα άναψε πυρκαγιά στο κορμί του. Από το διπλανό διαμέρισμα οι άλλοι αιχμαλώτοι με τα μάτια της ψυχής τους παρακολούθωναν το σκληρό δράμα. Και ο Δεσπότης, από δίπλα μόνος κατάμονος. Μόλις κι άσυντρίφευσε ν' άνεβαίνη στο Γολγοθά και μόνος να σταυρωθή. Και στο δρόμο να μη βρεθή και για τούτον ένας Σίμων, να σηκώνει λίγο το σταυρό του, να ξεκουράση τον όμο του, να δέση τις πληγές του. Και να βρεθή τα χείλη του τα φλογισμένα με λίγο εύδι.

Το μαστιγώμα γινότανε δυό φορές την βδομάδα. Μετά παρουσιάστηκε ο ίδιος Τούρκος. Σάν φάντασμα στάθηκε στην πόρτα. "Ε-να φάντασμα πού γύρευε να πάρη την πίστι και την ψυχή ενός ανθρώπου και να πετάξη στα όρνια το κορμί του και στην αιώνια καταφρόνια τ' όνομά του.

Ο Μεθώνης βρήκε φωνή και του μίλησε. — Πέστε στον Ίμπραήμ πώς δεν προσκυνάω. Ραβδίστε με, σουβλίστε με. Κάνετε ό,τι θέλετε το κορμί μου. Ή ψυχή και το πνεύμα μου θα μείνουν άμόλυκτα και θ' άνήκουν πάντα στις δυό δυνάμεις πού θα κυβερνάνε.

Μήνες κράτησε ή ζωή αυτή. Ο Τούρκος άπόκαμε, βαρέθηκε να κάνει επισκέψεις και

Μιά Ιστορική μονογραφία
του κ. ΚΩΣΤΑ ΚΑΛΑΝΤΖΗ

να δέχεται άρνητικές και ταπεινωτικές άπαντήσεις. Σε μία στιγμή σκέφθηκε να τον θανατώση άμέσως αυτόν τον διαβόλεμένο Δεσπότη. Μα δεν είχε έντολή για ζήτημα τέ-τοιο από το Στρατάρχη και φοδότησε την όργη του.

Άλλά και δεν ήτανε μακριά ο θάνατος για τον Μεθώνης. Από το ξάγναντο φαινόταν ή μορφή του. Ο Δεσπότης τον έβλεπε πού άργα άργα πορευότανε προς αυτόν. Τό χινόπωρο γίνηκε πού ύγρο το καιμαράκι. "Ήλιος δεν έμεινε μέσα για να στεγνώση τη μούχλα. Τότε τον έπιασε ή χολέρα. Και με αυτή συνε-χίστηκε το μαρτύριο. Το κορμί του ήτανε τώρα αναγκασμένο να άντιμετωπίζη κι άλλο έχθρο. Από κάτω ή θάλασσα άρχισε ν' άγριεύη και να κυτπά με όρμη τα κύματα της το κάστρο. Λες κι ήθελε ν' άρπάξη τον πολύτιμο θησαυρό πού κρύβαν τα σπλάχνα του. Κάθε μέρα όλο και χειρότερη. Στις 22 του 'Οκτώβρη κέλεσε ο Μεθώνης τον ά-ξιωματικό. Πρόθυμα έτρεξε κείνος. Νόμισε πως έφτασε πιά ή χαρούμενη ώρα του προσκυ-νήματος. Θ' άνάγγελλε τώρα στο Στρατάρχη του το όραίο χαμπέρι. Και κατά θαπαιρνε κι' αυτός απ' αυτή την εκδούλευσι. .. μερικά γαλόνια, μία ξεχωριστή εύνοια. Γελαστό μπη-κε τούτη τη φορά. Και ζύγωσε κοντά στο Δεσπότη. Μα όχι όπως πρώτα σαν θανατικό φάντασμα, μα σά σύμμαχος και σά φίλος.

— Παύσανε πιά τα βάσανα Δεσποτά. Σπα-λάττη πιά.

— Και βέβαια, είπε πικρά ο Μεθώνης. Ο Τούρκος του ζήτησε συγγνώμη, γιατί το σκληρό καθήκον τον είχε αναγκάσει να φερθή έτσι και να του μωσήσε τόσες φορές το κορμί και την ψυχή.

— Όχι διώρωθω σε Μεθώνης. Μονάχα το κορμί.

Ο Τούρκος δαγκώθηκε. Ο Μεθώνης κατά-λαβε και συνέχισε. Και τόνισε στον Τούρκο πως στα σοβάρ γλύτανε τούτη τη φορά. Και για χάρι στερνή ζήτησε να δη για λίγες ώ-ρες τον άδερφό του.

Ο Τούρκος σκέφθηκε. Από την άρχή είχε μη κεί μέσα σά φίλος. Και τέτοιος έπρεπε να φύγη. Έτσι άφησε τ' άδέρφια ν' άνταμώ-σουν. ..

Σπαρχατική ήτανε ή συνάντησί τους. Στην άγκαλιά χύθηκε ο μικρός του Δεσπότη. Άλ-λά, θεέ μου, πόσο τον εύρισκε αλλογμένο. Πού πήγε κείνο το κορμί, το ψηλό και το καλοδεμένο. Γιατί ο Δεσπότης αυτός της Με-

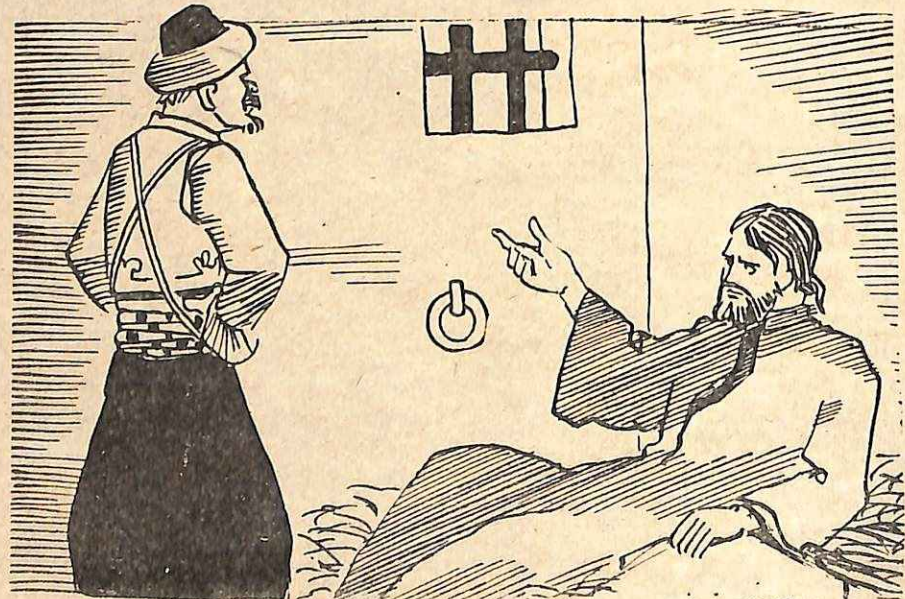
θώνης είχε και το χάρισμα της όμορφιας. Ο Θανάσης Γρηγοριάδης, πούχε συγγένεια και φιλία μαζί του, μάς δίνει στις Ιστορικές του άλήθειες το πορτραίτο του.

"Ητο ύψηλός το άνάστημα, ευειδής, έγων όφθαλμούς κυανούς, ώραιούς και πλήρεις γλυ-κύτητας, την κόμη είχε ξανθοχρουν μακράν, βοστρυχώδη, γενειάδα μακράν, και μύστακα καλύπτοντα χείλη ρόδινα, άτίνα μειδιώνα άφηναν να διαφαίνονται σείρα δδόντων ως μαργαριτών. Είχε φωνήν γλυκείαν και έναρ-μόνιον, μεγαλοπρεπες μεν άλλα άρειμάνιον το βάδιμα.

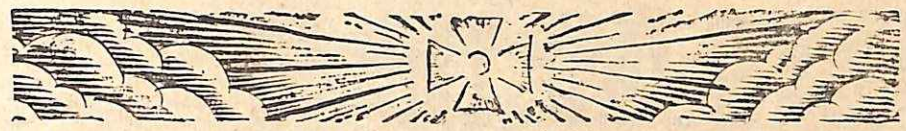
Αυό ώρες άφησε ο Τούρκος τ' άδελφια άν-τάμα. Αυό ώρες πού φάνηκαν και όφους δυό τους για δευτερόλεπτα. Είπε ο Δεσπότης στον άδελφό του τις έπιθυμίες του, του μολόγησε τα μαρτύρια. Κι ο ένας άνοιξε την ψυχή του στον άλλον.

Άλλά να πού σε λίγο έφτανε ή ώρα του άποχωρισμού. Φιληθήκανε και δάκρυα καυτά τρέσαν από τα μάτια τους. Με συντριβή άφηκε ο μικρός το μεγάλο άδερφό. Με συνει-δησι καθαρή κι' άναπαυμένη άφηκε ο μεγα-λός το μικρό και μαζί του δάκρυο τον κό-σμο. Σάν άνθρωπος πού έχει κείμει το χρέος του άπέναντι της πατρίδας και της θρησκείας. Βαριά κλείστηκε ξανά ή πόρτα και ο Δεσπο-της έμεινε πάλι μόνος. Σε λίγο κάποιος άλ-λός επισκέπτης θα του ρχότανε. Έτοιμά-σθηκε να τον δεχτή. Δύναμι βρήκε και προσ-ευχήθηκε. Και μετά τίποτα. .. Στην προσευ-χή πάνου του έφυγε ή ψυχή του. Το πτώμα άψυχο έπεσε στα βρωμερά σκεπάσματα. Και με μιάς ή θανατική πανάδα άπλώθηκε στη μορφή του. Ψυχή και πνεύμα είχανε φτερουγι-σει. Και μονάχα τα δόντια του μένανε άκόμει στις θέσεις τους. Οι κόμες τους σά σπαθιά μοιάζανε. Σά σπαθιά τρογισμένα, πού γύ-ρευαν να λιανίσουν το μεγάλο θείο πού ώ-νομάζονταν 'Οθωμανική Αυτοκρατορία. ΊΑ πόσο άπειλητικά και πόσο έκδικητικά φαι-νότανε τούτη τη φορά. Το άπόνευμα πού μπήκε ο δεσμοφύλακας για να του δώση την τιποτένια τροφή, τον βρήκε πεθαμένο. Το πτώμα του δε θάφτηκε. Τών χολεριασμένων και των Δεσποτάδων δεν θαδόντουσαν τότε τα πτώματα. Τα πέταγαν στη θάλασσα. Ή θάλασσα λοιπόν θα γινότανε τώρα ο τάφος του Μεθώνης. Από μέρες πολλές κείνη τον καρτέρησε. Με τα γαλάζια νερά της, ήθελε να καθαρίση το κορμί του. Το δειλινό της Γ-δίας μέρας τον πέταξαν. Από το μοναδικό παραθυράκι της φυλακής παρακολούθωναν οι άλλοι αιχμαλώτοι το πέταμα του λείψανου στη θάλασσα. Δάκρυα χύσανε πολλά, εύχες ψιθυρίσανε και όρκους πολλούς κάνανε. Από

(Συνέχεια στη σελίδα 544)

Πέστε στον Ίμπραήμ πώς δεν προσκυνάω!

ΤΟ ΕΥΑΓΓΕΛΙΟΝ ΤΗΣ ΕΠΟΜΕΝΗΣ ΚΥΡΙΑΚΗΣ

Είπεν ο Κύριος την παραβολήν ταύτην: "Ανθρώ- πος τις άποδημών εκάλεσε τους ίδιους δούλους και παρέδωκεν αυτοίς τα υπάρχοντα αυτού. Και ό μὲν έδωκε πέντε τάλαντα, ό δὲ δύο, ό δὲ έν, εκάστω κατά την ίδίαν δύναμιν, και άπεδήμουν εύθως. Πορευ- θείς δὲ ο τα πέντε τάλαντα λαθών ειργάσατο έν αυ- τού και έποίησεν άλλα πέντε τάλαντα. "Ωσαύτως και ο τα δύο εκέρδησε και αυτός άλλα δύο. "Ο δὲ το έν λαθών άπελθών ώρυεν έν τη γή και απέκρυψε το άρ- γύριον του κυρίου αυτού. Μετά δὲ χρόνιον πολλόν έρ- χεται ο κύριος των δούλων εκείνων και συναίρει μετ' αυτών λόγον. Και προσελθών ο τα πέντε τάλαντα λαθών προσήνεγκεν άλλα πέντε τάλαντα λέγων κύ- ρι, πέντε τάλαντα μοι παρέδωκας. Ίδε άλλα πέντε τάλαντα εκέρδησα επ' αυτοίς. "Εφη αυτώ ο κύριος αυ- τού: ευ, δοῦλε αγαθέ και πιστέ! επί όλίγα ης πιστός, έ- πι πολλών σε καταστήσω. "Εισελθε εις την χαράν αυ- τού. ευ, δοῦλε αγαθέ και πιστέ! επί όλίγα ης πι- στός, επί πολλών σε καταστήσω. "Εισελθε εις την χα- ράν του κυρίου σου. Προσελθών δὲ και ο τα έν τάλαν- τον ειληφώς ειπε: κύριε, ένγων σε ότι σκληρός ει άν- θρωπος, θερίζων όπου ουκ έσπειρας και συνάγων θθεν δύο δισκοκόπους. Και φοβήθησιν απελθών εκρυψά το τάλαντον σου έν τη γή. Ίδε έχεις το σόν. "Αποκρι- θείς δὲ ο κύριος αυτώ ειπεν αυτώ: πονηρά δοῦλε και όκνηρέ! ηδεις ότι θερίζω όπου ουκ έσπειρας και συνάγω θθεν δύο δισκοκόπους. "Εδει ούν σε βαλαιν το άργύριόν μου τοις τραπεζίταις, και έλθων έγω έκο- μισάμην άν το έμόν σου τόκω. "Αρταε σόν άπ' αυτού το τάλαντον και δότε τῷ έχοντι τα δέκα τάλαντα. Τῷ γάρ έχοντι παντ δοθήσεται και περισσευθήσεται, από δε τοῦ μη έχοντος και ο έχει άρθήσεται άπ' αυτού. Και τον άκριτον δοῦλον εκβάλετε εις το σκότος το έξωτερον. Εκεί έσται ο κλαυθμός και ο βρυγμός των δδόντων.

Διδακτικωτάτη εις τους χριστιανούς είναι και ή έναντι παραβολή του Κυ- ρίου ήμών Ίησου Χριστού. Τα τάλαντα πού έμοίρασεν ο Κύριος εις τους δού- λους του άντιπροσωπεύουν μεγάλην αξίαν χρημάτων. Με αυτά δε παραβάλλει ο Θεάνθρωπος τας δωρεάς και τα άπειρα αγαθά πού μάς παρέχει ο Θεός. Τα χαρίσματα αυτά του Θεού προς τους ανθρώπους έχουν αξίαν άνυπολόγιστον. Άλλα δια πούον λόγον μάς τα δίδει; Και αυτό ή παραβολή των τάλαντων μάς το λέγει. "Όπως οι δούλοι της παραβολής είχαν υποχρέωσιν να κάμουν καλήν χρήσιν των χρημάτων πού τους έδωσεν ο Κύριός των, έτσι και ήμεεις έχομεν κα- θήκον να χρησιμοποιοῦμεν τα άπειρα αγαθά πού μάς δίδει ο Θεός όχι μόνον δια την παρούσαν ζωήν μας πού είναι πρόσκαιρος, άλλα να έχωμεν αυτά ως έφόδιο και μέσα πολύτιμα όπως αποκτήσωμεν την αιώνιον ζωήν. Δηλαδή τα αγαθά αυτά να τα διαθέτωμεν και ήμεεις πλουσιοπάροχα δια να έξυμνηρηώσωμεν τον πλησίον μας. "Ας μιμηθώμεν τους δυό πρώτους δούλους της έναντι περιτοκής του Ευαγγελίου πού με την εργασίαν και τον κόπον τους έδιδασκασαν τα χρή- ματα πού τους έδωσεν ο Κύριός των, και όχι τον τρίτον ο όποιος έδειξε διαγω- γήν κακήν και όχι μόνον δεν έκαμε καλήν χρήσιν των χρημάτων πού του έδόθη- σαν άλλα και ήθέλησε να παραστήση τον κύριόν του υπεύθυνον της όκνηρίας και άδιαφορίας του.

Πώς έδόθη ο Κύριος τους δούλους του όταν έπέστρεψε; Τους μέν δυό πρώ- τους τους έπήνεσε και τους έτίμησε διότι έφάνησαν φιλόπονοι και δραστήριοι, τον δε τρίτον τον έτιμώρησε με τιμωρίαν αυστηράν δια την όκνηρίαν και άδια- φορίαν του. Το ίδιον ακριβώς θα συμβή και εις όλους ήμας όταν παρουσιασθώ- μεν ενώπιον του Κυρίου μας δια να μάς κρίνη. "Εκαστος άναλόγως των πρά- ξεών του ή θα επαινεθή και θα καταταγής μεταξυ των άγιών εις τον Παρά- δεισον, ή θα τιμωρηθή ριπτόμενος εις την Κόλασιν έξ αίτίας των κακών του επί της γής πράξεων.

Δι' αυτό έχοντες την παραβολήν των τάλαντων ύπ' όψιν μας καθ' όλην μας την ζωήν, άς προσέχωμεν πώς διαχειρίζομεθα τα αγαθά πού μάς έδόθησαν και άς μη λησμονώμεν ότι θα δώσωμεν λόγον εις τον θεόν κάποτε. "Ας μη άπο- δειχθώμεν τότε κακοί διαχειρισται και καταχρασταί των χαρισμάτων πού μάς έδόθησαν άφθονα. Τα αγαθά αυτά άς τα δίδωμεν με όλην μας την καρδιά εις τον πλησίον μας. "Ας τα διαχειρίζομεθα σύμφωνα με το θέλημα του Θεού. Τότε μόνον θα αξιωθώμεν να ακούσωμεν ό,τι ειπεν ο Κύριος εις τους πιστούς όπη- ρέτας της παραβολής: "Εδὲ δοῦλε αγαθέ και πιστέ... εισελθε εις την χαράν του κυρίου σου".

ΟΙ ΤΡΕΙΣ ΙΕΡΑΡΧΑΙ

Τρία μεγάλα και δοξασμένα παιδιά τους προβάλλουν ή Πατρίδα και ή "Εκκλησία τις μέρες αυτές για παραδείγματα σε όλη την σπουδαίστα νεολαία μας. Τους τρεις μεγάλους Ίεράρχας. "Εορτή των γραμμάτων, έορτή της παιδείας, σχολική έορτή, ό- νομάζεται ή έορτή των τριών Ί-εραρχών. Και δε μπορούσε να γίνει πού πετυχημένη έκλογή. Εί- να βέβαια πώς περισσότερο από κάθε άλλον οι τρεις αυτοί μεγά- λοι "Ελληνες Ίεράρχαι, ο Μέγας Βασίλειος, ο Γρηγόριος ο Θεο- λόγος κι' ο Ιωάννης ο Χρυσό- στομος, μπορούν και σήμερα και πάντοτε να χρησιμεύουν σαν όποδείγματα στις νέες γενεές. Περισσότερο από κάθε άλλον μπόρεσαν αυτοί να συνδυάσουν μέσ' στην ψυχή και στην προσω- πικότητα τους την υπέρλαμπρη χριστιανική άρετή με τη βαθιά ελληνική σοφία. Κι έδιδασαν με το παράδειγμά τους πού θαυμα- στό και πόσο ευεργετικό για τις κοινωνίες είναι να συνεργάζεται ή σοφία με την άρετή, να δυ- ναδίζεται ή γνώσις με την πίστι και να συμβαδίζει ή καλλιέρ- γεια του νοῦ με τον ξεγενισμό της καρδιάς.

Έζησαν κι' οι τρεις την ίδια εποχή. Ο Γρηγόριος γεννήθηκε το 329 μ. Χ., ο Βασίλειος το 330, ο Χρυσόστομος το 345. "Η- ταν κι' οι τρεις παιδιά οικογε- νειών χριστιανικών κι' ανατράφη- καν από μικροί σε τήν πίστιν της χριστιανικής πίστεως. Έμορφώθηκαν στις περιφημότε- ρες Σχολές της εποχής τους. Ο Γρηγόριος έσπούδασε στην Να-

ζιανδό, στην Καισάρεια της Καπ- παδοκίας, στην Καισάρεια της Παλαιστίνης, στην Αλεξάνδρεια και στας Αθήνας. Ο Βασίλει- ος στην Καισάρεια της Καπα- δοκίας, στην Κωνσταντινούπολιν και στας Αθήνας, συμφοιτητής κι' άχώριστος φίλος με τον Γρη- γόριο. Ο Ιωάννης στην πρω- τεύουσα της Συρίας την Αντιό- χεια, πού ήταν τότε μεγάλο κέν-τρο παιδείας κι' επιστημών και γι' αυτό της είχαν δώσει το τι- μητικό όνομα "Συριακές Αθή- ναι".

Αν όμως ή μόρφωσις πού έ- πηραν ήταν τόσο πλατεία και βαθεία, παράλληλα κι' οι τρεις τους ήταν προικισμένοι με δια- νοητικά και πνευματικά χαρί- σματα σπάνια, χωρίς τα όποια, βέβαια, ή μόρφωσις μονάχη δε μπορεί να δημιουργήση άρι- στουργήματα. Έτσι άνεδείχθη- σαν κι' οι τρεις όπεροχοί συγ- γραφείς, φυσιογνωμίες μέσα στην παγκόσμιο γραμματολογία. Αφωτισμένοι στην όπηρεσία της χριστιανικής αλήθειας, άνεδεί- χθησαν υπέρλαμπροι άγωνιστές της πίστεως, μέγιστοι φωστήρες της τρισηλίου θεότητας. Καθώς ψάλλει ο όμνογράφος της "Εκ- κλησίας, φωστήρες πού έσκόρρι- σαν πλούσιες τις ακτίνες του χρι- στιανικού φωτός κι' έφώτισαν κι' «έπόρευσαν» όλο τον κόσμο με της αληθινής θεογνωσίας το δό- γματα και τα διδάγματα. Α- θανάτα μένουν τα σοφά των συγ- γράμματα, οι θεολογικές και φι- λοσοφικές τους εργασίες, οι έμ- πνευσμένοι λόγοι των μέσα στους όποιους έρμηνεύονται τα βαθιά

νοήματα της Αγίας Γραφής, κι' άναπτύσσονται με τρόπο μοναδι- κό όλα τα θρησκευτικά και ήθι- κά ζητήματα πού άπασχολούν τον άνθρωπο. Γι' αυτό και σημε- ρα, ύστερα από δεκαπέντε αι- ώνες, τα συγγράμματά τους ει- ναι περιζήτητα, κυκλοφορούν με- ταφρασμένα σ' όλες τις γλώσσες του πολιτισμένου κόσμου, κι' έ- ξακολουθούν πάντα ν' αποτελούν έντρυφήμα και πνευματικήν ά- πολασιν των άσπιθιμτων άνα- γναστών των.

Μά οι Τρεις Ίεράρχαι δεν ει- ναι μόνον μεγάλοι συγγραφείς, είναι και άνυπέροχοι ρήτορες. Είχαν τη δύναμη να μπαίνουν στα κατάσταθα της ανθρώπινης ψυχής, να νοιώθουν τις πνευματικές και ήθικες άνάγκες της, κι' ήξεραν ακόμη το μυστικό να συγκινούν, να διδασκούν, να έλκύουν, να ώ- φελούν, να σώζουν. Με μία γλώσσα ζωντανή και συναρπα- στική, με εικόνες και περιγρα- φές και μεταφορές τεχνικώτερες, με εύλογα καταπληκτικά, με φωταίστη πίστεις και ιεροῦ ένθου- σιασμού, έσκαλίζοναν κυριολε- κτικώς τα πολυπληθή άκροατή- ρια τους, και πολλές φορές τα σύνηργαζαν σε τέτοιο βαθμό, ώστε αυτά λησμονώντας πώς βρίσκονται μέσα στο ναό, ξε- σπούσαν σε χειροκροτήματα και ζητωκραυγές.

Έκείνο όμως πού περισσότε- ρο από κάθε άλλο έκαιαν αγα- πητή κι' άξέχαστη τη μνήμη των τριών Ίεραρχών, είναι ή μεγα- λή, ή αληθινά χριστιανική κι' εξαγγελική άρετή τους. Αν με τα συγγράμματά τους άνεδεί-

χθηκαν όποδείγματα συγγραφέ- ων, ή άρετή των τους έξέψωσε αν όποδείγματα ανθρώπων, σε πρώτα χριστιανών. Ή χάρις του Θεού κι' ή άγάπη του λαού τους άνέδασαν σε θρόνους με- γάλους και δοξασμένων. Ο Βα- σίλειος ένινεν Αρχιεπίσκοπος της Καισαρείας πού ήταν πρω- τεύουσα μιάς από τις μεγαλύτε- ρες ανατολικές χάρες της Αυτο- κρατορίας. Ο Γρηγόριος κι' ο Χρυσόστομος έδόσαν τον θρό- νο της Κωνσταντινουπόλεως. Πι- στοί στην όψηλή τους άποστολή, άφωτισμένοι στο ιερό και θεῷ τους έργο, ήταν οι πρόμαχοι της πίστεως, οι διδάσκαλοι κι' οι ό- δηγοί του χριστιανικού κόσμου, άληθινοί ποιμένες, άγρυπνοί φρουροί της "Εκκλησίας, εύεργέ- τες και προστάτες των πονεμέ- νων και των πασχόντων, άγνε- λοί παραγορίαι των όρασών και των άπρωστατευτων, άπόλαχρή- ματοι κι' άφίλαργυροι σε βάθμο θαυμαστό, άδύναστοι κι' άλύγι- στοί μπροστά στους κινδύνους και στις άπειλές άπίστων άρχον- των, πρόθυμοι πάντα να χύσουν το αίμα και να προσφέρουν τη θυσία της ζωής τους για την πίστι του Χριστού.

Α. Ι. ΓΚΙΛΛΑΣ

ΟΙ ΔΥΟ ΦΙΛΟΙ

Ο Νικολός είχε έρθει στην πολιτεία από το μακρινό χωριό του τον καιρό του τρύγου. Χωμένος μέσα στα ντρίλινα βρακιά του, δυο σπιθαμές δλος, είχε ζώσει στη μέση του το πέτσινο λουρί με το μαχαίρι του — το μικρούτσικο μαχαίράκι, — που με τούτο θα τρυγούσε κι αυτός σταφύλια με τον πατέρα του μαζί και τη μάνα του. Σά μιλούσαν οι άλλοι τέντωνε το μπόγι του, άνοιγε τὰ ματούδια του σά μύγδαλα, θαρρείς δυο μαύρες χάντρες στη μέση του προσώπου του, ζάρωνε το προσωπάκι του με τὰ φουσκωμένα μήλα, με την πλατσουδερή μύτη, κι έδλεπε, έχοντας τὰ χέρια στις τσέπες του.

Θύμωνε με τη μάνα του, που του ξεφώνιζε νά βάνη τα μυτερα τσαρούχια του ή νά σταθ ή στον παπά νά τον φωτίση πρωτομηνιά: μήνα Όχτώδρη, πάνω στον τρύγο. — Δέ θέλω γώ τέτοιου, άπαντούσε και γλιστρούσε σά χέλι.

Ο Νικολός ήταν μιά σπιθαμή, μά τρυγούσε ίσια με τούς μεγάλους. Πήρε τούτη τη φορά και μισθό. Κι αφού καλόφαγε ένα μήνα και ρούφηξε και κρασί τσουχτερό και τραγουδούσε και χόρεψε πηδηχτά στής γκάιντας τὰ ρυθμικά κλαψίματα, άποχαιρετώντας πιά τούς δικούς του, έμεινε στην πολιτεία. Τους ξεπροβόδωσε ως την άκρη της πολιτείας, που άρχιζε ο δρόμος του μακρινού του χωριού, που σκορφάλωνε στην πλαγιά του βουνού, και σκούπισε τὰ μάτια του ύγρα από το κλάμα, και κάρφωσε το μάτι του πίσω από τούς δικούς του, που χαθήκανε σέ λίγο στο βάθος του δρόμου. Έγινε δουλετής στο μεγάλο ζωέμπορο με τὰ παχιά μουστάκια και με τὸ δασύ στήθος χειμώνα καιρό και με τὰ μανίκια της πατατούκας του κρεμασμένα από δώ κι από κεί, και προσπαθούσε νά μάθη δουλειές και γράμματα.

Έτσι ο Νικολός πήγαινε στο σχολειό και μάθαινε γράμματα και δουλειές. Τώρα μιλούσε λεύτερα και ήξερε ν' άφηγιέται μακρόσυρτα παραμύθια στα παιδιά, που κάποτε τον θύμωναν ή τον πείραζαν και τον έδερναν! — Χωριάτη, έ, Χωριάτη!

— Γώ δέν είμαι χωριάτης, φώναζε πεισματάρικα κλαίγοντας λυπητερά και με παράπονο μεγάλο, και με χονδρά δάκρυα στα μάτια, την ώρα που τὰ παιδιά της γειτονιάς του τον έχωναν ζωσμένο στη γωνιά των δύο τοίχων του σπιτιού — άλλοι μικροί σατανάδες — και σαν έβραίο τον παίδευαν νά μολογήση πώς είναι χωριάτης.

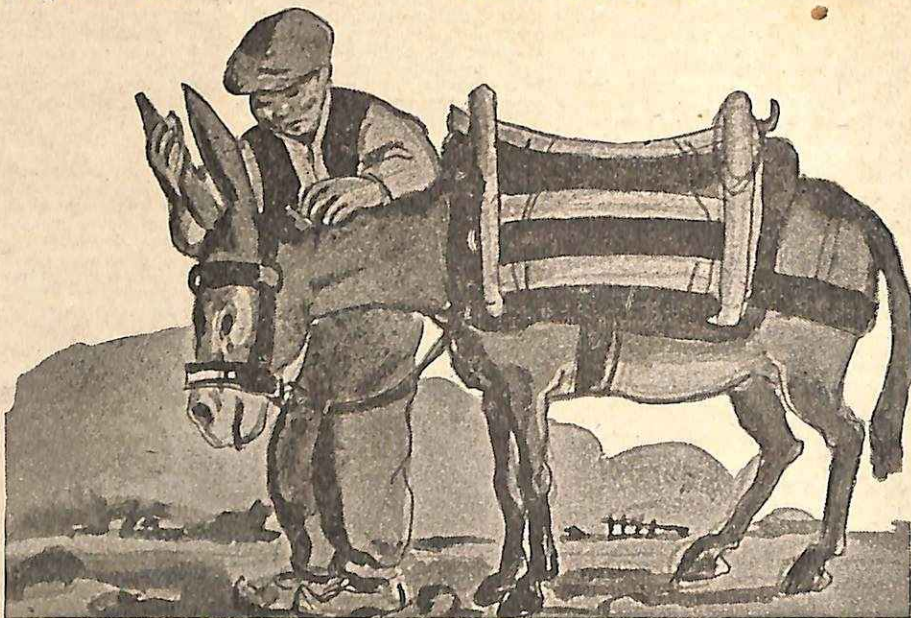
— Γώ δέν είμαι χωριάτης, βροντοφωνούσε πεισματικά, κοκκίνιζε και έκλαιγε άπαρηγόρητα.

Ο Νικολός φορεί τώρα στενό πανταλόνι και μακρύ ως κάτω. Πέταξε τὰ μάλλινα του ποπούρια, που του έ-

φαινε ή μάνα του το Δοξανιώ και του Ιστορήσε με δαχτάνη μαύρο ο άμπιτζής του χωριού. Φορεί παπούτσια τώρα — τὰ ύστερνά του τσαρούχια κρέμονται από την κληματαριά για θύμηση — φορεί και σκουφι στην κορυφή του μογγόλικου κεφαλιού του. Είναι παραγυιός, που φροντίζει για το στάβλο του σπιτιού, για τάχυρα, για το γαϊδούρι, για τὰ γελάδια. Παίζει με το μεγάλο άσπρο σκυλί της στάνης, το Μούργο, και παλεύει μαζί του, όπως θά πάλευε μ' ένα παιδί άλλο, σέρνει το γέρικο γάιδαρο και πάει νά τον ποτίση στο μεγάλο πηγάδι της αύλης, παστρεύει το στάβλο, κι οδηγνά κάθε πρωί τὰ γελάδια στην άγελαριά.

Τους δικούς του δέν τούς ξανάειδε, ούτε και τούς θυμάται από τον καιρό του τρύγου. — Νικολό, θά ξαναπάς στο χωριό σου; τον ρωτούν. Τους άπαντά: Δέ θά πάω, δέν έχω δουλειά κεί.

Στ' άχούρι, που κοιμάται κι ο Ιδιος σένα κρεββάτι φτιαγμένο ψηλά με ξύλα απελέκητα και στρώμα με άχυρα, ζή κι άναπνέει μαζί του κι ο γάιδαρος. Είναι το ύπομονητικό, το λιτό, το καλόβολο γαϊδούρι, που δύσκολα τώρα πιά τον πηγαίνει στ' άμπέλι καβάλλα, που με κόπο τον φέρνει στο ποτάμι ή τον άκολουθεί στις άνοιξιάντικες έκδρομές, στο δούλεμα των άμπελιών. Άπό ένα χρόνο και τώρα ή ζωή του στέκεται στα χέρια του Νικολού. Σέ τούτον άνέθεσε τ' άφεντικό του νά τον κυτάξη, νά τον ποτίξη και γέρικον έτσι νά τον συμπονά, δίνοντάς του λίγο άχυρο, λίγο σανό, λίγο κριθάρι κάποτε, που πάντα βρίσκεται για δαύτον. — Καλά νά μου τόν κυτάς Νικολό, του συχνολέγει τ' άφεντικό του.

Άναρωτιώταν κι έλεγε: Γιατί ζης κακομοίρη μου;

Ο Νικολός ο Μόγγολος, — έτσι τον βγάλαν τὰ παιδιά της γειτονιάς, για τὰ φουσκωμένα μήλα του προσώπου του, την πλατσουδερή του μύτη και τὰ μυγδαλένια μάτια του — παίρνοντας τον κάθε πρωί δεμένον μ' ένα σκονι περασμένο απ' το λαιμό του, τον πηγαίνει στα γειτονικά λειβάδια, όπου παχύ γρασιδι άνθει και πρασινίζει και καρφώνοντας το χοντρό παλούκι με το μακρύ σκονι νόν άφνει, χαϊδεύοντας τὰ μακρυά του αυτιά, νά βοοκήση, νά ζήση τη μέρα του. Τούτος πηγαίνει στο σχολειό.

Στα χαϊδέματα τ' άνοιξιάντικου ήλιου, στην άπόλαυσι πλούσιου γρασιδιού, περνά τὰ γερατειά του το γαϊδούρι, γυρίζοντας συλλογισμένο προς τὰ περασμένα! Δέν έχει τώρα παλληκαρσύνες. Τά γέρικά του δόντια με κούρασι μασουνό το τρυφερό χορτάρι, και ή ράχι του δύσκολα άντέχει στο βαρύ σαμάρι του. Και στή μοναξιά του με ύγρα και τσιμπιλάρικα μάτια, μιά δαγκώνει το γρασιδι και μιά σηκώνει το κουρασμένο του γέρικο κεφάλι, γυρίζοντας πλάγια νά δη κάποτε έναν περαστικό διαβάτη. Κάθεται και κάποτε, γιατί τὰ γέρικά του πόδια δέν τόν ύπακουδνε. Μασά κι' όνειρεύεται ο φτωχός. Όλη ή ζωή κατεβατό - κατεβατό περνά μπρός απ' τὰ μάτια του και σήνει σαν Ισκιος, σαν άχνός και χάνεται.

Το κατάρβαδο ο Νικολός γυρίζοντας από το σχολειό, όπου μαθαίνει γράμματα σπουδαία — γράμματα σπουδάματα του Θεού τὰ πράματα — και κάνοντας όλες τις δουλειές του, που τις έμαθε απόψε κι' άνακατωτά, πηλαλά με μιά βίτσα στο χέρι, σά ζαρκάδι, και λύνοντάς τον, τον σέρνει με το σκονι νόν άνήφορο στο παχνί του, αφού πρώτα τον οδηγεί ίσια στη γούρνα του μεγάλου πηγადιού της αύλης νά τον ξεδιψάση.

Ο Νικολός τόν αγαπά και τον λυπάται δίχως νά βαρυγκομά πίσω του μέσα στο στάβλο, όταν του δινή τη θροφή του, ή όταν τον ποτίξη. Μόνο συχνά άναρωτιέται και λέγει: — Γιατί ζης κακομοίρη μου; Άχρείαστος πιά

είσαι, τί την θέλεις τη ζωή; Και στέκεται πολλές φορές και τον κυττά στα μάτια μετανοιωμένος για τὰ βαριά του λόγια και τις άδικες σκέψεις που κάνει με το παιδικό του μυαλό. Κι' ο γάιδαρος βλέποντάς τον δακρυομένους κατάματα θαρρείς και θέλει ν' άπαντήση στη σκέψη του: — Ναι, άχρείαστος, μά νάξερεις τόσα χρόνια τί πρόσφερα γώ δώ μέσα! Για ρώτα νά μάθης, παιδί άμυαλο, τί ήμουνα γώ! Κι' αν είχα γλώσσα κι' όμιλία θάκουγες την Ιστορία μου για ν' άπορήσης!

Έτσι λίγο - λίγο μεταξύ τους μεγαλώνει μιά αγάπη, μιά συμπόνια και συμπάθεια πολύ μεγάλη. Και μπαίνοντας ο Νικολός μέσα στο στάβλο και βλέποντάς τον νά στέκεται άκούητος και συλλογισμένος, τον λυπάται και του χαρίζει λόγια χαϊδευτικά και του άγκαλιάζει το λαιμό και το κεφάλι. Λυγίζουν τὰ πόδια του από χαρά, τὰ μάτια του άνοιγοκλειούν από το χάδι και με τις άκρες των ματιών του τον χαϊδεύει κι' αυτός για τ' άστεία του που του κάνει! — Παλιόπαιδο, σά νά το ή λή, αν μπορούσα νά σου μιλήσω, θά σου λέγα πόσο ή καρδιά μου σ' αγαπά και σέ πονεί, φτωχό παιδί!

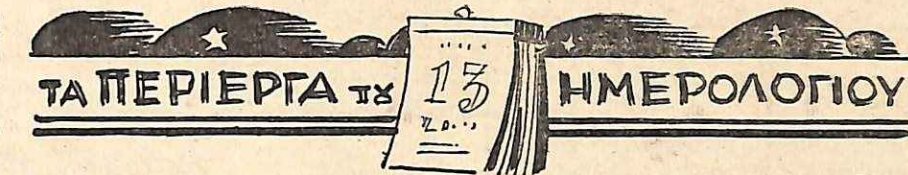
Κι' ο Νικολός κάνοντας τις δουλειές του — παστρεύει, σιάχνει, συγυρίζει — τραγουδά και περνώντας πλάγια του τον ξαναχαϊδεύει. Έπειτα του δίνει άχυρο ή λίγο κριθάρι και του κρεμάει το ντουρβά από τ' αυτιά. Και του σφίγγει το κεφάλι κάτω από τη μασχάλη. Σά νά του ή λή — Φίλε μου, αγάπη μου!

Ο καημένος ο γάιδαρος κρεμά τὰ χείλια του, έτοιμος θαρρείς νά κλάψη και σταλάζουν τὰ μάτια του. Άν δέν κλαίη με φωνή, όμως από το στάλαμα των γέρικων ματιών του καταλαβαίνει τη συγκίνησή του. Και πάλι πρωί - πρωί τον βγάνει από το στάβλο του και ξεκινά για τ' άμπέλι. Σιγοπερπατών σαν δυο καλοί φίλοι. Και βγαίνοντας ο Νικολός δέω από την πολιτεία τραγουδεί: «Παλιοί καιροί, καλοί καιροί ποδχα και γώ τὰ νιάτα». Και νά στ' άμπέλι. Ο Νικολός καθαρίζει τὰ κλήματα, βγάξει τὰ ζιζάνια, δουλεύει. Το φτωχό γέρικο γαϊδούρι σκύβει το κεφάλι του στ' ώραίο χορτάρι, στο τρυφερό γρασιδι, μά ούτε δρεξί έχει, ούτε μπορεί νά μασήση εύκολα το γαϊδουράγκαθο π' αγαπά, που νοστιμεύεται στην άκρη τάμπελιού. Νοιώθει τις δυνάμεις του νά χάνονται, καταλαβαίνει μεγάλη κούραση, κι' όλο ρουθονίζει για νά λευτερώση τὰ ρουθούνια του από τις γεροντικές μύες, που τού κατεβαίνουν. Και πάντα συλλογίζεται: Σελίδα - σελίδα περνούν από το νού του τὰ περασμένα. Θυμάται πώς κι' αυτός, που λαράκι βυζανιάρικο άλλη φορά, πηλαλούσε και κλωτσούσε, όπως τώρα ο Νικολός, ο αγαπημένος του φίλος και ή άχώριστή του συντροφιά. Θυμάται πώς μεγάλωσε λίγο - λίγο και τον χώρισαν από τη μάνα του, πώς κουβάλησε φορτίο, πώς περπάτησε πώς έσυρε δικράνα στ' άλδωνι, πώς... πώς... δλη του ή ζωή γλυκειά άνάμνησι, περασμένα λαχταριστά, θύμησι νοσταλγική. Και τὰ μάτια του τρέχουν ποτάμι. Κατρακυλούν και χύ-

νεται τὰ δάκρυα ως τὰ ρουθούνια του. Κι' ο Νικολός το μεσημέρι τρώγοντας ψωμί στον Ισκιο της καρδιάς, άλλάζει μαζί του κουβέντες: — Καημένε, γέρο μου, φάγε και σū και δίψασε νά πάμε στο ρυάκι νά πιούμε μαζί το γλυκόνερο, το δροσόνερο, το νερό που τραγουδεί μουρμουριστά. Γώ πεινώ και τρώγω. Φάγε και σū! Και του δίνει μιά μπουκιά ψίχα ψωμιού. Κι' ο γερο - γάιδαρος το παίρνει με τὰ χείλια του και το σιγομασά, γιατί είναι από το χέρι του Νικολού. Σαν το μικρό παιδί θέλει χάδι, θέλει νά τον ταλίσουν. Και τὰ μάτια του τρέχουν ρυάκι, νεροσυρμή.

Το ήλιοσσίλεμα τούς βρίσκει στο δρόμο. Άνεβαίνουν σιγά - σιγά στην άνηφοριά. Οι Ισκιος τους μακροί σαν ξωτικοί άπλώνονται στην άνηφοριά. Τώρα σιγά - σιγά φτάνουν στην άψηλη κορφή κι' από κεί κατηφορίζοντας θά φτάσουν λίγο - λίγο στο στάβλο τους. Έκει θάκούση τη βαρεία φωνή τ' άφεντικού: — Νικολό, τί γίνεται σήμερα ο γάιδαρος; Και θά δοκιμάση ένα ρίγος ο φτωχός γάιδαρος νοιώθοντας την βαρεία φωνή, που τόσα χρόνια τον πρόσταζε: — Ντίϊ, Τσούτς! Πού θά πούν: Έμπρός, στάσου.

Ένα γρήγορο πουνρό ξεπνώνοντας ο Νικολός άντίκρουσε τον αγαπημένο του γάιδαρο τεντωμένο στη γή χάμου. Το

Αφού βρισκόμαστε στην άρχή του χρόνου, το θέμα είναι άκόμη επίκαιρο: το ήμερολόγιο έχει πολλές περιέργες πλευρές, τις όποιες θά εξετάσουμε μίαν προς μίαν. Και είναι άπολύτως βέβαιον ότι οι περισσότεροι τούλάχιστον δέν τις γνωρίζετε. Για νά πεισθήτε προσπαθήστε ν' άπαντήσετε στις έξης έρωτήσεις:

- 1) Υπάρχουν μέσα στο χρόνο μήνες που άρχιζουν την ίδια μέρα; Και αν υπάρχουν πόσοι και ποιοι είναι;
- 2) Ποιός μήνας άρχίζει πάντα την ίδια μέρα και την όποιαν άρχίζει και ο Γενάρης; Ποιοι μήνες άρχίζουν όπως ο Ιούλιος; Και ποιοι σαν τον Σεπτέμβριο;
- 3) Ποιοι είναι οι τρείς μήνες του χρόνου που άρχιζουν σε μέρες διαφορετικές ο ένας απ' τον άλλον;
- 4) Άν υποθέσουμε ότι ένας χρόνος (δχι δισεκατο) άρχίζει Τετάρτη, μπορείτε νά πείτε ποιά μέρα θά τελειώσει;
- 5) Υπάρχουν ήμέρες κατά τις όποιες δέν άρχίζει ποτέ ο αιώνας; Και ποιές είναι οι ήμέρες αυτές;
- 6) Έπειτα από πόσα χρόνια το ήμερολόγιο ενός ώρισμένου έτους μπορεί νά χρησιμεύσει για άλλο έτος;

Επειδή λοιπόν, όπως είπαμε προηγουμένως, έλάχιστοι από σάς μπορείτε ν' άπαντήσετε σ' αυτές τις έρωτήσεις, άναλαμθανόμε έμεις νά σας Ικανοποιήσουμε την περιέργεια. Οι άπαντήσεις στα έξη έρωτήματα είναι οι έξης:

- 1) Οι μήνες Φεβρουάριος, Μάρτιος και

Νοέμβριος άρχίζουν πάντα την ίδια μέρα, πράγμα όμως το όποιον δέν παρατηρείται στα δισεκατα έτη.

2) Ο Όκτώβριος άρχίζει την ίδια μέρα με τον Ιανουάριον, όχι όμως στα δισεκατα έτη. Ο Άπρίλιος άρχίζει την ίδια μέρα με τον Ιούλιον, άκόμη και στα δισεκατα έτη, καθώς έπίσης ο Δεκέμβριος άρχίζει την ίδια μέρα με τον Σεπτέμβριον.

3) Ο Μάιος, ο Ιούνιος και ο Αύγουστος άρχίζουν με διαφορετικές ήμέρες ο ένας απ' τον άλλον.

4) Τά χρόνια που δέν είναι δισεκατα άρχιζουν και τελειώνουν πάντα με την ίδια μέρα.

5) Κανένας αιώνας δέν μπορεί ν' άρχιση από Τετάρτη, Παρασκευή ή Κυριακή.

6) Η τελευταία αυτή έρώτησις είναι ίσως ή πιό ένδιαφέρουσα. Άπαντούμε λοιπόν ότι το ίδιο ήμερολόγιο μπορεί νά χρησιμοποιηθή κάθε 28 χρόνια. Το ήμερολόγιο του 1940 λόγω χάριν είναι ακριβώς το ίδιο με το ήμερολόγιο του 1912. Και τὰ δύο αυτά έτη είναι δισεκατα, άρχίζουν από Δευτέρα, το Πάσχα συμπίπτει την ίδια μέρα, τὰ Χριστούγεννα συμπίπτουν την Τετάρτη και ούτε καθεξής.

Άν τὰ έτη 1912 και 1940 δέν ήταν δισεκατα, θά έτελείωναν σε Δευτέρα, όπως άρχισαν. Έπειδή όμως είναι δισεκατα τελειώνουν την έπομένη της ένάρξεως, δηλαδή Τρίτην. Τέλος, αν σάς μείνη άχρησιμοποίητο κανένα ήμερολόγιο του 1940, μην το πετάξετε, γιατί μπορείτε (και σάς το εύχόμεθα) νά το χρησιμοποιήσετε στα 1968.

κορμί του με το κεφάλι, με τη γή άντάμα και τὰ ποδάρια του τεντωμένα. Την ώρα που ο Νικολός κοιμότανε τον παιδικό άμέριμον ύπνο του, ο φτωχός γερο - γάιδαρος χαροπαλάιψε νά παραδώση ψυχή. Την ήμέρα τούτη δέν θά την ξεχάση στη ζωή του ο Νικολός. Δέ θά του φύγη από τη θύμησή του ο χαμός του φίλου του. Κάτι πολύ άδαιανό του άφηκε στην ψυχή του. Δέν είναι πιά νά τον οδηγήση στ' άμπέλι, νά τον πάρη στο πηγάδι ή στο ρυάκι, ούτε νά μιλήση μαζί του, ούτε νά του σιγαντραγουδήση:

«Καιροί παλιοί, καλοί καιροί, ποδχα και γώ τὰ νιάτα...».

Η ψυχή του μεγαλοχολεί μέσα στο στάβλο. Κι' όταν συγυρίξη τις άγελάδες, τάλωματα, τὰ σκυλιά, με λυπητή στρέψει στην άδειαν ήθει το πεθαμένου φίλου του, που για πολύν καιρό θά του τόν θυμίζει.

— Στο μεγάλο χτήμα μέσα θά τον θάψετε, είπε ο άφεντικός με το γυμνό τριχωτό στήθος.

Κατά το ήλιοσσίλεμα, εκεί άνάμεσα στα τρία κυπαρίσσια και τις βαγιές, εκεί μιά μεγάλη τρύπα έχασε το παγωμένο κορμί του γερο - γαϊδαρου με τὰ πόδια δεμένα. Βαρύ το χώμα τον έσκέπασε για πάντα το φτωχό γάιδαρο, που δούλεψε πιστά, υπάκουα και καμότερα.

Πολύδ. Παπαχριστοδούλου

«Αλλοίμονον σε σὰς ἐάν, ξαναγυρνώντας πίσω στὰ νειάτα σας, ἀντί νὰ εὑρετε πηγὴν καθαροῦ καὶ δροσεροῦ νεροῦ, εὑρετε νερὸ θολωμένο».

Ι. ΜΕΤΑΞΑΣ

Νέο κορίτσι,

Ἀγαπητή μου Φαλαγγίτισσα,

Πόσοι ποιητὲς δὲν τὰ ὕμνησαν, πόσοι τραγουδιστὲς δὲν τὰ τραγούδησαν! Τόμοι καὶ τόμοι ἀφιερώθηκαν στὰ νειάτα. Ἀνθὸ τῆς ζωῆς τὰ ὀνόμασαν καὶ οὐρανὸ τῆς ἀνθρώπινης ὑπαρξῆς γεμᾶτο ἀστέρια.

Ἔτσι εἶναι ἡ πρώτη ἀνθησις τῆς ζωῆς μας κι' ἔτσι μυρισμένη καὶ δυναμικὴ πρέπει νὰ τὴ νοιώθουμε.

Εἶναι ἡ ἀλήθεια πὼς ὅλοι μας δὲν ζοῦμε μιὰ νιότη ἀπληλαγμένη ἀπὸ ἀγκάθια. Τί σημαίνει ὅμως ἕνας δρόμος γεμᾶτος ἐμπόδια, ὅταν ἡ ὁρμὴ καὶ ἡ δύναμις τῆς νιότης μας μᾶς κἀνὴ νὰ περνοῦμε μὲ καρδιά πὺλ ἐχειλίζει ἀπὸ ἐνθουσιασμὸ καὶ μὲ ψυχὴ πὺλ σφυρηλατεῖ σιγά - σιγά τὸ χρυσοπότηρο πὺλ θὰ δεχθῇ τὴ θεία Μετάδοσι τῶν αἰώνιων ἀξιών τῆς Φυλῆς μας καὶ γενικὰ τῶν αἰώνιων ἀξιών πὺλ θὰ μᾶς φικιάσουν ἄνθρωποι.

Γιατὶ ὅταν μιὰ Νιότη δὲν φροντίσῃ ἀπὸ νωρὶς νὰ χαράξῃ τὸ γερό τῆς δρόμο, νὰ ἀτσαλώσῃ τὴ θέλησί της, νὰ κλείσῃ μέσα στὴν ψυχὴ της τὴν ἀνθρώπινη αἰωνιότητα στὰ φωτεινὰ τῆς ἀνθησις τῆς χρόνιά, δὲν θὰ μπορέσῃ ἀργότερα νὰ δημιουργήσῃ ἐποχὴ, θὰ περάσῃ χωρὶς ν' ἀφήσῃ χνάρι τοῦ διαθῆ της.

Τώρα πὺλ τὰ χέρια μας εἶναι γεροδεμένα, τώρα πὺλ τὸ μυαλό μας εἶναι φωτεινὸ καὶ τὸ ἐνστικτό μας ἀλάθητο, ὅς δημιουργήσουμε τὰ θεμέλια τῆς ζωῆς μας γερά καὶ ἀκατάλυτα.

Δὲν ἐννοοῦμε ἐδῶ μόνον τὴ θέσι μας καὶ τὸ στάδιό μας τὸ κοινωνικόν. Ἐδῶ μιλοῦμε γιὰ κάτι πολὺ ἀνώτερο, γιὰ τὴ δημιουργία τοῦ ψυχικοῦ μας κό-

91 54 LIES

* ΤΑ ΝΕΙΑΤΑ *

μου. Αὐτὸς πρέπει νὰ γίνῃ ὁ κήπος πὺλ θὰ ἀνθήσουν καὶ θὰ καρπίσουν μέσα του ὅλα ἐκεῖνα πὺλ θὰ μᾶς βοηθήσουν στ' ἀνέβασμά μας καὶ θὰ μᾶς δώσουν τὴ δύναμι ἀργότερα ν' ἀτενίσουμε θαρρετὰ καὶ ν' ἀγωνιστοῦμε στὴθος μὲ στὴθος πρὸς κάθε ἀναποδιά τῆς ζωῆς. Ἀν φυλάξουμε ἀλήθεια στὰ νειάτα μας καθαρὰ κι' ἀμόλυντη τὴν πηγούλα τῆς ζωῆς μας, ἂν δὲν ἀφήσουμε τὴν πόρτα τοῦ ψυχικοῦ μας κόσμου ἀνοιχτὴ σὲ κάθε λίθα ἢ σὲ κάθε ξεροθόρι, τότε θ' ἀνθήσουν τὰ λουλούδια καὶ θὰ δεθοῦν σὲ καρπὸς πὺλ θὰν ἡ χαρά καὶ τὸ καμάρι μας στὴν κατοπινὴ ζωὴ μας.

Πολλοὺς πειρασμοὺς μπορεῖ νὰ ἔχουν τὰ νειάτα, πολλὰς λαχτάρεις κι' ἐπιθυμίες πελώριες. Ὅμως κάθε φορὰ πὺλ μὲ τὴ δύναμὶ τοὺς ὑποχρεώνουν τοὺς πειρασμοὺς αὐτοὺς καὶ τίς λαχτάρεις νὰ ὑποκόψουν, κάθε φορὰ ἔχουν νικήσῃ τὸ Δράκο καὶ τὸ Στοιχειὸ πὺλ παραμονεύει νὰ κόψῃ καὶ νὰ μαράνῃ τοὺς ἀνθρώπους τοῦ ψυχικοῦ τῶν κόσμου. Μιὰ τέτοια νίκη τοῦ ἑαυτοῦ μας εἶναι τὸ πῶς μὲν ἔχουμε καὶ πὺλ μὲν ἔχουμε νὰ κάνουμε. Μιὰ ἀπ' τίς μεγαλύτερες ἐπιτυχίες τῆς νεανικῆς μας ζωῆς!

Ἡ ἐποχὴ μας, δηλαδή ἐμεῖς, ζητοῦμε νὰ διαμορφώσουμε ἕνα καινούργιο τύπο νέου καὶ νέας. Σὲ κάθε παραστράτημά μας, σὲ κάθε μας κακὴ πράξι ἀκούμε τοὺς γεροντότερους νὰ λένε: «Νέος ἦτανε κι' ἄς τοῦ συχωρεθῇ».

Δὲν θέλουμε πιά ἐμεῖς νὰ πλυνώμαστε μέσα στὴν πηγὴ τῆς νιότης μας. Γιατὶ σιγά - σιγά τὸ νερό της θὰ θολώσῃ καὶ θὰ μαυρίσῃ.

Ἐμεῖς ἄς προσπαθήσουμε μὲ τὴ δημιουργία τοῦ καινούργιου τύπου νὰ σήσουμε τὴ γνώμη αὐτὴ, ὅτι στὰ νειάτα συγχωροῦνται οἱ κακίες, οἱ ἀμαρτίες καὶ τὰ παραστρατήματα.

Θέλουμε νὰ ἀποχτήσουμε πλήρη συνείδησι καὶ συνείδησι τῶν καθηκόντων μας, πρὸς ὅλους μας: τὴν οἰκογένειά μας, τὴν ὁργάνωσί μας, τοὺς ἀνωτέρους μας, τὸ ἔθνος μας, τὸ λαὸ μας.

Θέλουμε νὰ κάνουμε τοὺς ἄλλους νὰ μὴ μᾶς συγχωροῦν, ἐπειδὴ εἴμαστε νέοι. Ἀν δὲν μπορέσουμε νὰ ὑποτά-

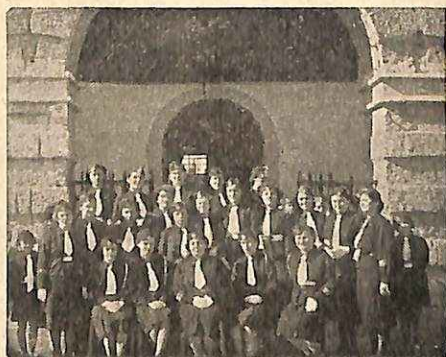
ξοῦμε τώρα τὸν ἑαυτὸ μας κἀτῶ ἀπὸ μιὰ γερὴ θέλησι καὶ αὐτοπειθαρχία, δὲν θὰ μπορέσουμε ποτέ.

Ἡ ἀνθησις τῆς ζωῆς, τὰ νειάτα, δὲν πρέπει νὰ εἶναι γιὰ μᾶς ἐλαφρυντικὸ γιὰ κάθε μας ἀνόητη πράξι, ἀλλὰ νὰ γίνῃ πραγματικὰ τὸ θεϊκὸ ἐργαστήρι πὺλ ἐμεῖς ἀκούραστοι ἐκεῖ μέσα τεχνίτες θὰ σφυρηλατήσουμε καὶ θὰ καλοδουλέψουμε ὅλες τίς μικρὲς ἀρετὲς γιὰ νὰ μεγαλώσουν καὶ νὰ τρανώσουν. Θὰ λυώσουμε καὶ θὰ ἐξολοθρεύσουμε ὅλες τίς κακίες, φανερὲς καὶ κρυφές, πὺλ ἀρχίζουν νὰ ζωντανεύουν στὴ νιότη μας γιὰ νὰ θεριέψουν στὴν κατοπινὴ μας ζωὴ, νὰ κρύψουν καὶ νὰ παραχώσουν ὅ,τι ὠραῖο καὶ καλὸ εἶχαμε μέσα μας.

Ξέρουμε ὅτι ἡ συνήθεια εἶναι δευτέρα φύσις. Ἔτσι θέλουμε καὶ μεῖς ἀπὸ τώρα νὰ νοιώσουμε τίς ὑποχρεώσεις μας, θέλουμε νὰ ἀσκήσουμε κατὰ τὸν Πλάτωνα τὴν ἀρετὴ. Γιατὶ ξέρουμε ἀκόμα πὼς χωρὶς τέτοιους ἐνάρκτους πολῖτες καὶ πολίτιδες καμμιὰ ἰδανικὴ Πολιτεία δὲν μπορεῖ νὰ σχηματισθῇ. Ὅταν ἐμεῖς, γυναικες καὶ μητέρες, φυλάξουμε τὴν πηγὴ τῆς νιότης μας καθαρὴ κι' ἀμόλυντη, τότε θὰ μποροῦμε ἀργότερα κοντὰ στὸ παιδί μας νὰ σκύψουμε γιὰ νὰ δροσιστοῦμε στὸ κρουσταλλένιο νερὸ τῆς νιότης μας πὺλ πέρασε καὶ τοῦ παιδιοῦ μας πὺλ ἔρχεται. Τότε θὰ μποροῦμε δυὸ φορές νὰ ζήσουμε τὰ νειάτα. Μὲ τὸ νὰ τὰ κρατήσουμε δυνατὰ κι' ἀμόλυντὰ θὰ δώσουμε στὸ παιδί μας κατεύθυνσι ἀπὸ τὴν ἀρχὴ γιὰ τὸν σωστὸ δρόμο.

Ἔτσι προεργαζόμαστε, σὰν νὰ ποῦμε, καὶ τὸν ψυχικὸν κόσμον τῶν παιδιῶν μας.

Σ. Καρ.

Τὴν Τροφήν

ΤΡΟΦΕΣ ΚΑΙ ΔΙΑΤΡΟΦΗ ΤΟΥ ΑΝΘΡΩΠΟΥ

Ὅλες βέβαια ξέρουμε καὶ εἶναι εὐκολὸ νὰ καταλάβωμε ἐκ πείρας (ἀρκεῖ νὰ μείνωμε μίαν-δυὸ μέρες νηστικές) πὼς τὸ ἀνθρώπινο σῶμα, ὅπως καὶ κάθε ζωντανὸς ὁργανισμὸς, ἔχει ἀνάγκη ἀπὸ τροφή. Ἡ τροφή αὐτὴ εἶναι ἐκεῖνη πὺλ θὰ διατηρήσῃ τὸν ἄνθρωπον στὴ ζωὴ, θὰ τὸν ἀναπτύξῃ, θὰ καταπολεμήσῃ καὶ θὰ προλάβῃ τίς ἀρρώστιες πὺλ μποροῦν νὰ τὸν προσβάλουν, ἂν τὸν βροῦν ἐξασθενημένο. Γιὰ νὰ εἶναι λοιπὸν τὸ σῶμα τοῦ ἀνθρώπου γερὸ καὶ ἱκανὸ γιὰ σωματικὴ καὶ διανοητικὴ ἐργασία, πρέπει νὰ τοῦ δώσωμε τροφὴ ἀνάλογη μὲ τίς ἀνάγκες του καὶ ἐφ' ὅσον ἡ τροφή ἀποτελεῖ ἕνα παράγοντα ὑγείας, πρέπει νὰ εἶναι τέτοια, ὥστε νὰ ἐκτελῇ τὸν σκοπὸν της.

Ἀλλὰ τί ἐννοοῦμε λέγοντας τροφή; Τροφή λέγεται κάθε οὐσία: α) Πὺλ δίνει στὸ σῶμα τὰ ἀπαιτούμενα συστατικὰ γιὰ τὴν κανονικὴν του ἀνάπτυξι καὶ τὴν ἀντικατάστασιν τῶν οὐσιῶν πὺλ διαρκῶς φθείρονται ἀπὸ τὴν ἐσωτερικὴν λειτουργία τῶν ὀργάνων (τῆς ἀναπνοῆς, κυκλοφορίας, πέψεως κ.λ.π.). β) Πὺλ παρέχει στὸ σῶμα ἐνέργεια, δύναμι γιὰ μυϊκὴ ἐργασία καὶ θερμότητα. γ) Πὺλ διατηρεῖ τὸ σῶμα στὴν κανονικὴν του θερμοκρασίαν.

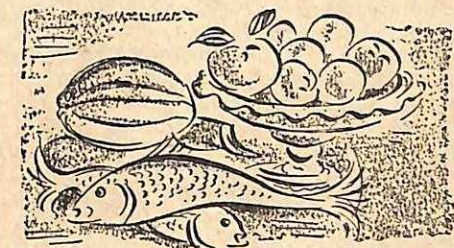
Οἱ τροφὲς πὺλ ὁ ἄνθρωπος χρησιμοποιεῖ γιὰ τὴ διατροφή του εἶναι τὸ κρέας, τὸ ψάρι, τὰ αὐγά, τὸ γάλα, τὰ λαχανικά, οἱ πατάτες, τὸ ρύζι, τὰ ὅσπρια, τὰ ἄφθονα φρούτα (σταφύλια, σῆκα, μήλα κλπ.).

Πολλὲς φορὲς ἀνελύθησαν διάφορα τρόφιμα ἀπὸ εἰδικoὺς ἐπιστήμονας, οἱ ὅποιοι κατέληξαν στὸ συμπέρασμα ὅτι οἱ διάφορες τροφὲς ἀποτελοῦνται ἀπὸ χημικὰ στοιχεῖα (ὅπως ὁ ἄνθραξ, τὸ ὕδρογόνον, τὸ ὀξυγόνον, τὸ ἄζωτον, τὸ θείον, ὁ φωσφόρος κλπ.) συνδεδεμένα

μεταξύ των κατὰ διαφορετικὸ τρόπο, ὥστε νὰ σχηματίζουν τίς διάφορες θρεπτικὲς οὐσίες.

Ἔτσι μποροῦμε νὰ ποῦμε ὅτι ἡ θρεπτικὴ ἀξία μιᾶς τροφῆς ἐξαρτᾶται ἀπὸ τὴν χημικὴν της σύστασι. Ἀναλόγως δὲ τῶν χημικῶν στοιχείων πὺλ περιέχει κάθε τροφή, κατατάσσεται σὲ εἰδικὴ κατηγορία καὶ ἐξυπηρετεῖ ὀρισμένη ἀνάγκη τοῦ ὁργανισμοῦ μας. Γιατὶ ὅπως ἀπέδειξαν ἄλλοι ἐπιστήμονες, οἱ φυσιολόγοι, τὸ σῶμα τοῦ ἀνθρώπου ἀποτελεῖται ἀπὸ τὰ ἴδια χημικὰ στοιχεῖα, πὺλ ἀποτελοῦνται καὶ οἱ τροφές.

Γι' αὐτὸ, ἐφ' ὅσον ὑπάρχει ἡ σχέση αὐτὴ μεταξύ τοῦ σώματος καὶ τῶν τροφῶν, πρέπει ἡ διατροφή τοῦ ἀνθρώ-

που νὰ φροντίζῃ νὰ ἐφοδιάζῃ τὸ σῶμα μὲ ὅλα τὰ ἀπαιτούμενα συστατικὰ, πὺλ θὰ ἐξασφαλίζουν τὴν ζωτικότητά καὶ ἐνεργητικότητά του.

Γιὰ νὰ ἀντικαταστήσωμε τίς οὐσίες, οἱ ὁποῖες κατεστράφησαν ἀπὸ τὴν καθημερινὴν ἐργασία τοῦ σώματος καὶ νὰ πλάσωμεν νέες, πὺλ θὰ συντελέσουν στὴν ἀνάπτυξί του, πρέπει νὰ κάμωμε συνδυασμὸ διαφόρων εἰδῶν τροφῶν.

α) Ἀπὸ τροφές πὺλ ὑπάγονται στὴν κατηγορίαν τῶν λευκωμάτων, δηλ. κρέας, ψάρι, αὐγά, γάλα, τυρί.

β) Ἀπὸ τὰ ὅσπρια, τὰ ὅποια ἔχουν

καὶ αὐτὰ μεγάλην ποσότητα λευκώματος, γι' αὐτὸ καὶ μποροῦμε νὰ τὰ ὀνομάσωμε φυτικὸ κρέας, τὰ ὅποια ὅμως πρέπει νὰ συνοδεύονται πάντα ἀπὸ ζωικὸν λεύκωμα, ὥστε νὰ συμπληρώνονται. Π. χ. ἂν πρόκειται νὰ φάμε ἕνα πιάτο φασόλια ἢ μπιζέλια θὰ πρέπει νὰ φάμε καὶ ἕνα κομμάτι τυρί.

γ) Οἱ πατάτες, τὸ ρύζι, τὰ σιτηρά, τὸ ψωμί, τὰ μακαρόνια, τὰ φρούτα, τὰ χόρτα, τὸ μέλι, ἡ ζάχαρι, ὑπάγονται σὲ μιὰ ἄλλη κατηγορία τροφῶν, τῶν ὕδατανθράκων, καὶ ἔχουν τὴν ἰδιότητα νὰ δίνουν στὸ σῶμα ἐνέργειαν καὶ δύναμιν γιὰ μυϊκὴν ἐργασίαν.

δ) Μεγάλην ποσότητα θερμότητας στὸ σῶμα θὰ τὴν δώσουν οἱ λιπαρές τροφές, τὸ λάδι καὶ τὸ βούτυρο.

Κάθε μιὰ ἀπὸ τίς φυσικὲς τροφές, τίς ὁποῖες χρησιμοποιοῦμε γιὰ τὴν διατροφήν μας, περιεῖθι θρεπτικὲς οὐσίες, ἀναλόγως ὅμως τῆς περιεκτικότητός της εἰς α ἢ εἰς β θρεπτικὴν οὐσίαν κατατάσσεται καὶ εἰς τὴν α ἢ εἰς τὴν β τάξιν. Ἐκτὸς τῶν φυσικῶν αὐτῶν τροφῶν, ἔχομεν καὶ τίς τεχνητές, μπορεῖ νὰ πῇ κανεῖς, ἐκεῖνες δηλ. πὺλ εἶναι προϊόντα ἄλλων φυσικῶν τροφῶν, ὅπως τὸ βούτυρο, πὺλ εἶναι προϊόν τοῦ γάλακτος ἢ τοῦ κρέατος τῶν ζώων, ἡ ζάχαρι πὺλ εἶναι προϊόν τοῦ ζαχαροκαλαμίου κλπ. Οἱ τροφές αὐτές δὲν περιέχουν πολλὰς θρεπτικὲς οὐσίες παρὰ μόνον μιὰ.

Μιὰ καλὴ διατροφή πρέπει νὰ περιλαμβάνῃ ἀπὸ ὅλα τὰ εἶδη τῶν τροφῶν γιὰ νὰ εἶναι πλήρης καὶ ὀνιεινὴ. Ὅπως βρῖσκονται ὅμως οἱ περισσότερες τροφές στὴν φυσικὴν τοὺς κατάστασι, δὲν μποροῦν νὰ χρησιμοποιηθοῦν ἀπ' τὸν ὁργανισμὸ. Γι' αὐτὸ ἡ τέχνη τῆς μαγειρικῆς ἔχει ἀναλάβει νὰ προετοιμάζῃ τίς τροφές, ὥστε ἀπ' ἐνὸς μὲν νὰ γίνωνται κατάλληλα γιὰ νὰ χρησιμοποιηθοῦν ἀπὸ τὸν ὁργανισμὸ, ἀπ' ἑτέρου δὲ μᾶς ἱκανοποιοῦν τὸ αἶσθημα τῆς γεύσεως.

ΤΟ ΠΛΕΙΜΟ ΜΙΑΣ ΠΡΑΧΤΙΚΗΣ ΚΟΥΚΟΥΛΑΣ

Παίρνετε 75 γραμμάρια μαλλὶ ἐξάκλων καὶ 5 βελόνες μυτερές καὶ ἀπὸ τίς δύο ἄκρες Ν° 12.

Ἀρχίζετε μὲ 130 θηλειές καὶ πλέκετε κύκλο (ὅπως στὴν κάλτσα) 6 σειρές ὅλο ἀνάποδη. Μετὰ πλέκετε 12 σειρές κάλτσα, κάνοντας ἕνα στένεμα σὲ κάθε 40 θηλειές, ἕως ὅτου σὰς μείνουν 100 θηλειές σ' ὅλες τίς βελόνες. Πλέκετε 10 σειρές λάστιχο 2 μὲ 2 καὶ μετὰ 6 σειρές ὅλο ἀνάποδη.

Ὅταν φθάσετε στὸ σημεῖο αὐτὸ, περνάτε στὴ μιὰ βελόνα σας 38 θηλειές, τίς πλέκετε μόνες τοὺς μὲ δυὸ βελόνες ὅλο κάλτσα, κόβοντας κάθε 4 ἐκ. ἀπὸ μιὰ θηλειὰ στὸ κάθε πλάι. (τίς ἄλλες 62 θηλειές τίς ἀφήνετε νὰ περιμένουν). Συνεχίζετε κατ' αὐτὸν

τὸν τρόπο, ὥς πὺλ νὰ φθάσῃ σὲ ὕψος 16 ἑκατοστῶν τὸ κομμάτι αὐτὸ.

Σηκώνετε 36 θηλειές, ἀπὸ κάθε πλάι τοῦ κομματιοῦ πὺλ πλέξατε, καὶ ἔτσι θὰ ἔχετε 102 θηλειές. Μὲ αὐτές πλέκετε 8 ἑκατοστὰ κάλτσα πάλι. Τὸ κάθε ἕνα ἀπὸ τὰ πλάινά τοῦ κομματιοῦ πὺλ πλέκετε κατ' αὐτὸν τὸν τρόπο τὸ ἐνώνετε μὲ τίς 18 πρώτες καὶ τίς 18 τελευταῖες ἀπὸ τίς θηλειές πὺλ εἶχατε ἀφήσει καὶ περιμέναν ὥς τώρα.

Σχηματίζετε ἕνα κύκλο ἀπὸ τίς ὑπόλοιπες θηλειές πὺλ περιμέναν κι' αὐτές πὺλ ἐπλέκατε ἕως τώρα (128 ἐν ὅλῳ) καὶ πλέκετε λάστιχο 2 μὲ 2, 18 σειρές, τίς ὁποῖες κλείνετε μετὰ καὶ ἔχετε ἑτοιμὴ τὴν κουκούλα σας.

ΜΕ ΤΟ ΝΙΚΗΦΟΡΟ ΦΩΚΑ

Υπό: Μ. ΑΝ.

(Συνέχεια έκ του προηγούμενου)

—Ο φθόνος τὸν ἀνάγκασε νὰ γίνῃ καλὸν γέροντα, μὰ κι' ἐκεῖ ἀκόμα βρῆκε τὸν τρόπον, σάν πατέρ Εὐτύχιος, μὲ τὴ βοήθεια τοῦ Θεοῦ, νὰ κάμῃ τὸ χρέος του. Ἀλλοίμονο στὸν ἄνθρωπο, λέω, ἀρχόντοι, ποὺ πεθαίνει ἀκλήρως ἢ ποὺ δὲ δίνει γιὰ καλύτερό του, γιατί ἔτσι χάνει καὶ τὴν τελευταία ἐλπίδα νὰ σωθῇ.

Κάθισε. Ἀκολούθησε σιωπὴ καὶ τότε πῆρε τὸ λόγο ὁ Πρωτοσπαθάρης κύρ Γρηγοράς καὶ εἶπε:

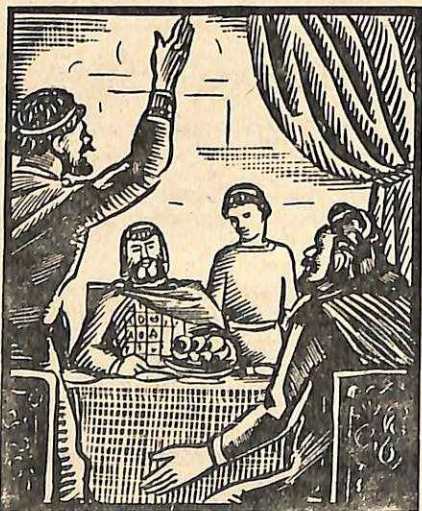
—Βαρεῖα κρίση ἔκαμε γιὰ τὴ γενιά μας, ἀρχόντοι, ὁ Δομέστικος, μὰ δικάει. Σὲ τίποτα δὲ φελαῖ ἀλήθεια νὰ μὴν παραδεχτοῦμε ἢ ν' ἀλαφρύνουμε τὴν εὐθύνη μας στὰ φανερά, μὰ καὶ ἡ συνείδησί μας εἶναι βαρεῖα ἀπὸ τούτη... Ὡς τόσο μὰς ἔδειξε καὶ τὸ δρόμο τῆς σωτηρίας καὶ πρέπει νὰ τὸν ἀκολουθήσουμε. Ἐγὼ τοῦ παραδίδω τὸ γιό μου καὶ τὸν ἀνηψιό μου, ἂν κρίνῃ πὼς εἶναι σὲ ἡλικία νὰ τοῦ φανοῦν χρήσιμοι... Εἶναι γενναῖοι καὶ τίμιοι, ὅσο γι' αὐτὸ τὸ βεβαίονα γιὰ τὰ ὑπόλοιπα, γιὰ τὸ ποῦ καὶ πότε πρέπει νὰ δοκιμάσῃ τὴν ἀρετὴ τους, αὐτὸς σήμερον ἔχει τὸ μέσο, μὰ καὶ κρατεῖ τὴν ἐξουσία στὰ χέρια του, κι' αὐτὸς ἂς κρίνῃ. Γιὰ τὸν ἀγούρο τοῦτο πάλι — κι' ἔδειξε τὸ Γρηγόρη — θαρρῶ πὼς χρέος σου, Δομέστικε, εἶναι νὰ τελέψῃς τὸ ἔργο τοῦ φίλου σου... Καὶ πὼς νὰ μὴ θαυμάσῃ κανεὶς τὴ θεία Πρόνοια ποὺ ἔπλεξε μὲ τέτοιο τρόπο τὰ περιστατικά, ὥστε νὰ φέρῃ ἀπόψε μπροστά σου ἔτσι ἀναπάντεχα τὸ γιό τοῦ Ἀκρίτα Κομιτᾶ καὶ τὸ μαθητὴ τοῦ γενναίου Βικέντιου! Προστάτεψέ τον λοιπὸν, κι' ἂν ἀληθινὰ εἶναι ἀξίος τοῦ πατέρα καὶ τοῦ δασκάλου του, ἂς τὸ δείξῃ στὶς κρίσιμες στιγμὲς ποὺ ὁ Θεὸς πάντα στέλνει στὸν ἄνθρωπο γιὰ νὰ δῇ ἀπὸ τί λογῆς φύραμα εἶναι πλάσμενος.

Στὰ λόγια τούτα ὁ Φωκάς σηκώθηκε κι' ἀπάντησε μ' ἐπισιμότητα:

—Ὁ Θεὸς δὲ μοῦ μπιστεύτηκε παιδιὰ ὡς τὰ τώρα, ἀρχόντοι... Ἦταν ὁ κρυφὸς καὶ μὸς μου πὶδ ὕστερα ὁμως σκέφτηκα: Ποιὸς ξέρει, μπορεῖ ἓνα τέτοιο ἀγαθὸ νὰ μαλακώσῃ τὴν καρδιά μου, νὰ γυρίσῃ ἀλλοῦ τίς ἔγνοιες μου κι' ἔτσι ν' ἀστοχίσω τὸ βαρὺ ἔργο ποὺ ἔχω προγονικὴ κληρονομιά... Γιατὶ ἡ καρδιά τοῦ πολέμιστῃ πρέπει νὰ εἶναι σκληρή, σάν τ' ἀτσάλι τοῦ σπαθιοῦ του, κι' ἓνα μονάχα χρέος νὰ τὸν κρατᾷ ἀγρυπνῶ σάν τὴ σκύλα, ἢ σωτηρία τῆς πατρίδας. Ἦταν μιά ἀπόκριση, θαρρεῖς, ἄνωθε ἡ σκέψη τούτη καὶ φωτίστηκε. Καὶ τώρα σὰ γέρνω τὴ νύχτα νὰ ξαποστάσω

στὴ σκηνή μου κι' ἀκούω δλόγυρα τὴ χλαλοή ποὺ κάμνουν οἱ στρατιῶτες μου, νοιώθω σάν πατέρας ἀνάμεσα στὰ παιδιὰ του. Κι' αὐτὸ εἶναι τὸ σωστό. Ὁ στρατηγὸς πρέπει νὰ μοιράζῃ τὴν ἀγάπη του σ' ὅλους καὶ κατὰ τὰ ἔργα του στὸν καθένα... μὲ τὸ νοῦ τὸ δικαιοκρῆτὴ μονάχα μετῶντας κείνους καὶ τοῦτα... Ἄν λοιπὸν προτοῦ φτάσω σ' αὐτὸ τὸ συμπέρασμα, ἢ θεία Πρόνοια, ὅπως εἶπε ὁ κύρ Γρηγοράς, μοῦ παρουσίαζε τοῦτον τὸν ἀγούρο μπροστά μου, θὰ σκεφτόμουν: «Νὰ τὸ παιδί ποὺ ζητοῦσα... συγκλίνει καθὼς φαίνεται στὴν παράκλησί μου ὁ Θεὸς καὶ μοῦ τὸ στέλνει τέλος πάντων... Εἶναι Καππαδόκης σάν κι' ἐμένα, στὶς φλέβες του τρέχει γενναῖο ἀρχοντικό αἷμα καὶ, κατὰ πὼς δείχνει ἀπὸ τὰ λόγια του, ὅλα τὰ φυσικά του εἶναι συνταριασμένα κάτω ἀπὸ τὸ ζυγὸ τῆς ἀρετῆς. Τί πιότρον θὰ ζητοῦσα ἀπὸ ἓνα ἀληθινὸ μου γιό;». Ὑστερα ἀπ' αὐτὸ, ἐπίσημα, μπροστά σ' ὅλους, ἀρχόντοι, θὰ τοῦλεγα: «Πάρε τὸ ὄνομα τῶν Φωκάδων, πρόσσετό το κοντὰ στὸ δικό σου καὶ τίμησέ το γιὰ νὰ σὲ τιμήσῃ». Τώρα ὁμως θὰ τοῦ μιλήσω κατὰ τὸν ἑαυτό μου: «Ζητᾷς τὴν προστασία μου; Χρέος μου εἶναι νὰ σὲ βοηθήσω... νὰ χτίσῃς τὸν πύργο τοῦ πατέρα σου... νὰ σταθῇς φύλακας ἀγρυπνῶς σάν καὶ κείνον στὶς ματωμένες κλεισιούρες τῆς Καππαδοκίας, νὰ βάλῃς στὴ δούλεψη τῆς πατρίδας τὴ δύναμη καὶ τὸ μυαλό ποὺ σοῦ μπιστεύτηκε ὁ Θεός... Ἄν στὴ δούλεψη τῶρα τούτῃ τρανέψῃς, μὴν πῆς πὼς μοῦ χρωστάς τίποτα... μὰ κοίταξε καὶ σὺ νὰ βοηθήσῃς ἄλλους ἄξιους, ὅπως ἔκαμα καὶ γὼ γιὰ σένα...».

Καὶ σάν γιὰ νὰ βεβαιώσῃ τὰ λόγια του ἄλλως τὸ χέρι του στὸ Γρηγόρη. Ἐκείνος μὲ μάτια ποὺ ἔλαμπαν ἀπὸ ἐνθουσιασμό καὶ συγκίνηση τὸ ἔσφιξε μὲ δὴλ του τὴ δύναμη κι'

— Πολλὰ τὰ ἔτη σου γενναῖε Δομέστικε.

ὕστερα ἔσκυψε μὲ σεβασμὸ καὶ τὸ φίλησε... Τὴν ἴδια στιγμὴ μέσα του ὠρκίστηκε αἰώνια πίστη στοὺς Φωκάδες.

— Πολλὰ τὰ ἔτη σου, γενναῖε Δομέστικε, Λέων Φωκά, φώναξε ὁ Μιχαήλ, ποὺ δὲ μπόρεσε πιά νὰ κρατηθῇ.

Τὸ τρίκλινο ἀντιᾶλῃσε ἀπὸ τίς φωνὲς καὶ τὰ χειροκροτήματα.

— Δὲν τέλειωσα, ἐξᾶκολούθησε ὁ Λέων μόλις ἔπαυεν ὁ θόρυβος... Μοῦ δώκες μιά ὑπόσχεση, κύρ Γρηγορά... κι' ἐγὼ εἶμαι ἀπὸ τοὺς ἀνθρώπους ποὺ δὲν ξεχνοῦν ποτὲ κατὶ ποῦ τοὺς ὑποσχέθηκαν, ὅχι δυὸ καὶ τρία, μὰ κι' ἐκατὸ χρόνια νὰ περάσουν.

— Ὁ λόγος μου εἶναι ὀρκος, Δομέστικε.

— Τὸ ξέρω καὶ γι' αὐτὸ ὕστερα ἀπὸ λίγο οἱ δυὸ τοῦτοι ἀγούροι, — ἔδειξε τὸ Μιχαήλ καὶ τὸ Δημήτρη — θάβαν στὴν ἀκολουθία μου, τὴν προσωνυμική, τὴ δική μου... ἢ τοῦ ἀδερφοῦ μου... τὸ ἴδιο κάνει.

— Μαζί σου ὡς τὸ θάνατο, πρόσσετο ἐπίσημα καὶ σοβαρὰ ὁ Δημήτρης.

— Μαζί σου ὡς τὸ θάνατο, φώναξε ὁλο ἐνθουσιασμὸ καὶ ὁ Μιχαήλ.

— Καὶ πὶδ πέρα ἀκόμα... καὶ πὶδ πέρα ἀκόμα ἀγούροι, μὰ τὴν ὑπερὰ γιὰ Θεοτόκο... ὡς τὴν ἀθανασία, πρόσσετο ὁ Λέων Φωκάς, γιατί δὲν ἔγινε ἀκόμα ἀγώνας πὶδ ἱερὸς ἀπὸ κείνον ποὺ ἐτοιμάζουμε.

Ὅσο γιὰ σένα, Γρηγόρη Κομιτᾶ, θάρρης εὐτὸς μαζί μου... Φεύγομε αὐριο κίολας. Θαρρῶ μάλιστα πὼς εἶναι καιρὸς ἀρχόντοι, πρόσσετο, νὰ εὐχαριστήσουμε τὸν κύρ Γρηγορά γιὰ τὸ μοναδικό του δέπνο καὶ τὰ πηγαίνουμε.

Ὁ ὕπνος δίνει δύναμη στὸ κορμί καὶ καθαρίζει τὸ μυαλό καὶ, ἂν δὲ γελλιέται, πολὺ γρήγορα θὰ μὰς χρειαστῇ καὶ τὸ ἓνα καὶ τὸ ἄλλο, γιατί οἱ καιροὶ εἶναι πονηροί.

Ἔτσι τέλειωσε τὸ δέπνο τοῦ Πρωτοσπαθάρη κύρ Γρηγορά ποὺ πολὺ καιρὸ εἶχε νὰ γίνῃ τὸ ὁμοῖό του στὴ Θεσσαλονίκη... Μὰ καὶ πὶδ ὕστερα, τὰ ὅσα ἀκολούθησαν δώσανε ἀφορμὴ στοὺς ἀρχόντους τῆς πολιτείας νὰ τὸ κουθεντιάσουν τὸ δέπνο τοῦτο καὶ πολλὰ λόγια τοῦ Φωκά ποὺ τοὺς φάνηκαν τότε σκοτεινὰ νὰ τ' ἀνανοηθοῦν καὶ νὰ τὰ ξηγήσουν.

Ὁ ἐπιστάτης τοῦ κύρ Γρηγορά ἔδωκε παραγγελιὰ στοὺς δούλους νὰ ἐτοιμάσουν τὰ λεκτίκια καὶ τ' ἄλλα τῶν ἀρχόντων, κι' ἐκεῖνοι ἔτρεξαν στὴν αὐλὴ καὶ τὸ σταῦλο κι' ἀναψαν τὰ δαδιά γιὰ τὸ δρόμο... Φωνὲς καὶ χλωμντρίσματα ἀκούστηκαν κι' ἡ μαύρη κατατομή τῶν δέντρων φωτίστηκε ἀπὸ τὴν κοκκινωπὴ λάμψη.

Τώρα ὁ Φωκάς καὶ ὁ Ἐπαρχος, πλάι-πλάι, καθάλλα, τραβοῦσαν γιὰ τὸ ἐπαρχεῖο. Μπροστά τρέχανε οἱ μαγκλαβίτες, πίσω ἀκολουθοῦσε ἡ κουστοδία τοῦ ἐπαρχοῦ. Ἦσαν σιωπηλοὶ καὶ οἱ δυὸ μὰ καλοδιάθετοι. Ψιλὴ βρο-

χούλα τοὺς ράντιζε τὸ πρόσωπο... Ἡ βουὴ τῆς θάλασσας κυριαρχοῦσε στὴ νύχτα.

— Καλὰ θὰ κάνῃς ν' ἀναβάλῃς τὸ ταξίδι σου γιὰ μερικὲς μέρες, ἔκοψε τὴ σιωπὴ ὁ Ἐπαρχος... Ὡς ποῦ νὰ περάσῃς τούτῃ ἢ θαλασσοταραχὴ...

— Ἀδύνατο... Πρέπει νᾶμαι τὸ ταχύτερο στὴ Βασιλεύουσα... Θαρρῶ μάλιστα πὼς ἀργησα.

Καθὼς ἔστριβαν τὸ δρόμο γιὰ νὰ μποῦν στὴν Ἐγνατία, ἓνας καθάλλας ποὺ ἔτρεχε ἀπὸ τὴν ἀντίθετη μεριά, μόλις κατάφερε νὰ κρατήσῃ τὴν ξέφρενη ὁρμὴ τοῦ ἀλόγου του ποὺ σηκώθηκε στὰ πσινα ὀλόρθο. Ἦταν ἓνας ἐκατόνταρχος τῆς φρουρᾶς... Στὸ φῶς τῶν διαδίων ποὺ σήκωσαν κατὰ τὸ πρόσωπό του οἱ μαγκλαβίτες, ὁ Ἐπαρχος τὸν ἀναγνώρισε.

— Τί τρέχει, Μάρκο; ρώτησε ἀνήσυχος.

Ὁ ἀξιωματικὸς ποὺ κατάφερε μὲ κόπο νὰ ἡσυχάσῃ τὸ ἀλόγῳ του προχώρησε συγκρινόμενος...

— Ὁ βασιλιᾶς ἀπεδήμησε εἰς Κύριον, εἶπε.

— Τί;

— Ὁ φιλόχριστος ἡμῶν βασιλεὺς Κωνσταντῖνος ὁ Στ' ἀπεδήμησεν εἰς Κύριον, ξαναεἶπε ὁ ἀξιωματικὸς πὶδ δυνατὰ.

Ἡ εἰδηση εἶχε φτάσει λίγο πὶδ πρὶν στὸ Ἐπαρχεῖο. Ἀπὸ τὸν πὶδ ἀψηλὸ πύργο τοῦ Κάστρου οἱ βιγλάτορες εἶδαν τὴν μαντατεῦτρα φλόγα ξαφνικὰ μέσα στὸ σκοτάδι τῆς νύχτας νὰ λάμψῃ καὶ νὰ σβῇ κατὰ τὰ μυστικά συνήματα, ποὺ μονάχα ὅσοι εἶχαν τὴν ἐξχωρὴ τούτῃ δουλειὰ,μποροῦσαν νὰ ξεδιαλύνουν καὶ νὰ καταλάβουν.

Μόλις μέσα στὸ βασιλικὸ πορφυρὸ θάλαμο ἔκλεισε τὰ μάτια του ὁ Κωνσταντῖνος ὁ Στ' σιωπὴν ἀπέλειπε ἀπὸ τὸν πυρετὸ ποὺ τὸν ἔκαινε μῆνες τώρα, — εἶχε ἀρχίσει τὸ ψυχολάλημα στὸ βασιλικὸ δρόμονα ποὺ τὸν ἔφερε ἀπὸ τὴ μιάν δχτὴ στὴν ἄλλη τοῦ Μαρμαρά, γιατί βρισκότανε στὶς θερμὲς τῆς Βιθυνίας — μόλις λοιπὸν ἔκλεισε τὰ μάτια γιὰ πάντα στὰ χέρια τῆς αυτοκρατορίας Ἐλένης, ὁ νεαρὸς διάδοχος Ρωμανὸς ἔδωσε τὴ διαταγὴ νὰ διαλαλήσουν τὸ θάνατο στὴν πόλι καὶ τὶς Ἐπαρχίες. Ἀναψαν τότε οἱ φωτίες στοὺς πύργους τῆς Βασιλεύουσας, τίς εἶδαν οἱ βιγλάτορες δλόγυρα κι' ἀναψαν παρόμοιες φωτίες, κι' ἔτσι σάν ἀστρατὴ ἀπὸ κορφοβοῦνι σὲ κορφοβοῦνι κι' ἀπὸ κάθο σὲ κάθο, πῆδηξε τὸ θλιβερό μαντάτο πᾶνω ἀπὸ στεριά καὶ θάλασσα ὡς τὰ πέριονα τῆς αυτοκρατορίας.

Ὁ Φωκάς καὶ ὁ Ἐπαρχος κάμνανε τὸ σταυρό τους. Ἡ ἀκολουθία τοὺς μιμήθηκε γιατί ἄλλοι ἀκούσανε τὸν ἀξιωματικὸ. Ἄλλοι τὸ μάθανε εὐτὸς ἐκεῖ ψιθυριστὰ ἀπὸ στόμα σὲ στόμα, κι' ἄλλοι τὸ μαντέψανε μιά καὶ τὸ περίμεναν ἀπὸ στιγμὴ σὲ στιγμὴ.

Μὰ φαίνεται πὼς καὶ στὴν πολιτεία εἶχε πάρει δρόμο τὸ μαντάτο καὶ τότε-εῖσαν ἀρκετοὶ πιά, μ' ὅλο ποὺ μέσα στὴ βαθεῖα νύχτα ἦτανε κανεὶς ν' ἀπορῇ, πὼς γίνετο τοῦτο τὸ παράξενο πρᾶμα.

Θαρρεῖς κι' ἦταν κατὶ ζωντανὸ ποὺ πῆγε καὶ χτύπησε τίς πόρτες καὶ τὸ νοῦ τῶν ἀνθρώπων ποὺ ἡσύχαζαν καὶ μάγουσαν ν' ἀπολησιμονήσουν τίς ἔγνοιες καὶ τίς πίκρες τῆς ζωῆς.

(Ἀκολουθεῖ)

ΠΟΣ ΝΑΥΠΗΓΕΙΤΑΙ ΕΝΑ ΘΩΡΗΚΤΟΝ

Πόσοι ἀπὸ σὰς θὰ εἴσατε περιέργοι νὰ μάθετε πὼς ναυπηγεῖται ἓνα πολεμικὸν σκάφος, πὼς κατασκευάζεται μιά τορπίλλη ἢ ἓνα τηλεβόλο καὶ πὼς λειτουργοῦν; Θὰ προσπαθῶμε λοιπὸν νὰ σὰς ἱκανοποιήσουμε τὴν περιέργειαν αὐτήν, ἀρχίζοντες ἀπὸ τὴν ναυπηγίαν τοῦ πολεμικοῦ σκάφους καὶ εἰδικώτερον ἐνὸς θωρηκτοῦ.

Ἐν πρώτοις τὸ πλοῖον σχεδιάζεται εἰς ὅλας τοὺς λεπτομερεῖας ἀπὸ τοὺς εἰδικούς, ὁ καθένας ἀπὸ τοὺς ὁποίους ἀναλαμβάνει ἓνα ὀρισμένον μέρος τοῦ πλοίου. Ἐπειτα κατασκευάζουν ἓνα μοντέλο περιωρισμένων διαστάσεων, ὅλα καθ' ὅλα ὁμοῖον μὲ τὸ πλοῖον, ὅπως θὰ εἶναι ὅταν τελειώσῃ ἡ κατασκευὴ του. Τὸ μοντέλο αὐτὸ τοποθετεῖται εἰς τὴν πειραματικὴν δεξαμενὴν, ὅπου καθορίζεται πῶς τελειωτικὰ τὸ σχῆμα τοῦ σκάφους, ἡ δύναμις τῶν μηχανῶν καὶ τὸ συνολικὸν βάρος του.

Ἐπειτα, εἰς τὰς ἀπεράντους αἰθούσας τῶν ναυπηγείων, ἀρχίζει ἡ κατασκευὴ τῶν μοντέλων εἰς φυσικὸν μέγεθος ὁλων τῶν μερῶν ποὺ θ' ἀποτελέσουν τὸ σκάφος. Τὰ μοντέλα αὐτὰ εἶναι ξύλινα καὶ ἐπὶ τῇ βάσει αὐτῶν κατασκευάζονται τὰ τελειωτικὰ μέρη καὶ τὰ ἐξαρτήματα.

Ἐνῷ ἀκόμη συνεχίζεται ἡ ἐργασία αὐτή, εἰς τὴν ἐσχάραν ποὺ ἀποτελεῖται ἀπὸ ἓνα ἐπικλινὲς πέδιον, στερεωτάτον, κατασκευασμένον ἀπὸ τεραστίας δοκούς, τοιαύτης ἀντοχῆς, ὥστε νὰ ἡμποροῦν νὰ συγκρατήσουν τὸ βάρος ὅλου τοῦ σκάφους, γίνεται ἡ τοποθέτησις τῆς τρύπιδος (καρένας). Μετὰ τὴν τρύπιδαν συνεχίζεται ἡ ναυπήγησις μὲ τὸν σχηματισμὸν τοῦ σκάφους διὰ σιδηρῶν ἐλασμάτων ποὺ συνδέονται μεταξὺ τῶν μὲ ὀξυγονοκόλλησιν καὶ τὴν κατασκευὴν τῶν ἐσωτερικῶν στηριγμάτων, ἐπὶ τῶν ὁποίων θὰ ἀκουμῇσονται τὰ καταστρώματα.

Ὅταν τελειώσῃ ἡ κατασκευὴ τοῦ σκάφους, τὸ πλοῖο φαίνεται σχεδὸν ἑτοιμον, ὅλα τοῦ λείπουν πολλὰ ἀκόμη διὰ νὰ τελειοποιηθῇ. Ὁ χαλύβδινος κολλοσσὸς μὲ τὸν ἐπιβλητικὸν του ὄγκον, κάθε μέρος τοῦ ὁποίου ἔχει ἐπιμελὲς ζυγισθῇ καὶ τοποθετηθῇ εἰς τὴν θέσιν του μὲ τὴν μεγαλειτέραν ἐπιμέλειαν, δὲν ἔχει ἀκόμη πνεύμονας διὰ ν' ἀναπνεύσῃ, οὐτε δύναμιν νὰ κινηθῇ. Ἀλλὰ οἱ ναυπηγοὶ θὰ φροντίσουν καὶ δι' αὐτὸ.

Τέλος, τὸ κυρίως σκάφος εἶναι ἑτοιμον καὶ πρέπει νὰ ριφθῇ εἰς τὴν θάλασσαν. Ἡ ἐργασία αὐτή, ὅσον καὶ ἂν φαίνεται ἀπλή, εἶναι ἀρκετὰ δύσκολη καὶ ἀπαιτεῖ ἐξαιρετικὴν ἐπιμέλειαν, διότι ἂν δὲν ἐκτελεσθῇ καλὰ τὸ

σκάφος κινδυνεύει νὰ πάθῃ ἀνεπανορθώτους ζημίας.

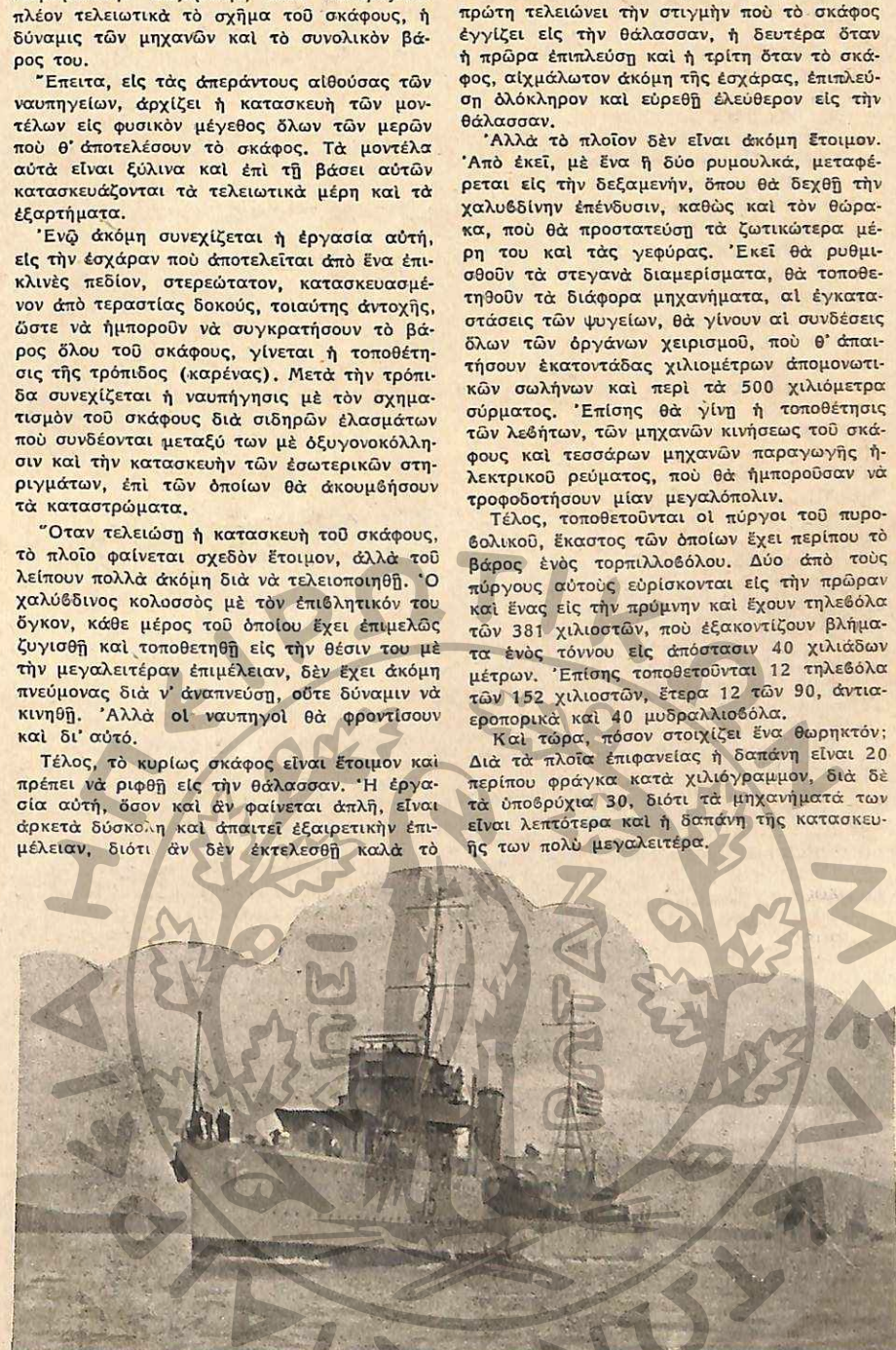
Ὅταν δὲ αὐτομασθοῦν καὶ ἡ ἐσχάρα λιπανθῇ καλὰ, τίθενται εἰς ἐνέργειαν οἱ γρύλοι, ποὺ θὰ σηκώσουν τὸ σκάφος ἀπὸ τὸ μέρος τῆς πλώρας, ἡ ὁποία εὐρίσκεται πρὸς τὴν ξηράν, ἐνῷ ἡ πρὸνυμν εὐρίσκεται πάντοτε πρὸς τὴν θάλασσαν. Ταυτοχρόνως κόπτονται τὰ τελευταῖα συρματοσχοῖνα, ποὺ συγκρατοῦν ἀκόμῃ τὸ σκάφος εἰς τὴν ξηράν.

Τὴν στιγμὴν ἐκείνην εἰς τὴν πρῶραν ὁ ἀνάδοχος τοῦ σκάφους θραύει μίαν μπουκάλαν σαμπάνιας καὶ γίνεται ἔτσι τὸ βάπτισμα τοῦ πλοίου. Τότε τὸ πλοῖον ἀρχίζει τὴν καθόδον του πρὸς τὴν θάλασσαν, μὲ ταχύτητα ἑξῇ περίπου μέτρων κατὰ δευτερόλεπτον. Ἡ καθέλκυσις γίνεται εἰς τρεῖς φάσεις: ἡ πρώτη τελειώνει τὴν στιγμὴν ποὺ τὸ σκάφος ἐγγίζει εἰς τὴν θάλασσαν, ἡ δευτέρα ὅταν ἡ πρῶρα ἐπιπλεύσῃ καὶ ἡ τρίτη ὅταν τὸ σκάφος, αἰχμάλωτον ἀκόμῃ τῆς ἐσχάρας, ἐπιπλεύσῃ ὀλόκληρον καὶ εὐρεθῇ ἐλευθερον εἰς τὴν θάλασσαν.

Ἀλλὰ τὸ πλοῖον δὲν εἶναι ἀκόμῃ ἑτοιμον. Ἀπὸ ἐκεῖ, μὲ ἓνα ἢ δύο ρυμουλκὰ, μεταφέρεται εἰς τὴν δεξαμενὴν, ὅπου θὰ δεχθῇ τὴν χαλύβδινην ἐπένδυσιν, καθὼς καὶ τὸν θώρακα, ποὺ θὰ προστατεύσῃ τὰ ζωτικώτερα μέρη του καὶ τὰς γεφύρας. Ἐκεῖ θὰ ρυθμισθοῦν τὰ στεγανά διαμερίσματα, θὰ τοποθετηθοῦν τὰ διάφορα μηχανήματα, αἱ ἐγκαταστάσεις τῶν πυλῶν, θὰ γίνουν αἱ συνδέσεις ὁλων τῶν ὀργάνων χειρισμοῦ, ποὺ θ' ἀπαίτησουν ἑκατοντάδας χιλιόμετρων ἀπομονωτικῶν σωλήνων καὶ περὶ τὰ 500 χιλιόμετρα σύρματος. Ἐπίσης θὰ γίνῃ ἡ τοποθέτησις τῶν λεβήτων, τῶν μηχανῶν κινήσεως τοῦ σκάφους καὶ τεσσάρων μηχανῶν παραγωγῆς ἡλεκτρικοῦ ρεύματος, ποὺ θὰ ἡμποροῦσαν νὰ τροφοδοτήσουν μίαν μεγαλόπολιν.

Τέλος, τοποθετοῦνται οἱ πύργοι τοῦ πυροβολικοῦ, ἕκαστος τῶν ὁποίων ἔχει περίπου τὸ βάρος ἐνὸς τορπιλλοβόλου. Δύο ἀπὸ τοὺς πύργους αὐτοὺς εὐρίσκονται εἰς τὴν πρῶραν καὶ ἓνας εἰς τὴν πρῶνυμν καὶ ἔχουν τηλεβόλα τῶν 381 χιλιοστῶν, ποὺ ἐξακοντίζουν βλήματα ἐνὸς τόννου εἰς ἀπόστασιν 40 χιλιάδων μέτρων. Ἐπίσης τοποθετοῦνται 12 τηλεβόλα τῶν 152 χιλιοστῶν, ἕτερα 12 τῶν 90, ἀντιαεροπορικὰ καὶ 40 μυδραλλιοβόλα.

Καὶ τώρα, πόσον στοιχίζει ἓνα θωρηκτόν; Διὰ τὰ πλοῖα ἐπιφανείας ἡ δαπάνη εἶναι 20 περίπου φράγκα κατὰ χιλιόγραμμα, διὰ δὲ τὰ ὑποβρύχια 30, διότι τὰ μηχανήματά των εἶναι λεπτότερα καὶ ἡ δαπάνη τῆς κατασκευῆς των πολὺ μεγαλειτέρα.

Τὸ νέον πολεμικὸν μας «Βασιλεὺς Γεωργίος Α΄».

Η Βαρχειμώνα

Κ' ΟΙ ΠΡΟΒΛΕΨΕΙΣ ΤΗΣ ΚΑΚΟΚΑΙΡΙΑΣ

Βαρύς ο χειμώνας έπεσε φέτος στον τόπο μας. Κρύα και χιόνια. Κι' ο βορρῆς «ξυρίζει»... Ωστόσο οι αγρότες μας, ο κόσμος της υπαίθρου, έχουν λάβει τα μέτρα τους. Έχουν μελετήσει καλά τις μεταβολές του καιρού κι' έχουν κανονίσει την ζωή σύμφωνα μ' αυτές. Συνήθειες παλιές και αιώνιες έχουν ρυθμισθεί αρμονικά πάνω στις καιρικές μεταβολές και στις σχετικές προβλέψεις του λαού μας.

Όταν ο χειμώνας έρχεται κι' αγρία αρχίζει να φυσά ο βορρῆς, ο αγρότης έχει στο νοῦ του την παραγωγή που δίνει το λαϊκό τραγούδι:

«Η πούλια βασιλεύει
και πίσω παραγγέλλει:
«Μάειδε τσομπάνης στά βουνά,
μάειδε γιωργός στον κάμπο,
νά πιάση το πούλι κλαρί
και το ζευγὸ κατώ!»

Ο γεωργός, αφού έσπειρε κι' έκαλλιέργησε τον κάμπο και τις πλαγιές, έμπασε στο κατώ του τα βώδια και τ' αλογά του, άποθήκευσε ό,τι του χρειάζεται για τον χειμῶνα και προσμένει να περάση ο χιονιάς. Και ο βοσκός κατέβηκε από τα βουνά στα χειμαδιά. Έφτιασε γρέκια και μαντριά στον κάμπο για να ξεχειμωνιάσουνε κει τα πρόβατα και τα γίδια.

«Καλὸ ταμπούρωμα!» είναι η εὐχή των αγροτῶν μας μόλις μπαίνει ο χειμώνας. Σάν τα προνοητικά μυρμήγκια οι αγρότες μαζεύουν την τροφή και τὸ θερμαντικὸ ὕλικο για τον χειμῶνα. Στάρι και ὁσπρία, λάδι και ξεροί καρποί υπάρχουν για την έσωτερική θέρμανσι. Κουτσοῦρες και πουρνάρια και ἄλλα εἶδη ξύλα υπάρχουν για την έξωτερική θέρμανσι, για τὸ τζάκι. Μά κι' οι καπότες μπαίνουν σ' ἐνέργεια και οι μάλλινες κάλτσες, τὰ «κοτζοτζιούραπα», ὅπως τὰ λένε στο Μωριά.

Με τὸ «ταμπούρωμα» συμπληρωμένο οι αγρότες προσμένουν να περάση ο χειμώνας. Κι' όσοι έχουν τὸ μυαλό του μυρμηγκιού δεν φοβούνται τίποτε. Αλλοίμονό τους μόνο αν τύχη νάχουν την γνώσιν του τζιτζικαί...

Ο καλὸς νοικοκύρης συνηθίζει να είναι προβλεπτικός. Όσο κι' αν βασιτάξῃ ο χειμώνας, πρέπει νάχη κάθε σπιτί την θέρμανσί του. Δεν πρέπει ο αγρότης να ξεθαρρέψῃ πὼς ξφυγεν ο χειμώνας μόλις αρχίσουν οι λιακάδες του Φλεβάρη ή του Μάρτη.

Λαϊκό δίστιχο της Καρπάθου δίνει τη συμβουλή:

«Τὸ Μάρτη ξύλα φύλαε
κι' ὡς τ' Απριλιοῦ τις δέκα
νά μὴ σὲ πιάσῃ χειμῶνά
και κάψῃ τὰ παλούκια».
Μά και οι Έλληνες τοῦ Πόντου λένε από τὸ ἕνα μέρος τὸ δίστιχο:
«Μάρτης φέρ' τὰ χελιδόνια
κελαϊδοῦν και λυών' τὰ χιόνια»,
χαρακτηρίζουν ὅμως και την άστασία τοῦ καιροῦ τοῦ Απριλῆ ἔτσι:

«Απρίλης ἔρται και περνᾷ
τ' ἄλλο κλαίει, τ' ἄλλο γελά».

Ξέρει λοιπόν ο ἑλληνικός λαὸς πὼς πρέπει «καλοῦ-κακοῦ» νᾶναι «ταμπουρωμένος» ὡς τὴν Απρίλη, για νὰ μὴν πάθῃ ζημιές. Αυτό δείχνει και ο περίφημος λαϊκὸς μῦθος τῆς γρηᾰς, πὺ διηγούνται στο Μωριά. Λένε ὅτι μιὰ γρηᾰ ἐξασφάλισε και προφύλαξε τ' ἀρνοκάτσικα τῆς ἀπὸ τὸν καιρὸ ὡς πὺ ἐτελείωσεν ὁ Μάρτης και τότε ἔθρισε τὸν μήνα, πὺ ἔφευγε:

— Στὴ μπομπή σου, Μάρτη, τοῦ εἶπε, ἐγὼ τ' ἀρνοκάτσικά μου τὰ γλύτωνα.

Ο Μάρτης ὅμως τότε θύμωσε και δανείστηκε δύο μέρες ἀπὸ τὸ Φλεβάρη για νὰ τιμωρήσῃ τὴν γρηᾰ. Μέσα λοιπόν σ' αὐτὲς τῆς δύο μέρες ἔκαμε ὁ Μάρτης τέτοια κρύα και χιόνια, ὡ-

στε ὅλα τὰ ἀρνιά και τὰ κατσίκια τῆς γρηᾰς ἐψόφησαν. Κι' ἐκεῖνη, ἡ ἔρημη, ἀπὸ τὸ φόβο τῆς κρύφτηκε κάτω ἀπὸ τὸ «λεθέτι» (λέθητα), ὅπου ἔβραζε τὸ γάλα, για νὰ μὴ τὴν βρῇ και αὐτὴν ὁ Μάρτης και τὴν ξεπαστρέψῃ... Ο μῦθος θὰ πῇ ὅτι δὲν πρέπει ὁ βοσκὸς νὰ ἐμπιστεύεται τὸν καιρὸ, οὔτε ὅταν ξεψυχῇσι πιά ὁ Μάρτης.

Δὲν είναι μονάχα προνοητικὸς ὁ λαὸς τῆς υπαίθρου, μὰ προσπαθεῖ και με διαφόρους τρόπους νὰ προμαντέψῃ πότε θάρρῃ ἡ κακοκαιρία. Παρατηρήσεις πολλές, πὺ γίνανε σὲ σειρά ἀπὸ ἑκατοντάδες και χιλιάδες χρόνια, ἔχουν πλουτίσει τὴν γνώσιν τοῦ λαοῦ μας με τὴν πείρα τῶν περασμένων καιρῶν. Ἔτσι ἔχουν σχηματισθῇ μερικές σταθερές προβλέψεις τοῦ καιροῦ, πὺ ἀξίζουν νὰ τις προσέξῃ κανείς, γιατὶ στηρίζονται σὲ μακρόχρονη παρατήρησι και συχνὰ βγαίνουν σωστές.

Τῆς κυριώτερες ἀπὸ τῆς λαϊκῆς αὐτῆς προβλέψεις τῆς κακοκαιρίας τῆς σημειώνουμε ἔδῳ.

Όταν, λοιπόν, παρουσιασθῇ κανένα συννεφάκι στὴν κορυφή γειτονικοῦ βουνοῦ, ἐνῶ ὁ οὐρανὸς είναι καθαρός, λένε ὅτι τὴν ἐπομένη μέρα θὰ βρέξῃ.

Όταν ἀστράφτῃ στο βόρειο σημείο τοῦ ὁρίζοντα, πάλι λένε ὅτι τὴν ἐπομένη θὰ βρέξῃ.

«Αν λαλοῦν οι πετεινοὶ πρὶν ἀπὸ τὰ μεσάνυχτα, πρόκειται ν' ἀλλάξῃ ὁ καιρὸς, δηλαδή ἀπὸ ξηρὸς θὰ γίνῃ βροχερὸς ἢ ἀπὸ βροχερὸς ξηρὸς.

«Αν ἡ γάτα γλύφῃ τὸ πόδι τῆς και χαϊδεύῃ τὸ πρόσωπό τῆς, δηλαδή ἀν ἀνιθεταῖ ὅπως λέει ὁ λαὸς, τότε σὲ λίγο θὰ βρέξῃ.

Όταν οι χοῖροι τρέχουν ἀνήσυχτοι ἔδῳ κι' ἐκεῖ, ἐτοιμάζεται βροχή.

«Αν στὴν ἀρχὴ τοῦ χειμῶνος πετοῦν γύρω στὰ σπῖτια πολλὰ κοράκια, ὁ χειμώνας προμαντεύεται ὅτι θᾶναι βαρύς.

Μά και ὅταν παρουσιάζονται πολλά μικρά πουλιά στῆς στέγες τῶν σπιτιῶν, ὁ χειμώνας ἐτοιμάζεται νᾶναι ἄγριος.

Όταν ἀκούονται φωνές ξερόβουζας (φρύνου) πρόκειται νὰ βρέξῃ.

Όταν οι μέλισσες δὲν πετοῦν μακριὰ ἀπὸ τὴν κυψέλη τους, πρόκειται νὰ χαλάσῃ ὁ καιρὸς γρήγορα.

Όταν μέσα στο χειμῶνα παρουσιασθῇ ὁ οὐρανὸς καθαρός, προμαντεύεται τρομερὴ παγωνιά για τὴν νύχτα. Τότε λένε: «Απόψε θάχῃ πάγο, πὺ θὰ ψηθῇ τὸ φίδι!». Καὶ πραγματικὰ τὰ φῖδια δὲν ἀντέχουν στο κρύο και ἀποναρκώνονται τὸν χειμῶνα.

Παρατήρησαν ἀκόμα ὅτι ἔχει σχέση με τὸν καιρὸ και ἡ θέσις τοῦ φεγγαριοῦ. Δηλαδή ἀν τὸ μισοφέγγαρο παρουσιάζεται στον οὐρανὸ ὀρθὸ, τότε ὁ καιρὸς είναι ἡρεμος, χωρὶς ἀνέμους και μπόρες. Ἀντίθετα, ἀν τὸ μισοφέγγαρο παρουσιάζεται πλαγιαστό, τότε ἐπικρατεῖ ἀνεμος και θαλασσοταραχή. Ἀπ' αὐτὴ τὴν πρόβλεψιν ἐπεκράτησε νὰ λένε οι θαλασσινοί:

— Ὅρθο φεγγάρι, πλαγιαστός ὁ καπετάνιος και πλαγιαστό φεγγάρι ὀρθὸς ὁ καπετάνιος.

Ἀκόμη παρατηροῦν ἀν τὸ φεγγάρι ἔχῃ γύρω κύκλο φωτεινὸ. Ἀν ὁ κύκλος είναι μικρὸς προμαντεύεται βροχή, ἀν ὅμως είναι μεγάλος, τότε θάρρῃ ἀνεμος.

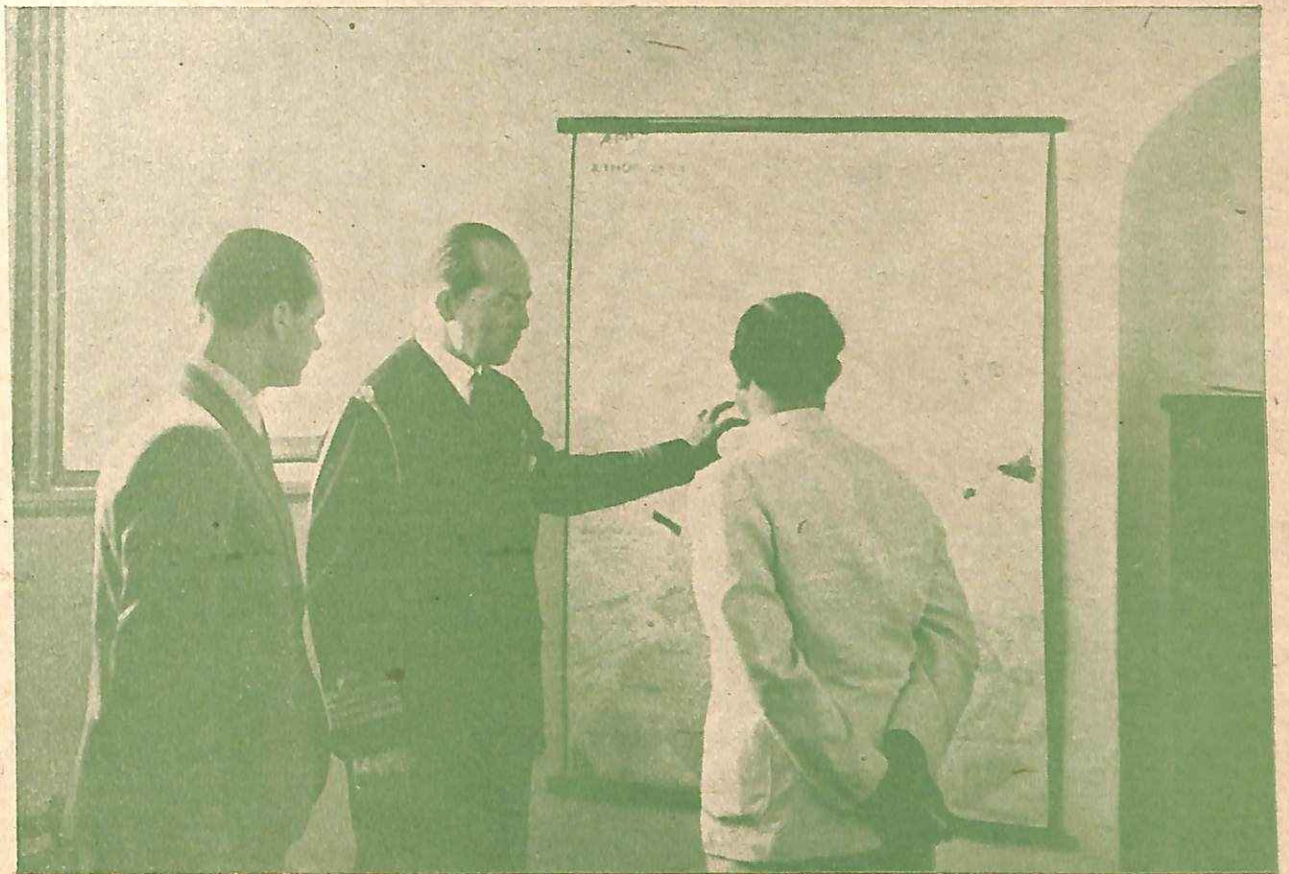
Όλες αὐτὲς οι προβλέψεις τῆς κακοκαιρίας βέβαια είναι ἀποτέλεσμα ἀπὸ πείρα αἰῶνων. Φαίνεται ὅμως ὅτι αὐτὲς δὲν τις ἤξεραν κατὰ τὸ μεγαλύτερο μέρος οι ἀρχαῖοι μας πρόγονοι. Είναι καρποί μεταγενεστέρων πείρας.

Μιὰ ἀκόμη παρατήρησι καιρικὴ σχετίζεται με τὰ ὀνόματα τῶν μηνῶν. Ὁ λαὸς λέει:

«Όποιο μῆνα δῖχως ρὸ κάθου ἐλεύθερα στὴν πέτρα».

Οἱ μῆνες πὺ τὰ ὀνόματά τους δὲν ἔχουν ρὸ είναι ὁ Μάιος, ὁ Ἰούνιος, ὁ Ἰούλιος και ὁ Αὐγουστος. Δηλαδή οι καλοκαιρινοὶ και θερμοὶ μῆνες. Οἱ πέντε κατὰ τὴν ἐποχὴ αὐτὴ είναι στεγνές και κανείς φόβος δὲν ὑπάρχει ἀπὸ τὴν ὕγρασία τους. Ἀντίθετα ὑπάρχει φόβος κρυολογήματος ἀν καθίσῃ κανείς στῆς πέτρες κατὰ τοὺς ἄλλους μῆνες, πὺ ἔχουν ρὸ, γιατὶ οι πέτρες είναι ὕγρες.

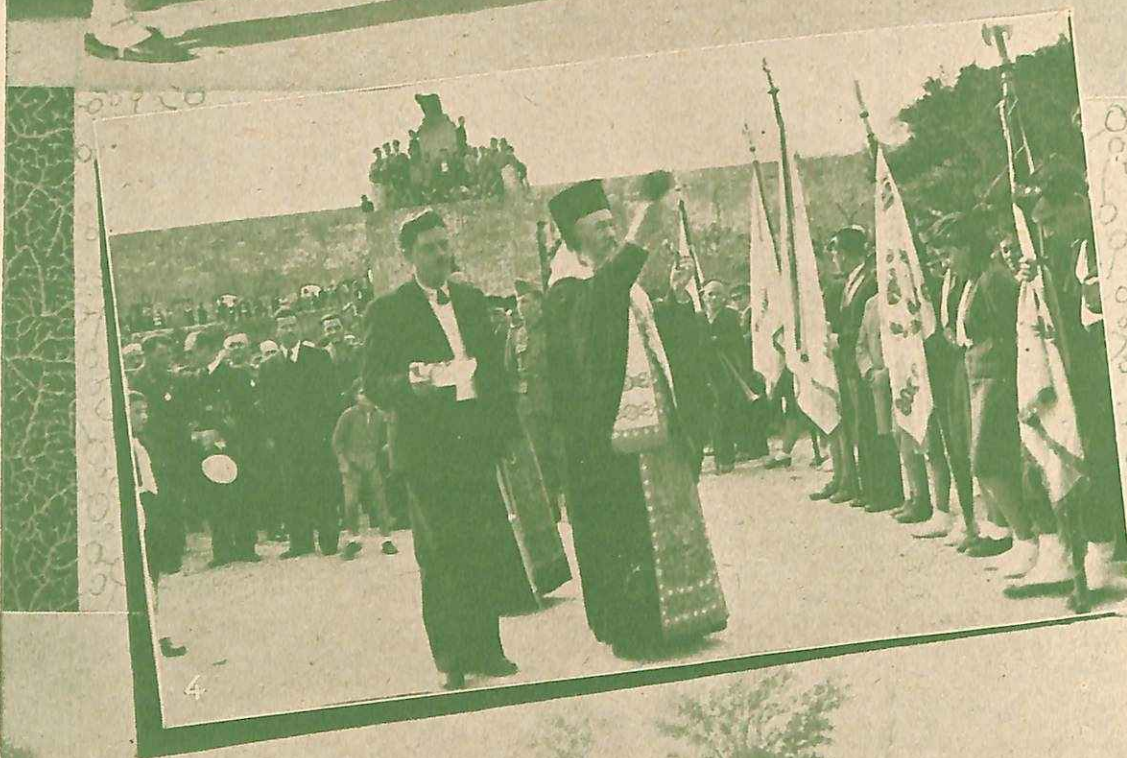
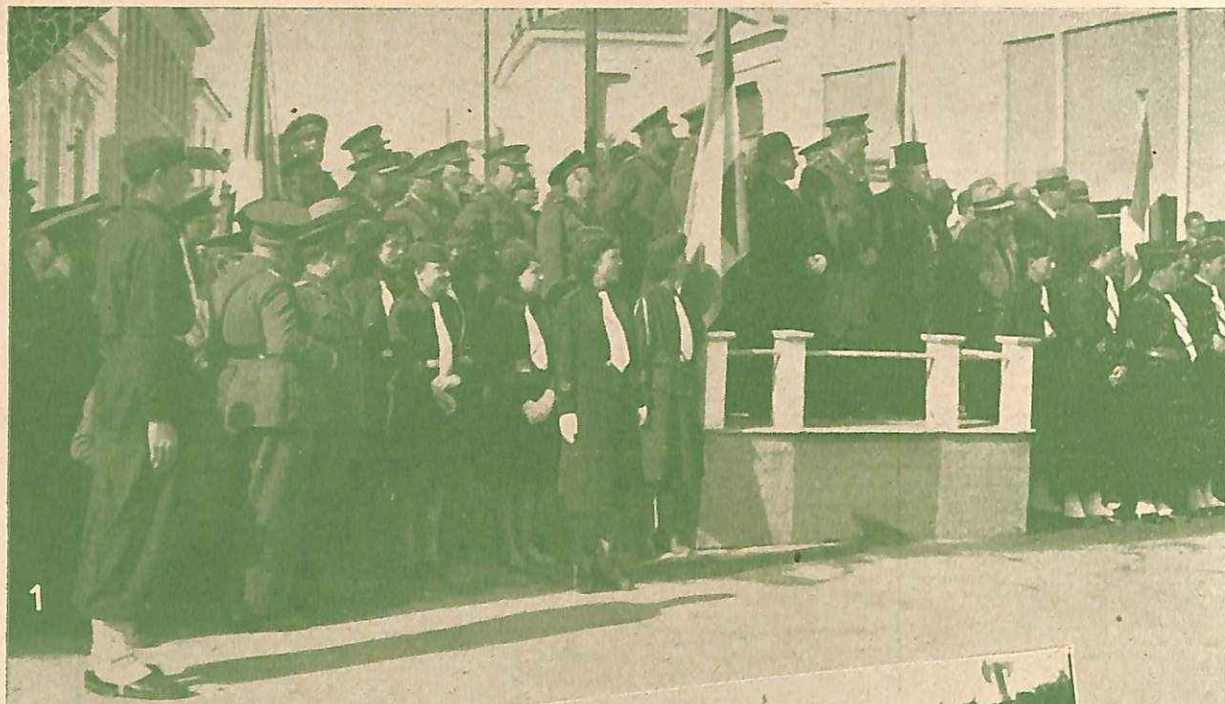
Φ. Γιοφύλλης

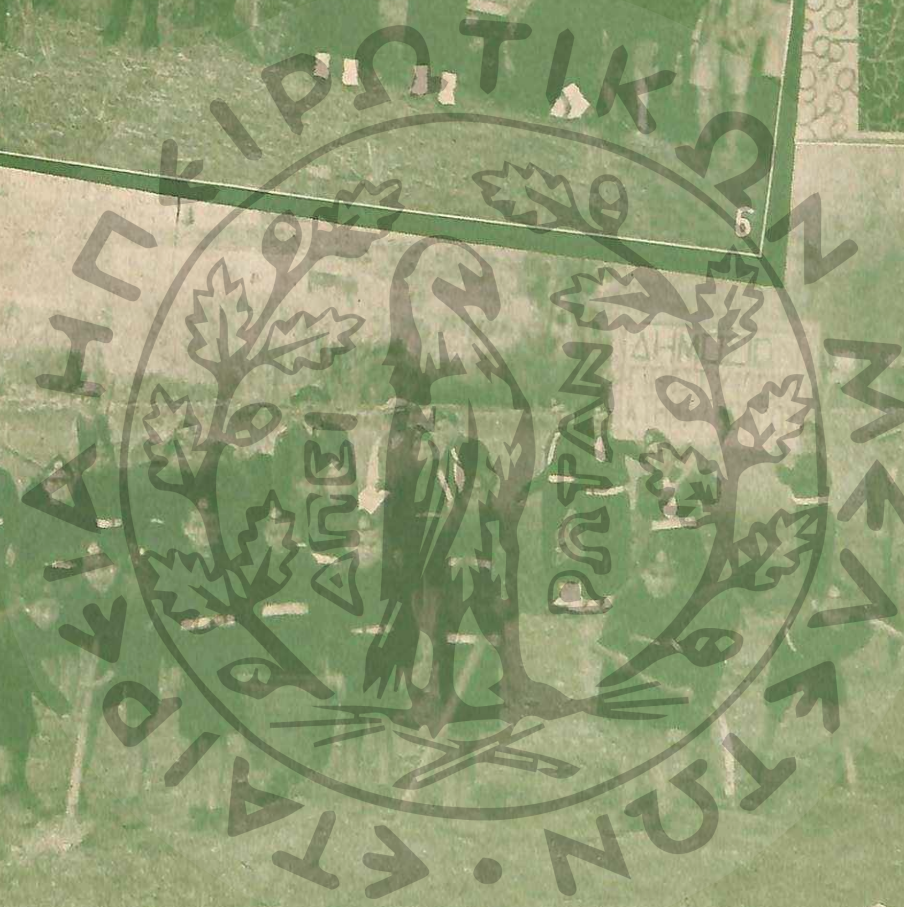
Ἡ Α. Β. Υ. ὁ Διάδοχος Παῦλος εἰς τὰ γραφεῖα τῆς Κεντρικῆς Διοικήσεως τῆς Ε. Ο. Ν.

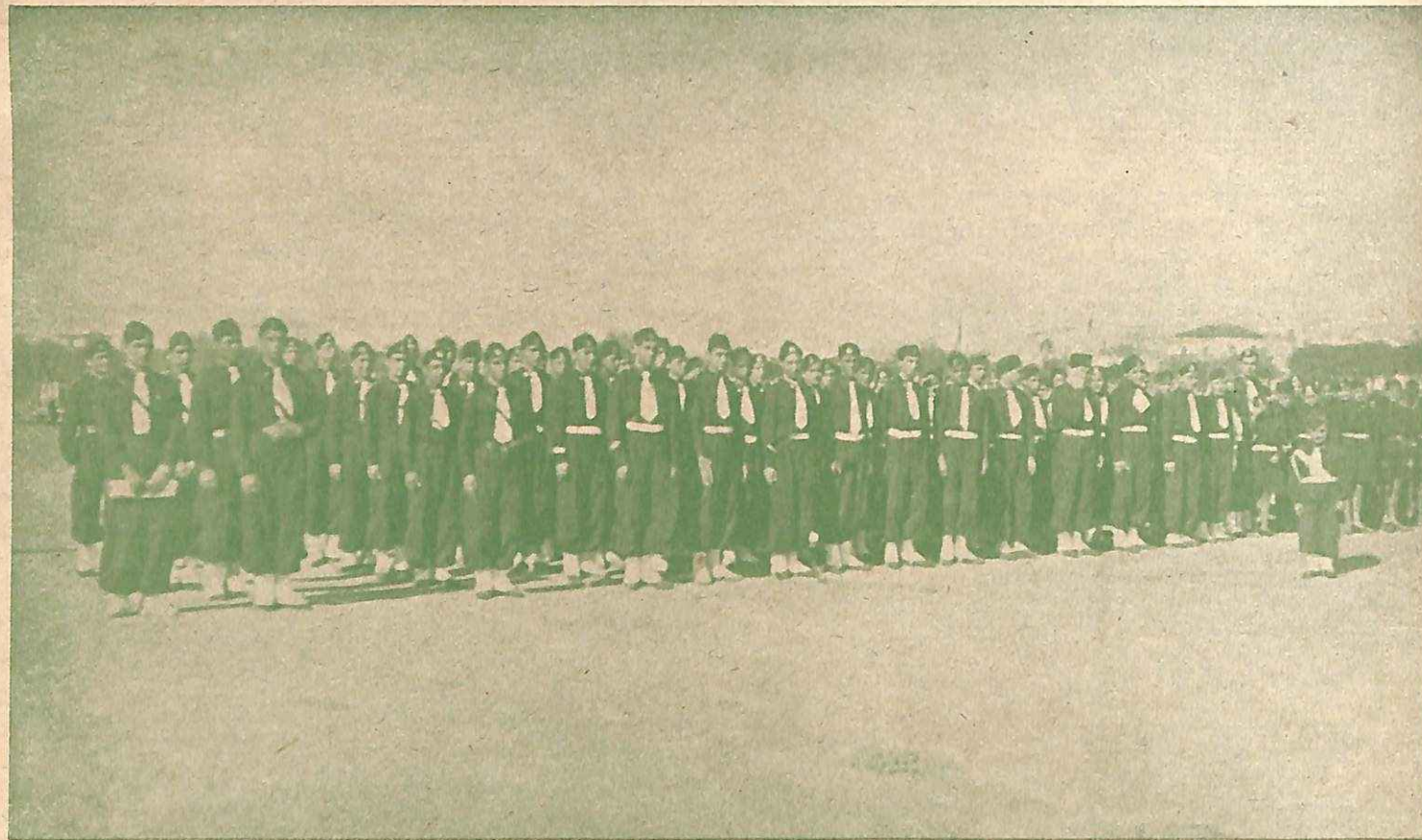

Ὁ Ἀρχηγὸς μετὰ τοῦ Κ.Ε.Ν. κ. Ἀλ. Κανελλοπούλου εἰς τὸν θάλαμον τοῦ Ραδιοφ. Σταθμοῦ τῆς Ε.Ο.Ν.

1. Οι επίσημοι μετά το Γενικό Έποπτο Ε.Ο.Ν. Λαρίσης και των Έπιτελών.
2. Από την καλλιεργητικήν εξόρμησιν Ε.Ο.Ν. Κομοτινής.
3. Φαλαγγίται ΙΙΙ Τετραρχίας Έλατειας οργώνουν τον κήπον του Δημ. Σχολείου.
4. Άγισσμός Σημαιών Ε.Ο.Ν. Αργοστολίου.
5. Η Ε.Ο.Ν. Βαθυτόπου Δράμας.
6. Φαλαγγίται Ε.Ο.Ν. Κομοτινής έτοιμοι για την καλλιεργητικήν εξόρμησιν.
7. Όργωμα υπό της Ε.Ο.Ν. Άγιάστρου Σερρών.
8. Φαλαγγίται και Σκαπανείς Ε.Ο.Ν. Καταπόλου Άμοργου εργαζόμενοι εις δημόσιον κτήμα.

Ο 17ος Ύποτομέυς Ε. Ο. Ν. Πρωτεύουσας.

Οι άπαρτίζοντες την όρχήστραν του δου Ύποτομέως.

ΑΠΟ ΤΟΥΣ ΜΕΓΑΛΟΥΣ ΑΝΔΡΑΣ ΤΗΣ ΑΡΧΑΙΟΤΗΤΟΣ

Ο ΑΡΧΙΜΗΔΗΣ

Ο 'Αρχιμήδης, ένας από τους μεγαλύτερους σοφούς της αρχαιότητας, γεννήθηκε τις 287 π. Χ. Έπειτα από μίαν μακράν διαμονήν εις την Αίγυπτον, όπου διηύθυνε την κατασκευήν των επιχώσεων και των οδοφραγμάτων των προοριζομένων δια την προφύλαξιν της πόλεως από τας πλημύρας του Νείλου, επανήλθεν εις τας Συρακούσας, όπου επεδόθη μετά ζήλου εις την σπουδήν των επιστημών.

Ο Πλούταρχος μάς διηγείται ότι τόσοον πολύ τον είχε κυριεύσει το πάθος της επιστήμης, ώστε χρησιμοποιούσε να τρώγῃ και να πίνῃ και να περιποιήται εν γένει τον εαυτόν του, εις τρόπον ώστε οι υπηρέται του τον έβουραν πολύ συχνά δια της βίας για να τον πλύνουν εις το λουτρό, όπου και εκεί ακόμη στο άλειμμένο σώμα του και μέσα στις στάχτες της εστίας έσχεδιάζε γεωμετρικά σχήματα. Κάποτε ο τυράννος των Συρακουσών 'Ιέρων έδωσε σ' ένα χρυσοχόον ώρισμένην ποσότητα χρυσού για την κατασκευήν ενός στεφάνου. Υποπευδόμενος όμως ότι ο χρυσοχόος έκλυψε ένα μέρος από τον χρυσόν και τό αντίκατέστησε με άλλο μέταλλον, ήρώτησε τον 'Αρχιμήδην πώς θα ήτο δυνατόν, χωρίς να καταστρέψῃ τον στέφανον, να βεβαιώσῃ περί της τιμιότητος του έργατου.

Ο 'Αρχιμήδης, αφού ανεξήτησε πολύ την λύσιν του προβλήματος, την ήρε μιά μέρα πού ήτο στο λουτρό, όπου έννοιθε ότι το σώμα του όσο ήτο βυθισμένο στο νερό ήταν ελαφρότερο. Χωρίς να προφθάσῃ να ντυθῇ, επέστρεψε στο σπίτι του τρέχων και φωνάζων «Ευρηκα».

Από αυτήν την παρατήρησιν βρήκε την περίφημη αρχή της φυσικής, ή οποία φέρει τό όνομα «αρχή του 'Αρχιμήδους» και έφθασε εις την λύσιν του προβλήματος του 'Ιέρωνος. Είναι ή περίφημος αρχή, καθ' ήν «πάν σώμα βυθιζόμενον εις τό ύδωρ χάνει τόσοον έκ του βάρους του όσον είναι τό βάρος του εκτοπιζόμενου ύδατος».

Στόν 'Αρχιμήδη επίσης όφείλεται και ή ανακάλυψις των ιδιοτήτων του μοχλού. Με δοθείσαν δύναμιν, έγραψε κάποτε στόν 'Ιέρωνα, είναι δυνατόν να μετακινήσῃ ένα δοθέν βάρος και για να δείξῃ ζωηρότερα την δύναμιν της αποδείξέως του έπρόσθεσε ότι και την γήν ακόμη θα μπορούσε να μετακινήσῃ αν είχε μέρος να σταθῇ. «Δός μου πᾶ στω και τάν γάν κινήσω». Δηλ. δός μου πού να σταθῇ και θα κινήσω την γήν. Ο 'Ιέρων έθαύμασε και ο 'Αρχιμήδης για να δείξῃ ότι μπορεί να μετακινήσῃ κάτι μεγάλο με πολύ μικρή δύναμιν, πήρε ένα πλοίο, απ' αὐτά πού είχε ο 'Ιέρων, και αφού έβαλε μέσα σ' αυτό πολλούς ανθρώπους και τό συνηθισμένο φορτίο, αυτός, από μακριά, χωρίς καμμιᾶ βία, αλλά ήσυχα, κουνώντας με τό χέρι του κάποιο μηχανήμα από πολύσπαστα, τό έσυρε κοντά του.

Ο 'Ιέρων αφού έννοιωσε καλά την δύναμιν της τέχνης, έπεισε τον 'Αρχιμήδη να κατασκευάσῃ μηχανήματα και για άμυναν και για επιχειρήσεις πολεμικάς, κατάλληλα εις μίαν περίπτωσιν πολιορκίας της πόλεως. Και αυτά τά μηχανήματα, πού δέν έχρησίμευσαν στόν 'Ιέρωνα, γιατί πέρασε χωρίς πολέμους τη ζωή του, έχρησίμευσαν αργότερα σ' ένα σοβαρότατο κίνδυνο της πόλεως των Συρακουσών.

Ήτο ή εποχή, πού οι Ρωμαίοι έπολιόρκησαν τας Συρακούσας με πολλόν στρατόν και πλοία. Την άρχηγίαν του κατά ξηράν στρατού είχαν ο 'Αππίος. Στα πλοία επί κεφαλής ήτο ο ύπατος Μάρκελλος, ο όποιος είχε διακριθῇ εις πολλές νίκας. Έξήντα πλοία γεμάτα με παντός είδους όπλα και βέλη είχαν κατακλύσει την θάλασσαν. Όκτώ πλοία δεμένα μαζί έσχημάτιζαν μιά μεγάλη γέφυρα επάνω στην όποιαν ύψώνετο μιά μηχανή για να κτυπᾶ τά τείχη. Στη διπλή αυτή προσβολή οι Συρακούσιοι τά έχασαν. Έμειναν έκπληκτοι από τον τρόπον τους. Δέν είχαν τίποτε να αντιτάξουν σε τόσες δυνάμεις.

Εὐτυχώς γι' αυτούς ο 'Αρχιμήδης διήθυνε την άμυναν της πόλεως. Και ή μεγαλοφυΐα του έθριαμβεύσεν. Έβρεσεν εις κινήσιν τίς μηχανές του. Αμέσως ο στρατός της ξηράς προσέδλθῃ από χάλαζαν λίθων πελωρίων εξακοντισόμενον με άπίστευτον όρμην και ταχύτητα. Κανείς δέν μπορούσε ν' άντισταθῇ. Αναποδογύριζαν κάθε τι πού προσέβαλλαν και έφερναν μεγάλην άταξίαν και φθοράν στις γραμμές του στρατού.

Όσο για τό στόλο, άλλοτε μὲν κεραταί

έφαίνοντο έξαφνα από τό άνω μέρος των τειχών, πού έχαιμλάναν μέχρι των πλοίων και με τό βάρος των και την ώθησιν πού τους έδίδετο άνωθεν έσύθιζον τά πλοία, άλλοτε δε σιδερένια χέρια ή άρπάγαι γεράνων έσήκωναν τά πλοία από την πρόωρα όρθά προς τά άνω και με την πρύμνην προς τά κάτω τά έσύθιζαν, ή με μιά κυκλική κίνησι τά πλοία περιστρέφοντο και έσπαζαν επάνω εις τους βράχους και τους σκοπέλους πού ήσαν κοντά στα τείχη, με πολλή φθορά των άνδρών. Πολύς φορὲς πάλιν τό πλοϊόν έσηκώετο μετέωρον από την θάλασσαν και έκρέμετο και περιστρέφετο έδώ και εκεί, έως ότου οι άνδρες έπεφταν, ή έξεσφενδονίζοντο και τό πλοίο, άδεια πιά, έπεφτε κάτω, αφού έχαλαρούτο ή λαδή.

Όσο για τη μηχανή, πού είχε φέρει ο Μάρκελλος στη γέφυρα πού κατεσκεύασε από πλοία, ενώ ακόμη μακριά έφέρετο προς τό τείχος ή μηχανή, λίθος έξεσφενδονίσθη κατ' αυτής μεγάλου βάρους, έπειτα κοντά σ' αυτόν δεύτερος και τρίτος, οι όποιοι με δυνατόν κύπον εξαχράβαλσαν την μηχανήν και διέσπασαν τό ζεύγμα, ώστε ο Μάρκελλος να άπομακρυνθῇ τάχιστα.

Έσκέφθησαν έπειτα οι Ρωμαίοι, αν μπορέσουν νύκτα να πλησιάσουν τά τείχη, όπου δέν θα έφοδούντο πλέον τά βέλη και τους λίθους των Συρακουσίων, διότι έρρίπτοντο μακράν. Ο 'Αρχιμήδης, παρσκευασμένος, όπως φαίνεται, και για ένα τέτοιο ένδεχόμενο, είχε μηχανήματα συμμετρικά για να βάλῃ σε κάθε άπόσταση. Καθώς λοιπόν έπλησίασαν προς τό τείχος, πάλιν βροχή από βέλη και πέτρες έξεσφενδονίζοντο καθέτως επάνω των ώστε ήναγκάσθησαν να άπομακρυνθούν. Άλλά και ενώ κατά μήκος ώπισθοχωρούσαν, βέλη τους έκτυποῦσαν και τους έγίνετο μεγάλη φθορά χωρίς να μπορούν διόλου να άντιδράσουν, διότι τά περισσότερα μηχανήματα είχαν τοποθετηθῇ πίσω από τό τείχος και οι Ρωμαίοι ένόμιζαν πλέον ότι μάχονται με θεούς, με τόσα κακά πού τους ήρχοντο έκ του άφανούς.

Διηγούνται ακόμη ότι με την βοήθειαν κατόπτρων,τά όποια συνεκέντρωναν τας ήλιακάς ακτίνας, ο 'Αρχιμήδης κατόρθωσε να βάλῃ φωτιά στο Ρωμαϊκό στόλο.

Τέλος τόσοον περίφοδοι έγιναν οι Ρωμαίοι, ώστε αν έδλεπαν επάνω από τά τείχη να προβάλλῃ κανένα έξολο, ένόμιζαν ότι κάποιο μηχανήμα κινεί εναντίον τους ο 'Αρχιμήδης και έτρέποντο εις φυγήν. Ο δε Μάρκελλος, περίφοβος και αυτός, έφάναξε: «Δέν θα παύσωμεν λοιπόν διόλου να πολεμούμε συνεχώς εναντίον αυτού του γεωμέτρου, ο όποιος παίρνει τά πλοία μας σαν κόπες για να άντλή νερό από τη θάλασσα, κατασκάκιζει τίς μηχανές μας, ο όποιος ξεπερνάει τους μυθολογικούς γίγαντας με τά εκατό χέρια εξακοντίζων εναντίον μας τόσα βέλη συγχρόνως» Και για να διαφύγῃ από τας προσβολάς του 'Αρχιμήδους απέφασσε να εγκαταλείψῃ την πολιορκία της πόλεως και να περιορισθῇ εις ένα άποκλεισμόν...

Τρία όλόκληρα χρόνια οι Συρακούσιοι χωρίς εις τό δαιμόνιον πνεύμα του σοφού συμπολίτου των ήμπούρεσαν να άντισταθούν εις τας προσβολάς των Ρωμαίων!

Ένα βράδυ, ο Ρωμαίος ύπατος, παρατη

ρήσας ότι ένας από τους πύργους έφρουρείτο κακώς, κατόρθωσε να τον κυριεύσῃ και να εισέλθῃ εις την πόλιν με τον στρατόν του, όπου οι κάτοικοι έώρταζον την εορτήν της 'Αρτέμιδος.

Ο 'Αρχιμήδης ήτο μόνος, σκυμμένος μπροστά σ' ένα γεωμετρικό σχήμα και σκεπτόμενος, με τά μάτια και τη σκέψι αφωσιωμένα σ' αυτό, χωρίς να άντιληφθῇ καθόλου ούτε τον θόρυβο των Ρωμαίων οι όποιοι διέτρεχον την πόλιν ούτε την άλωσιν των Συρακουσών. Αίφνης, ένας στρατιώτης παρουσιάζεται και τον διατάσσει να τον ακολουθήσῃ ενόπιον του Μάρκελλου. Ο 'Αρχιμήδης άτάραχος κατεγίνετο εις την λύσιν του προβλήματος του. Ο στρατιώτης, θυμωμένος, έσυρε τό ξίφος και τον έφόνευσε.

Ο Μάρκελλος έδοκίμασε την ζωηροτέρην λύπην δια τον θάνατον του μεγάλου άνδρος. Έπέβαλε στον φονέα την εσχάτην τιμωρίαν και συμπεριφέρθη ευγενώς προς όλους τους συγγενείς του 'Αρχιμήδους. Ο ίδιος δε ο Μάρκελλος του άνήγειρε μεγαλοπρεπές μνημείον.

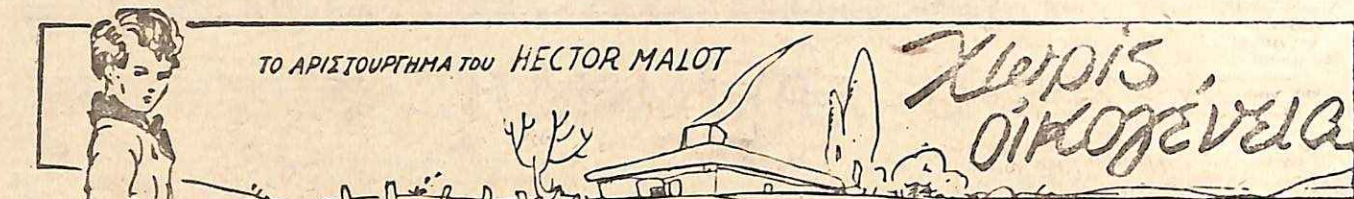
Εις τον 'Αρχιμήδη όφείλεται ο καθορισμός της σχέσεως της περιφέρειας προς την διάμετρον, αι ιδιότητες της τροχαλίας, του μοχλού κλπ....

«Από όλους τους μεγάλους άνδρας της αρχαιότητας, είτε ο σοφός d'Alembert, ο 'Αρχιμήδης είναι εκείνος ο όποιος αξίζει περισσότερο να τοποθετηθῇ πλάι στον 'Όμηρον». Και ο φιλόσοφος Leibnitz έλεγεν όρθως: «Εκείνοι πού είναι εις θέσιν να κατανοήσουν τον 'Αρχιμήδη θαυμάζουν όλιγώτερον τας άνακαλύψεις των μεγαλύτερων συγχρόνων άνδρών».

ΒΟΥΛΑ Γ. ΒΑΣΙΛΕΙΑΔΟΥ

Ο 'Αρχιμήδης κατά παλαιάν χαλκογραφίαν.

(Συνέχεια
έκ του προηγούμενου)

Τώρα σκάσουν με μεγαλύτερο ζήλο. «Ο-λες οι γειτονικές ε-ταιρείες έστειλαν στον Τρουγιέρα τους Ικανώτερους σφυρήδες τους. Και στην έλπιδα που δίνει τα άνοιγμα των τριών κατεβασμάτων ενώπιόντα και η έλπιδα να φθάσουν απ' τη στοά, γιατί το νερό στα πηγάδια δλοένα και κατεβαίνει.

«Όταν στο ανέβασμά μας άκούσαμε την πρόσκληση που μας έστύπησε ο μηχανικός, είπαμε όπως και τότε που άκούσαμε τα βα-γονάκια του αντλήματος να πέφτουν στα πη-γάδια:

— Σωθήκαμε!
«Η ίδια κραυγή χαράς ξέφυγε απ' όλα τα στόματα και χωρίς να σκεφθούμε, φανταστή-καμε πως τώρα θα μας έδιναν το χέρι για να βγούμε.

«Επειτα όμως, όπως και με τα βαγονάκια, την έλπιδα διαδόθηκε η απελπισία.

«Ο κρότος των σφυριών μωρτούρουσε πως οι εργάτες ήταν μακριά. Είκοσι, τριάντα μέ-τρα ίσως. Πόσο θα χρειάζονταν για να τρυ-πήσουν αυτόν τον δγκο;... Οι λογαριασμοί μας δεν συμφωνούσαν: «Άλλος έλεγε ένα μή-να, άλλος μία έβδομάδα, άλλος έξη μέρες.

«Αλλά πως θα μπορούσαμε να περιμένουμε τόσον καιρό;... Ποιός από μας θα μπορούσε να ζήσει ύστερα από έξη μέρες. Πόσες μέρες ήμασταν νηστικοί;...

Μόνο ο Δάσκαλος μιλούσε με θάρρος. «Άλ-λα στο τέλος η απελπισία μεταδόθηκε και σ' αυτόν και η άδυναμία μας έκλόνησε την σταθερότητά του.

«Αν μπορούσαμε να πίνουμε όσο θέλουμε δεν μπορούσαμε και να τρώμε. Και η πείνα μας είχε γίνει τόσο βασανιστική, ώστε δοκι-μάσαμε να φάμε ασπίο ξύλο λωυμένο στο νερό.

«Ο Καρρорής, ο πιο πεινασμένος απ' όλους μας, είχε κοφεί το παπούτσι που του έμεινε και έξακολουθούσε μασούσε κομμάτια πετσί. Βλέποντας έως που η πείνα ήταν ικανή να σπρώξει τους συντρόφους μου, ομολογώ πως έκρυβόμουν από ένα αίσθημα φόβου που, μαζί με τόσους άλλους, έμεγαλωνε τη δυσφο-ρία μου. Πολλές φορές είχα άκουσει τον Βι-τάλη να διηγείται ιστορίες ναυαγίων — γιατί είχε ταξιδεύσει πολύ και στην ξηρά και στη θάλασσα — και μέσας σ' αυτές τις ιστορίες ήταν μία, που άφοτου μας έθασάνιζε η πείνα δεν μπορούσε να βγεί απ' το μυαλό μου.

Κάτι ναυτες, λέει, είχαν ριχτεί σ' ένα ξε-ρονήσι που δεν υπήρχε το παραμικρότερο τρόφιμο, κι' εσκότωσαν το μούτσο για να τον φάνε. «Ακούγοντας τώρα τους συντρόφους μου να φωνάζουν πως πεινούν, ρωτώμουν, με αγωνία, μήπως τέτοια τύχη δεν περίμενε και μένα και μήπως στο καρδουένιο νησάκι μας δεν θα με σκότωναν και μένα για να με φά-νε! Για τον Δάσκαλο και τον θείο Γάσπαρο ήμουν βέβαιος πως θα με υπερασπιζόνταν' ο Παγής όμως, ο Μπεργκουνού κι' ο Καρρорής — προπάντων ο Καρρорής με τις άσπρες του δοντάρες που τις ετρόχιζε δλοένα στα πε-ταία — δεν μου άρεσαν καθόλου. «Ο φόβος μου αυτός ήταν βέβαια ανόητος μά στη θέσι που βρισκόμασταν, η φρόνησι δεν κυβερνούσε ούτε το νου μας ούτε τη φαντασία μας. «Έκει-νο δε που μεγάλωνε περισσότερο τον τρόμο μας ήταν η έλλειψις φωτός.

Μία μία η λυχνίες μας είχαν καίει το λάδι τους. Κι' όταν δεν έμειναν παρά δυο ο Δάσκαλος απέφασσε να μην ανάβωνται παρά μόνον όταν το φως θα μας ήταν απαραίτητο. «Ετσι περινούσαμε τώρα τον καιρό μας όλο σκοτεινά.

Αυτό δεν ήταν μόνο τρομακτικό, αλλά και επικίνδυνο, γιατί με το παραμικρό αδέξιο κί-νημα μπορούσαμε να πέσουμε στο νερό: Σε κάθε σκαλλ ήμασταν τότε από τρεις. «Ετσι είχαμε κάπως περισσότερο τόπο.

Στη μία άκρη του δικού μας κάθονταν ο

θείος Γάσπαρος, ο Δάσκαλος στην άλλη κι' εγώ στη μέση.

Κάποια στιγμή, ενώ μισοκοιμώμουν άκου-σα το Δάσκαλο να μιλάει μονάχος του, σά να συλλογίζονταν φωνάζει. Ξύπνησα κι' άκουσα. «Βλέπω σύννεφα, έλεγε: τι ωραίο πράγμα που είναι τα σύννεφα! Είναι άνθρωποι που δεν τ' αγαπούν. Έγώ τ' αγαπώ. «Α, α, ε-χουμε κι' αέρα. Τόσο το καλύτερο και ο αέ-ρας μ' αρέσει».

«Ωνειρεύονταν: Τόν σκούνησα, μά εξακο-λουθούσε:

«Μου κάνετε τη χάρη να μου δώσετε μία όμελέτια με έξη αυγά;... όχι, με όκτώ... «Ας είναι βάλτε και δώδεκα, θα τη φάω στο γυρισμό».

Τόν άκούτε θείο Γάσπαρε;
— Ναι, βλέπει δνδρο...
— Μά δεν κοιμάται...
— Σώπα, καλέ!...
— Μά σάς βεβαιώ πως είναι ξύπνιος.
— Έ Δάσκαλε!

«Έρχεσαι να δειπνήσης μαζί μου, Γά-σπαρε; Έλα. Μόνο, σου το λέω, θάχθ άνεμο δυνάτο.

Τρελλάθηκε ο κακόμοιρος! Είπε ο θείος Γάσπαρος. «Από την πείνα και από τον πυ-ρετό.

«Όχι πέθανε και η ψυχή του μιλάει, είπε ο Μπεργκουνού. Δεν βλέπετε που βρίσκεται αλλού; «Από που φυσάει ο άνεμος Δάσκαλε; Μην είναι βοριάς;...

«Όχι δεν είναι βοριάς, είπε ο Παγής.
«Ω Θεέ μου! «Όλοι τρελλάθηκαν, όλοι έχασαν τα λογικά: Μά τότε θα πιάνονταν, θα χτυπιούνταν, θα σκοτώνονταν. Τι δυστυ-χία!

— Θέλεις να πιής, Δάσκαλε;
— Όχι ευχαριστώ, θα πιώ αμα φάω την όμελέτια μου.

«Ετσι μία κόμπωση όμα μιλούσαν και οι τρεις μαζί χωρίς καμία συνεννόηση και μέ-σα στα άσυνάρτητα λόγια τους δεν άκου-γες παρά «θα φάω, θα βγω έξω, όμελέτια, ούρανό, σύννεφα, άνεμος».

«Αξανά μου ήλθε μία ιδέα, ν' ανάψω μία λυχνία. Ήταν εκεί δίπλα στο Δάσκαλο και την έπια.

Μόλις έφεξε σώπασαν όλοι... Κι' ύστερα από λίγες στιγμές σιωπής ρώτησαν όλοι τι συμβαίνει, άπαράλλακτα σά να ξυπνούσαν από όνειρο.

— Παραμιλούσατε, είπε ο θείος Γάσπαρος.
— Ποιός;...

— Εσύ Δάσκαλε, ο Παγής κι' ο Μπεργκου-νού. Λέγατε άλλα άντ' άλλων. Σάς φαίνον-

ταν πως ήσασταν δέω και πως φυσούσε. Κά-θε τόσο κυτούσαμε τους τοίχους της φυλα-κής μας για ν' άκούνε οι σωτήρες μας πως είμαστε ζωντανοί.

Τά σφυριά τους δεν έπαυαν να κυπούν το κάρβουνο, μά ο κύτους τους ήταν τόσο αδυ-νατος σάν πρώτα, πράγμα που έδειχνε πως ήταν ακόμη πολύ μακριά.

«Αφού άναψα τη λάμπα κατέβηκα να πά-ρω νερό με το παπούτσι, και τότε μου φά-νηκε πως τά νερά είχαν χαμηλώσει κάμποσα εκατοστόμετρα.

— Τά νερά χαμηλώσαν!...

— Αχ Θεέ μου, μακάρι...
Κι' ακόμη μία φορά αίσθανθήκαμε την πα-ραφορά της έλπίδας.

Είπαν ν' αφήσουμε άναμμένη τη λυχνία για να βλέπουμε το χαμηλώμα των νερών, μά ο Δάσκαλος αντίτάχθηκε. «Ενόμια τότε πως θα κάμουν επανάστασι.

Μά ποτέ ο Δάσκαλος δεν ζητούσε τίποτα χωρίς να δώσει και το λόγο.

«Οι λυχνίες θα μάς χρειασθούν άργότερα, είπε. «Αν τις κάμουμε τώρα, πως θα κάμουμε όταν θα μάς χρειασθούν; «Επειτα σάς φαί-νεται πως θάναθ όμορφο να βλέπετε το νερό να χαμηλώνη λίγο λίγο; Θα σκάζετε απ' την άνυπομονησία. «Η μη νομίζετε πως με το φως το νερό θα φύγη δια μέας;... Έλάτε, θα σω-θούμε... κουραγιο... Έχουμε ακόμα δεκα-τρία σπέρτα. Θα χαλούμε από ένα κάθε φορά που θα το ζητάτε...

«Η λυχνία σόδησκη. «Ήπιαμε όλοι και ξε-διψάσαμε. Δεν άνακαούστηκαν παραμιλητά. Και πολλές ώρες, ημέρες ολάκερες ίσως μέιναμε άκίνητοι, μη έχοντας άλλο να μάς παρηγορή και να μάς κρατή στη ζωή, από τον κρότο των σφυριών που άνοιγαν το κα-τέβασμα, και των βαγονιών που άδειάζαν το νερό απ' τα πηγάδια.

Λίγο λίγο οι κρότοι αυτοί γίνονταν πιο δυ-νατοί. Το νερό χαμηλώνε και μάς έπλησία-ζαν. Θα μάς έφταναν τάχα όσο θάταν και-ρός;... «Από στιγμή σε στιγμή η άδυναμία μας γίνονταν μεγαλύτερη, φοβερότερη: «Α-δυναμία σωματική, άδυναμία ψυχική.

«Από την ημέρα της πλημμύρας οι συντρο-φοί μου δεν είχαν βάλει στο στόμα τους ψωμί.

Και ακόμα χειρότερα, δεν άναπνέαμε παρά έναν αέρα που έπείθη δεν μπορούσε ν' άνα-νεωθί γίνονταν δλοένα πιο βαρύς, πιο ανθυ-γιεινός. Εύτυχώς που όσο χαμηλώναν τά νερά η άτμοσφαιρική πίεσι λιγόστευε. «Αν έμενε όπως ήταν τις πρώτες μέρες θα πε-θαίναμε χωρίς άλλο από άσφυξία. «Ότε αν σωζόμαστε μία μέρα θα το χριστούσαμε, περισσότερο παρά σά κάθε τι άλλο, στη γρη-γοράδα που διωργανώθηκαν και ήροχώρησαν οι έργασίες.

«Ο κρότος των σφυριών και των βαγονιών ήταν κανονικός σάν τον κρότο που κάνει ένα ρολόι. Γι' αυτό κάθε διακοπή μάς προξενούσε φοβερή άγωνία. Μας έγκατέλειπε, η απάν-τησαν δυσκολίες άνυπέρβλητες:

Σε μία απ' τις διακοπές αυτής σηκώθηκε ένας φοβερός θόρυβος σάν μούγκρισμα η σάν ένα φύσημα δυνατό.

— Τά νερά πέφτουν στο «Ανθρακωρυχείο! φώναξε ο Καρρорής.

— Δεν είναι νερό, είπε ο Δάσκαλος.

— Τι είναι λοιπόν;

— Δεν ξέρω, μά δεν είναι νερό. «Αν και τόσες φορές ο Δάσκαλος είχε δώσει δείγμα-τα της ευθυκρισίας του, δεν τον έπιστευαν άν κάθε φορά δεν έδινε και την απόδειξιν του Ισχυρισμού του. «Επειδή όμολογούσε τώρα πως δεν ήξερε την αίτία του κρότου εκείνου (που καθώς έμάθαμε άργότερα τον έκανε ένας μεγάλος άνεμιστήρας που τον είχαν βά-λει για να στέλνουν αέρα στους εργάτες) ξαναγύρισαν με τρελλό φόβο στην ιδέα της πλημμύρας.

— Άναψε τη λάμπα...
— Περιττό.

— Άναψέ τη, άναψέ τη!

«Υποχρεώθηκε να υπακούσει, γιατί όλοι το ζήτησαν όμόφωνα...

Το φως μάς έδειξε τότε πως το νερό δεν είχε ύψωθί καθόλου: μάλλον είχε χαμηλώσει.

— Βλέπετε λοιπόν; είπε ο Δάσκαλος.

— Θ' άνεβή σε λίγο κι' αυτή τη φορά δεν υπάρχει σωτηρία!

— Ας τελειώσουμε λοιπόν μία και καλή δεν μπορώ πιά να βαστάξω!...

— Δός μου τη λυχνία, Δάσκαλε.

Θά γράψω δυο λόγια για τη γυναίκα μου και τά παιδιά μου...

— Γράψε και για μένα.

«Ο Μπεργκουνού είχε γυρέψει τη λυχνία για να γράψη, πριν πεθάνη, στη γυναίκα του και τά παιδιά του.

Είχε στην τσέπη του ένα κομμάτι χαρτί κι' ένα μολύβι κι' άρχισε να γράφη: «Ε-μείς, ο Γάσπαρος, ο Παγής, ο Δάσκαλος, ο Καρρорής και ο Ρεμής, κλεισμένοι στο άνε-θασμα, θα πεθάνουμε. Έγώ, ο Μπεργκουνού, παρακαλώ το Θεό να γίνη ο άντρας της χή-ρας μου και ο πατέρας των όρφανών μου. Τους δίνω την εύχη μου...».

Και κατόπι έλεπε στους άλλους:

— Εσύ Γάσπαρε τί θέλεις να σου γράψω;... «Ο Γάσπαρος άφηνε ό,τι έχει στον άνε-ψίο του τόν «Άλέξη και να είναι καλός».

«Ο Παγής άναθέτει την γυναίκα του, και τά παιδιά του στο Θεό, στην Παναγία, και στην «Εταιρία»...

— Εσύ Δάσκαλε;...

— Έγώ δεν έχω κανένα, άποκρίθηκε ο Δά-σκαλος θλιβερά. Κανέναν δεν θα με κλάψη έμένα...

— Εσύ Καρρорή;

— Έγώ, έφώναξε ο Καρρорής, παραγγέ-λνω να πουλήσουν τά κάστανα μου άψητα.

— Το χαρτί μας δεν χωράει τέτοιες άνοη-σίες, έλεπε με θυμό ο Μπεργκουνού.

— Δεν είναι άνοησία.

— Δεν έχεις κανένα ν' άποχαιρέτησης εσύ;... Τη μάνα σου;...

— Η μάνα μου θα με κληρονομήση...
— Εσύ Ρεμή;

«Ο Ρεμής χαρίζει τόν Κάπη και την άρπα του στο Ματτία. Φιλέι τόν «Άλέξη και τόν παρακαλεί να πάη να βρή τη Λίζα, να τη φιλήση και να της δώρη ένα ξερό τριαντά-φυλλο που είναι στην τσέπη του.

— Να ύπογράφουμε τώρα όλοι.

— Έγώ θα βάλω έναν σταυρό, είπε ο Πα-γής.

— Τώρα, είπε ο Μπεργκουνού, άφω όπό-γράφαν όλοι, παρακαλώ να μ' άφήσετε να πεθάνω ήσυχος χωρίς όμιλίες. Άντίο σύντρο-φοί!...

Κατέβηκε απ' το σκαλί του στο δικό μας, μάς φίλησε και τους τρεις, ξαναέβηκε στο δικό του και φίλησε τόν Παγή και τόν Καρ-ρорή. «Επειτα έκανε ένα σωρό από καρδου-νόσκον, έβαλε πάνω το κεφάλι του σά σε προσέφελα, έαπλώθηκε όλος και δεν κου-νήθηκε πιά...

«Η διαθήκη που γράφτηκε πρώτητερα κι' ο Μπεργκουνού που παραβίονταν έτσι στο άνα-το δεν μάς έδιναν βέβαια θάρρος...

Τά κτυπήματα δωστόσο των σφυριών άκού-γονταν πιο δυνατά, πιο καθαρά τώρα, πού εσήμαινε βέβαια πως μάς είχαν πλησιάσει και σά λίγο ίσως θα μάς έφταναν. Αυτό μάς έλεγε και ο Δάσκαλος για να παρηγορη-θούμε. Μ' άν ήταν τόσο κοντά δεν θα τους άκούγαμε να φωνάζουν: Μά δεν τους άκούμε; ούτε εκείνοι άκούε έμάς.

— Μπορεί να μην άπéχουν παρά λίγα μέ-τρα και πάλι να μην άκούγεται η φωνή. Αυτό έξαρτάται από το είδος του στερεού που έχει να διαπεράσθ.

— Η και από την απόστασι.

Μά και τά νερά χαμηλώναν δλοένα και σά λίγο είχαμε την απόδειξιν πως δεν έφταναν πιά ως το ταβάνι της στοάς. Άκούσαμε σάν ένα ξύσιμο στο οχιοτόλιθο του άνεδάσματος και το νερό επάφλασε σάν νάπεσαν μέσα πε-τρίτσες. «Ανάψαμε τη λάμπα κι' είδαμε πον-τικούς που τρέχανε στο κάτω μέρος του άνε-θάσματος. Σάν και μάς θάχαν βρή κι' αυτοί καταφύγιο σά κανένα κώδωνα και μόλις χα-μηλώσαν τά νερά βγήκαν από κει για να βρουν τίποτα να φάνε. Για να μπορούσαν να φθάσουν ως σά μάς ήα πη ότι το νερό δεν έγγέμνε τις στοές ως επάνω.

Οι ποντικοί αυτοί στη φυλακή μας ήταν ότι και η περιστερά στην κλωτό του Νώε: το τέλος του κατακλυσμού.

Μπεργκουνού, κουράγιο! είπε ο Δάσκα-λος ψιλαφώντας ως τ' άπάνω σκαλοπάτι. Και το έξηγησε πως απ' την εμφάνισιν των ποντι-κών μπορούσαμε να συμπεράνουμε την γρη-γορή σωτηρία μας.

Αλλά ο Μπεργκουνού δεν έπείσθηκε.

— Ας είναι, είπε, να ξαναπεράσω από την έλπιδα στην απελπισία, καλύτερα να μην έλ-πίσω τίποτα. Περιμένω το θάνατο. «Ας έλθω τώρα σωτηρία, εύλογητός ο θεός. Θέλησα να κατεβώ το σκαλί μας για να ιδώ πόσο είχαν χαμηλώσει τά νερά. Και είδα πραγμα-τικώς ένα μεγάλο διάστημα μεταξύ των νε-ρών και του ταβανίου της στοάς.

(Άκολουθεί)

ΤΑ ΠΟΥΚΑΜΙΣΑ ΚΑΙ ΤΑ ΠΑΠΟΥΤΣΙΑ

Δέν υπάρχει σήμερα πολιτισμένος άνθρωπος που να μη φορή πουκάμισο και παπούτσια. Δεν συνείβαινε όμως πάντοτε αυτό. «Ο Θεόφραστος αναφέ-ρει ότι οι άρχαίοι «Έλληνες έφοροϋ-σαν κατάσαρκα μάλλινα υφάσματα, σάν τά σημερινά «κασκολίνα».

«Όσο για τις άρχαίες «Έλληνίδες, δ-ταν έκαναν μπάνιο, φορούσαν ένα ει-δος πουκάμισου βαμβακερού η και από μετάξι της Κώ. Το μετάξι αυτό, σημειώστε, επεράγето από ένα σκου-ληκή τελείως διαφορετικό από τόν ση-μερινό μεταξοσκώληκα.

Οι Ρωμαίοι μόλις κατά τόν 3ον πρό Χριστού αιώνα άρχισαν να χρησιμο-ποιοϋν έσώρουχα. Οι Ρωμαίες στα σπίτια τους φορούσαν κάτι μακρυά ο-λοκέντητα χιτώνια. Ήσαν βέβαια ω-ραιότητα, όχι όμως και τόσο πρακτι-κά. Οι Ρωμαίοι στρατιώται ήσαν οι μόνοι των όποιων τά κοντά χιτώνια έμοιαζαν με τά σημερινά πουκάμισα. Τά δονόμαζαν «καμίζια» κι' από την λέξι αυτή βγήκε η σημερινή τους ονο-μασία στους Γάλλους, «σεμίζ».

«Όταν οι Γότθοι και οι Βάνδαλοι εισήλασαν στη Δυτική Ευρώπη, έφε-ραν μαζί τους και τά χιτώνια, καθώς και τις κυλόττες από λινό. Το λινάρι όμως ήταν άγνωστο στις χώρες αυτές, κι' έτσι το αντικατέστησαν με κάννα-δι, με την όποια και κατεσκεύασαν έσώρουχα για τά δυο φύλα.

Τά έσώρουχα όμως τά έθεώρησαν ως κάτι το έξαιρετικό άνήθικο, ως κάτι το σατανικό οι έροκήρυκες της εποχής και άρχισαν να εξαπολύουν μύδρους εναντίον τους. Τά έσώρουχα όμως έπεκράτησαν. Και μαζί μ' αυτά άρχισε να επικρατή η καθαριότης.

Το νυχτικό άρκετο αιώνες άργό-τερα, για πολύ δε διάστημα έθεωρείτο ως είδος πολυτελείας. «Ός τόν 15ον αιώνα, τόσο οι μεγιστάνες, όσο και οι άνθρωποι του λαού, έκοιμώνταν, χειμώνα καλοκαίρι, όλόγυμνοι, μέσα στις κουβέρτες.

Τά πόδια μας, με το λεπτότάτο τους δέρμα, υποθαλαζόντων όλο το βάρος του ανθρωπίνου σώματος και συνεπώς έχουν ανάγκη κάποιας προστασίας.

Δέν είναι λοιπόν παράξενο πως, από άρχαιότατων χρόνων και σ' όλα τά μέ-ρη του κόσμου, ο άνθρωπος έφρόντιζε να προφυλάξη τά κάτω του άκρα με παπούτσια.

Σιγά-σιγά όμως τά παπούτσια, ά-πό είδος πρώτης ανάγκης, μετεβλήθη-

σαν σέ είδος πολυτελείας. Αυτό όμως δεν έχει σημασία. Μεταξύ των μυτε-ρών παπουτσιών των άρχόντων τοϋ με-σαίωνος, πού έβαζαν κουδούνια στις άκρες τους, ως τά μικροσκοπικά πα-πουτάκια των Γκεϊδών της Κίνας, πού έχουν τακούνια μπρός και πίσω, υπάρχουν χιλιάδες άλλων ειδών.

Οι «Έλληνες και οι Ρωμαίοι δεν ύ-στεροϋσαν στο ζήτημα της υποδήσεως, «Απειμιούντο τους «Έβραίους, τους «Ασσυρίους, τους Αιγυπτίους και τους Κινέζους.

Τά σανδάλια από πάπυρο και από φύλλα χουμαδιάς, επί παραδειγματι, πού φορούσαν οι άρχαίοι Αιγύπτιοι Ιε-ρείς, ύπήρξαν οι πρόδρομοι των έλλη-νικών σανδαλιών με τά σταυρωτά κορ-δόνια.

Με τά παλιά υποδήματα των θερ-μών χωρών, τά δάχτυλα δεν έπροστα-τεύοντο καθόλου. Μόνο με τους κοθόρ-νους (ξυλοπέδιλα) προστατευόταν ο-λόκληρο το πόδι.

«Αλλά και το είδος αυτό των πα-πουτσιών — οι κόθορνοι — δεν έχρησι-μοποιούντο ποτέ στο έσωτερικό των σπιτιών. Τά παπούτσια αυτά έχρησι-μοποιούντο όπως οι γαλότσες σήμερα: οι κάτοχοί τους τά φορούσαν μόνον στον περίπατο!

«Όταν εγυρίζαν απέξω τ' άφιναν στην έξώπορτα και κυκλοφορούσαν μέσα στα δωμάτια τους ξυπόλητοι, για να μη τά λερώσουν με την λάσπη και την σκόνη των δρόμων.

Οι «Αθηναίοι παπουτσήδες ήσαν φη-μισμένοι σ' όλη την «Ανατολή. Κατά τόν 15ον αιώνα ένεφανίσθησαν κάτι παπούτσια πού έμοιαζαν καταπληκτι-κά με πόδια... άρκούδας! Και όμως τά παπούτσια αυτά ήσαν πραγματικά καλλιτεχνήματα. «Επίσης την εποχή των σταυροφοριών έκαναν την εμφά-νισί τους παπούτσια πού έμοιαζαν με... πόδια πουλερικών.

Τά γυναικεία της εποχής Λουδοβί-κου 15ου είχαν το ρεκόρ των ψηλών τακουνιών. Στα 1710 επεκράτησε η μόδα να βάφονται τά παπούτσια κα-τακόκκινα.

Τά πρακτικώτερα όμως παπούτσια είναι άσφαλώς των Λαπώνων: είναι συγχρόνως πατίνα και υγιήτες έφο-διασμένα με γυναιρικά από μέσα. Μπορεί να είναι λίγο κομικά στην έμ-φάνισι τά παπούτσια αυτά, είναι όμως χρησιμώτατα στους κατοίκους των αλ-ωνίως χιονισμένων εκείνων εκτάσεων.

Φαν. Γιαν.

Οι μεγάλοι διδάσκαλοι του Γένους

ΝΕΟΦΥΤΟΣ ΒΑΜΒΑΣ

Ο ΦΤΩΧΟΣ ΧΙΩΤΗΣ ΠΟΥ ΕΓΙΝΕ
ΚΑΘΗΓΗΤΗΣ ΣΤΟ ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟ

μόνο σ'αν αντίκρυζε βαθιά 'στὸν ὀρίζοντα τὸ νησί του, ποὺ χανόταν στὴν καταχνιά, δάκρυζε δάκρυα στοργῆς γιὰ κείνους ποὺ ἄφησε πίσω του!... Καὶ σ'αν πρὸς στὴν ἀντιθετο κατεύθυνσι, ἔβλεπε μπροστὰ του στὸν ὀρίζοντα νὰ διαγράφονται τὰ πρῶτα νησιά τῶν Κυκλάδων, σκίρτησε ἀπὸ χαρὰ, γιὰτὶ σ' αὐτὰ ἔβλεπε τὴν πραγματοποίησιν τῶν πιὸ παρατόλμων ὁνείρων του.

Ὁ νεαρὸς Νικόλαος ἔμπαινε ἀπὸ τὴν ἡμέρα ἐκείνη σ' ἕνα δρόμο γεμάτο ἐμπόδια, σ' ἕνα δρόμο σκληρὰς προσπάθειας, δρόμο ἀπογοητεύσεων καὶ ἀποτυχιῶν, δρόμο δμῶς ποὺ τὸ τέρμα του ἦταν ἡ ἀθανασία! Γιὰτὶ ὁ νέος αὐτὸς δὲν ἦταν ἄλλος ἀπὸ τὸ μεγάλο τοῦ Γένους διδάσκαλο, τὸν Νεόφυτο Βάμβα, ὅπως μετωνομάσθηκε ὅταν ἀσπασθεῖκε τὸ μοναχικὸ σχῆμα.

Ὁ Νικόλαος Βάμβας ἐργάσθηκε ἀκατάπαυστα καὶ ἀκαταπόνητα μελετώντας καὶ δουλεύοντας γιὰ τὸ ψωμί ἐπὶ δύο χρόνια στὴ Σίφνῳ. Βέβαια γιὰ συντροφὸ του εἶχε μόνο τις στερήσεις καὶ τὴ μιζέρια, μὰ ὅλα αὐτὰ δὲν ἦταν τίποτα γι' αὐτὸν μπροστὰ στὴν κατὰκτησιν τῶν ἀρχαίων συγγραφέων, ποὺ τοῦ μάθαιναν ὁ δάσκαλός του! Οἱ στερήσεις τὸν χαλύβδωναν στὴν ψυχὴ καὶ σὲ πνεῦμα καὶ τὸν ἔκαναν πιὸ δυνατό γιὰ νὰ ἀντιμετωπίσῃ τις δυσκολίες.

Ἐπειτα ἀπὸ δύο χρόνια ἀκολουθεῖ τὸν δάσκαλό του στὴν Πάτμο καὶ μένει ἐκεῖ δύο ἀκόμα χρόνια, πάντα ἐργαζόμενος καὶ μελετώντας. Ἐκεῖ πιά εἶχε τελειώσει τις σπουδές του καὶ ἡ δίψα νὰ μάθῃ περισσότερα τὸν ἔβαλε σὲ παράτολμα σχέδια. Ἡ Πίζα ἦταν τότε τὸ μεγάλο κέντρον μὲ τὸ σπουδαῖο πανεπιστήμιον!... Ὁ Βάμβας ὀνειρεῖται νὰ πάῃ ἐκεῖ νὰ σπουδάσῃ!... Μὰ πῶς; Κατὰστρώνει ὁμῶς τὸ πρόγραμμα: Συνειννοεῖται μ' ἕνα του φίλου νὰ πουλήσουν ὅ,τι εἶχαν, νὰ ἐξοικονομήσουν τὰ ναύλια τους καὶ νὰ φύγουν γιὰ τὴν Πίζα. Ἐκεῖ μαζὶ θὰ ἐσπούδαζαν. Ὁ ἕνας θὰ ἐργαζόταν γιὰ νὰ τρέφῃ καὶ τὸν ἄλλον τὴν μιά βδομάδα ἐνῶ ὁ ἄλλος θὰ σπούδαζε... Καὶ τὴν ἄλλῃ βδομάδα ὁ ἄλλος θὰ ἐργαζόταν γιὰ νὰ τρέφῃ καὶ τοὺς δύο καὶ ἕνας θὰ σπούδαζε.

Δυστυχῶς ὁμῶς ὁ φίλος τοῦ Βάμβας μετενόησε καὶ ἔτσι πρὸς μεγάλῃν του λύπην ὁ Βάμβας εἶδε τὰ ὁνείρα του νὰ σθῇνουν. Καὶ ἀπογοητευμένος γύρισε στὴν πατρίδα του! Δυὸ χρόνια εἶχαν περάσει κ' ὁ Βάμβας παρακολουθοῦσε ἐκεῖ, γιὰ νὰ μὴ χάνῃ τὴν εὐκαιρίαν τῆς μελέτης μαθήματα στὴ σχολὴ τοῦ Προδίου. Στὸ μεταξὺ δὲ ὁ Βάμβας γίνθηκε ἱεροδιάκονος-μοναχὸς καὶ πῆρε τὸ ὄνομα Νεόφυτος!...

Ἦταν πλέον 21 χρόνων ὁ Βάμβας ὅταν ἡ τύχη ἄρχισε νὰ τοῦ χαμογελά. Στὴ Χίον εἶχε καταπλεύσει ὁ τουρκικὸς στόλος καὶ ὁ διερμηνεὺς τοῦ πασά Κωνσταντίνου Χαντζερῆς ἐξήγησε τὸν Πρόδιον ὡς διδάσκαλον τῶν παιδιῶν του. Ὁ Πρόδιος δέχτηκε καὶ ἔφυγε παίρνοντας τὸν Βάμβαν γιὰ ὑποδιδάσκαλον! Ὁ Βάμβας ἦταν εὐτυχής! Θὰ πῆγαινε στὴν Πόλιν, ὅπου θὰ μπορούσε καὶ νὰ μάθῃ περισσότερα πράγματα—πάντα ἡ δίψα τῆς μαθητικῆς ἀδηγοῦσε τὰ βήματά του—ἀλλὰ καὶ θὰ κέρδιζε χρήματα ποὺ θὰ τοῦ ἐπέτρεπαν νὰ πραγματοποιήσῃ τις σπουδές του στὴν Εὐρώπῃ.

Μὰ στὴν Πόλιν νέες ἀπογοητεύσεις τὸν περιμέναν. Ὁ Χαντζερῆς διορίζεται ἡγεμόν, καὶ φεύγει γιὰ τὴ Βλαχία. Μένει ὁμῶς ἡ οἰκογένειά του ἐκεῖ μὰ κάποιος κοντάς—Ἰλαρίων ὁ Κρῆς—τοῦ παίρνει τὴν θέσιν... Καὶ βρίσκει βέβαια ἄλλοι ἐργασία μὰ ὅχι ὅπως θὰ μπορούσε νὰ ἐλπίσῃ!... Ὁ Χαντζερῆς τὸν ξανακαλεῖ ὁμῶς κοντά του καὶ ὁ Βάμβας πηγαίνει σὲ Βουκουρέστι... Μένει ἕνα χρόνον κοντὰ στὸν Χαντζερῆ, καὶ νέα συμφορὰ τὸν πληττίζει!... Ὁ Χαντζερῆς σκοτώνεται μὲ διαταγὴν τοῦ Σουλτάνου γιὰτὶ, λέει, ἔδωκε στὴν Πύλιν ψεύτικες πληροφορίες

(Συνέχεια στὴ σελίδα 544)

Ἀπὸ τὴν ἡρωϊκὴ ἐποποιία τῆς Κρήτης Η ΠΟΛΙΟΡΚΙΑ ΤΟΥ ΜΕΓΑΛΟΥ ΚΑΣΤΡΟΥ

(Συνέχεια ἐκ τοῦ προηγουμένου)

Ἐν τῷ μεταξὺ εἶχε τελειώσει κ' ὁ Οὐγγρικὸς πόλεμος, κ' ὅσες Τουρκικὲς δυνάμεις μέιναν ἐλεύθερες στάλθηκαν στὴν Κρήτη. Ἐταὶ ὀγδόντα περίπου χιλιάδες μαζεύτηκαν ἔξω ἀπ' τὸ Χάνδακα μὲ ἄφθονα κανόνια καὶ πολυεμβόδια. Μία ὀλόκληρη στρατιά εἶχε πιά νὰ παλαίψῃ μὲ ἑννιά χιλιάδες Χριστιανούς, ποὺ σ' αὐτὲς πρόσθεσαν καὶ τρεῖς χιλιάδες ναῦτες ἀπ' τὰ καράβια.

Στις 13 Μαΐου 1667 ὁ Κιοπρουλῆς κάλεσε μεγάλο πολεμικὸ συμβούλιον. Ἀποφάσισαν τὴν ἀμεση προσβολὴ τοῦ Καστροῦ καὶ στις 16 Μαΐου ἄρχισαν τὴν ἐπίθεσιν. Ἡ πολιορκία βάσταξε ὡς τις 6 τοῦ Νοεμβρίου καὶ τὸ ἀποτέλεσμα ἦταν γιὰ πρώτη φορὰ δυσάρεστο γιὰ τοὺς Χριστιανούς. Χάσανε περίπου διπλάσιους στρατιώτες ἀπ' τοὺς Τούρκους καὶ δέχτηκαν ἑξήντα ἀντινέμους, ποὺ κλόνισαν καὶ μισογκρέμισαν τὰ τείχη τοῦ Μεγάλου Καστροῦ.

Οἱ Ἐνετοὶ ἔνοιωθαν πιά πὼς χάναν τὸ παίγνιδι. Ἀρχισαν λοιπὸν δραματικὲς ἐκκλήσεις σ' ὅλους τοὺς ἡγεμόνες τῆς Δύσεως ζητώντας βοήθεια. Κανεὶς ὁμῶς δὲν τοὺς βοήθησε!

Ὅλοι τοὺς βέβαια κυττοῦσαν μὲ συμπάθεια τὸν ἀγῶνα τους, μὰ δὲν ἔδωκαν καμμιὰ θετικὴ βοήθεια. Κανεὶς δὲ μετέφρασε ὑλικώτερα τὴν συμπάθεια αὐτὴ σὲ στρατιωτικὴ ἢ χρηματικὴ ἐνίσχυσι. Ἐνας μόνον συγκινήθηκε, κ' αὐτὸς ἦταν ὁ Βασιλεὺς τῆς Γαλλίας, ὁ Λουδοβίκος ΙΔ'.

Στις 19 Ἰουνίου τοῦ 1669 ἔφαινε ἀράξανε σὲ λιμάνι τοῦ Χάνδακος 45 Γαλλικὰ πολεμικὰ μὲ ναύαρχο τὸ Δουκά ντὲ Μπωφόρ, φέροντας μαζὶ τοὺς 16 χιλιάδες στρατιώτες μὲ στρατηγὸ τὸ Δουκά τῆς Ναβάρρας.

Μπορεῖτε νὰ φαντασθῆτε τί ἔγινε τότε! Ἀντρες καὶ γυναῖκες, γέροι καὶ παιδιά, ἐχόρευαν, ἔκλαιαν ἀπ' τὴ χαρὰ τους καὶ φιλιώνονταν σὲ δρόμῳ. Ὅλα τὰ κανόνια τοῦ Καστροῦ βροντοῦσαν κ' οἱ καμπάνες χτυποῦσαν χαρμόσυνα γιὰ χαίρετισμό. Σ' ὅλα τὰ σπιτία, στίς ἐπάλξεις, παντοῦ, ὕψωθηκαν Γαλλικὲς σημαίες κ' ὅλος ὁ λαὸς στὴν προκυμαία ἔρραινε τοὺς νεαροὺς Γάλλους μὲ ἄνθη.

Ἐξαντλημένοι ἀπ' τὸν ἀδιάκοπο ἀγῶνα, ἀπογοητευμένοι, βλέποντας τὸ τέλος τους νὰ πλησιάζῃ, κατήντησαν ψυχικὰ συντρίμια οἱ πολιορκημένοι Χριστιανοί. Καὶ τώρα στὴ θέα τῶν χιλιάδων αὐτῶν, ποὺ ἦρθαν νὰ τοὺς βοηθήσουν, ἐμψυχώθηκαν πάλιν κ' ἡ ἐλπίδα ξαναελαστήσε στίς κουρασμένες τους ψυχές.

Ἀλλοίμονο ὁμῶς! Ἡ τόσο σημαντικὴ αὐτὴ βοήθεια ἦταν ἡ αἰτία, ὅπως θὰ δοῦμε, τῆς καταστροφῆς τους.

Ἀπὸ τὸ πρῶτο πολεμικὸ συμβούλιον ἐκδηλώθηκε φανερὴ διχογνωμία τῶν Γάλλων στρατηγῶν μὲ τὸν Μοροζίνη. Οἱ πρῶτοι ἐπέμεναν πὼς μόνο μιά ἐπίθεσις στὰ πολιορκητικὰ στρατεύματα θὰ μπορούσε νὰ ἀνακουφίσῃ τοὺς πολιορκημένους. «Μὲ κάθε θυσία, ὑπο-

στήριζαν πρέπει νὰ σπᾶσουμε τὸν κλοιὸ τῶν Τούρκων καὶ γιὰ νὰ τὸ ἐπιτύχουμε πρέπει νὰ ἐπιχειρήσουμε μιά αἰφνιδιαστικὴ ἔξοδο τὸ γρηγορώτερο».

Τοῦ κάκου ὁ συνετὸς Μοροζίνης τοὺς ἔδειχνε τὸ ἐπικίνδυνον αὐτοῦ τοῦ τολήματος. «Τὸ ἐπιχείρημα αὐτό, τοὺς ἔλεγε, εἶναι καταδικασμένο σὲ ἀποτυχία. Δὲν εἶναι διόλου φρόνιμον νὰ ἐκθέσουμε τις δυνάμεις μας σὲ τέτοιο κίνδυνον, γιὰτὶ ἔπειτα θὰ μᾶς εἶναι ἀδύνατον νὰ ἀποκρούσουμε Τουρκικὲς ἐπιθέσεις. Οἱ Τούρκοι ὅσους καὶ νὰ χάσουν τοὺς εἶναι εὐκόλο νὰ τοὺς ἀντικαταστήσουν, ἐνῶ ἐμᾶς ὁ ἀριθμὸς τῶν στρατιωτῶν μας εἶναι, ὅπως βλέπετε, πολὺ περιορισμένος».

Τὰ φρόνιμα αὐτὰ λόγια διόλου δὲν ἔκουσαν οἱ δύο Γάλλοι στρατηγοί, καὶ διχῶς ἄλλῃ σκέψιν ἀποφάσισαν νὰ ἐπιχειρήσουν στίς 27 Ἰουνίου τὴν ἔξοδο.

Βγήκαν κατὰ τὰ χαράματα ἀπ' τὸ Κάστρο καὶ ριχτήκαν ἑαφνικὰ στοὺς Τούρκους. Στις πρῶτες συμπλοκές εἶχαν βέβαια μερικὲς ἐπιτυχίες καὶ κατάρφεναν νὰ ἐκτοπίσουν τοὺς Τούρκους ἀπ' τὰ πρῶτα χαρακώματα, μὰ ἕνα ἀνεξήγητο συμβάν, ἡ ἑαφνικὴ ἔκρηξις τοῦ μπαρουτιοῦ ποὺ κρατοῦσαν μαζὶ τους, ἔφερε τέτοια σύγχυσι στίς τάξεις καὶ τέτοια ταραχὴ, ποὺ οἱ Γάλλοι τάχασαν κυριολεκτικὰ καὶ χωρὶς καμμιὰ ἀντίστασι ἔφευγαν σὰ στάχυν κατὰ τὰ Τούρκικα χαντζάρια.

Μπροστὰ σ' αὐτὴ τὴν κατάστασι τὸ εὐκολότερον ποὺ κατάρθωσαν νὰ κάνουν οἱ Χριστιανοὶ ἦταν νὰ τὸ βάλουν στὰ πόδια. Ἡ λύσις ὁμῶς αὐτὴ ἦταν μαζὶ καὶ ἡ πιὸ καταστρεπτικὴ, γιὰτὶ οἱ Τούρκοι κύριοι πιά τοῦ πεδίου τῆς μάχης προέβλεψαν τέτοια πανωλεθρία στοὺς ἀντιπάλους τους, ὥστε οἱ λίγοι ποὺ ἔμειναν μῆλιν λαχανιασμένοι σὲ Κάστρο, ζωντανὲς εἰκόνες τῆς ἀπελπισίας καὶ τῆς φρίκης.

Οἱ ἀπώλειες τῶν Γάλλων ἦταν τρο-

μαχικὲς, γιὰτὶ μέσα στοὺς πολυάριθμους νεκροὺς βρισκότανε κ' ὁ Ναύαρχός τους ὁ Δουκάς ντὲ Μπωφόρ. Δὲν μπόρεσαν οὔτε τὸ πτώμα του ναῦρουν παρὰ τις προσεκτικὲς ἔρευνες καὶ τῶν Τούρκων καὶ τῶν Χριστιανῶν.

Ἡ τύχη τῆς συμπλοκῆς αὐτῆς ἔκρινε καὶ τὴν τύχη τοῦ ἀγῶνα. Οἱ Γάλλοι, ἀπογοητευμένοι ἀπ' τὴν ἀποτυχία, ἐγκαταλείπουν τελειωτικὰ τοὺς πολιορκημένους στὴν τύχη τους. Δὲν μπόρεσαν νὰ τοὺς συγκινήσουν οὔτε τὰ συγκινητικὰ παρακάλια τοῦ Μοροζίνη, οὔτε οἱ σπαραχτικὸὶ θρήνοι τοῦ πληθους. Στις 27 Αὐγούστου 1669 ὁ Γαλλικὸς στόλος ἔφυγε ἀπ' τὸ Χάνδακα.

Σὰν ἔμειναν πιά μόνοι οἱ ἡρώικοι ὑπερασπιστὰ, δυὸ δραματικὲς λύσεις ὠρθώονταν μπρὸς τους. Ἡ μιά: Νὰ παραδώσουν τὸ Κάστρο. Ἡ ἄλλη: Νὰ μὴν ὑποκύβουν ζωντανοὶ καὶ νὰ σκοτωθοῦν ὅλοι, ἱεροφάνται μιάς ιδέας.

Ἡ δεύτερη τοὺς ταίριαζε πιότερο κ' αὐτὴ διαλέξαν.

Τέσσερις πρεσβείες ἔστειλε ὁ Ἀχμέτ προτείνοντας ἀνακωχὴν, καὶ στίς τέσσερις πῆρε τὴν ἴδια ἀπάντησι.

Τὶ περιμέναν; Ἀπὸ ποιοὺς πρόσμεναν βοήθεια;

Ἡ κατάστασις τους ἦταν τραγικὴ. Τρόφιμα δὲν ὑπῆρχαν. Οἱ ἴδιοι ἦταν ράκη ἀπ' τὴν ἀδιάκοπη ἀγωνία.

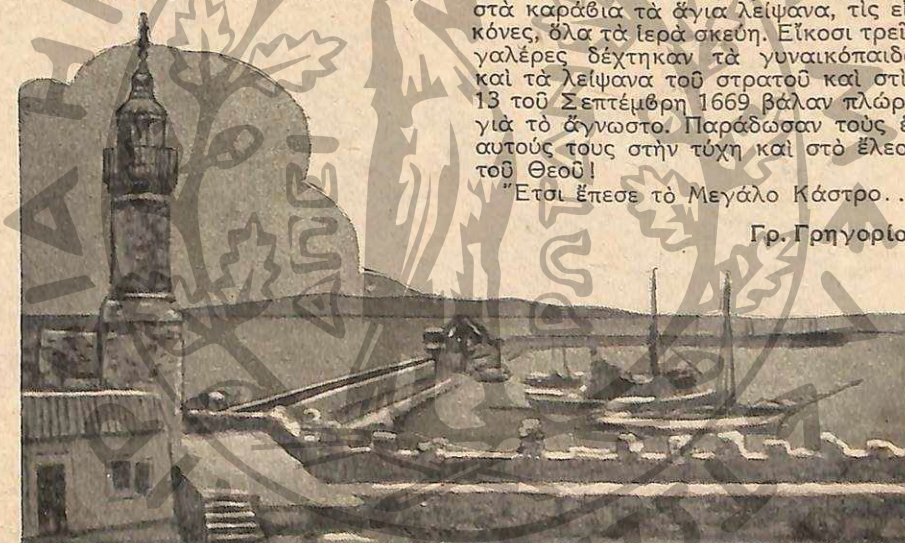
Κι' ὁμῶς δὲν παραδίδουν. Τὸ Μεγάλο Κάστρο διάλεξε τὸν ἴδιο δρόμο τῆς Ἀθανασίας ποὺ πρὶν ἀπὸ λίγα χρόνια εἶχε διαλέξει κ' ἡ Βασιλεύουσα, ἐνάντια στὸν ἴδιο ἐχθρό.

Ὁ Ἀχμέτ, παλληκάρι ὁ ἴδιος, θαύμασε τὴν παλληκαριά τῶν ἐχθρῶν του, καὶ πρὶν ἐπιχειρήσῃ τὴ «χαριστικὴ βολή», ἔστειλε τὸν τελευταῖον ἀπεσταλμένο. Κι' αὐτὸς ἦταν ὁ Ἕλληνας. Τὴν τραγικὴ εἰρωνεία! Τοὺς μίλησε μὲ μιά συγκινητικὴ εὐλωτίαν. Ἦταν τέτοια ἡ πειστικότητα τοῦ «Δουσὶν κακοῖν προκειμένων τὸ μὴ χεῖρον βέλτιστον», ποὺ οἱ Χριστιανοὶ ὑποχώρησαν. Στις 9 τοῦ Σεπτεμβρίου ὑπογράψαν τὸ πρακτικὸ τῆς παραδόσεως. Ὁ Ἀχμέτ φάνηκε πολὺ ὑποχωρητικὸς. Τοὺς ἐπέτρεψε ὅχι μόνον νὰ φύγουν ἀνενόχλητοι, μὰ καὶ νὰ πάρῃ ὁ καθένας ὅ,τι κινητὸ εἶχε στὴν κατοχὴ του.

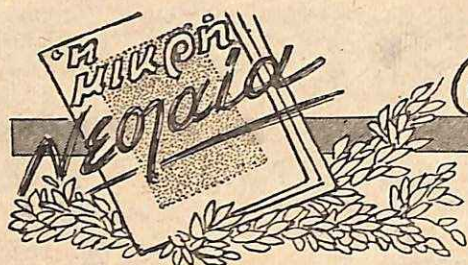
Ἀδειάσαν τις ἐκκλησίες. Βάλανε στὰ καράβια τὰ ἅγια λείψανα, τις εἰκόνες, ὅλα τὰ ἱερά σκεύη. Εἴκοσι τρεῖς γαλέρες δέχτηκαν τὰ γυναικόπαιδα καὶ τὰ λείψανα τοῦ στρατοῦ καὶ στίς 13 τοῦ Σεπτεμβρίου 1669 βάλαν πλώρη γιὰ τὸ ἄγνωστο. Παράδωσαν τοὺς ἑαυτοὺς τοὺς στὴν τύχη καὶ στὸ ἔλεος τοῦ Θεοῦ!

Ἐταὶ ἔπεσε τὸ Μεγάλο Κάστρο...

Γρ. Γρηγορίου

Μία ἀποψὶς τοῦ λιμένος Ἡρακλείου. Εἰς τὸ κάτω μέρος διακρίνονται αἱ ἐπάλξεις τοῦ παλαιοῦ Ἑνετικοῦ φρουρίου.

Ο ΚΗΨΟΣ

Το παραμυθάκι μας

Ο ΛΥΚΟΣ ΚΑΙ Ο ΓΕΡΑΝΟΣ

ΑΧ! ΚΑΙ ΝΑ ΜΠΟΡΟΥΣΑ!..

“Αχ! και να μπορούσα νάνεβαινα πάνω στην κορφή του χιονισμένου βουνού, πού βλέπω εκεί πέρα!” Αχ! θάφτανε ένα πελώριο άνθρωπο — ένα γίγαντα — εκεί πάνω με το χιόνι, τόσο μεγάλο πού να μπορούν να τον βλέπουν ολόθε. Και θυμήθηκα μια άλλη χιονιά πού βρέθηκα με τους γονείς μου σ’ ένα χωριό πάνω σ’ ένα κορφοβούνι: “Ένα πρωί άρχισε να χιονίζει. Και τη νύχτα πάλι χιονίζει και το άλλο πρωί το ίδιο... Και το χιόνι έσκίασε όλη την κορφή και όλα τα σπίτια. Θυμάμαι πού οι στέγες έμοιαζαν σαν τεράστια καπέλλα κατάλευκα και οι καπνοδόχες λευκές κι’ αυτές από το χιόνι έμοιαζαν καθώς έκάνιζαν σαν σιγαρέττα...”

“Από ένα παράθυρο είδα ξεφανα πολλά παιδιά του χωριού, πού ένω έγω έτουρτούριζα μέσα στο σπίτι, όπου μάλιστα έκαιε ένα καλό τζάκι, αυτά ξυπόλητα, ροδοκόκκινα, με χαρούμενες φωνές, άψηφώντας το κρύο, άρχισαν να κυλούν μεγάλους σβώλους από χιόνι και να τους στοιβάζουν τον ένα πάνω στον άλλο, ως πού έκαμαν μια ψηλή κολώνα. Και ύστερα όλα μαζί πάλι άρχισαν όπως κάνουν οι μαρμαράδες να πελεκάνε τη χιονένια κολώνα και σε λίγο σχηματίστηκε ένα φοβερό ανθρώπινο πρόσωπο με ένα γιγάντειο σώμα. Θυμάμαι πού για μάτια του είχαν βάλει δυο πορτοκάλια και από μακριά έδειχναν σαν νάχε ο άγριάνθρωπος αυτός πύρινη ματιά.

“Αχ! να μπορούσα νάμουν τώρα εκεί πάνω στο χιονισμένο αντικρινό βουνό! Τώρα πού είμαι και πιό μεγάλος και πού σαν Σκαπανέας δεν φοβάμαι πιά το κρύο.

© ΜΕΓΑΛΟΣ ΣΚΑΠΑΝΕΑΣ

Στο λαϊκό ένδοξο λυκόειρε καθήκει ένα κόκκαλο κι’ ο λύκος δεν μπορούσε ούτε να καταπιή κι’ ούτε ν’ άναπνεύσει. Πονούσε πολύ και στριφογύριζε, ούρλιαζε, κυλιόταν στη γη και περίμενε από στιγμή σε στιγμή να ψοφήσει. Ξάφνου βλέπει νάρχεται κατά κείθε ένα γερανό, πού είχε φήμη μεγάλου και τρανού γιατρού. Τόδειχνε δά και το παρουσιαστικό του. Φορούσε γυαλιά, ψηλό καπέλλο και κρατούσε μια τσάντα με τά εργαλεία του: θερμόμετρο, νυστέρι, στηθοσκόπιο, ένεσεις, γάζα,

μπαμπάκι κι’ ένα σωρό άλλα τέτοια λογής πράματα, πού μονάχ’ αυτός ήξερε τί ήταν το καθένα και για ποιά άρρώστεια έκανε.

— Κύρ γιατρέ!... του φώναζε ο λύκος, τρέξε γιατί πεθαίνω... “Ο γερανός σίμωσε το λύκο και σαν έμαθε τί είχε πάθει του λέει:

— “Άνοιξε το στόμα σου... “Ακόμη πιό πολύ... “Ακόμη... Και να σου χώνει ο γερανός τη μύτη του ως μέσα βαθιά στο λαϊμό του λύκου.

— “Ωχ!... Ωχ... ούρλιασε ο λύκος, μά ως τόσο χράπ το κόκκαλο είχε βγή... — “Αα!... στέναξε ο λύκος εύχαριστημένος, γιατί γλύτωσε από τους πόνους κι’ ακόμη από το θάνατο.

Κι’ έκανε να φύγει, χωρίς να πη ούτ’ ένα εύχαριστώ! — Στάσου... πού πᾶς; του είπε τότε ο γερανός.

— Δεν θα σου δώσω λόγο, του απάντησε ο λύκος με αυθάδεια. — Ναί... μά πρέπει να με πληρώσης... Μή ξεχνάς πώς σ’ έσωσα από τά νύχια του χάρου...

— Να σε πληρώσω!... Να σε πληρώσω!... είπε ο λύκος κι’ άρχισε να του τραγουδά κοροϊδευτικά:

Δεν τρώ φτάνει πούχει βάλει το ξερό του το κεφάλι μέσ’ στο λύκαρο το στόμα κι’ είναι στη ζωή άκόμα, μόνο θέλει και παρᾶ! “Άκου κεί, το μασκαρά!

Το μαγικό ταξίδι...

Μυθιστορηματάκι παραμυθάκι...

(Συνέχεια)

Πίσω από μια τορφα νερόχорта παρουσιάστηκε άξαφνα ένα μονόξυλο με δύο άγριους άραπάδες μέσα...

Οι άραπάδες άμέσως μόλις είδαν το παιδί πού κινδύνευε έδιωξαν με τά κουπία τους τόν κροκόδειλο κι’ έπειτα... ψάρεψαν σε κακά χάλια και τόν φίλο μας.

“Καλά ξεμπερδέματα τώρα με τους άγριους”, σκέφτηκε ο Λεμονής, “θαχε γούστο να είναι άνθρωποφάγοι και να με κάνουνε... βραστόν”.

Κουβέντα δεν μπορούσε να καταλάβη από τις όμιλίες τών άγρίων... Και το μονόξυλο τραβούσε με το ρεύμα του ποταμού όλο και προς τά κάτω, ως πού ο Λεμονής άντίκρυσε από μακριά άνοιχτόν ούρανό.

Το ποτάμι αυτό χανόταν προς τη θάλασσα και σε λίγο ο Λεμονής είδε με χαρά και τά βράχια μιας άγριας άκτής. “Αμ’ τότε πρίμα, σκέφτηκε, μόνο να δούμε πώς θα τó σκάσω άπ’ αυτούς τούς άγριανθρώπους...”.

Και με τις σκέψεις αυτές πήρε τότε στά χέρια του το μονόξυλο σαν να ήταν... φρατζόλα και τó έβγαλε κι’ αυτό στη στεριά κι’ έπειτα τρά-

θηξαν όλοι μαζί μέσα στα δέντρα... Σ’ όλο το δρόμο ο Λεμονής έβλεπε τά φρούτα τών δέντρων κι’ έτρεχαν τά... σάλια του άπ’ την πείνα...

Στο τέλος ο ένας μαύρος κατάλαβε φαίνεται την πείνα του φίλου μας, σκαρφάλωσε σαν μαϊμού σε μια χουρμαδιά και έκοψε ένα τεράστιο τσαμπι χουρμάδες.

“Έπρεπε, παιδιά μου, να βλέπατε πώς άρπαξε τούς χουρμάδες ο Λεμονής, για να σπάσετε στα γέλια... έτρωγε ο άθλιος και με τά δυο μάγουλα!!

“Ως τόσο, σε λίγο ο Λεμονής με τούς δυο μαύρους έφτασαν στο χωριό τών άγρίων.

Καμιά είκοσαριά άχυροκαλύβες μ’ ένα φράχτη από κορμούς δέντρων ήταν όλο κι’ όλο το χωριό.

“Άγριάνθρωποι, άγριογυναίκες, μωρά, γουρούνια και κόττες βγήκαν να τούς προϋπαντήσουν. Μπροστά άπ’ αυτούς όλους ήταν ένας γέρος, πού όταν ο Λεμονής τόν είδε κόντευε να πέση κάτω άπ’ την τρομάρα του: Είχε κάτι μακριά κι’ άκάθαρτα γένεια, πελώρια χέρια, χαρακίες στά μούτρα του, χαλκάδες στη μύτη του και φορούσε στο λαϊμό του δυο-τρία φίδια... σαν κασκόλ!!

“Μανούλα μου, σκέφτηκε ο Λεμονής, αυτός θάναι ο άρχηγός κι’ αυ-

ΤΩΝ ΣΚΑΠΑΝΕΩΝ

ΞΕΥΘΑ ΚΟΥΤΕ

— Κάπου εδιάβασα ότι στο φεγγάρι κατοικούν άνθρωποι. — “Αδύνατο! Γιατί όταν μικραίνει θα πέφτανε...”

— Τί μας άφελεί πιό πολύ;... “Ο ήλιος ή το φεγγάρι; — Κουτέ!... Το φεγγάρι... “Επειδή ο ήλιος βγαίνει την ήμέρα, πού δεν έχουμε ανάγκη το φώς του.

— Της Μαρίας δεν της άρέσουν τά κρεμμύδια. — Καί πώς το ξέρεις; — Νά... όταν τά καθαρίζ κλαίει...

ΕΝΑ ΕΥΚΟΛΟ ΑΙΝΙΓΜΑΤΑΚΙ

Ποιό πράγμα καίει χωρίς να είναι ζεστό; (Τά όνόματα τών λυτών θα δημοσιευθούν στη στήλη άλληλογραφίας τών Σκαπανέων).

“Η μικρή Σκαπανίσσα Μαίρη Χριστοφόρου, έτών 4.

τουνοφ φαίνεται θα γινω μεζές... ζούγκλα ήθελες Λεμονή; τράβα τα λοιπόν!...”

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ Β'. ΟΠΟΥ Ο ΛΕΜΟΝΗΣ ΓΙΝΕΤΑΙ... ΘΕΟΣ!

Οι δυο άγριοι όταν πλησίασαν τόν άρχηγό τους έπεσαν στα γόνατα και δείχνοντας τόν Λεμονή άρχισαν να μιλούν μια παράξενη γλώσσα, πού νόμιζε κανείς ότι κουβέντιαζαν... γαλοπούλες.

“Ο άρχηγός” παρατηρούσε τόν Λεμονή σαν περίεργο φαινόμενο.

Στο τέλος, μπροστά αυτός μαζί με τόν Λεμονή και πίσω όλο το χωριό έφτασαν στην πλατεία του χωριού, όπου άναψαν φωτιά.

“Ο Λεμονής όσο έβλεπε να θεριεύη ή φωτιά τόσο και πλατείε, είχε γίνε ένα πτώμα! “Ωχ, θα με κάνουν ψητό, σκεπτόταν, άλλ οί μ ο ν ο μου.”

“Ο γέρο άρχηγός τών άγρίων...”

“Όλοι οι άγριοι έβλεπαν τις φλόγες της φωτιάς. “Ο άρχηγός είχε γονατίσει και μουρμούριζε προσευχές...”

“Αλλά σε μια στιγμή πού οι φλόγες έσθηναν ο καπνός της φωτιάς ανέθηκε ολόγισα προς τόν ούρανό... — “Ω! ω!!! μούγκρισε τότε ο άρχηγός.

— “Αί! φώναξαν κι’ οι άγριοι... “Ο Λεμονής δεν ήξερε τί γινόταν! “Ηρθε άράγε ή ώρα του;

“Αλλά όχι, σε λίγο ο “άρχηγός” σηκώθηκε και πλησίασε τόν Λεμονή. “Ακούμπησε το χέρι του στον ώμο του και άρχισε να του μιλά με χαμόγελα, δείχνοντας τόν καπνό πού ανέβαινε ίσιος προς τά πάνω.

“Επειτα χτύπησε τά χέρια του... Στη στιγμή έτρεξαν καμιά δεκαριά άγριοι με πίπιζες και ταμπούρλα κι’ άρχισε ένα παράξενο γλέντι... “Όλοι χόρευαν και φώναζαν σαν τρελλοί.

Στο τέλος ώδήγησαν τόν Λεμονή σε μια καλύβα και του έκαναν το τραπέζι. “Από τά φαγητά όμως πού του πήγαν δεν κατάφερε να φάη τίποτα. “Όλα έφερναν άηδία στον καλομαημένο Λεμονή.

“Εφαγε όμως χουρμάδες, μπανάνες και λίγη καρύδα και ξάπλωσε στο άχυρόστρωμά του να ήσυχάση... Πού όμως! “Όλοι νύχτα έπαιζαν τά ταμπούρλα και τά κουνούπια τρι-

γύριζαν πάνω στο κεφάλι του σαν βομβαρδιστικά άεροπλάνα... Μόνον εκεί προς τά ξεμώματα κατάφερε να τόν “πάρη λίγο”.

Χόρευαν σαν τρελλοί...

Εύπνησε όμως σε λίγο από κάτι τρομερές φωνές...

Βγήκε να δη τί γίνεται και είδε όλο το χωριό να τρέχη προς τη θάλασσα... “Έτρεξε κι’ αυτός. Και κείνο πού είδε τόν γιόμισε χαρά:

“Ένα καράβι είχε τσακισθή τη νύχτα πάνω στα βράχια της άκτής και το κουφάρι του το χτυπούσαν τώρα άγρια τά κύματα, πού έβγαλαν και δυο-τρεις ναύτες πνιγμένους έξω, πάνω στα βράχια!

(“Η συνέχεια στο προσεχές)

Για να μαθαίνετε

ΣΤΑΥΡΟΛΕΞΟΝ

Στο α ή στο β;

Λεξιγρίφος

Τη φωνή του κόρακα με μιὰ νότα θά ένώσω κι' ένα κόκκινο ποτό στη στιγμή θά φανερώσω.

Γ. ΚΑΠΑΚΟΣ

Στοιχειογρίφος

Το προβάτακι το μικρό ένώθηκε με γράμμα άνέβασε τόν τόνο του κι' έτσι στο δάσος μόνο του εύρέθη έν τῷ άμα.

Μ. Ε. ΜΑΤΣΑΚΗΣ

Ποικιλη άκροστιχis

Το πρώτον γράμμα της 1ης λέξεως, το δεύτερον της 2ας, το τρίτον της 3ης κ.ο.κ. άποτελούν Κράτος της Εύρώπης.

1) Άμυντικόν όπλον τών άρχαίων, 2) Πρωτεύουσα γειτονικού της Έλλάδος κράτους, 3) Δειλόν ζῶον, 4) Ηρωϊκόν κράτος της Β. Εύρώπης, 5) Το κέντρον της ζωής μας, 6) Ποταμός της Πελοποννήσου.

Η. Π. ΜΑΝΩΛΑΚΟΣ

ΑΙ ΑΣΚΗΣΕΙΣ

Όπως έγγραψαμεν και εις προηγούμενον φύλλον, από της 1ης Φεβρουαρίου γίνονται δεκτά πνευματικά άσκήσεις άνευ περιορισμού. Οι άναγνώσται μας μπορούν νά μάς στέλλουν άκροστιχίδας, κρυπτογραφικά και γενικώς πάσης φύσεως πνευματικής άσκήσεως, έχοντες όπ' όφιν των τά έξης:

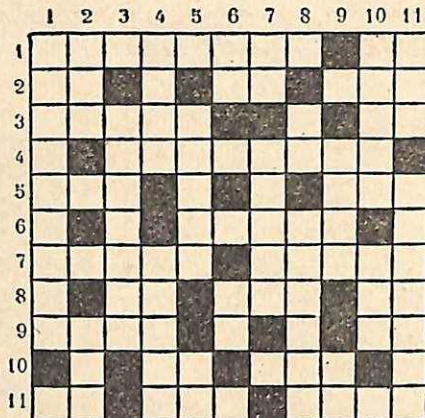
1) ΑΙ άσκήσεις πρέπει νά είναι όλίγα και διαφόρων ειδών. Νά αποφεύγονται τά τρίγωνα, τά τετράγωνα, οι άστέρες και γενικώς τά σχήματα.

2) ΑΙ λύσεις πρέπει νά γράφονται καθαρά, κάτω ή δεξιά από τάς άσκήσεις. Μή γράφετε ποτέ από τάς δύο όψεις του χαρτιού.

Τά σταυρόλεξα έξ άλλου, πρέπει νά είναι τετράγωνα, με λίγα μαύρα τετραγωνίδια και αυτά σκορπισμένα κατά προτίμην οχημάτων 9x9, 10x10, 11x11. ΑΙ λύσεις θά γράφονται με μολύβι, έπάνω στο σταυρόλεξο.

ΤΑ ΑΙΝΙΓΜΑΤΑ

Εις τάς στήλας τών αινιγματικών άσκήσεων θά δημοσιεύωμεν τακτικά λαϊκά αινίγματα. Οι άναγνώσται μας μπορούν νά μάς στέλλουν συλλογές με άσκήσεις αυτού του είδους, σε ξεχωριστό από την άλλη συνεργασία τους χαρτί. Θά γίνεται όμως άσπληρη έπιλογή και θα δημοσιεύονται τά πραγματικά λαϊκά αινίγματα, και όχι αινίγματα που έγράφησαν από διάφορους στην καθαρύουσα και έδημοσιεύθησαν κατά καιρούς σε περιοδικά.

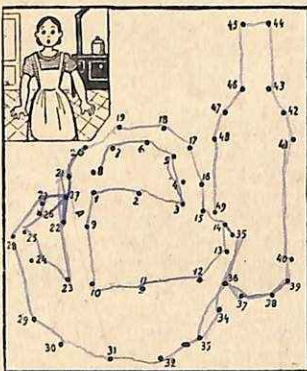
Όριζοντίως: 1) Πρωτεύουσα Εύρωπαϊκού κράτους—Νότα Βυζαντινής μουσικής, 2) Αριθμητικόν—Νότα—Κάτοικος τών παραλίων της Άν. Μικράς Άσίας, 3) Πόλις της Στερεάς Έλλάδος—Δεικτικόν (δημ.), 4) Ζούν στους πάγους, 5) Παύλος (γαλλ.)—Όμοιωματικόν (δημ.) και το πρώτον μέρος όνομα σίας πολλών ξένων πό-

λεων, 6) Θεός τών Ρωμαίων, 7) Σύνολον δένδρων—Πάν ό,τι βλέπει κανείς, θέαμα (κοινώς όπτασία), 8) Δύο όμοια σύμφωνα—Όμοια εις έκτασιν—IP, 9) Κράτος της Άσίας—Επιφώνημα πόνου (δημ.), 10) Ήτο (άρχ)—Όργανον αίσθησεως, 11) Νότα Βυζαντινής μουσικής—Η δεύτερα λέξις του 5 όριζοντίως—Άκέραιος.

Καθ' έτος: 1) Στρατηγός τών Θηβαίων, 2) Πρόθεσις—Σύνδεσμος, 3) Το προϊόν της είναι έξαιρετικά εύχάριστον στον άνθρωπο, αλλά το τσίμμημά της πολύ όδυνηρόν, 4) Άρχαία θεά—Μυρωδιάς, 5) Καταστρεπτικόν εις την γεωργίαν έντομον—Προτάσσεται της ύποτακτικής, 6) Κλωστή (άρχ.)—Άνθη, 7) Άρθρον (πληθ.)—Χρονική υποδιαίρεσις (γεν.), 8) Περιήγημος—Ιρλανδός συγγραφέας—Μία τών αίσθήσεων, 9) Όρος της Έλλάδος—Τό αυτό με την πρώτην λέξιν του 8 καθέτως, 10) Αυτό το γεωμετρικόν σχήμα παρουσιάζει το σπίτι που βρίσκεται στη διασταύρωσι δύο δρόμων—Άριθμητικόν, 11) Πρόθεσις—Περιήγημος Ναύαρχος του Μεγ. Αλεξάνδρου έκ Κρήτης.

Ο. Ι. ΝΕΓΡΙΝ

Τά ψώνια

Η Χρυσούλα, ή μικρή υπηρέτρια, γύρισε απ' την αγορά, αλλά δεν βρίσκει τά ψώνια που είχε κάνει.

Γιά νά την βοηθήσετε δεν έχετε παρά νά ένώσετε με το μολύβι σας τίς κουκίδες του σχεδίου, από τόν αριθμό 1 μέχρι του 49. Όταν τελειώσετε, πρέπει νά τραβήξετε άκόμη μιάν γραμμή, μεταξύ του αριθμού 27, ό οποίος έχει γραφή δύο φορές.

Πίλη ενδυμεία

ΨΕΥΤΙΕΣ!

Συναγινώσκονται, δύο φίλοι, ποίος θά πih τη μεγαλύτερη ψευτιά. Ο ένας λέει: —Μιά φορά έτραγα έν' αύγό. Άλλά από την άπροσεξία μου έριξα μέσα το κουτάλακι. Κατέθηκε λοιπόν νά το πάρω, αλλά εκεί βρήκα ένα άνθρωπο που το κρατούσε και δεν μου το έδινε. Ο άλλος: —Και δεν με γνώρισες; Η μου ένάγ!

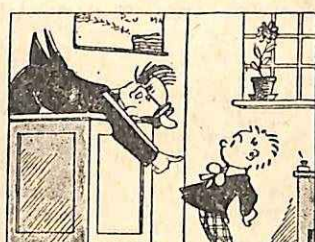
ΝΑ ΤΟΝ ΒΡΗ...

Ο Πέτρος είχε μείνει στην ίδια τάξη και έκλαιγε για το πάθημά του! —Πάει! Έχασα ένα χρόνο... —Μά αντί νά κλαίς, του έπτε ό μικρότερός του άδελφός, δεν ψάχνεις νά τον βρής;

Η ΚΥΡΙΟΛΕΞΙΑ

—Μητέρα κοίτα κείνο τόν φουκαρά... Μαύρη πείνα έχει ό καύμένος! —Γιατί; Άπό τί τόν κατάλαβες; —Μά δεν βλέπεις που τρώει μαύρο ψωμί και μαύρες έλιές;

ΟΙ... ΙΟΒΟΛΟΙ ΟΦΕΙΣ...

Ο Δάσκαλος: Είπαμε ότι είναι επικίνδυνοι οι όφεις οι όποιοι έχουν λόν. Όρρα! Ποιοι όμως είναι άκίνδυνοι, Πέτρο; Ο μαθητής: Όσοι έχουν θυγάτριά, κύριε δάσκαλε!

ΛΟΓΙΚΗ ΕΞΗΓΗΣΙΣ

Η μητέρα με θυμό: —Άντανάκη, στο ντουλάπι έχα βάλει χθές δύο μήλα. Πώς σήμερα βρίσκω ένα; —Ήταν σκοτεινά μητέρα και δεν είδα και το άλλο!

Δυσκολεύονται

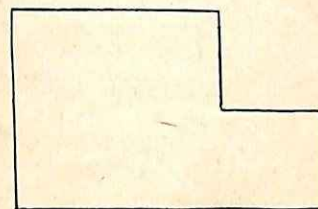
Τετράγωνον

Γιά νά μη καταστρέψετε το φύλλο, σχεδιάστε σ' ένα κομμάτι χαρτιού το κάτω-θι σχήμα:

Το πρόβλημα είναι το έξης: Κόψετε το χαρτί με δύο ίσιες ψαλιδιές. Έπειτα πρέπει νά συναρμολογήσετε τά τρία κομμάτια με τέτοιο τρόπο, ώστε νά σχηματισθή ένα τέλειο τετράγωνο.

Η δυσκολία είναι νά βρήτε σε ποιά σημεία θά κόψετε το χαρτί με τίς δύο ψαλιδιές.

Ε. Γ. ΓΚΟΥΜΑΚΟΣ

Άκροστιχis

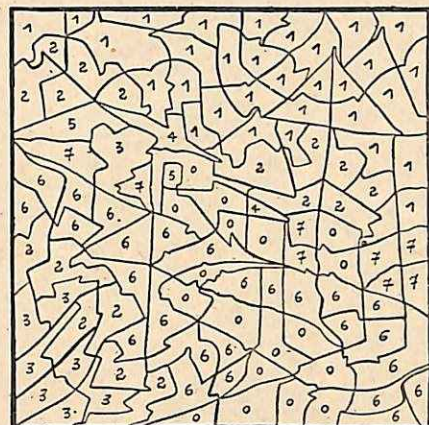
Τά άρχικά τών κάτωθι ζητουμένων λέξεων άποτελούν νήσον του Αιγαίου:

1) Ένδοξος πόλις, 2) Ποταμός της Β. Έλλάδος, 3) Όρος της Έλλάδος, 4) Νήσος της Έλλάδος, 5) Πόλις της Έλλάδος.

Κ. Β. ΑΝΤΩΝΑΚΗΣ

ΖΩΓΡΑΦΙΚΗ

Γιά νά παρουσιάσθι το θέμα του πίνακος που υπάρχει στο σχέδιο, χρωματίσατε τά μέρη της εικόνας, ως έξης: Όπου υπάρχει ό αριθμός 1 με μπλέ, όπου 2 με κυανοπράσινο άνοικτό, όπου 3 με κυανοπράσινο σκούρο, 4 με πορτοκαλί, 5 με κόκκινο, 6 με κιτρινοπράσινο, όπου 7 με καφετί άνοικτό. Τά μέρη της εικόνας που έχουν 0 θά μείνουν λευκά.

ΝΑΙ Ή ΟΧΙ; ΑΠΑΝΤΗΣΤΕ ΓΡΗΓΟΡΑ

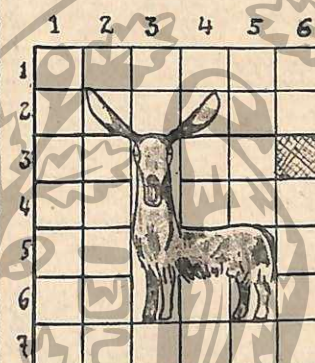
1. Πρωτεύουσα τών Ήνωμένων Πολιτειών της Βορείου Αμερικής είναι ή Νέα Υόρκη. Ναι ή όχι;

2. Το Χριστουγεννιάτικο δένδρο είναι παλαιό έλληνικό έθιμο, το όποιον διεδόθη έσχάτως και εις άλλους λαούς. Ναι ή όχι;

3. Η Φινλανδία διαθέτει πάντοτε τούς καλύτερους και περισσότερους δρομείς άντοχής. Ναι ή όχι;

4. Οι άρχαίοι Έλληνες είχαν ιδρύσει άποικίας εις όλας τάς άκτάς τών γνωστών τότε θαλασσών. Ναι ή όχι;

Λάμα

—Άσε με, τρέχω νά γωρίσω δύο ανθρώπους που τσακώθηκαν.

—Τσακώθηκαν σοδάρη;

—Σοδάρη, λέει, κόντεψε νά σκοτωθούν!

—Ο Τάκης ένδιαφέρθηκε κι' άρχισε νά τρέχη κι' αυτός...

—Και ποιοι είναι αυτοί που τσακώθηκαν; Τους ξέρω;

—Πώς. Ο ένας είναι ό συμμαθητής μας ό Άνδρέας.

Και ό άλλος;

—Έγώ!

ΑΠΟΡΙΑ

Πέτρος: Τι όραίο όνειρο είχα δει τη νύχτα...

Κώστας: Για πέ μου το!

Πέτρος: Πώς, δεν το ξέρεις; Ήσουν και σύ μαζί!

ΑΜ' ΔΕ...

Ο πατέρας εξετάζει την κορούλα του:

—Άνωστα έξη και δύο πόσα κάνουν;

—Όκτώ.

—Μπράβο. Και γι' άμοιδή πάρε όκτώ δεκάρες!

—Άνωστα:

—Εύχαριστώ (κι' από μέσα της). Νά τόξερα θάλεγα πώς κάνουν δέκα και θάχα μιάν δραχμή. Κρίμα!

Όριζοντίως: 1) Θεός τών ανέμων, 2) Δεικτικόν (δημ.), 3) Βυζ. νότα—άρθρον, 4) Μέτρον έπιφανείας—Φροντίζει για την σταφίδα, 5) Δέκατος τρίτος, 6) Άρθρον (πληθ.), 7) Στρατηγός του Ιουστινιανού.

Καθ' έτος: 1) Όνομασία θαλάσσης, 2) Είναι δι- καιολογημένη μόνον κατά

Αίνιγμα

Στόν δρόμο που έπήγαινα συνάντησα μιάν πέρδικα και τά φτερά της έφαγα και το κορμί της πέταξα.

Τί είναι;

Ν. ΜΠΑΚΟΛΑΣ

Κρυπτογραφικόν

12345678 = Ίταλική πόλις, 7843173 = Εύρωπ. Κράτος 127658 = Ποταμός.

76738 = Άρχαϊόν έπος, 5883 = Όρος της Έλλάδος.

3873 = Άνατολή...

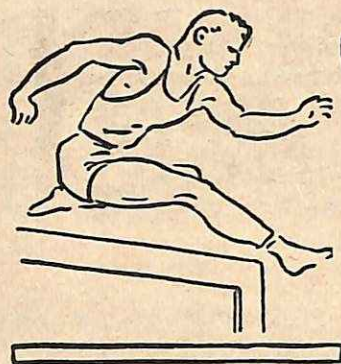
6273 = Λάφυρα.

Π. Ν. ΜΗΤΡΟΠΟΥΛΟΣ

ΑΙ ΛΥΣΕΙΣ ΤΟΥ 16ου ΦΥΛΛΟΥ

Σταυρόλεξον: Όριζοντίως: 1 Μέγας—άγρος, 2 άν—σεμή—σι, 3 Κέα, 4 τρώς—μω—ρέ, 5 άσπρη—ναίρη, 6 παίαν, 7 παίς—σιμά, 8 ράγα—άπών, 9 ό—ρά, 10 γά—άρωμα—ία, 11 άστρα—άλατι, Καθ' έτος: 1 Μάλ—τας—Ρίγα, 2 έν—ΡΣ—πά—ας, 3 Λάτ—άγω, 4 άς—σηπία—άρ, 5 Σ.Ε.Κ.—Ρας—όρα, 6 μέν—ό—ρδ, 7 άνά—Νας—άμα, 8 γή—μανία—ΑΛ(γος), 9 Δωδ(ώνης)—μπά, 10 ός—ΡΙ—ΑΩ—ΙΤ, 11 σι—δερο—νέας, Η «Άλεπούς»: Όριζοντίως: 1 άρατος, 2 τά—ατι, 3 νι, 4 Ιε, 5 λά, 6 άν—δς, 7 σαλάτα, Καθ' έτος: 1 Άτιώλας, 2 Ρά—σανά, 4 Τάα, 5 ότι—ΟΤ, 6 σι—ράσα, Γεωγρ. Άκρο—στιχis: Περίον, (Περσία), Έλ—βετία, Κάπρον, Ίκαρία, Νορβη—γία, Όράγγης, Νείλος, Μαγν, Είκων: Έλλάδα (ΣΤΕΛΛΑ ΔΑΝΕΙΣΕ), Αίνιγμα: Άδικος—Διάκος, Κρυπτογραφi—κόν: Εριώτης, Έλλάς, Έλά—τη, Ήσαϊας, Ήλεια, Φιλία, έλ—της, Άκροστιχis: Έλσιν—σκι, Έλλάς, Αϊδερπούλ, Σορία, Ίωδ, Ναός, Σακράτης, Κέρκυρα, Ίκαρος, Μία νήσος: Σίκι—νος (Σύ—κείνος), Φωνηεντό—λιπον: Όμοιος όμοίω άει πη—λάει, Μεταγρ. άμ α τ ι σ μ ό ς: Σαύρα—λαύρα, Η πα—ραβολή: Η οικογένεια είναι οι Έλληνες, ό χρυσός, ή έργασία, Δύστυχες μέρες ή σκαλαβιά, ό καινούργιος έχθρος ό μπολσεβίκισμός, ό Σοφός είναι ό Άρχηγός μας, ό κ. Μεταξάς.

τάς Κυριακάς..., 3) Το ύπ—άρχον, 4) Άρθρον (πληθ.), —Κλωστή (άρχ.), 5) Η—μερον ζῶον, 6) Διά σου —Έρπετον.

Ο ΑΘΛΗΤΙΣΜΟΣ

ΑΓΩΝΕΣ ΑΝΩΜΑΛΟΥ ΔΡΟΜΟΥ ΤΗΣ Δ.Α.Σ. ΑΡΡΕΝΩΝ

Την προπαραελθούσαν Κυριακήν ἐτελέσθησαν ἀγῶνες ἀνωμαλῶς δρόμου 4.000 μ. τῆς Δ.Α.Σ. ἀρρένων, με ἱκανοποιητικὴν συμμετοχὴν ἀθλητῶν Φαλαγγιτῶν.

Ὁ ἀγὼν, με ἀφειρήριαν καὶ τέρμα τὸ Γυμναστήριον τῆς Στρατιωτικῆς Σχολῆς Γυμναστικῆς, διεξήχθη εἰς τὸν περὶ τὸ Γουδί χώρον, με τὰ κάτωθι ἀποτελέσματα:

1ος) Παπαγεωργίου (Ῥ.π. Πανεπιστημίου) 13' 35" 7) 10.

2ος) Θεοδωρόπουλος (Ῥ.π. Ἀν. Σχολῶν) 14' 29" 3) 10.

3ος) Κολοδός (Ῥ.π. Ἀν. Σχολῶν) 14' 52" 5) 10.

4ος) Κρικιόπουλος (Ῥ.π. Ἀν. Σχολῶν). 5ος) Κυριάκου (Ῥ.π. Ἀν. Σχολῶν). 6ος) Παπαδόπουλος (Ῥ.π. Ἀν. Σχολῶν).

ΟΙ ΑΓΩΝΕΣ ΠΟΔΟΣΦΑΙΡΟΥ ΤΗΣ Ε.Ο.Ν. ΔΙΑ ΤΟ ΠΡΩΤΑΘΛΗΜΑ ΕΛΛΑΔΟΣ

Εἰς τὸ γήπεδον τοῦ Πανελληνίου Γυμναστηκοῦ Σὺλλόγου ἐγένετο συνάντησις τῶν ποδοσφαιρικῶν ομάδων τῶν Ὑποτομέων 8ου καὶ 14ου.

Μετά σκληρὴν ὁσον καὶ θεαματικὸν ἀγῶνα νικητρία ἀνεδείχθη ἡ ομάδα τοῦ 14ου Ὑποτομέως δι' ἑνὸς τέρματος ἐναντι οὐδένος.

Τὸ μοναδικὸν τέρμα ἐπετεύχθη παρὰ τοῦ Φαλαγγίτου Σίμου εἰς τὸ 23 λεπτόν τοῦ Β' ἡμιχρονίου.

Ὁ ἀγὼν παρὰ τὸ σκληρὸ καὶ ἐπίμονο παιζιμὸ καὶ τῶν δύο ομάδων διεξήχθη ὁμαλῶς καὶ με ἡλελήτην τάξιν.

ΠΕΤΟΣΦΑΙΡΑ

Ἡ διὰς πετοσφαίρας τοῦ 4ου Ὑποτομέως Πειραιῶς συνηγήθη με τὴν ομάδα τοῦ 7ου Ὑποτομέως εἰς τὸ Πειρατικὸν γυμναστήριον.

Μετά συναρπαστικὸν ἀγῶνα ὑπὸ τὴν διατησίαν τοῦ Συνταγματικοῦ Παινέση τῆς Ὑποδιοικήσεως Πειραιῶς, νικητρία ἀνεδείχθη ἡ ομάδα τοῦ 4ου Ὑποτομέως με τὰ ἑξῆς ἀποτελέσματα: 15 — 2. 15 — 17. 15 — 11.

Ἡ αὐτὴ νικητρία ομάς τοῦ 4ου Ὑποτομέως συνηγήθη τὴν προπαραελθούσαν Τετάρτην με τὴν ομάδα τοῦ Α' Ὑποτομέως.

Κατόπιν σκληρὸν ἀγῶνα ἐπεβλήθη καὶ πάλιν ἡ ομάδα τοῦ 4ου Ὑποτομέως με τέρματα 15 — 12. 14 — 15. 15 — 11.

ΟΙ ΑΓΩΝΕΣ ΑΝΩΜΑΛΟΥ ΔΡΟΜΟΥ ΕΙΣ ΤΑΣ ΕΠΑΡΧΙΑΣ

Εἰς ὅλας σχεδὸν τὰς Ὑποδιοικήσεις Ε.Ο.Ν. Ἀρρένων Σάμου ἐτελέσθησαν οἱ ἀγῶνες ἀνωμαλῶς δρόμου εἰς τοὺς ὁποίους ἔλαβον μέρος ὁρμεῖς Φαλαγγίται α' καὶ β' κατηγορίας.

Τὰ ἀποτελέσματα τοῦ ἀγῶνος κατὰ περιφέρειας καὶ κατηγορίας ἔχουν ὡς ἀκόλουθος:

ΛΙΜΝΗ ΒΑΘΕΟΣ (Σάμος).— Δρόμος 4.000 μέτρων α' κατηγορίας Φαλαγγιτῶν. 1ος) Σκανδάλης. 2ος) Γρουπᾶς. 3ος) Χωριατάκης.

Δρόμος 2.500 μ. β' κατηγορίας Φαλαγγιτῶν. 1ος) Γιαννίου. 2ος) Ἀναγνώστου.

ΠΥΡΓΟΣ.— Τὰ ἀποτελέσματα α' καὶ β' κατηγορίας ἔχουν ὡς ἑξῆς:

Δρόμος 4.000 μ. α' κατηγορίας Φαλαγγιτῶν. 1ος) Καρθουνιάρης. 2ος) Βενάκης καὶ 3ος) Χατζησταματίου.

Δρόμος 2.500 μ. β' κατηγορίας Φαλαγγιτῶν. 1ος) Φώτεινας. 2ος) Πατέρας καὶ 3ος) Παλάζουλου.

ΑΝΩ ΑΡΒΑΝΙΤΕΣ.— Δόμος 4.000 μ.: 1ος) Ἀθανασίου καὶ 2ος) Θεοχάρης.

Δρόμος 2.500 μ.: 1ος) Παπαγεωργίου. 2ος) Σεβαστῆς καὶ 3ος) Σιακομανώλης.

ΜΑΡΑΘΟΚΑΜΠΟΣ.— Κατὰ τοὺς διεξαχθέντας ἀγῶνας ἀνωμαλῶς δρόμου καὶ τῶν δύο κατηγοριῶν εἰς Μαραθόκαμπον, τὰ ἀποτελέσματα ἔχουν ὡς ἀκόλουθος:

Δρόμος 4.000 μέτρων: 1ος) Μαθιός. 2ος) Καραγιάννης καὶ 3ος) Χατζηκωνσταντῆς.

Δρόμος 2.500 μ.: 1ος) Καρούτσος. 2ος) Τσακαλιᾶς καὶ 3ος) Ρουτσᾶς.

ΠΥΡΓΟΣ.— Εἰς τὴν Περιφερειακὴν Διοίκησιν Ἡλείας ἐτελέσθησαν οἱ διαταχθέντες ὑπὸ τῆς Κεντρικῆς Διοικήσεως ἀγῶνες ἀνωμαλῶς δρόμου με παραδειγματικὴν τάξιν καὶ ἀρίστους ἐπιδόσεις.

Ὁῦτως εἰς τὸν διεξαχθέντα ἀγῶνα μεταξύ τῶν μελῶν ὁρμεῶν β' κατηγορίας τῆς 99ης Φάλαγγος Κρεσταινῶν τὰ ἀποτελέσματα τοῦ ἀνωμαλῶς δρόμου 2.500 μ. ἔχουν ὡς ἑξῆς:

1ος) Φωτεινόπουλος. 2ος) Ἀρσανίτης καὶ 3ος) Σταματόπουλος.

Εἰς τοὺς ἀγῶνας ἀνωμαλῶς δρόμου τῆς Ὑποδιοικήσεως Ἀμαλιάδος ἐσημειώθησαν τὰ κάτωθι ἀποτελέσματα:

Δρόμος 4.000 μ. α' κατηγορίας: 1ος) Σάρας. 2ος) Ἀγγελόπουλος καὶ 3ος) Μαρκόπουλος.

Δρόμος 2.500 μ. β' κατηγορίας: 1ος) Μιχαλοπούλου. 2ος) Πανόπουλος καὶ 3ος) Γεωργάτος.

ΤΡΙΚΚΑΛΑ.— Εἰς τὰς Ὑποδιοικήσεις Καρδίτσας καὶ Σοφάδων ἔλαβον χώραν τὴν προπαραελθούσαν ἑβδομάδα οἱ ἀγῶνες ἀνωμαλῶς δρόμου διὰ ὁρμεῖς Φαλαγγίτας α' κατηγορίας. Τὰ ἀποτελέσματα τῶν διεξαχθέντων ἀγῶνων κατὰ Ὑποδιοικήσιν ἔχουν ὡς ἑξῆς:

Καρδίτσης: 1ος) Πληθάρης Ἡλίας. 2ος) Θεοδωρὸς Μιχαὴλ καὶ 3ος) Ντίνος Νικόλαος.

Σοφάδων: 1ος) Κοντὸς Ἰωάννης. 2ος) Μάρκου Γεώργ. καὶ 3ος) Ζάγος Γεώργ.

Ἀγῶνες Φαλαγγιτῶν ὁρμεῶν β' κατηγορίας δὲν ἐτελέσθησαν.

ΣΠΑΡΤΗ.— Μεταξὺ τῶν ομάδων τῶν ὑπ' ἀριθ. 82, 357 καὶ 343 Φαλαγγῶν διεξήχθη ὁ ἀνωμαλῶς δρόμος ἀποστάσεως 4.000 μέτρων.

Κατὰ τοῦτον ἦλθον κατὰ σειράν ἐπιτυχίας οἱ ἀκόλουθοι:

1ος) Καθουράκος Παναγ. 13' 56" 2ος) Κορωνίδης Παναγ. 14' 20" 3ος) Σωτηράκος Νικόλ. 14' 35" 4ος) Μιχαὴλ Γεωργίου 14' 40" καὶ 5ος) Νικητάκης Βασίλ. 14' 42" 6ος) Ομαδικὸς ἀγὼν: 1η) Ἡ διὰς τῆς 82ας Φάλαγγος. 2α) τῆς 357ης καὶ 3η) τῆς 343ης.

ΓΥΘΕΙΟΝ.— Ἐπίσης καὶ εἰς τὸ Γύθειον διεξήχθη ὁ ἀγὼν ἀνωμαλῶς δρόμου 4.000 μ. μεταξύ τῶν Φαλαγγῶν 83ης καὶ 88ης με τὰ κάτωθι ἀποτελέσματα:

Ἀγὼν ἀτομικὸς: 1ος) Τσαμασίρος Βασίλ. 2ος) Κανᾶς Ἡλίας. 4ος) Ἀράνης Βασίλ. καὶ 5ος) Οἰκονόμου Γεώργ. Κατὰ τὴν γενικὴν βαθμολογίαν, πρώτη ἦρθεν ἡ Φάλαγξ 88η καὶ δευτέρα ἡ 83η.

ΜΟΛΑΙΟΙ.— Τὰ ἀποτελέσματα τοῦ αὐτοῦ ὡς ἀνω ἀγῶνος εἰς τὴν Ὑποδιοίκησιν Μολαίων ἔχουν ὡς ἀκόλουθος:

1ος) Ἀποστολάκος Παναγ. 14' 10" 2ος) Πορφύρης Γεωργίου 14' 18" 3ος) Χουσακός

Ἀντωνίου 14' 25" 4ος) Λούρης Παναγ. 14' 40" καὶ 5ος) Λιανὸς Παναγ. 14' 45".

ΜΑΝΗ.— Εἰς τὴν Ὑποδιοίκησιν ἐπὶ τοῦ αὐτοῦ ἀγωνίσματος τὰ ἀποτελέσματα εἶναι τὰ ἑξῆς:

1ος) Ἀραπάκης Παναγ. 14' 15" 2ος) Ξιφαρᾶς Μιχαὴλ 14' 20" 3ος) Στρατάκος Γρηγ. 14' 23" 4ος) Παπαδοθαμάκος Β. 14' 25" καὶ 5ος) Βλασταράκος Νικ. 14' 30".

ΛΑΡΙΣΑ.— Μεταξὺ τῶν Ὑποδιοικήσεων Λαρίσης, Βόλου καὶ Ἀλμυροῦ διεξήχθησαν οἱ ἀγῶνες ἀνωμαλῶς δρόμου 5.000 μέτρων με τὰ ἀκόλουθα ἀποτελέσματα:

Ἀγὼν ἀτομικὸς: 1ος) Ρογᾶζος τῆς Ὑπ. Ἀλμυροῦ. 2ος) Κωτάκης Ἀχιλ. τῆς Ὑπ. Λαρίσης. 3ος) Παπαγεωργίου Ἀγγ. τῆς Ὑπ. Ἀλμυροῦ. 4ος) Ρογᾶζος Εὐάγγελος τῆς Ὑπ. Ἀλμυροῦ. 5ος) Παπαδόπουλος Π. τῆς Ὑπ. Ἀλμυροῦ. 6ος) Σαραφινίδης Εὐάγγ. Βόλου.

Ἀγὼν ὁμαδικὸς: Ἡ ὁμάς Ὑποδιοικήσεως Ἀλμυροῦ, δευτέρα ἡ τῆς τοῦ Βόλου καὶ τρίτη ἡ ὁμάς Ὑποδιοικήσεως Λαρίσης.

ΧΙΟΣ.— Τὰ ἀποτελέσματα τοῦ καὶ εἰς τὴν Χίον τελεσθέντος ἀγῶνος ἀνωμαλῶς δρόμου Φαλαγγιτῶν α' καὶ β' κατηγορίας ἔχουν ὡς ἑξῆς:

Δρόμος 4.000 μέτρων α' κατηγορίας: 1ος) Σκουφάκης Ἰωάν. 13' 20" 2ος) Καρακωνσταντῆς Σαμ. 13' 22" 3ος) Σπανογιάννης Ἐλευθ. 13' 26".

Δρόμος 2.500 μ. β' κατηγορίας: 1ος) Τζούμας Νικόλ. 8' 2ος) Κουμπίης Ἀγγελ. 8' 2" καὶ 3ος) Ἀλμυρούδης Νικόλ. 8' 3".

Β' ΠΑΝΕΛΛΗΝΙΟΝ ΠΡΩΤΑΘΛΗΜΑ ΠΟΔΟΣΦΑΙΡΟΥ ΕΙΣ ΤΑΣ ΕΠΑΡΧΙΑΣ

Κατὰ τὰς συναντήσεις τοῦ β' Πανελληνίου πρωταθλήματος ποδοσφαίρου αἱ ομάδες τῶν Περιφ. Διοικήσεων θέλουσι συναντηθῆ ὡς ἀκόλουθος:

1) Περιφ. Διοίς Χανίων μετὰ τῆς Περιφ. Διοίσεως Ρεθύμνης εἰς Χανιά. 2) Περιφ. Διοίς Ἡρακλείου μετὰ τῆς Περιφ. Διοίσεως Λασιθίου εἰς Ἡράκλειον. 3) Περιφ. Διοίς Λακωνίας μετὰ τῆς Περιφ. Διοίσεως Μεσσηνίας εἰς Καλάμας. 4) Περιφ. Διοίς Ἡλείας μετὰ τῆς Περιφ. Διοίσεως Ἀχαΐας εἰς Πάτρας. 5) Περιφ. Διοίς Ἀργολιδοκορινθίας μετὰ τῆς Περιφ. Διοίσεως Ἀρκαδίας εἰς Τρίπολιν. 6) Ταγματὰ Ἐργασίας μετὰ τῆς Περιφ. Διοίσεως Πρωτευούσης εἰς Ἀθήνας. 7) Περιφ. Διοίς Ἀττικοβοιωτίας μετὰ τῆς Δ.Α.Σ. εἰς Ἐλευσίνα. 8) Περιφ. Διοίς Αἰτωλίας μετὰ τῆς Περιφ. Διοίσεως Κεφαλληνίας εἰς Μεσολόγιον. 9) Περιφ. Διοίς Κερκύρας μετὰ τῆς Περιφ. Διοίσεως Ἰωννίνων εἰς Κέρκυραν. 10) Περιφ. Διοίς Πρεβέζης μετὰ τῆς Περιφ. Διοίσεως Ἀρτης εἰς Πρέβεζαν. 11) Περιφ. Διοίς Εὐβοίας μετὰ τῆς Περιφ. Διοίσεως Φθιώτιδος εἰς Λαμίας. 12) Περιφ. Διοίς Τρικάλων μετὰ τῆς Περιφ. Διοίσεως Λαρίσης εἰς Λάρισα. 13) Περιφ. Διοίς Κοζάνης μετὰ τῆς Περιφ. Διοίσεως Θεσπρονίκης εἰς Κοζάνην. 14) Περιφ. Διοίς Πέλλης μετὰ τῆς Περιφ. Διοίσεως Φλωρίνης εἰς Φλώριναν. 15) Περιφ. Διοίς Καβάλλας μετὰ τῆς περιφ. Διοίσεως Δράμας εἰς Δράμαν. 16) Περιφ. Διοίς Σερρών μετὰ τῆς Περιφ. Διοίσεως Κιλίκης εἰς Σέρρας. 17) Περιφ. Διοίς Ἐβρου μετὰ τῆς Περιφ. Διοίσεως Ροδόπης εἰς Ἀλεξανδρούπολιν. 18) Περιφ. Διοίς Χίου μετὰ τῆς Περιφ. Διοίσεως Λέσδου εἰς Μυτιλήνην.

Αἱ ομάδες τῶν 8ου καὶ 14ου Ὑποτομέων Ἀθηνῶν πρὸ τῆς συναντήσεώς των.

ΣΩΗ ΚΑΙ ΚΙΝΗΣΙΣ ΤΗΣ ΝΕΟΛΑΙΑΣ ΜΑΣ

Κεντρικὴ Διοίκησις

Ο ΑΡΧΗΓΟΣ ΩΜΙΛΗΣΕ ΠΡΟΣ ΤΟΥΣ ΑΞΙΩΜΑΤΙΚΟΥΣ ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΑΣ ΤΗΣ Ε.Ο.Ν.

Τὴν μεσημέριαν τῆς 17ης Ἰανουαρίου ὁ Ἀρχηγὸς καὶ Γενικὸς Ἐπιθεωρητὴς τῆς Ε.Ο.Ν. κ. Ἰωάννης Μεταξᾶς μετέβη εἰς τὰ ἐπὶ τῆς ὁδοῦ Σταδίου Γραφεῖα τῆς «Ἐθνικῆς Ὀργανώσεως Νεολαίας», ὅπου τοῦ ἐγένετο ἡ παρουσίασις τῶν συγκεντρωθέντων ἐκεῖ ἑβδομηκοντα κατωτέρων ἀξιωματικῶν τοῦ Στρατοῦ, οἵτινες πρόκειται νὰ ἀναλάβουν τὴν στρατιωτικὴν προπαιδευσίν τῶν μελῶν τῆς Ὀργανώσεως, μετὰ τὴν εἰς τοὺς στρατῶνας ἐκτέλεσιν τῆς κεκανονισμένης καθημερινῆς ὑπηρεσίας των.

Ὁ Ἐπιτελάρχης τῆς Ε.Ο.Ν., παρουσιάζων εἰς τὸν κ. Πρωθυπουργὸν τοὺς συγκεντρωθέντας ἀξιωματικούς, εἶπε τὰ ἑξῆς:

«Ἀρχηγέ μου,

Λαμάνων τὴν τιμὴν νὰ Σᾶς παρουσιάσω τοὺς νέους συναδέλφους μου ἀξιωματικούς, οἱ ὁποῖοι αὐθορμήτως τίθενται εἰς τὴν διάθεσιν τῆς Ὀργανώσεως διὰ τὴν στρατιωτικὴν προπαιδευσίν τῶν μελῶν τῆς. Ἐπ' εὐκαιρίᾳ δὲν παραλείπω νὰ Σᾶς ἀναφέρω ὅτι ἡμεῖς οἱ Ἕλληνες ἀξιωματικοὶ ἀπὸ τῆς πρώτης στιγμῆς ἀγαπήσαμε τὸ καλύτερον δημιούργημα Σας, τὴν Ε.Ο.Ν., με ἐνθουσιασμόν καὶ πίστιν, ἐργαζόμεθα δὲ διὰ τὴν ὁλοκλήρωσιν τῶν σκοπῶν τῆς, ὅντες βέβαιοι ὅτι ἐκπληροῦμεν ὑψω ὕψιστον ἐθνικὸν καθήκον».

Ὁ Ἀρχηγὸς ἀπήντησεν ὡς ἀκόλουθος:

«Σᾶς εὐχαριστῶ πολὺ. Με ἐνθουσιάζει ἡ ἰδέα ὅτι εἰς τὴν ἐπὶ κλήσιν τῶν Ἀρχηγῶν σας παρουσιάσθητε μόνοι σας διὰ νὰ βοηθήσετε τὴν Ὀργάνωσιν. Ἐπράξατε τοῦτο με τὴν θέλησιν σας. Αὐτὸ μοῦ δείχνει ὅτι ὁ Στρατὸς κατενόησε καλὰ ποῖα σημασία ἔχει ἡ προπαρασκευὴ τῆς νεότητος. Διότι τὸ μεγαλύτερον μέρος τῆς προπαρασκευῆς αὐτῆς ἔχει νὰ τὸ ὠφελήσῃ αὐτὸς ὁ ἴδιος ὁ Στρατὸς. Δὲν ἡμπορεῖ εἰς τὸ διάστημα τῆς διαιτοῦς θητείας νὰ εἴμεθα ἀπολύτως ἐξησφαλισμένοι ὅτι ἐκεῖνος ὁ ὁποῖος ὑπηρετήσεν εἰς τὸν Στρατὸν ἔγινε ἕνας ἄνθρωπος, ὁ ὁποῖος καὶ εἰς τὸ μέλλον θὰ χρησιμεύσῃ πλήρως διὰ τὰς ἀνάγκας τοῦ ἔθνους. Ἐνῶ ὅταν εἶναι προπαρασκευασμένοι, ὅταν φθάσουν εἰς τὸν στρατὸν διὰ νὰ ὑπηρετήσουν θὰ εἴμεθα βέβαιοι ὅτι αὐτοί, κατόπιν ὧς ἐφεδρῶν, θὰ διατηρήσουν ὅλα τὰ ψυχικὰ προσόντα, τὰ ὁποῖα συνιστοῦν τὴν πολυμεκλήν των ἀρετὴν. Ἐπομένως, τὸ μεγαλύτερον μέρος τῆς προπαρασκευῆς τῆς Νεολαίας ἔχει νὰ τὸ ὠφελήσῃ ὁ Στρατὸς ὁ ἴδιος. Ἀλλ' ἂφ' ἐτέρου δὲν πρέπει νὰ ἀνταπατάμεθα. Ὁ Στρατὸς μας ζῇ καὶ ἀναπτύσσεται εἰς μίαν ἑθνικὴν ἀτμόσφαιραν. Ἀνευ αὐτῆς δὲν εἶναι δυνατόν νὰ ὑπάρξῃ στρατὸς. Πρέπει ἡ ὅλη ἑθνικὴ ἀτμόσφαιρα νὰ εἶναι πρόφορος, ὥστε νὰ δύνανται μέσα εἰς αὐτὴν νὰ ἀναπτύσσεται ὁ στρατὸς. Πρέπει καὶ τὰ φρονήματα τῶν πολιτῶν

καὶ τῶν ἀνδρῶν καὶ τῶν γυναικῶν νὰ εἶναι τοιαῦτα, ὥστε μέσα εἰς αὐτὰ νὰ ἀναπτύσσονται τὸ ἔθνικόν φρόνημα καὶ αἱ ἀρχαὶ τοῦ Κράτους.

Ὅλα τὰ παιδιά, τὰ ὁποῖα ἀποδίδονται ἔτοιμα εἰς τὴν Κοινωνίαν, πρέπει νὰ εἴπωμεν ὅτι εἶναι στρατιῶται τῆς Πατρίδος. Θὰ ὑπηρετήσουν τὴν Πατρίδα καὶ θὰ αἰσθάνονται εἰς κάθε περίστασιν, εἰς κάθε ἐργασίαν, εἴτε ἐργάται εἶναι εἴτε γραμματισμένοι, ὅτι εἶναι ὑπηρετὰς τῆς Πατρίδος.

Χαίρω πολὺ διότι ὁ Στρατὸς τὸ κατενόησεν αὐτὸ καὶ ἡδὴ παρουσία σας εἶναι ἀπόδειξις αὐτοῦ τοῦ γεγονότος, τὸ ὁποῖον ἐμπνέει τὴν ψυχὴν σας καὶ ἐνθουσιάζει.

Κατὰ τὴν στρατιωτικὴν προπαιδευσίν τῶν μελῶν τῆς «Ἐθνικῆς Ὀργανώσεως Νεολαίας», εἰς τὴν ὅποιαν αὐθορμήτως ἀπὸ σήμερα προσέρχεται ὡς βοηθοί, μὴ λησμονεῖτε ὅτι ἔχετε νὰ κάμετε μετὰ παιδιά καὶ ὅτι αὐτὰ εἶναι ἐθελονταί. Δὲν ἔχομε κανένα μέσον ἐξαναγκασμοῦ, διότι ἔτσι εἶναι ὁ ὁργανισμὸς τῆς Νεολαίας. Στηρίζεται μόνον εἰς τὴν ψυχὴν των καὶ εἰς τὸν ἐνθουσιασμόν των. Ὡστε, ἐκεῖνο ποῦ πρέπει νὰ προσέχετε εἶναι τὸ αἶσθημα. Θὰ τὰ πάρετε μετὰ πολιτισμὸ ἀπὸ τὸ αἶσθημα καὶ νὰ εἰσθε βέβαιοι ὅτι θὰ ἐπιτύχετε εἰς τὴν προσπάθειαν τῆς στρατιωτικῆς προπαιδεύσεώς των.

Ἀφ' ἐτέρου νὰ ἔχετε ὑπ' ὄψιν σας ὅτι δὲν πρόκειται νὰ γίνουν τώρα στρατιῶται, ἀλλὰ νὰ παρασκευασθοῦν οἱ νέοι νὰ γίνουν στρατιῶται. Πρέπει νὰ δώσετε προσοχὴν σ' αὐτὸ τὸ ζήτημα. Εἰσθε ὅλοι νέοι καὶ προσεγγίζετε ἀρκετὰ καλὰ εἰς τὴν ἡλικίαν τῶν παιδιῶν αὐτῶν καὶ δὲν ἔχετε ἀκόμη λησμονήσει τὴν παιδικὴν σας ἡλικίαν. Λοιπὸν πρέπει νὰ τὰ μεταχειρισθῆτε ἀγαλῶγως. Ἀναπτύξτε τοῦ χαρακτήρος. Ἀναπτύξτε σωματικὴ καὶ ψυχικὴ. Νὰ συνηθισθῶν εἰς τὴν ἰδέαν ὅτι δὲν πρέπει νὰ ὑποχωροῦν ποτε εἰς τίποτε. Νὰ μὴ ζοῦν με κατεδασμένα μοῦτρα. Διότι ὁ Ἕλλην δὲν ἡμπορεῖ νὰ πᾶν ἔτσι μπροστά. Αὐτὸς εἶναι ὁ κανὼν, ὁ ὁποῖος διέπει ὅλα τὰ στελέχη τῆς Ε.Ο.Ν. εἰς ὅλας τὰς ἐνεργείας τῆς ὁργανώσεως, τῆς ὁποίας θὰ εἰσθε τώρα οἱ πολῦτιμοι βοηθοὶ καὶ συνεργάται».

ΘΑΝΑΤΟΣ ΛΟΧΙΤΟΥ

Ἀπέθανε συνεπείᾳ ὀξείας νεφρίτιδος καὶ ἐκδηύθη ἐνταῦθα ὁ ἐξ Ἀναγείων Ρεθύμνης Κρήτης Σουλτάτος, λοχίτης Ε.Ο.Ν.

Τὴν κηδεῖαν τοῦ παρηκολούθησαν τιμήματα τῆς Περιφερειακῆς Διοικήσεως Πρωτευούσης, ἄτινα καὶ ἀπέδωσαν τιμὰς, ἀντιπρόσωπος τῆς Κεντρικῆς Διοικήσεως, τῆς Περιφερειακῆς Διοικήσεως Ρεθύμνης κ. ἄ.

Ἡ κηδεῖα ἐγένετο μετὰ πάσης ἐπιθλητικότητος, δαπάνας τῆς Ἐθνικῆς Ὀργανώσεως Νεολαίας, ἥτις καὶ ἐπεδείξεν ἰδιαίτερον στοργὴν καθ' ὅλον τὸ διάστημα τῆς ἀσθενείας του.

Ἐπὶ τῆς σοροῦ του κατετέθησαν στεφάνοι ἐκ μέρους τῆς Κεντρικῆς

Διοικήσεως, τῆς Περιφερειακῆς Διοικήσεως Ρεθύμνης ὡς καὶ ὑπὸ πλείστον ὑποτομέων. Τὸν νεκρὸν ἀπεχαιρέτησε διὰ συγκινητικῶν λόγων ἐκ μέρους τῆς Περιφερειακῆς Διοικήσεως Ρεθύμνης ὁ βαθμοφόρος Ἐμμ. Κεφαλολογιάννης.

Φαλαγγίται

Τὴν προπαραελθούσαν Πέμπτην ἐγένετο συγκεντρώσις ὅλης τῆς δυνάμεως τῆς Ὑπ' ὁσεως Παντείου εἰς τὸ ἀμφιθέατρον τῆς Σχολῆς. Εἰς τὴν συγκεντρωσιν ταύτην ὠμίλησεν ὁ Διοικητὴς τῆς Ὑποδιοικήσεως περὶ τῶν καθηκόντων καὶ τῶν υποχρεώσεων τῶν Φαλαγγιτῶν σπουδαστῶν πρὸς τὴν Ε.Ο.Ν. Ὁ ὠμιλητὴς σὺν τοῖς ἄλλοις ἐτόνισεν ὅτι βασικὴ υποχρέωσις ἐκάστου Φαλαγγίτου εἶναι ἡ πειθαρχία.

— Συνεχίζονται αἱ δοκιμαίαι τῆς χωροδίας Ὑποδιοικήσεως Α.Σ.Ο.Ε.Ε. προκειμένου νὰ ἐμφανισθῇ αὐτὴ εἰς διοργανωθισμένην ὑπὸ τῆς Ὑποδιοικήσεως ἑορτήν. Ἐπίσης κατηρτίσθη καὶ ὁρχήστρα ὑπὸ τῶν Φαλαγγιτῶν αὐτῆς.

— Ἡ ὁρχήστρα τῆς Ὑπ' ὁσεως Παντείου θὰ μεταδώσῃ ἀπὸ τοῦ ραδιοφωνικοῦ μας σταθμοῦ μερικὰ κονσέρτα. Παρατηρεῖται ἐπίσης κίνησις διὰ τὸν κατηρτισμὸν χωροδίας.

— Τὴν προπαραελθούσαν Παρασκευὴν ἐγένετο συγκεντρώσις τῶν Φαλαγγιτῶν τῆς Α.Σ. Καλῶν Τεχνῶν, κατὰ τὴν ὁποῖαν ὠμίλησαν βαθμοφόροι τοῦ III Γραφείου τῆς Ὑπ' ὁσεως Ε.Μ.Π.

— Συνεχίζεται ἐκάστην Τετάρτην ἡ στρατιωτικὴ προπαιδεύσις τῶν Φαλαγγιτῶν τ

ΖΩΗ ΚΑΙ ΚΙΝΗΣΕΙΣ ΤΗΣ ΝΕΟΛΑΙΑΣ ΜΑΣ

ΧΡΗΤΗ

ΧΑΝΙΑ.— Κατά την έορτην των Θεοφανείων διεξήχθη με εξαιρετικήν επίσημότητα και λαμπρότητα η τελετή του αγιασμού των υδάτων εις τὸν λιμένα τῆς πόλεως, εἰς ἣν παρέστησαν ὁ Ὑπουργὸς Γεν. Διοικήτης Κρήτης, ὁ Στρατηγὸς Μέραρχος Κρήτης, ὁ Δήμαρχος τῆς πόλεως καὶ ἅπαναι αἱ στρατιωτικαὶ καὶ πολιτικαὶ ἀρχαὶ τῆς πόλεως. Ἡ Ε.Ο.Ν. Χανίων συμμετέσχεν εἰς τὴν τελετὴν δι' ἐνὸς λόγου βαθμοφόρων. Ὁ Ἐπίσκοπος Κυδωνίας καὶ Ἀποκρώριου κ. Ὑπαθάγγελος κατέδυσεν εἰς τὴν θάλασσαν τὸν σταυρὸν ὑπὸ τὰς τιμητικὰς βολὰς τοῦ πυροβολείου τῆς Μεράρχιας Κρήτης.

— Παρομοία τελετὴ ἐλαβε χώραν καὶ εἰς ἕτερον μέρος τῆς πόλεως, εἰς θέσιον Μπάνια, εἰς ἣν ἐλαβε μέρος τιμητικὸν ἀπόσπασμα ἐξ ἐνὸς λόγου Σκαπανέων.

— Τὴν 7ην τρέχοντος, ὀνομαστικὴν ἑορτὴν τοῦ Ἀρχηγοῦ, ἐγένετο ἐπίσημος δοξολογία εἰς τὸν Καθεδρικὸν Ναὸν τῆς πόλεως, καθ' ἣν παρέστησαν ὁ Ὑπουργὸς Γεν. Διοικήτης Κρήτης, ὁ Μέραρχος Κρήτης, ἅπαναι αἱ ἀρχαὶ τῆς πόλεως, ὁ Περιὸς Διότης μετὰ τῶν ἐπιτελῶν του καὶ λοιπῶν ἀξιωματικῶν τῶν Σχηματισμῶν τῆς πόλεως Χανίων. Ἀπὸ τῆς πρώτης ἅπαναι ἡ δύναμις τῆς Ε.Ο.Ν. Χανίων εὐρίσκετο ἐπὶ ποδός. Κατὰ τὴν δοξολογίαν δολοκλήρος ἡ δύναμις παρετάχθη περὶ τοῦ ναοῦ κατὰ τὴν διάρκειαν τῆς τελετῆς καὶ εἰς τὴν μετὰ τὴν δοξολογίαν γενομένην συγκέντρωσιν εἰς τὴν αἴθυσαν Χρυσοστόμου, καθ' ἣν ὡμίλησεν διὰ τὸ ἐπιτελεσθὲν κολοσσιαίων ἔργων τοῦ Ἀρχηγοῦ ὁ Διότης τοῦ ἐνταῦθα Ὑπ.ματος τῆς Ἀγροτικῆς Γραπείας κ. Κρίτσας, τὴν τάξιν εἶχεν ἀναλῶει ἡ Ε.Ο.Ν.

ΗΡΑΚΛΕΙΟΝ (Κρήτης).— Ἡ Χωροδία τῶν Φαλαγγιστῶν τὴν παραμονὴν τῶν Χριστουγέννων περιήλθεν τὴν πόλιν καὶ ἐψάλε τὰ Κάλαντα τὸ πρῶτον τῶν ὁποίων ἐξ 7.000 δραχμῶν διετέθη διὰ τὴν ψυχαγωγίαν καὶ περιθάλμιν τῶν ἀπόρων Σκαπανέων.

Καθεὶς λόχος ἑορτάσεν εἰς τὴν ἑραν του τοῦ Χριστουγεννιάτικο δένδρου μῆσα δὲ ἀτύσφαρι, χαρούμενη καὶ γιορτάσιμα. Ἐμοιράσθησαν ἀπ' αὐτοῦ τοὺς λόχους δῶρα εἰς πλείστα ἀπορὰ παῖδια.

Αἱ ἐορταὶ τῆς Βασιλοπτητῆς διεξήχθησαν εἰς ἅπαντας τοὺς Σχηματισμοὺς τῆς πόλεως μεγαλοπρεπῶς καὶ ἐσορτίσθησαν τὴν χαρὰν καὶ τὸν ἐνθουσιασμόν εἰς ὅλα τὰ μέλη, τὰ ὁποῖα ἐφέτος διὰ πρώτην φοράν ἑορτάσαν τὴν πρωτοχρονίαν ὅλα μαζί ἀδελφωμένα μῆσα στήν Ε.Ο.Ν.

Ἰδιαίτερος ὤπρηξεν συγκινητικὸς ὁ ἑορτασμός τῆς 320ῆς Φαλαγγίως τῶν προαετιῶν, διότι αὕτη περιλαμβάνει πληθῶν ἀνταγωνισμῶν πτωχῶν παιδιῶν, τὰ ὁποῖα ἴσως γιὰ πρώτην φοράν ἐδοκίμασαν τὴν χαρὰν τοῦ παιχνιδίου καὶ ἐνοήσαν ὅτι ἀν' ἡ τύχη τὰ ἔχῃ ρίξει ἀπὸ πολὺ μικρὰ σπὸν σκληρὸν ἀγῶνα τῆς ζωῆς, ἔργεται ἡ Ε.Ο.Ν., σὺν ἄλλῃ στο-γικῇ μητέρᾳ, νὰ τὰ ψυχαγωγῇ, νὰ τὰ περιθάλμῃ καὶ νὰ τοὺς χάρισῃ λίγες στιγμὴς χαρούμενες καὶ εὐτυχισμένες.

Ἀπὸ τὰς παραμονὰς τῶν Χριστουγέννων ἤρχισεν ἡ διανομὴ ἐνδυμάτων καὶ ὑποδημάτων εἰς τὰς ἀπόρους Φαλαγγίτισσας καὶ Σκαπανίσσας ἐκ μέρους τῆς Ε.Ο.Ν. Ἡ δαπάνη τῆς ἀγορᾶς ὑποδημάτων καὶ ἐνδυμάτων ἀνῆλθεν εἰς 25.000 δραχμῶν, ποσὸν συλλεγὲν ὑπὸ τοῦ κ. Γενικοῦ Ἐπιποῦ ἐξ ἐπιτολῶν ἐράνων.

Δὲν ἔμεινε πτωχὴ Σκαπανίσσα χωρὶς παιχνιδία χωρὶς εἰς τὰς ἀδύνατον προσφορὰς καὶ ἱ-βίως τοῦ ἐπιποῦ τῆς πόλεως μασ κ. Δαμιάνα, ὁ ὁποῖος προσέφερεν εἰς τὴν Ε.Ο.Ν. Θηλέων ἄνω τῶν 130 παιχνιδίων ἀξίας περίπου 700 δραχμῶν.

Ἐπίσης τὴν 30ὴν Δεκεμβρίου ἐδόθη ὑπὸ τῆς ψυχαγωγίας τοῦ θεάτρου Πουλανκῆς πρὸς Σκαπανιστῶν τῆς πόλεως. Κατ' αὐτὴν ἐξετέλεσθησαν μετὰ πολλῆς ἐπιτυχίας κλασσικαὶ καὶ ἐθνικοὶ χοροί, κωμωδία καὶ ἀπαγγελία, ἐμοιράσθησαν δὲ 1.200 τεμάχια γλυκῶν ἀξίας 3.000 δραχμῶν.

Τὸ τέλος τῆς ἑορτῆς ἐκάλυψε μικρὸς καὶ ἐνθουσιώδης λόγος μᾶς Σκαπανίσσης, ἡ ὁποία ὑποχάρτισεν τὴν Ε.Ο.Ν. καὶ τὸν μεγάλον δημιουργὸν τῆς τῶν Ἀρχηγῶν, διὰ τὴν πατρικὴν στοργὴν καὶ ἀγάπην του πρὸς τὰ παῖδιά τῆς Ἑλλάδος.

Κίνησις Περιφερειακῶν Διοικήσεων

Τὴν παραμονὴν τῆς πρωτοχρονιάς εἰς τὴν Διοίκησιν Ἀρρένων ἐωρτάσθη ἀπὸ κοινοῦ ἐκ μέρους Φαλαγγιστῶν καὶ Φαλαγγιστῶν τὸ κόψιμο τῆς Βασιλοπτητῆς. Διὰ τὴν ἑορτὴν ταύτην κατεβλήθησαν προσπάθειαι ὅπως αὕτη ἑορτάσθῃ ὅσον τὸ δυνατόν μεγαλοπρεπῶς. Εἰς αὐτὴν ἔλαβον μέρος 800 Φαλαγγίται καὶ Φαλαγγίτισσαι, ἐτίμησαν δὲ αὐτὴν διὰ τῆς παρουσίας τῶν ὁ κ. Γενικός Ἐπιποτῆς καὶ αἱ Ἀρχαὶ τῆς πόλεως. Τὸ μουσικὸν πρόγραμμα ἐξετελέσθη μετὰ μεγάλῃς ἐπιτυχίας ἀπὸ τῶν ὀρχηστρῶν καὶ τὴν χορωδίαν τῶν Φαλαγγιστῶν καὶ Φαλαγγιστῶν, διευθυνομένην ὑπὸ τοῦ συνεργάτου τῆς Ε.Ο.Ν. κ. Χουρμούζιου.

Τὸ τέλος τοῦ προγράμματος ἐπηκολούθησε χορὸς μέχρι τῆς 2ας μ. μ. ὅποτε ἔληξε ἡ ἑορτή.

ΑΓ. ΝΙΚΟΛΑΟΣ (Λασηθίου Κρήτης).— Τὴν παραμονὴν τῆς 7ης τοῦ Ν. ἔτους ὁμάδες ἐκ Φαλαγγιστῶν καὶ Φαλαγγιστῶν ἐκάλωσαν τὰ Κάλαντα, τὸ πρῶτον τῶν ὁποίων διετέθη ὑπὲρ τῶν μαθητῶν, συσταίων.

Ἐπὶ τὸ νῆα εἰς ἐγένετο Δοξολογία, εἰς ἣν παρέστησαν ὁ Νομάρχης καὶ Γεν. Ἐπιποτῆς τῆς Ε.Ο.Ν., ὁ Περιφερειακὸς Διότης τῆς Ε.Ο.Ν. καὶ ἅπαναι αἱ Ἀρχαὶ. Τὰς τιμὰς ἀπέδιδον παρτεταγμένα τμήματα τῆς Ε.Ο.Ν.

Ἐπίσης τὴν 7ην Ἰανουαρίου ἐπὶ τῆς Ὀνομαστικῆς ἑορτῆς Α.Ε. τοῦ Ἀρχηγοῦ καὶ Γεν. Ἐπιθεωρητοῦ τῆς Ε.Ο.Ν. ἐγένετο Δοξολογία τῇ πρωτοβουλίᾳ τῶν λαϊκῶν Ὀργανώσεων καὶ τῇ συμμετοχῇ τῶν Σχηματισμῶν τῆς Ε.Ο.Ν., εἰς ἣν παρέστησαν ἅπαναι αἱ Ἀρχαὶ. Τὰς τιμὰς ἀπέδιδον τμήματα τῆς Ε.Ο.Ν. Μετὰ τὴν Δοξολογίαν ἐπηκολούθησε παρέλασις καὶ ἀκολούθως δεξιόσις εἰς τὴν Λέσχην τοῦ Σχηματισμοῦ τῆς Ε.Ο.Ν.

Τὸ ἀπόγευμα εἰς τὴν πλατείαν τοῦ Ἡρώου ἐχορρεύθησαν λαϊκοὶ χοροὶ ὑπὸ Φαλαγγιστῶν, Φαλαγγιστῶν καὶ μετὰ τὴν διαφύρῶν λαϊκῶν Ὀργανώσεων συνοδείᾳ λαϊκῶν ὁργάνων καὶ τῆς Μουσικῆς τοῦ Δήμου.

ΠΥΡΓΟΣ (Μονοφασιού—Κρήτης).— Τὸ μικτὸν τμήμα τῆς 323 Φάλαγγος Πύργου Μονοφασιού ἐξεδίδεν εἰς τοὺς Ἀγίους Δέκα, ὅπου διήλθεν δολοκλήρον τὴν ἡμέραν ἐν μῶφ ἀτυσφαρίως ἐγκαρδιότητος, χαρὰς καὶ ἐνθουσιασμοῦ.

Τὴν δεκάραν ἐτίμησε διὰ τῆς συμμετοχῆς του ὁ Σεβασμιώτατος Ἐπίσκοπος Ἀρκαδίας καὶ ἐνθουσιώδεις συνεργαίται τῆς Ε.Ο.Ν.κ. Βασίλειος.

Οἱ ἐκδρομῆς μετ' ἐπὶ κεφαλῇ τὴν Διοικήτριαν Θηλέων Πύργου δ. Φιλικὰ κατελάλη καὶ τὸν Διοικήτην Ἀρρένων κ. Γ. Κουτεντῆ καὶ ἐπέστρεψαν εἰς Πύργον μετὰ ἀρίστως τὴν ἐντυπώσεων.

ΤΑΡΝΗΣΙΑ

ΧΙΟΣ.— Πιστοὶ εἰς τὴν προσταγὴν τοῦ Ἀρχηγοῦ ἡ Ε.Ο.Ν. Χίου ἐπέδωκε ἐνθουσιασμόν εἰς τὸ ἔργον τῆς ἐντατικῆς καλλιέργειας.

Ἡ Διοίκησις Ἀρρένων δι' ὥρας καὶ ἐνθουσιαστικῆς ἐγκυκλίου πρὸς τοὺς Σχηματισμοὺς συνέστησε νὰ ἐπιδοθῶν ὅσοι μετὰ πίστιν καὶ ἀφοσίωσιν εἰς τὴν ἐντατικὴν καλλιέργειαν.

Πράγματι εἰς ὅλους τοὺς Σχηματισμοὺς, εἰς τὸν Τομεὰ Βροντάδου καὶ εἰς τὰς Ὑποδιοικήσεις Κλαματῆς καὶ Καρδαμυλίων καὶ τὰ ἀνεξάρτητα τὰγάματα Νεγλῶν, Σουκούης, καὶ Βολισσοῦ ἐπαράσθησαν μετὰ σιταίρ καὶ ἄλλα δημητριακὰ ἱκανὰ ἐκτάσεις παραχωρηθεῖσαι ὑπὸ Κοινοτήτων καὶ ἱδρυμάτων.

Ἀλλὰ καὶ εἰς τὴν πόλιν, ὅπου δὲν ὑπάρχει χωρὸς καλλιέργειας, ἐξευρέθη μὴ ἀρκετὰ μεγάλη ἀκαλλιεργητὸς ἐκτασις, ἀνήκουσα εἰς τὸ Σχολικὸν Ταμεῖον Δήμου Χίου, τὸ ὁποῖον τὴν παρεχώρησεν εἰς τὴν Διοίκησιν Ἀρρένων. Ὁλόκληρος ἡ ἐκτασις αὕτη, πλεον τῶν 10 στρεμμάτων, ἐσπάρη μετὰ σιταίρ γραμμικῆς καλλιέργειας ἀπὸ τῶν Φαλαγγιστῶν καὶ Σκαπανέων τῆς Ε.Ο.Ν. Ἀρρένων Χίου.

ΜΥΤΙΛΗΝΗ.— Εἰς τὴν Λέσχην Ε.Ο.Ν. Θηλέων Πλωμαρίου ἐδόθη τὴν ἡμέραν τῶν Χριστουγέννων ψυχαγωγικὴ ἑορτὴ διὰ τὰ Σκαπανίκα.

Ἡ ἑορτὴ ὁργανώθηκε ἀπὸ τῆς Φαλαγγιστῶν Πλωμαρίου ὑπὸ τὴν ἄμεσον ἐπιθελπὴν τῆς Ὑποδιοικήτριας.

Τὸ Χριστουγεννιάτικο δένδρον στολισμένον μετὰ πολὺ γούστο ἀπέτελεσε τὸ ἀντικείμενον τοῦ θαυ-

μασμοῦ τῶν μικρῶν Σκαπανιστῶν καὶ Σκαπανέων.

Ἐξ ἄλλου τὴν παραμονὴν τοῦ Ν. ἔτους ἐγένετο πανηγυρικὴ συγκέντρωσις τοῦ Σχηματισμοῦ, καθ' ἣν ἀνεγνώσθη ἐμπνευσμένη ἡμερησία διαταγὴ τῆς Περ. Διοικήτριας κ. Λιλιῆς Κοζύρη καὶ ἐτραγουδήθησαν καὶ ἐχορεύθησαν ἐθνικοὶ χοροί.

— Τὴν 7ην Ἰανουαρίου, ἡμέραν τῆς ὀνομαστικῆς ἑορτῆς τοῦ Ἀρχηγοῦ, ὁ Σχηματισμὸς ἐπανηγύρισε ταύτην μετὰ πρωτοφανὴ ἐνθουσιασμόν.

Μετὰ τὴν τελεσθεῖσαν δοξολογίαν ὁ Σχηματισμὸς παρήλασε διὰ τῶν ὁδῶν τῆς πόλεως ψάλλον διάφορα θούρια καὶ εἰδικῶν ὕμνων διὰ τὸν Ἀρχηγόν.

ΛΙΜΗΝ ΒΑΘΕΟΣ (Σάμος).— Μετ' ἀσυνήθη ἐνθουσιασμόν ἐπανηγύρισε ἐφέτος ἡ ὀνομαστικὴ ἑορτὴ τοῦ Ἀρχηγοῦ καὶ Γενικοῦ Ἐπιθεωρητοῦ τῆς Ε.Ο.Ν. κ. Ι. Μεταξά.

Μετὰ τὴν τελεσθεῖσαν δοξολογίαν, εἰς ἣν παρέστησαν ὁ κ. Γεν. Ἐπιποτῆς, ὁ Περ. Διοικήτης μετὰ τῶν Ἐπιτελῶν του, δαίαι αἱ Ἀρχαὶ καὶ πλήθος πολιτῶν πάσης κοινωνικῆς τάξεως, ἐπηκολούθησε παρέλασις τῆς 262 Φάλαγγος πρὸ τῶν ἐπισήμων καὶ εἰς τὴν δημοσίαν δουλίαν ὑπὸ τοῦ Ἀντιπροέδρου τοῦ ἐνταῦθα Κέντρου τῆς Ἑθν. Ἐταιρείας, τὸ τέλος τῆς ὁποίας ὑπεδέχθη μετὰ ζωηρὰ χειροκροτήματα καὶ ζητωκραυγὰς τὸ πλήθος, ὅπερ ἀσφικτικῶς εἶχε κατακλύσει τὴν Αἴθυσαν.

Τὸ ἀπόγευμα τῆς ἰδίας ἡμέρας, μετὰ πᾶσαν ἐπίσημότητα καὶ σεμνότητα ἐλαβε χώραν ἐν τῷ Πυθαγορείῳ Γυμνασίῳ ἡ τελετὴ τῆς ἐντάξεως τῶν Προσκόπων εἰς τοὺς κόλπους τῆς Ε.Ο.Ν. παρουσίᾳ τοῦ Γεν. Ἐπιποῦ καὶ ἐπηκολούθησε διανομὴ γλυκισμάτων ὑπὸ τούτου πρὸς τὰ ἄρρενα καὶ θήλαια μέλη τῆς Ε.Ο.Ν. ἐν τῇ Λέσχῃ τοῦ Φαλαγγιστοῦ.

ΑΡΓΟΣΤΟΛΙΟΝ.— Τὴν ἡμέραν τῶν Χριστουγέννων ὁμάς Φαλαγγιστῶν μετὰ τῆς Διοικήτριας κ. Σιμωνέτου, Ἐλευθεράτου καὶ ἄλλων βαθμοφόρων ἐπισκέφθη τὸ Γηροκομεῖον καὶ διένειμεν εἰς τοὺς τροφίμους διάφορα γλυκίσματα καὶ φρούτα.

Τὴν παραμονὴν τῆς Πρωτοχρονιάς ἐγένετο εἰς τὸν Σχηματισμὸν Θηλέων Ε.Ο.Ν. ἡ ἑορτὴ τῆς Βασιλοπτητῆς. Τὴν βασιλοπτητὴν ἐκοίμει ὁ Σεβασμιώτατος Μητροπολίτης Κεφαλληνίας Γερμανός. Εἰς τὴν ἑορτὴν παρέστησαν ὁ κ. Νομάρχης καὶ λοιπαὶ Ἀρχαὶ τῆς πόλεως. Αἱ Φαλαγγίτισσαι καὶ Σκαπανίσσαι ἐχορεύσαν διαφόρους ἑλληνικοὺς χορούς καὶ ἐψάλλον διάφορα ἄσματα, ἔφυγαν δὲ κατενθουσιασμέναι ἀπὸ τὴν ἑορτὴν.

Τὴν ἡμέραν τῶν φῶτων ὁμάς Φαλαγγιστῶν παρέστη εἰς τὴν γενομένην τελετὴν τῆς κατὰδύσεως τοῦ Σταυροῦ.

Ἐπίσης κατὰ τὴν ἑορτὴν τοῦ Ἀγίου Ἰωάννου, ὀνομαστικὴν ἑορτὴν τοῦ Ἀρχηγοῦ μασ, ἐψάλη δοξολογία εἰς τὸν ναὸν τοῦ Ἀγίου Σπυρίδωνος, εἰς τὴν ὁποίαν παρέστησαν αἱ Ἀρχαὶ, αἱ Φαλαγγίτισσαι καὶ Σκαπανίσσαι καθὼς καὶ δαίαι αἱ βαθμοφόροι τῆς Ε.Ο.Ν. μετὰ τῆς Διοικήτριας. Μετὰ τὴν δοξολογίαν ἐγένετο δεξιόσις εἰς τὸ Δημαρχεῖον.

Συνεχίζονται ἐκάστην Τετάρτην τὰ μαθήματα εἰς τὸν Σχηματισμὸν τῶν Θηλέων συμφῶνως πρὸς τὸ πρόγραμμα Ἐκπαιδευτικῆς Ε.Ο.Ν. Διδάσκονται μαθήματα παθητικῆς ἀεραμύνσεως καὶ παροχῆς πρώτων βοηθειῶν ὑπὸ τοῦ ἱατροῦ κ. Γ. Στελλάτου, σκοποβολῆς, ἀπαγγελίας, ποδηλάτου, οἰκοκυρικῆ καὶ βιοτεχνία ὑπὸ εἰδικῶν ἐκπαιδευτικῶν λειτουργῶν.

ΣΥΡΟΣ.— Καθ' ὅλον τὸν μῆνα Δεκέμβριον π. ἔ. αἱ Φαλαγγίτισσαι καὶ Σκαπανίσσαι Σύρου εἰργάσθησαν ἐντατικῶς διὰ τὴν προετοιμασίαν τῆς ἑορτῆς τοῦ Δένδρου τῶν Χριστουγέννων, ἥτις διεξήχθη εἰς τὴν μεγάλην αἴθυσαν τοῦ Λυκείου τῶν Ἑλληνίδων, κατὰ τὸ ἀκόλουθον πρόγραμμα.

Τὴν 27ην καὶ 28ην Δεκεμβρίου προσήλθον κατὰ λόχους αἱ Φαλαγγίτισσαι καὶ Σκαπανίσσαι εἰς τὴν μεγάλην αἴθυσαν τοῦ Λυκείου τῶν Ἑλληνίδων, ἥτις διεκοσμήθη καταλλήλως ὑπὸ τῶν Φαλαγγιστῶν καὶ ἐκεῖ ἀπήγγειλαν ὁσαῖτα ἐπικάαιρα ποιήματα, ἐχορεύσαν ἑλληνικοὺς χορούς τῇ συνοδείᾳ πιάνου καὶ ἐψάλλον ὠραία ἔθνικα ἄσματα. Πλην τούτων ἔθωκαν καὶ ὠραίαν παράστασιν μετὰ μικρὰ Σκέτς γραμμένα ἀπὸ τὰς ἰδίας τὰς Φαλαγγίτισσας. Τέλος διενεμήθησαν δῶρα καὶ γλυκίσματα εἰς δαίαι, Φαλαγγίτισσας καὶ Σκαπανίσσας, καὶ οὕτω ἔληξε ἡ ἑορτὴ ἥτις ἐπλήρως ἀπὸ χαρᾶν καὶ ἐνθουσιασμοῦ τὰς καρδίας ἔδωκεν.

Εἰς τὴν ἑορτὴν ταύτην ἐπρωτοστάτησεν ἡ Δι. Γραφεῖον Ψυχαγωγίας Δις Τσαντοῦ.

ΖΩΗ ΚΑΙ ΚΙΝΗΣΕΙΣ ΤΗΣ ΝΕΟΛΑΙΑΣ ΜΑΣ

Κίνησις Περιφερειακῶν Διοικήσεων

ΘΕΣΣΑΛΙΑ

ΛΑΡΙΣΑ.— Εἰς τὰ Γραφεῖα τῆς Περιφερειακῆς Διοικήσεως Θηλέων, τὸ κόψιμο τῆς Βασιλοπτητῆς ἐωρτάσθη μετὰ ἐγκαρδιότητα καὶ ἐνθουσιασμόν.

Ἡ ἑορτὴ ἤρχισε διὰ τῶν ὕμνων τοὺς ὁποῖους ἐψάλλον ἡ χορωδία. Ἐν συνεχείᾳ ὁ Γενικός Ἐπιποτῆς παρουσίᾳ πολλῶν προσκεκλημένων καὶ πλήθους Φαλαγγιστῶν καὶ Σκαπανιστῶν ἔκοψε τὴν βασιλοπτητὴν καὶ τὸ νόμισμα ἔτυχεν εἰς ἀξίωματοῦχον τοῦ Α' ἐπιτελικοῦ Γραφείου.

Ἀντηλλάγησαν εὐχαὶ καὶ μετὰ ταῦτα μικραὶ Σκαπανίσσαι ἀπήγγειλαν ποιήματα. Ὁραϊστάται ἐπίσης ἦσαν καὶ τὰ τραγῳδία τῆς χορωδίας τῶν Φαλαγγιστῶν. Ἐπηκολούθησαν Ἕλληνικοὶ χοροὶ ὑπὸ τῶν Σκαπανιστῶν καὶ Φαλαγγιστῶν, οὕτως ἐπλήρως μέχρι τοῦ τέλους τῆς σεμνῆς αὐτῆς ἑορτῆς.

Τὴν 7ην τρ. μ. ἡ Ε.Ο.Ν. Θηλέων ἐλαβε μέρος εἰς τὸν γενικὸν ἑορτασμόν τῆς ὀνομαστικῆς ἑορτῆς τοῦ Μεγάλου μασ Ἀρχηγοῦ.

Παρὰ τὸ ἐπικρατὸς δριμύ ψυχὸς αἱ Φαλαγγίτισσαι καὶ Σκαπανίσσαι ἐλαβον μέρος εἰς τὴν παράταξιν καὶ κατόπιν παρηκολούθησαν τὰς γενομένας δουλίας ὑπὸ τοῦ Δημάρχου, τοῦ Περιφερειακοῦ Διοικήτοῦ Ε.Ο.Ν. Ἀρρένων καὶ τοῦ Προέδρου τῶν Γεωργικῶν Συνεταιρισμῶν. Τὸ ἀπόγευμα ἐγένετο ὀρασιότατη ἑορτὴ τῆς Διοικήσεως Θηλέων, κατὰ τὴν ὁποίαν ἐπαίχθησαν ἐπιτυχῶς ἕνα ἥθικοπλαστικὸν δράμα καὶ μὴ ἐξυπὴν κωμῳδία ὑπὸ τῶν Φαλαγγιστῶν, ἀπήγγειλθησαν δὲ ποιήματα καὶ ἡ χορωδία ἐψάλην ὠραία ἄσματα. Ἡ ἑορτὴ ἔληξε μετὰ ἐνθουσιώδεις ἐκδηλώσεις τῶν μελῶν ὑπὲρ τοῦ Ἀρχηγοῦ μασ.

Εἰς τὴν Ὑποδιοίκησιν Βόλου κατὰ τὴν ἡμέραν τῶν Χριστουγέννων ὁμάδες Φαλαγγιστῶν ἐπισκέφθησαν τὸ Φιλανθρωπικὸν Ἰδρυματὶ τῆς πόλεως Βόλου (Ὁφανατοφρεῖον, Νοσοκομεῖον, Βρεφικὸν Στάθμον καὶ Ἀσυλὸν Παιδιῶν) καὶ ἀφοῦ ἐψάλλον μετὰ πολλῆς ἐπιτυχίας τὰ Κάλαντα ἐμοίρασαν δῶρα εἰς τοὺς τροφίμους τῶν ἐν λόγῳ ἱδρυμάτων. Ἡ τοιαύτη πράξις προεξέστη ἀρίστη ἐντύπωσις τὸ δὲ Νοσοκομεῖον Βόλου ἀπηύθυνε πρὸς τὴν Ὑποδιοίκησιν Βόλου θερμῶτα ἐνθουσιώδη πιστολήν. Ἐπίσης ἐωρτάσαν μῆσα οἱ μὴ θερμὴ ἀτυσφαρίαν τὴν ἑορτὴ τῆς Βασιλοπτητῆς.

Ἡ κίνησις τῆς Ὑποδιοικήσεως Τυρνάβου ὤπρηξεν ζωηρότητα. Αἱ Συναγωνίστριαί τοῦ Τυρνάβου ἐλάβον μέρος στήν τοπικὴ ἑορτὴ τοῦ Ἀγίου Γεωργίου, τὸ δὲ βράδυ τῆς ἰδίας ἡμέρας ἐπαίξαν μετὰ πολλὴν ἐπιτυχίαν ἕνα ὠραῖον δράμα.

Αἱ εἰσπρατῆεις ἐκ τῆς παραστάσεως διετέθησαν ὑπὲρ τῶν μαθητικῶν συσταίων.

Κατὰ τὴν 7ην τρέχοντος, ἡμέραν τοῦ Πανελληνίου πανηγυρισμοῦ τῆς ἑορτῆς τοῦ Ἐθνικοῦ μασ Κυδωνίου, Ἰωάννου Μεταξά, δὲν ἦτο δυνατόν παρὰ ἡ ἔλασσαν, νὰ ἐρτάσθῃ μετὰ πάσης μεγαλοπρεπείας καὶ νὰ διαδηλώσῃ μετὰ ἀνυπόκριτον καὶ αὐθόρμητον ἐνθουσιασμόν τὴν ἀγάπην καὶ ἀφοσίωσιν τῆς πρὸς τὸν ἑορτάζοντα Κυδωνιότην μασ.

Ἡ Ε.Ο.Ν. μετὰ τὸν ἀθίσαστον καὶ πηγαῖον ἐνθουσιασμόν τῆς ἐδημιούργησεν ἀτυσφαρίαν διὰ τὸν ἐκδηλώσεις πρὸς τὸν Μεγάλον Ἀρχηγόν μασ. Ἀπὸ βαθύτατης πρώτας παρὰ τὸ ὑπερβολικὸν ψυχὸς, αἱ σάλπινγες τῆς Ε.Ο.Ν. ἐσήμαιναν καλοῦσαι τὰ μέλη τῆς ἵνα ἀπαξιάσαντο προσέλθωσιν εἰς τὴν ἑορτὴν καὶ διαδηλώσουν τὴν ἀμετρον εὐγνωμοσύνην τῶν διὰ τὴν μερίμνην τὴν ὁποίαν ὁ Μέγας μασ Κυδωνιότης ἐπέδειξε διὰ τὴν Νεότητα. Ὄντως, συγκεντρώθησαν ὅπαντα τὰ μέλη καὶ κατὰ τὴν δριμύτητα διὰ τὴν δοξολογίαν ὤραν προσήλθον μετὰ ἐπὶ κεφαλῇ τὴν Σημαίαν τῶν, εἰς τὸν Μητροπολιτικὸν Ναόν, ὅπου ἐν τῷ μεταδῶ ἔχει προέλθει καὶ ὁ Διότης τῆς Ὑπ.σεως Ε.Ο.Ν. κ. Μιχαὴλ Πιτένης μετὰ τῶν ἐπιτελῶν του, καθὼς καὶ αἱ λοιπαὶ ἀρχαὶ τῆς πόλεως.

Μετὰ τὸ πέρας τῆς Δοξολογίας ἐπηκολούθησε παρέλασις ἐνδοτὴν τὸ Σεβασμιώτατον Μητροπολίτην Ἐλασσῶνος κ. Καλλινίκου, τοῦ Δι. τοῦ κ. Μιχαὴλ Πιτένη, τῆς Ὑπ.τριας Δος Νιάμα καὶ τῶν λοιπῶν ἀρχῶν. Ἡ παρέλασις ἐσφμελώς πλήρῃ ἐπιτυχίαν. Οἱ Φαλαγγίται καὶ αἱ Φαλαγγίτισσαι παρήλασαν εὐθύνειν καὶ μετὰ τὴν πρῶτην κατέβησαν κατὰ πάλιν τὴν συντελουμένην ὑπὸ τοῦ κ. Δι. τοῦ καὶ λοιπῶν Ἀξι.χῶν ἐργασίαν.

Μεσσηνία

ΛΑΜΙΑ.— Κατὰ τὴν ἡμέραν τῆς ἑορτῆς τῶν Θεο

(Συνέχεια από τη σελίδα 520)

κείνο το μικρό παραθύράκι δώκανε το στερνο «χαίρε» στον άγιο αδερφό και φίλο. Λίγες μέρες αργότερα ας δεινότανε και αυτοί τον ίδιο σωματικό έχθρο και το κορμί τους θα δοκίμαζε το ίδιο πέταμα στο πέλαγος.

Με σπορική δέχθηκε η θάλασσα το λείψανο του Δεσποτή. Σάν μάνα πραγματική και σάν αδερφή πονετική. Τούπλανε τις πληγές, του καθάρισε τις βρώμες, το λαμπικάρισε. Τους άφρους της έκανε σιντόνια, και στίς πλάτες της το κράτησε όλη τη νύχτα. 'Ο ούρανός πολλές λαμπάδες άναψε κείνο το βράδυ στο λείψανο του άγιου και του ήρωα, και με μύρα ακριβά τον ράντισε. Το βράδυ κείνο τον κλάψανε όλα τα στοιχεία της φύσεως, όπως ξέρουμε κείνα να κλαίνε τους μεγάλους. Την αυγή η ίδια η θάλασσα τον κήδεψε, όπως ξέρει πάλι κείνη να κηδεύει. Με δέος αληθινό άπλωσε το λείψανό του πάνω σ' ένα πορτί και το σκέπασε με τα λουλακισμένα της σεντόνια. Θερμό δεν άφηκε κανένα να ζυγώσει. 'Αγγιχτά μείναν τα σπλάχνα του κι άτάραχος ο ύπνος του.

ΤΕΛΟΣ

Ο ΓΥΙΟΣ ΤΗΣ ΚΑΛΟΓΡΗΑΣ

(Συνέχεια από τη σελίδα 535)

είς μίαν έκδοσιν έκτάκτως, έπιμελημένη από τον όικον Κολλάδου. Το πράγμα άξίζει να το χαιρετίσωμεν. 'Όταν λάβωμεν ύπ όνιν ότι τα «Απομνημονεύματα» του Γεωργίου Αλινάινος, του γραμματέως του Καραϊσκάκη, είναι έληρα άφ' ηγής και άνεύρετα σήμερον, ότι τα «Ενθυμήματα» του Κασομούλη τώρα μόλις εξέδωθησαν, ότι και διάφοροι άλλοι μελέται διά τών ρομελιωτών στρατηγών είναι άπρόοιτοι, ίσως δέ και άκατανόητοι, βλέπομεν την άξίαν του βιβλίου της κ. Καραϊσκάκη, που φέρει όλους πλαισιωμένον εις την 'Ελληνικην ιστορίαν και παρέχει εις όλους της εύκαιρίαν να ύπερψανεύουσιν διότι έγεννήθησαν 'Ελληνες και διότι από τα σπλάχνα των προήλθον άνθρωποι όπως ο Γυιός της Καλόγρης.

Θέλω, έξ άλλου, να τονίσω ότι αληθεύει μέχρις κεράσιας το γραφόμενον εις το βιβλίον της κ. Καραϊσκάκη ότι αστό βιβλίον αυτό έστι τολιγεται η δράσις της Ευρωπαϊκής πολιτικής στο βάθος της σκηνής, ένθ στο προσκήνιο παρουσιάζεται η ιστορία ενός γενναίου λαού, που ζητεί με κάθε μέσο, άνηφώντας τη θέλησιν των μεγάλων, να άποκτησιν την έλευθερίαν του, που αίνως της λατάρια. 'Η κ. Καραϊσκάκη έχει συνθετικήν δύναμιν, Ικανότητα να ζωητανεύη τα πρόσωπα, παρατηρητικότητα, έπάρκειαν εις την σκιαγράφειν και εις την ανάπτυξιν του θέματος, χωρίς λοξοδρομήσεις, η τούλάχιστον πολλάς λοξοδρομήσεις από την ιστορικήν αλήθειαν. 'Η περιγραφή της έπίσης έχει τών δυνατόν παλμών που άπαιτούν παρομοία βιβλία και είναι άξιον εξάρσεως το γεγονός ότι την θράσιν της φαντασίας περιόρισεν εις τα όρια της πιθανότητος.

Ένα μόνον θα είχα να παρατηρήσω. 'Εργον όπως «ο Γυιός της Καλόγρης» το όποιον ειρήσθω έν παράδοξο κοσμητέον και με πολυτιμους φωτογραφίας—θα έπρεπε να συνοδευέται και από βιβλιονγραφικόν δελτίον. 'Ημπορεί να μνη είναι η πλήρης ιστορία, δεν είναι όμως και το πλήρες μυθιστόρημα. Θα είχα ακόμη να έκφρασώ την προσωπικήν γνώμην ότι θα έπρεπε να προσέξει περισσότερον την γλώσσαν. Προς Θεού! 'Ας μη νομισθώ ότι τα λόγια αυτά άποτελούν καταδίκην της δημοτικής, διότι και ο γράφων είναι πιστός της όπαδός. 'Άλλο όμως δημοτι-

ΝΕΟΦΥΤΟΣ ΒΑΜΒΑΣ

(Συνέχεια από τη σελίδα 532)

κατά του άρχιστρατήγου Χουσεΐν Πασά και ο άτυχής Βάμβας χωρίς προσάτη ξαναγουρίζει έλεεινός χωρίς δεκάρα στην Κωνσταντινούπολι...

Νέες προσάθειες, νέες στερησεις Ι... Δουλεύει και έξοικονομεί χρήματα. 'Η ύγεια του όμως έχει κλονισθί και όταν πιά άποφασίζει η... φύγη για το Παρίσι προς συνέχισιν των σπουδών του οί γιατροί τον άποτρέπουν. Τού λένε κατάμουτρα... Θά πεθάνης στο δρόμο...

'Ο Βάμβας όμως εις πείσμα της πτώχειας και των άτυχιών, εις πείσμα της Ιατρικής έπιστήμης, εις πείσμα όλων, ξεκινά...

Και φθάνει επί τέλους στο Παρίσι Ι...

Είχε την καλή τύχη να έργασθί κοντά στον Κοραή...

ΑΛΛΗΛΟΓΡΑΦΙΑ ΣΥΝΕΡΓΑΣΙΑΣ

ΝΙΚ. ΖΑΧΟΠΟΥΛΟΝ. 'Από το ποίημά σου «Στη Νεολαία»:

Καράδι μπρούτζινο γερό
άκοπο και τρομερό,
πλέε στα 'Ελληνικά νερά
τών θαλασσών τα κυνά.

'Εχεις άξιο Κυβερνήτη,
'Ελληνα Κεφαλλονίτη
όστις με τούν διπλούν
θά σ' όδηγί κατά τόν πλουν.

Το έγγραφε και άλλη φορά, ότι ποίημα δέ θα ήη «έξεις τριασμένους όπως όπωσ». — ΜΑΡΙΟΝ ΒΑΛΑΒΑΝΙΔΗΝ. 'Όπως και σ' παρρησιές, είναι πολύ μεγάλο. Στείλε άλλο. — ΧΡΙΣΤΟΦΟΡΟΝ ΣΩΣΤΟΝΙΔΗΝ. 'Από την έπιστολή σου: «Είμεθα ευτυχείς, έπειδή έχομε ένα τέτοιον 'Αρχηγό και στοργικό πατέρα, που φροντίζει καθημερινός για μας. Δέουαι στο θεό να έχη πάντα καλά τόν Σεβαστό μας 'Αρχηγό, για να συνεχίση το μεγάλο 'Εργο του». Το ποιητάκι σου να το έπεξεργασθής ακόμη.

— ΗΛΙΑΝ ΜΠΟΥΣΣΙΚΑΡΗΝ. 'Υπεβλήθη στην 'Επιτροπή.— ΚΛΕΟΠΑΤΡΑΝ ΠΑΛΛΟΛΟΓΟΥ. Το περιοδικό δέν αναλαμβάνει τη βιβλιοδεσία. Το 9ο τεύχος μπορεί να το προμηθευθής από τα Γραφεία της «Νεολαίας». Ζήτησέ το από την «Διεκπεραίωση». Χαίρετσε έκ μέρους μας τόν μικρό σου άδελφό και διαβίβασέ του τα συγγραφήριά μας για τας μηχανικές προόδους του. Το «Ο Κασσανός» πολύ καλό. 'Υπεβλήθη στην 'Επιτροπή.— ΣΕΡΑΦΕΙΜ ΧΟΝΔΡΟΚΩΣΤΑΝ. 'Υπερβολικά μακρόν. Σημειώμενος μ' ευχαρίστησι το στρατό της γλώσσας και τις μικρές και σφικτοδεμένες προτάσεις. Γράψε μας κάτι άλλο πιο σύντομο.— Ν. ΠΑΛΛΗ. Γιατί και στίς δύο όψεις του χαρτιού; Σε κάθε τεύχος σχεδόν συνιστούμε να γράφετε μόνο από τη μία μεριά.— ΚΩΝΣΤ. ΔΑΔΜΙΔΗΝ. 'Από το 'Χριστουγεννιάτικο δένδρο των Σκαπανέων» δημοσιεύομε αυτούς τους στίχους:

Λαμπρίζουν τα παιγνίδια
και γυαλίζουν τα στολίδια
κι οί μικροί οί Σκαπανείς
τρέχουνε ύπερχαρείς.

Παρακάτω: 'Οί τι διαφορ σφουρίκτρα,
μιά για δες και τη σαλπικτρα!
'Εμείς μόψες λαγός
κι' έμένα εις Τυρολόγ.

Σο άρέσουν οί λέξεις «ύπερχαρείς» και «σαλπικτρας». — ΔΗΜ. ΠΑΠΑΘΑΝΑΣΙΟΥ. Πατριωτικώτατο το ποίημά σου, άλλα' ατέλει από άπόψεως στιχουργικής. Το 3ο άστιχο:

«Έσένα που το χόμα σου
είναι γεμάτο νίκη
από την Πελοπόννησον
μέχρι Θεσσαλονίκη.

Γιατί έμέγοι Θεσσαλονίκη» και όχι «ως τη Θεσσαλονίκη». — ΜΑΡΘ. ΧΑΣΙΩΤΟΥ. 'Εδισάσσα-

κή και άλλο αισθητική της γλώσσης, όπως το γνωρίζει καλά η κ. Καραϊσκάκη, η όποια κάποτε έγραψε πολύ καλά τραγούδια. 'Η ούσία δέν πρέπει να κατατρώγεται από τόν τύπον. 'Εξ άλλου η ιστορία έχει αξιώσεις, που δέν ήμπορεί κανείς να παραλέψη.

ΣΗΜΗ. Το εις λέξ. 535, γ' στήλην, δον στίχον εις κοινόν γραφόμενον να άναγνωσθί: σκίαραφουμένων.

'Αγγ.

με την εικονογραφημένη έκθεσί σου: «Μία έπισκεψί». Για ποιο λόγο χρησιμοποίησι δνόματα σάν κι αυτά Τζάκ, Τζένν κλπ.; Καλές και οί «ζωγραφίες», μόνο που έσ παραδρομής έξωγράφισες τη θέση με... μουστάκια. Στείλε μας κι' άλλη. ΑΝΝΑΝ ΤΖΑΜΑΚΟΥ. 'Οχι έπειδή είσαι τακτική αναγνώστρια, άλλ' έπειδή είναι καλό ύπεβλήθη στην 'Επιτροπή.— ΒΑΣ. ΛΑΜΠ. Οί άκροστιχίδες είναι επικίνδυνον στιχουργικοί άκροστιχισμοί και πολύ σπάνια γλυνώνει έκείνος που τούς έπιχειρεί. Λυπούμεθα έπειδή δέν εύρισκόμεθα στην εύχάριστη θέσι να σε συγχαρούμε επί τη διασώσει σου.— ΜΑΡ. ΔΡΑΪΝΑ. Περιμένομε άλλο.— ΔΗΜ. ΧΡΗ. ΣΤΟΥ. Παρέλεις από τόν δνομα του ποιητού.— ΝΙΚ. ΒΥΖ. 'Ωραίο το ποίημά σας. 'Η δημοσιεύσις του όμως είναι άδύνατος λόγω δεκαπεντασουλιάδους στίχους. Στείλατέ μας άλλο κατάλληλο να δημοσιευθί σε περιοδικό.— ΚΟΥΛΑ ΚΟΥΚΑ. Οί φωτογραφίες είναι «αφλοσύ», δηλαδή θαμπές.— ΝΙΚ. ΘΡΑΒΑΛΛΟΝ. Στείλατέ μας άλλο, δημοσιεύομε. — ΓΕΩΡΓΙΟΝ ΦΟΥΣΤΑΝΟΝ. Σε συγχαίρομε για το όρατο γράμμα σου και τας προς το Κράτος της 4ης Αυγούστου πεποιθήσεις σου.— Σ. Ι. Μ. 'Ολόκληρο το δνομά σου παρακαλούμε. Το διηγήμα σου «ΓΙΑΚΙΝ ΒΑΡ» φέρει τα στοιχεία Π98.— ΓΡΗΓ. ΠΑΝΟΥ. Το ποιητάκι σου «'Η νύχτα που χιονίζει» όχι καλό. 'Από το «Στη Νεολαία» δημοσιεύομε έδώ ένα τετράστιχο:

Τόν Μεγάλο 'Αρχηγό σου
άκολούθησε πιστά.
Για το μέλλον το δικό σου,
για την τύχη σου κοίτα.

ΓΙΑΝΝΗΝ ΧΕΙΡΑΛΗΝ. Πρόσεξε τόν τρίτο στίχο και στα 3 τετράστιχα. Στο πρώτο 4οστιχο θα έπρεπε να είναι π. χ.: «και το κατάρτι από ψηλά». Στο δεύτερο 4οστιχο: «που άρκογυλιντας ρυθμικά». Στείλε άλλο.— Φ. ΜΗΤΡ. Κατ' άρχην δέν άπαντούμε σε μυσδύνομα η συγκεκριμένα δνόματα. Το ποίημά σου φέρει τα στοιχεία Σ 225. 'Αν μάς έναναγράψης σημειώσε τα.— ΓΕΩΡΓΙΟΝ ΜΕΝΕΓΑΚΗΝ. Τι έννοεις με τη φράσι «θα κοιτάξω τη μέθοδ σου» την εργατείαν; Σημείωσε Σ 226.— ΑΣΗΜΙΝΑ ΓΙΑΝΝΟΠΟΥΛΟΥ. 'Από το γράμμα σου: «... και βλέπω τότε μπροστά μου την 'Ελλάδα έντελώς καινούργια και τη νεολαία να βολίζει θαρραλέα προς τα μεγάλα Ιστανικά της φυλής μας. Μία άγνή ύπερφάνεια γεμίζει την ψυχή μου, έπειδή είμαι 'Ελληνοπούλας. Σε συγχαίρομε. Το ποίημά σου μεγάλο. Στείλε άλλο μικρότερο. Πρόσεξε στο μέτρο. Ο στίχος αυτός «Σε μία καλύβη φτωχική με άχυρα στρωμένη» είναι σωστός. 'Αποτελείται από 7½ μέτρα Ιαυδικά (7½x2=15), δηλ. είναι Ιαυδικός δεκαπεντοσύλλαβος.

Σ'εμιά	καλό	θαφτώ	χική
υ—	υ—	υ—	υ—
με ά	χυρα	στρωμέ	νη
υ—	υ—	υ—	υ—

'Αλλ' ο στίχος αυτός: «γι' αυτόν κι' η καμπάνα μας δλόγλυκα σκορπίζεται με τ' άνέρι» είναι λανθασμένος. Μέτρησε τόν σύμφωνα με το παραπάνω παράδειγμα και θα το αντίληφθής. Διάβασε τις όδηγίες που δίδομε στην άλληλογραφία του τεύχους 11.— ΜΕΝΕΛΑΟΝ ΜΟΥΣΤΟΝ. 'Οχι καλό.— Κ. ΚΑΡΣΑΝΤΗΝ. Το ποίημά σου «'Η σπορά» έχει μερικά λάθη. Προσάθησε να τα βρής μόνος σου άπαγωγέλοντας δυνατά το ποίημα.— ΚΩΣΤΑΝ ΤΖΟΥΓΑΝΑΤΟΝ. Το διήγημα «Ο Φαρφουλάκος» ύπεβλήθη στην 'Επιτροπή.— ΤΑΚΗΝ ΚΑΠΩΝΗΝ. Το «Γιά να γλυτώση από τούς Καλλικάντζαρους» έλήφθη άργά κι' έτσι έχασε την έπικαιρότητα του.— ΘΕΟΔΩΡΟΝ ΗΛΙΑΔΗΝ. Το «Στίβος και Μέτωπο» καλογραμμένο, άλλα' ακατάλληλο για περιοδικό με τη γραμμή της «Νεολαίας». Στείλε άλλο. Θα το δημοσιεύομε εύχαρίστως.— ΚΩΝΣΤ. ΑΝΑΣΤΑΣΙΑ-

(Συνέχεια της άλληλογραφίας)

ΔΗΝ. Είναι γραμμένο και στίς δύο όψεις του χαρτιού.— ΜΙΜΗΝ ΜΑΝΩΛΟΠΟΥΛΟΝ. Το «Οί Καλλικάντζαροι» έχασε την έπικαιρότητα του.— Γ. ΜΑΤΣΙΝΟΠΟΥΛΟΝ. Σ' εύχαριστούμε για τα καλά σου λόγια. 'Από το ποίημά σου «Σε μία ψυχή που πέταξε»: «ώρα κακή η ελά γ' ο λ' ήρα γεμάτη πόνο». Το έγγραψε και άλλοτε: 'Η ποιητική άδεια έχει τα όρια της! Και όμως έχει μερικούς στίχους πολύ-πολύ καλούς. Γράψε μας κανένα άλλο και στείλε το.— ΑΘΑΝ. ΠΑΠΑΓΙΑΝΝΗΝ. Στο ύπ' άριθ. 14 τεύχος σου έγγραψε «περιμένομε να μας στείλεις ένα και καλό». Μας έστειλες πάλι όκτώ: τα «'Η Μπουμπουλίνα», «Οί 'Εθνικοί μας εύεργέται», «Ο γέρο-έλατος», «'Η Σουλιώτισσα Θεϊκά», «Ποία είναι η πατρίς μου», «Ο Σουλιώτης Τζιμής Ζέρβας» και το «Λίγη ευθυμία». 'Από το «Ο γέρο-έλατος»—που έπιμένει να το αυτοτιπολοφεί «ένα όρατο διήγημα» δημοσιεύομε έδώ ένα μέρος: «Κάποτε έπιστρεφόντες μετά τόν γνωστό φίλου μου Πάνο Φτελιά από τόν καλοκαιρινό περιπάτον μας στο δάσος, άφου εκαθήσαμε πλίστον στην πηγή, που άνέβλυζε χρυστάλλινο, γάρφαρο νεράκι, ο Πάνος Φτελιάς μού διηγήθηκε: ...» Δέν συνεμορφώθης με τας ύποδείξεις και συστάσεις, που σου έκάμαμε εις την προηγουμένη άπάντησι μας. 'Από σένα—που τόσο πολύ σου άρέσει να γράφης—περιμένομε κάτι καλό. Και άσφαλώς θα το έχομε. Είμεθα βέβαιον.— Β. ΜΑ. ΓΟΥΥΛΑΝ. 'Αφες γι' άργότερα.— ΚΥΡ. ΑΠ. ΔΟΥΡΑΜΑΝΗΝ. 'Εξοχό! Θα συστήσωμε να δημοσιευθί όπου το άξίζει. Στείλατε και άλλα.— ΒΑΣ. ΖΗΚΟΠΟΥΛΟΝ. Το «Χριστουγεννιάτικη Νύχτα» άρκετά καλό. 'Αλλ' έφθασε άργά.— ΧΡΥΣΑΝ ΑΛΕΚΑΚΗ. 'Υπεβλήθη στην 'Επιτροπή.— Π. ΜΙΧΑΗΛΙΔΗΝ. 'Από το 3ο στίχο σημείω: «να σε όη έν όδξη θέλει». 'Η ποιήσις, από δώ και πολλά χρόνια, διέκομε κάθε σχεσί με την Δοτική.— ΜΑΡΙΑΝ ΓΙΑΝΝΟΥΛΟΥ. 'Εχει καλώς.— ΝΙΚ. ΤΣΟΚΑΝ. 'Από το «Ο Αυτρωτής μας»:

Ζούσα και πρό τριετίας
στήν 'Ελλάδας τα χωρία,
μιά δέν έβλεπα τόν κόσμο
με την νύν έλευθερία.

Παρακάτω:

Πράγματι, άγαπητοί μου,
η έλπίδα η έμή
ήτο θέλημα του Πλάστη
του Θεού του Αυτρωτή.

Σε παραμπέμπομε στην άπάντησι μας προς τόν Νικολ. Ζαχόπουλον.— ΜΗΝΑΝ ΜΑΤΣΑΚΗΝ. 'Από τους δύο «Υρισμούς», το πεζό και το ποίημα προτιμούμε το δεύτερο' και αυτό θα ύποβάλωμε στην 'Επιτροπή. Και το πρώτο είναι καλογραμμένο, άλλα «πρενάρει» κι' έτσι χάνει το ενδιαφέρον του. Σ' εύχαριστούμε για τις εύχες σου. 'Αντεχόμεθα.— Α. ΝΑΟΥΜ.— ΣΕΡΕΤΗΝ, ΔΗΜ) ΣΑ, ΑΡΑΧΩΒΙΤΙΚΑ. Σας εύχαριστούμε για την έπιστολή σας, μέρος της όποιας δημοσιεύομε στη στήλη αυτή: «'Από καιρό ήθελα να σας γράψω για να σας πω πόσο ένθουσιασμό κι' εύχαρίστησι αισθανόμην με το περιεχόμενο της «Νεολαίας». Την ίδια άγάπη και τόν ίδιο ένθουσιασμό αισθάνονται και τα παιδιά τού σχολείου μου, τα όποια έχομε σχηματίσει όμάδες εις την άγοράζον κατά σειρά». Στους μικρούς μαθητάς και μαθητρίας σας διαβέβατε, παρακαλούμε, τα συγγραφήριά μας, για την ώρα και πατριωτική χειρονομία που έχομεν στέλλοντας στους 'Ακρίτες μας διάφορα όδρα. Σας έγγραψε ταχυδρομικά.— ΑΓΓΕΛΑΟΝ ΦΙΛΙΠΠΙΔΗΝ. Σ' εύχαριστούμε για τις εύχες σου. Καθώς θα είδες και σ' έδημοσιεύομε άλλα σχετικά.— ΔΥΣΑΝΑΓΝΩΣΤΟΝ. Το «Ο όρις» δέν έδιαδόχθηκε, έπειδή το ύπεγράψης με μία «περιτοκόματη» τέλφρα. 'Αν μάς έναναγράψης σχετικάς σημειώσε τα στοιχεία Π 106.— ΑΝΝΑ ΜΕΛΗ. 'Ωραιότατο το γράμμα σου, από το όποιο δημοσιεύομε έδώ τα άκόλουθα: «Σ' άγαπήτη «Νεολαία», που βρίσκεσαι τόσο κοντά στον 'Αρχηγό μας και που δέν βλέπεις τακτικά πές Του πώς:— έμεις η Νεολαία των Καρβαλιών της Χίου τού στέλλομε με τόν υπάτη που κάνει τη θάλασσα να κυματίζει και με τα κύματα, που σπάζουν στο Φαληρικό άκρογιάλι, τού στέλλομε την άδολη άγάπη μας και της θερμότερης εύχης μας για τη γιορτή Του, μαζί δέ τού υποσχόμεσθε πώς πάντα θα είμαστε στο πλάι τού πιστού έκτελεστή των λόγων Του». — ΓΕΩΡΓ. ΠΑΠΑΔΟΠΟΥΛΟΝ. Νόστιμο το τραγουδάκι σου «'Η Βασίλισ», το άφήσαμε για τόν έρχόμενο χρόνο.— ΧΑΡ. ΠΕΤΡΟΠΟΥΛΟΝ. 'Υπεβλήθη στην 'Επιτροπή. 'Αν μάς ένανατείλεις άλλο άργότερα, προσέξε το περισσότερο.— ΑΝΑΣΤ. ΔΗ. ΜΗΤΡΙΑΔΗΝ. 'Η «έκθεσις» σου πολύ προσεκτικά γραμμένη. Μπράβο.— ΚΑΘΗΓΗΤΗΝ ΕΛΛΗΝΙΚΟΥ ΣΧΟΛΕΙΟΥ ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΑΣ ΡΟΥΜΑΝΙΑΝ. Σας εύχαριστούμε διά την έπιστολή σας ως και διά την ύποβολήν της έκθεσεως της μαθητρίας σας 'Αναστασίας Μαχαίριδου «Ελληνες έργαται εις την Ρουμανία». Παρακαλούμε να διαβιβάσετε στην μα-

θητρία σας τούς χαιρετισμούς και τα συγχαρήτρια της «Νεολαίας» διά την ώραίαν της έκθεσιν.— ΒΑΣΙΛΗΝ ΚΟΥΥΗΝ. Το «'Αγάπη τού ύπαιθρου» άρχίζει άρκετά καλά, άλλα τελιώνει δυστυχώς άσχημα. Το «Προτογονιά» έχασε την έπικαιρότητα του.— ΜΕΝΕΛΑΟΝ ΕΛΛΗΝΟΠΟΥΛΟΝ ΔΗΤΗΝ ΔΗΜΟΤΙΚΟΥ ΣΧΟΛΕΙΟΥ ΑΛΩΝΙΩΝ ΠΙΕΡΙΑΣ. 'Από την τελευταία έπιστολή σας «... Μεσημέρι. Στο άκουσμα τού κώδωνος τα περισσότερα παιδιά τού σχολείου φύγουν στα σπίτια των μ' έπιφανήματα χαράς. Μέσα από σχολείο έμειναν καμμία σαρανταρία παιδιά, έκείνα που τα σπίτια των βρίσκονται μακριά από το σχολείο. Κάθισαν στα βράνια για να γευματίσουν. Τα περισσότερα είχαν μόνο ένα κομμάτι ψωμί, έκτος από 3—4 που είχαν και μερικές έλιές. Ξέγνοιαστα τα παιδιά βάλθηκαν να τρώγουν. Σ' ένα από τα τελευταία βράνια καθόνταν δυο μικρά, ένα άγοράκι κι' ένα κοριτσάκι. Δυό όρανα, ήρεμα, στωικά με το χαμόγελο—Θεέ μου τί μικρό χαμόγελο—στα χείλη. Περιμένα να βγάλουν κι' αυτά από το σακιδίο τους κανένα ξεροκόμματο. Μια τίποτα! Ξαφνικά ένα κοριτσάκι από το διπλανό θρανίο, άφου κάτι σιγώπε στον άδελφό της, σηκώθηκε άδρόμια, έπλησίασε το θρανίο των όρανων και με μία δειλή κίνησι άφες έπάνω στο θρανίο τους δυό φέτες ψωμί. Τα όρανα ξαφνίσθηκαν. Περιμένα λίγο... κι' άρχισαν να τρώγουν το ψωμί. Μά τώρα! Τι γίνεται τώρα στα περισσότερα σχολεία τού Κράτους! Κάθε μεσημέρι τα στωικά και όρανα παιδιά τρώνε το ζεστό φαγιόν τους, έπειδή ο 'Εθνικός μας Κυβερνήτης κ. 'Ιωάννης Μεταξάς φρόντισε μαζί με όλα τ' άλλα, ώστε τ' αβότα φτωχά παιδιά ναχουν καθημερινός το καλοψημένο φαγητό τους. 'Ας χαρή ο Κυβερνήτης κι' ο στοργικός πατέρας των φτωγών παιδιών της χώρας μας το χαμόγελο των άθων αυτών ύπαρέων, που έδωλγουν καθημερινός τ' όνομα Του». Σας έγγραψε ταχ)κάς.— Γ. ΟΡΦ. Το ποίημά σου «Στον Σωτήρα του 'Εθνους» καλό, επί τη δνομαστική του έορτή έλήφθη πολύ άργά. Πρόσεξε το μέτρο των στίχων σου, άν μας στείλεις άλλο. 'Ιδού το 3ον τετράστιχο:

«Το Κράτος μας τού φτωχικό έσύ ο εύπατρίδης
άνελασες και διοικεί σάν νέος 'Αριστέλης,
οί ωρθώνας σιγα-σιγα τα οικονομικά μας
τις τόσες μας διαφορές, τα τόσα σφάλματά μας».

«Οχι διαβρώντας, άλλα διαβρώνοντας. 'Επειτα, διαβρώνονται τα οικονομικά, τα σφάλματα, όχι όμως και οί διαφορές. Αυτές λύνονται ή τακτοποιούνται.— ΙΩΑΝΝΗΝ ΜΑΥΡΟΜΑΤΗΝ. Τώρα, μάλιστα. Το έπέτυχες. 'Υπεβλήθη στην 'Επιτροπή. Θα δημοσιευθί με τη σειρά του.— ΙΩΑΝΝΗΝ ΒΑΡΔΑΚΗΝ. Το έγγραψε: όχι συνεργασία και έπιστολές από ίδιο χαρτί.— ΠΑΝ. ΣΥΡΡΟΠΟΥΛΟΝ. Σ' εύχαριστούμε για τις εύχες σου. Σο άντεχόμεθα. Στείλε πνευματικές άσκήσεις κι' άν είναι καλές θα δημοσιευθόν. Καλά γραμμένο, άλλα άν τού ύποβάλωμε στην 'Επιτροπή θα δυσκολευθί να το έγκρίνη, για τούς λόγους που μπορείς να μαντεύσης.— ΙΩΑΝΝΗΝ ΜΑΤΑΡΑΚΗΝ.— Γ. ΜΠΟΥΡΛΩΤΟΝ, ΕΛΛΗΝΑ ΦΑΛΑΓΓΙΤΗΝ ΤΗΣ ΑΜΕΡΙΚΗΣ. Σε συγχαίρομε για το πατριωτικό περιεχόμενο της έπιστολής σου. Σο άπάντησες ταχυδρομικά.— ΧΡ. ΔΗΜ. ΔΑ. ΣΟΝΟΜΟΝ. Στείλατέ άλλα. Τα έχριστούμεν» και «Προτογονιά» έχασαν την έπικαιρότητα των.— ΝΙΚΟΝ ΠΑΪΣΙΟΝ. Γιατί και εις τας δύο όψεις του χαρτιού.— Ε. Ν. ΜΟ. ΣΧΟΝ. Σ' εύχαριστούμε θερμάς για τις εύχες σου. 'Αντεχόμεθα.— ΕΛΕΝΗΝ ΓΩΝΙΩΤΑΚΗ ΔΑΤΡΙΑΝ ΕΚΠΟΥ «ΟΙ ΤΡΕΙΣ 'ΙΕΡΑΡΧΑΙ» ΜΟΧΑΤΟΝ. Σας εύχαριστούμε για τις εύχες σας. Το ποιητάκι σας «Τα σκαπανίγια» πολύ νόστιμο.— Γ. ΟΙΚΟΝΟΜΙΔΗΝ ΔΗΜΗΛΟΝ ΚΑΤΑΠΟΛΑ ΚΥΚΛΑΔΩΝ. Ταχ)κάς.— Κ. ΠΑΠΙΣΙΟΥ. Λυπούμαι η περιγραφή σας «4η Αυγούστου στο βουνό». Δυστυχώς άδυνατούμε να την δημοσιεύομε, έπειδή έλάσαμε ήδη πολλά και έπίσης καλώς με το ίδιο θέμα, τας όποιας δέν δημοσιεύομε έλλείψει χώρου.— ΜΗΝΑΝ ΜΑΤΣΑΚΗΝ. 'Ελάμετε τα «Χορίο μου» και «'Ελλάδα». Θα διαβασθόν με τη σειρά των. Προηγούνται πολλά άλλα. Προτιμώτερο να στέλνη κανονικό μετά την δημοσίευσιν του προηγούμενου ή αναλογίς της άπαντήσεως μας. Λαδάνομε πολλά ανεργασία και κρατούμε αναγκαστικά προτεραιότητα όχι μόνο ήμερας, άλλα και δημοσιεύσεως.— ΣΠΥΡΟΝ ΚΟΣΜΑΝ. Το διήγημα «Ευτυχισμένο το νέον έτος» έκτος που είναι πολύ μακρό, έχει χάσει και την έπικαιρότητα του. Το «'Ηλιοδασύλας» ύπεβλήθη στην 'Επιτροπή.— ΚΩΝΣΤ. ΚΑΛΛΙΒΟΚΑΝ. Δέν διορίζεται άπολειστικώς άνατοκιστής τού περιοδικού.— ΠΑΥΣΑΝΙΑΝ ΛΑΜΠ. Καλογραμμένο, άλλα βαρύ για το «Βήμα των νέων». Στείλε κάτι άλλο άναλόγο και κατάλληλο.— ΓΙΑΣΙΑΝ ΚΑΤΗ. Το ποίημα «Χριστουγεννιάτικη έλήφθη πολύ άργά. Περιμένομε άλλο.— ΦΑΝΗΝ ΑΝΤΩΝΙΑΔΟΥ. 'Υπεβλήθη στην 'Επιτροπή. Λίγη όμοιοση.

Γ. ΠΑΠΑΔΗΜΗΝ. Το «'Αλλήθεις» ύπεβλήθη στην 'Επιτροπή. Το «Στη σημαία» δυστυχώς όχι. 'Εχει πολλά μετρικά λάθη.— ΣΟΦΙΑΝ ΚΑΤΗΝ. Πολύ έξυπνα τα «κουστά, τού μάς έστειλες. Θα δημοσιευθόν.

ΑΛΛΗΛΟΓΡΑΦΙΑ ΠΝΕΥΜ. ΑΣΚΗΣΕΩΝ

Χ. ΠΑΓΚΑΛΟΥ, Ρέθυμον. Θα δημοσιευθόν μερικές άπ' τις άσκήσεις σας.— Π. ΣΠΥΡΟΠΟΥΛΟΝ. 'Εγκρίνονται οί άσκήσεις της 1ης σελίδος. Οί άλλες γραμμένες από τις δύο όψεις του χαρτιού, άπορρίπτονται.— Μ. Δ. ΓΑΒΡΙΑΛΗΝ. Έφθασε μετά την έορτήν.— Α. Α. ΤΑΤΟΥ. Γνωστής η άνεπιτυχής οί άσκήσεις σας.— Ι. ΠΑΠΑΓΕΩΡΓΙΑΚΗΝ, Κορωπί. Γιατί γράφετε από τις δύο όψεις του χαρτιού; — Ε. Γ. ΒΑΡΔΑΚΗΝ. 'Αυτά δέν είναι κροτογραφικά. Το σταυρόλεξο κακό (ΤΙ ΣΠ. ΔΟΗ).— Α. Β. ΣΤΑΜΑΤΗΝ, 'Ιωάννινα. Κακοσχεδιασμένο, χωρίς σινική μελάνη και γραμμένο από τις δύο όψεις. Επομένως.— Ν. ΓΚΡΙΝΙΑΤΣΟΝ 'Αμφικλείαν. Κακοσχεδιασμένο και χωρίς σινική μελάνη.— Θ. Τ. ΑΚΡΙΤΑΝ. 'Ανεπιτυχής.— Κ. Ν. ΒΑΛΑΤΣΟΝ, Λαμία. 'Απορρίπτεται. 'Εχει δόσολογες και άνορθογραφές λέξεις.— Α. ΑΡΓΥΡΟΠΟΥΛΟΝ. 'Εντάθα.— Ε. Ν. ΜΟΣΧΟΝ. Θα δημοσιευθόν μερικά.— Γ. ΒΙΕΝΝΑΝ. Μέτρον τού σταυρόλεξου σας.— Μ. ΒΟΛΟΓΙΑΝΝΗΝ. Να γράφετε από τη μία όψη του χαρτιού. Και χωριστά τα ποιήματα, χωριστά τις άσκήσεις.— Ι. Α. ΓΙΑΚΑΝ. Έδωσαν. 'Απορρίπτεται.— Π. ΟΙΚΟΝΟΜΙΔΗΝ, Θεσσαλονίκη. 'Εγκρίνεται το τρίγωνον.— Τ. ΡΙΖΟΔΗΜΟΝ, Γρεβενά. 'Εγκρίνεται. 'Αποφύγετε τα σχήματα.— Θ. Χ. ΜΟΥΣΤΑΚΗΝ, Λευκάδια. Γιατί γράφετε από τις δύο όψεις.— Ν. Δ. ΑΜΜΑΝΟΝ, Μαυρακτόν. 'Εγκρίνεται το κροτογραφικόν.— Π. Ν. ΜΗΤΡΟΠΟΥΛΟΝ. 'Εγκρίνεται. 'Εκτός βέβαια τού σταυρόλεξου, τού όποιον χωρίζεται σε 5 μικρότερα.— Φ. ΒΡΟΣΥΝΑΚΗΝ (:) Τα άσκήσια γνωστά. Το άλλο δέν είναι με σινική μελάνη και το πρόσον ένγνωστον στα έλληνοπούλα.— Δ. Σ. ΦΟΥΥΛΗΝ. Τι είναι αυτό! 'Εγνώσαμε έπαυλημμένους, από τη μία όψη του χαρτιού ΜΠΙΝΙΚΟΝ. Μας στείλατε την λύση ενός άλγεβρικού προβλήματος, το όποιον δέν έδημοσιεύσαμεν. Τι συμβαίνει; Οί άσκήσεις γνωστότατες.— Ν. Σ. ΚΑΡΑΚΗΝ. Γνωστό το πρόβλημα σας με τα 30 σκαλιά.— Ι. ΓΟΥΥΛΑΝ, Πλαμύκριν. Δύσκολο το είδος αυτό, στη λύσι.— Χ. Ι. ΖΑΦΕΙΡΙΟΥ. Τα σταυρόλεξα δέν πρέπει να χωρίζονται.— Γ. Α. ΚΑΠΑΚΟΝ. 'Ελάμετε το τρίτο τετράδιό σας με πνευματικές άσκήσεις και σταυρόλεξα. Θα δημοσιευθόν μερικές, άλλα υι στείλετε—προς Θεού!—άλλα. Δέν ύπάρχει κανένας λόγος να αναγκάζομε, εις τούτο, τόν σύνολον των άναγνωστών μας.— Π. Δ. ΚΥΡΙΑΖΟΠΟΥΛΟΝ, 'Εντάθα. 'Εγκρίνονται οί έρατήσεις.— Δ. Ι. ΑΝΔΡΙΟΝ. 'Εγκρίνονται οί έξι γράφοι.— Α. Φ. ΠΑΠΑΓΙΑΝΝΗΝ. Θα δημοσιευθί κάποιο από τα σίνγματα.— Α. Γ. ΤΣΑΡΟΥΥΚΗΝ, Πύργον. Δέν καταλάβαμε ποιά έκρίσας είναι το παράπονό σας. Δέν δημοσιεύομε τις άσκήσεις σας, ή δέν σας άπαντήσαμε; — Σ. Κ. ΔΕΛΗΓΙΑΝΝΙΔΗΝ. 'Εντάθα. Τα σταυρόλεξα δέν είναι πλήρες (ΔΟ. ΤΜ. ΛΕΟΥ). Το κροτογραφικό καλό.— Ν. Ν. ΔΑΡΒΙΝΟΝ. 'Εντάθα. 'Εγκρίνεται.— Α. Σ. ΝΟΥΚΟΝ. 'Αμφικλείαν. Καλώς ο σίνγματικό κύκλος, άλλα δέν μπορεί να δημοσιευθί, άφου δέν είναι σχεδιασμένος με σινική.— ΝΑΓΟΝ (:) 'Από τη τέλφρα σας αυτό βγαλάς, άφου δέν είχατε την καλωσύνη να μάς διαβατίσετε εις τα δύο όνοματεπωνύμους σας. Πάντως, είναι άλλα ακατάλληλα για δημοσίευσιν.

ΜΙΚΡΑΙ ΑΓΓΕΛΙΑΙ

Για να ειδικτοποιήθη στη λύσι άναγνώσαν και σταυρόλεξον προηγουμένης το «Υγυείν» (1810) Σ. ΠΑΡΕΣΙΩΝ. Περιέχει έκτος από όδηγίες για σταυρόλεξα, πινάκους θεών, τήρων, στρατηγών, βασίλεων, φιλοσόφων, ζωών, φυτών και Κεντρ. βιβλιοθήκη δρχ. 12. 'Επαρκεί εις γραμμάτια. Έκδοσιν 'Εγχείρ. Σταυρόλεξων κλειόμενος 2. 'Αθήνα.

'Εξέδωθη και έκκυκλοφόρησε από τόν Άνδρέα Σκανδαλί έν Κασάλη, έκκεκλός τώμος περιλαμβανών 12 βιογραφίας εκ των κυριωτέρων άγωνιστών του 21, από τών τίτλων «Δώδεκα ήρωες του 21».

Τις μέρες αυτές έκκυκλοφόρησαν από τόν 'Εκδοτικό Οίκο Μ. Βασιλείου δυο νέα Ιστορικά βιβλία τού γνωστού ποιητού και Ιστορικού συγγραφέος κ. Κώστα Καλαντή. Το ένα φέρνει τον τίτλο «Κυριακή» και περιγράφει τη μεγάλη ένικήν δράσι των Κυριακών, και το άλλο ο «Μελέωνος Γρηγόριος» που δημοσιεύθηκε κίελας στο περιοδικό μας και το όποιον έπροέβλεπε τούην έντύπωση. 'Ο Καλαντής, που όπως δέν είδαμε και οί άναγνώστες μας, δίνει μία νέα μορφή στην Ιστορία, την κάνει λογοτέχνημα, έπος, τραγούδι. Προκειται περί βιβλίου έξαιρετικόν που τα συνιστώμεν θερμά στους άναγνώστες μας.

